

รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงาน
ของคณะกรรมการ และคณะกรรมการ
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ประจำเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๑. คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการเมือง

รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงาน

ของ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ประจำเดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง
กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง
จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้มีมติให้
คณะกรรมการแต่ละคณะตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗๓ วรรคสอง
รายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติงานต่อประธานสภาทุกเดือน นั้น

ในการนี้ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ขอรายงานความคืบหน้า
การปฏิบัติงานประจำเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘
ข้อ ๗๓ วรรคสี่

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) เสรี สุวรรณภานนท์

(นายเสรี สุวรรณภานนท์)

ประธานกรรมการ

ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

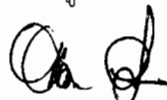
สำนักกรรมการ ๒

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๔๐ - ๔๑

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๔

สำเนาถูกต้อง

ว่าที่ร้อยตำรวจตรี

(อาพิชิต สุขะนันท์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

**รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงาน
ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง
ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๖๐**

.....

ตามที่ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗๓ วรรคสอง โดยกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง แผนการ ปฏิรูปวิธีการปฏิรูป พร้อมกำหนดเวลาการปฏิรูป และข้อเสนอแนะ เพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการเมืองให้สัมฤทธิ์ผล รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่สภามอบหมาย และให้รายงานความคืบหน้าของ การปฏิบัติงานเป็นเอกสารต่อประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗๓ วรรคสี่ ประกอบกับที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศ มีมติให้คณะกรรมการแต่ละคณะตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗๓ วรรคสอง รายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติงานต่อประธานสภาทุกเดือน ซึ่งคณะกรรมการ ได้รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงานต่อประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศแล้ว จำนวน ๑๕ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๑ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ถึง ๓๑ มกราคม ๒๕๕๙ ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑ - ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ครั้งที่ ๓ วันที่ ๑ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ ครั้งที่ ๔ วันที่ ๑ - ๓๐ เมษายน ๒๕๕๙ ครั้งที่ ๕ วันที่ ๑ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ครั้งที่ ๖ วันที่ ๑ - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๙ ครั้งที่ ๗ วันที่ ๑ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ครั้งที่ ๘ วันที่ ๑ - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ ครั้งที่ ๙ วันที่ ๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ครั้งที่ ๑๐ วันที่ ๑ - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ ครั้งที่ ๑๑ วันที่ ๑ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ครั้งที่ ๑๒ วันที่ ๑ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ ครั้งที่ ๑๓ วันที่ ๑ - ๓๑ มกราคม ๒๕๖๐ ครั้งที่ ๑๔ วันที่ ๑ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ครั้งที่ ๑๕ วันที่ ๑ - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๐ ครั้งที่ ๑๖ วันที่ ๑ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และครั้งที่ ๑๗ วันที่ ๑ - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐

การรายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติงานต่อประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ประจำเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗๓ วรรคสี่ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองได้ปฏิบัติงานประจำเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ โดยมีการประชุม จำนวน ๓ ครั้ง เพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. รายงานการปฏิบัติงานด้านการประชุมของคณะกรรมการ

คณะกรรมการ มีการประชุม จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

๑) เรื่องพิจารณาในการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ครั้งที่ ๙๐ วันจันทร์ที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

- พิจารณารายงานเรื่อง เรื่อง “การปฏิรูปประเทศด้านการเมือง : ร่างพระราชบัญญัติการ เสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. .... เสนอตามรายงานของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศด้านการเมือง และตามวาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน (๒๗ วาระ) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ กลุ่ม คน”

๒) เรื่องพิจารณาในการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ครั้งที่ ๙๑ วันจันทร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐

- พิจารณารายงาน เรื่อง “การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองและการสร้างความ สัมคคีปรองดองในสังคมไทย”

- พิจารณารายงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการปฏิบัติงานในรัฐสภา
เรื่อง การปฏิรูปการปฏิบัติงานในรัฐสภา

๓) เรื่องพิจารณาในการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง
ครั้งที่ ๙๒ วันอังคารที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐

- พิจารณารายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง
เรื่อง การปฏิรูปการปฏิบัติงานในรัฐสภา

๒. รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิรูป

๒.๑ รายงาน เรื่อง “การปฏิรูปประเทศด้านการเมือง : ร่างพระราชบัญญัติการเสริมสร้าง
วัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. .... เสนอตามรายงานของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูป
ประเทศด้านการเมือง และตามวาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน (๒๗ วาระ) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ กลุ่ม คน”

การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย เป็นหนึ่งในแผนการปฏิรูป
ประเทศด้านการเมือง โดยเมื่อวันอังคารที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ ที่ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อน
การปฏิรูปประเทศด้านการเมืองได้อาศัยอำนาจตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘
ข้อ ๘๑ มีมติตั้งคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบ
ประชาธิปไตย เพื่อทำหน้าที่พิจารณา ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำแนวทางและข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูป
การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย และให้รายงานผลการพิจารณาศึกษา
ให้คณะกรรมการรับทราบ และเมื่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองได้พิจารณา
รายงานผลการศึกษาของคณะอนุกรรมการชุดดังกล่าว คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการเมืองได้จัดทำรายงานเรื่อง “การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย” เสนอต่อ
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบรายงาน
เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ และได้ส่งรายงานให้แก่คณะรัฐมนตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และองค์กร
หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาดำเนินการต่อไป

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้จัดลำดับความสำคัญวาระการปฏิรูปเสนอต่อรัฐบาล
โดยกำหนดให้ เรื่อง การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย เป็นวาระการปฏิรูปที่สำคัญ
และเร่งด่วน (๒๗ วาระ) กลุ่ม “คน” โดยได้กำหนดประเด็นการปฏิรูปและสาระสำคัญ และการขับเคลื่อน
การปฏิรูปการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ที่จะต้องดำเนินการภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๐
ไว้ดังนี้

(๑) ประเด็นการปฏิรูปและสาระสำคัญโดยย่อ

- ๑) ให้การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยเป็นวาระแห่งชาติ
- ๒) ดำเนินการตามรายงานการปฏิรูป เรื่อง การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบ
ประชาธิปไตยของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (ตามแผนแม่บท)
- ๓) พัฒนาประชาชน ตั้งแต่ระดับเยาวชนและประชาชนทั่วไป
  - ๓.๑) การให้มีโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทางการเมือง

๓.๒) ให้มีหลักสูตรการศึกษาในการให้ความรู้เพื่อสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองทุกระดับ
การศึกษา

๓.๓) การให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยให้มีการเรียนรู้และสร้างประสบการณ์
การเมืองในทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งทุกระดับ

๓.๔) ให้มีการจัดเวทีการให้ความรู้กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง

๔) พัฒนานักการเมือง

๔.๑) ให้มีหลักสูตรการศึกษา อบรม การเรียนรู้สำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งทุกระดับ

๔.๒) มีมาตรการกำหนดคุณธรรม จริยธรรม ให้เป็นนักการเมืองที่ดี

๔.๓) ให้มีบทลงโทษทางกฎหมายที่เข้มข้นกับนักการเมืองที่ทุจริตการเลือกตั้งและทุจริต

คอร์รัปชัน

๕) ให้มีสำนักงานหรือหน่วยงานกลางและมีคณะกรรมการในการรับผิดชอบการสร้าง
วัฒนธรรมทางการเมืองและการพัฒนาการเมืองอย่างยั่งยืน

๖) ให้มีการปฏิรูปกฎหมาย

๖.๑) ปรับปรุงกฎหมายให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น

๖.๒) ร่างกฎหมายใหม่เพื่อการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบ

ประชาธิปไตย

๗) ให้รัฐมีหน้าที่ในการสนับสนุนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง เช่น

๗.๑) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การเป็นนักการเมืองที่ดี

๗.๒) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเกิดความรู้ ความเข้าใจและความรับผิดชอบในทาง

การเมืองร่วมกัน

๗.๓) จัดงบประมาณสนับสนุนการสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบยั่งยืน

(๒) การขับเคลื่อนการปฏิรูป ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนี้

๑) ดำเนินการร่างพระราชบัญญัติการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

พ.ศ. ....

๒) มีมาตรการทางบริหาร กำหนดให้การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบ
ประชาธิปไตยเป็นวาระแห่งชาติ และให้รัฐสนับสนุนการดำเนินการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบ
ประชาธิปไตยในข้อเสนอแนะตามแผนประเด็นการปฏิรูป

(๓) การดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทการปฏิรูปการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง
ในระบอบประชาธิปไตย ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

ภายหลังที่สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้มีมติเห็นชอบรายงาน เรื่อง “การเสริมสร้าง
วัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย” คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง
ได้ยុบลึกคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย
และในคราวประชุมวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง
ได้อาศัยอำนาจตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๘๑ ตั้งคณะอนุกรรมการ
ขับเคลื่อนว่าด้วยแผนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนแผนแม่บทการปฏิรูป
การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งคณะอนุกรรมการชุดดังกล่าวได้ดำเนินงาน

จัดประชุมพิจารณาศึกษา จัดทำโครงการนำร่อง จัดทำหลักสูตรนำร่อง และดำเนินงานด้านอื่น ๆ เพื่อขับเคลื่อนให้เป็นไปตามแผนแม่บทการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย

วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ได้รายงานแนวทางการขับเคลื่อนวาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน (๒๗ วาระ) กลุ่ม “คน” เรื่อง “การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย” ต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ โดย คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ได้รายงานความคืบหน้าการดำเนินโครงการนำร่องเสนอแนะแนวทางการขับเคลื่อนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย รวมทั้งความคืบหน้าการดำเนินการร่างกฎหมายว่าด้วยการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย เพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บท ซึ่งอยู่ในระหว่างการดำเนินการพิจารณาศึกษา และหากดำเนินการแล้วเสร็จจะเสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณาต่อไป

กรอบแนวคิดการพิจารณาศึกษาและจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง ในระบบประชาธิปไตย ของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

๑. การให้มีกฎหมายว่าด้วยการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย รายงาน เรื่อง “การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย” ของ คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง เป็นแผนแม่บทหลักในการดำเนินงานขับเคลื่อนการปฏิรูปการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย ซึ่งประกอบด้วยแผนหลัก ๔ แผน ได้แก่ แผนหลักที่ ๑ แผนการให้การศึกษาเพื่อให้เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองที่ยั่งยืน แผนหลักที่ ๒ การสร้างนักรบเมืองที่ดีและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเพื่อให้เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองที่ยั่งยืน แผนหลักที่ ๓ การประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองที่ยั่งยืน และแผนหลักที่ ๔ การบริหารการขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองที่ยั่งยืน นอกจากนี้ แผนแม่บทยังมีข้อเสนอแนะให้มีการตรากฎหมายว่าด้วยการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง รวมทั้งให้มีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสภาพัฒนาการเมือง เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานรองรับภารกิจการขับเคลื่อนแผนแม่บทการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ขึ้น เพื่อดำเนินการปรับปรุงกฎหมายของสภาพัฒนาการเมือง คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง จึงได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมเป็นอนุกรรมการชุดดังกล่าว เพื่อทำหน้าที่พิจารณาปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับแผนแม่บทการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย อย่างไรก็ตาม การดำเนินการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสภาพัฒนาการเมืองของคณะอนุกรรมการดังกล่าวยังไม่แล้วเสร็จ และระหว่างนั้นหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีคำสั่งที่ ๗๑/๒๕๕๙ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ยกเว้นหมวด ๓ สำนักงานสภาพัฒนาการเมือง และหมวด ๔ กองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง จึงทำให้ภารกิจดำเนินการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสภาพัฒนาการเมืองต้องหยุดลง

คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองพิจารณาเห็นว่า การให้สภาพัฒนาการเมืองเป็นหน่วยงานทำหน้าที่รองรับภารกิจการขับเคลื่อนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยไม่อาจบรรลุผลสำเร็จได้ เนื่องจากพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ถูกยกเลิกไปด้วยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองจึงได้พิจารณาทบทวนหน่วยงานที่จะทำหน้าที่รองรับการขับเคลื่อนแผนแม่บท และเห็นว่า

การดำเนินงานเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและต้องมีหน่วยงานและองค์กรอื่น ๆ ร่วมขับเคลื่อนจึงจะประสบผลสำเร็จได้ ซึ่งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองได้เสนอแนะให้รัฐบาลกำหนดเรื่องดังกล่าวเป็นวาระแห่งชาติ และเสนอแนะให้มีการตรากฎหมายว่าด้วยการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง รวมทั้งเสนอให้เรื่องการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอยู่ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ที่รัฐจะต้องดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จ ดังนั้น เพื่อให้มีกลไกรองรับการดำเนินงานอย่างมีระบบและเป็นรูปธรรม คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองจึงได้พิจารณาศึกษาแนวทางการตรากฎหมายว่าด้วยการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย เพื่อกำหนดกลไกมาตรการดำเนินงาน กำหนดให้มีสถาบันการศึกษาทางการเมืองในหน่วยงานของฝ่ายนิติบัญญัติเพื่อเป็นศูนย์ฝึกอบรมและให้การศึกษาเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย รวมทั้งบูรณาการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดหน่วยงานที่จะทำหน้าที่รองรับภารกิจการขับเคลื่อนแผนแม่บทให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทและให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่ถูกต้องและมีทิศทางเดียวกัน

การพิจารณาศึกษาและจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย เป็นการดำเนินการให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองที่ได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรี และสอดคล้องกับแนวทางการขับเคลื่อนวาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน (๒๗ วาระ) กลุ่ม “คน” ที่กำหนดให้ เรื่อง การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยจะต้องเสนอร่างพระราชบัญญัติการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. .... ต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเพื่อพิจารณา

การให้มีแผนแม่บทการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยเป็นแผนหลักในการดำเนินการ

การดำเนินงานเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยจะบรรลุผลสำเร็จได้จำเป็นต้องมีแผนแม่บทเป็นแผนหลักในการดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและรวดเร็วในการดำเนินงานจัดทำแผนแม่บท คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองจึงเห็นว่าร่างกฎหมายการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ควรมีบทบัญญัติให้นำแนวทางตามรายงาน เรื่อง การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง มาใช้ประกอบการดำเนินการจัดทำแผนแม่บท และในการดำเนินงานใด ๆ ให้คำนึงถึงการสานต่อโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจการขับเคลื่อนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง และเพื่อให้แผนแม่บทสามารถดำเนินงานได้สอดคล้องกับเหตุการณ์และปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างขั้นตอนการปฏิบัติการขับเคลื่อนแผนแม่บท จึงควรให้สามารถแก้ไขปรับปรุงแผนแม่บทได้ เพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้สัมฤทธิ์ผล

การกำหนดกลไก มาตรการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง

การพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. .... คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองได้คำนึงถึงความร่วมมือ

จากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยนำแนวทางการดำเนินงานตามแผนแม่บทการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง ในระบอบประชาธิปไตย แผนหลักที่ ๑ - ๔ เป็นแนวทางในการร่างเนื้อหาของกฎหมาย ซึ่งคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองมีกรอบแนวคิดในการร่างบทบัญญัติเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บท ในแต่ละด้าน ดังนี้

๑) การขับเคลื่อนแผนแม่บท ตามแผนหลักที่ ๑ การให้การศึกษา

คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ได้พิจารณารัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๘ ที่กำหนดให้รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีส่วนร่วมในการ พัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ การจัดทำบริการสาธารณะทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมตลอดทั้งการตัดสินใจทางการเมือง และการอื่นใด บรรดาที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชน และพิจารณามาตรา ๒๕๘ ก. (๑) ที่กำหนดให้ดำเนินการ ปฏิรูปประเทศด้านการเมืองอย่างน้อยให้เกิดผลให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง รวมตลอดทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่างกัน และ ให้ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้งและออกเสียงประชามติโดยอิสระปราศจากการครอบงำไม่ว่าด้วยทางใด และได้ พิจารณาแผนแม่บทการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่กำหนดให้มีหลักสูตร การศึกษาสร้างประชาชนวัฒนธรรมประชาธิปไตยในหลายระดับ ครอบคลุมประชาชนในทุกกลุ่มวัย กลุ่มอาชีพ ทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ และกำหนดให้มีการสร้างวิทยากรวัฒนธรรมประชาธิปไตย เพื่อเป็นวิทยากรต้นแบบในการถ่ายทอดความรู้และกระบวนการเสริมสร้างประชาชนให้มีวัฒนธรรม ประชาธิปไตยในแต่ละหลักสูตร และจัดโครงการให้วิทยากรลงพื้นที่ให้ความรู้วัฒนธรรมประชาธิปไตย ตามหลักสูตรต่าง ๆ โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่จะนำมาสร้างวิทยากร ได้แก่ ข้าราชการ อาจารย์มหาวิทยาลัย ทั้งภาครัฐและเอกชน พระภิกษุ ผู้นำศาสนา สมาชิกสมาคม ชมรม เอ็นจีโอ และประชาชนทั่วไป และกำหนดให้ ขับเคลื่อนเรื่องดังกล่าวไปยังพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยให้มหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านการศึกษาของแต่ละจังหวัดทำหน้าที่ดำเนินการ สนับสนุน หรืออำนวยความสะดวกในการดำเนินการ

๒) การขับเคลื่อนแผนแม่บท ตามแผนหลักที่ ๒ การสร้างนักการเมืองที่ดีและการมีส่วนร่วม ของภาคประชาชน

คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองได้พิจารณารัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๘ ก. (๔) ที่กำหนดให้การดำเนินการปฏิรูปการเมืองอย่างน้อยให้เกิดผล ให้มีกลไกที่กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบ ต่อประชาชนในการปฏิบัติหน้าที่ของตน และได้พิจารณาแผนแม่บทที่กำหนดให้มีแผนการสร้างนักการเมืองที่ดี และการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน โดยแบ่งออกเป็น ๒ แผน ได้แก่ (๑) แผนการสร้างนักการเมืองที่ดี ได้แก่ จัดให้มีโครงการหลักสูตรอบรมเพื่อสร้างนักการเมืองที่ดี และ (๒) แผนการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ จัดให้มีโครงการกำหนดมาตรฐานระดับคุณธรรมของนักการเมือง และโครงการเสวนาประชาชน โครงการ จัดตั้งสภาพลเมือง เป็นต้น ทั้งนี้ โครงการจัดฝึกอบรมเพื่อสร้างนักการเมืองที่ดีนั้น คณะกรรมการการขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศด้านการเมืองเห็นว่าสถาบันพระปกเกล้าและคณะกรรมการการเลือกตั้งควรเป็นหน่วยงาน หลักในการดำเนินการเสริมสร้างนักการเมืองที่ดี

๓) การขับเคลื่อนแผนแม่บท ตามแผนหลักที่ ๓ การประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยที่ยั่งยืน

การประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยที่ยั่งยืนสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต ในรูปแบบของวิทยากรถ่ายทอดความรู้ หนังสือ เอกสาร รายการโทรทัศน์ นิทาน ละครโทรทัศน์ ละครเวที ภาพยนตร์ เกมส์ อย่างไรก็ตาม การประชาสัมพันธ์ที่จะสามารถก่อให้เกิดผลในการปรับเปลี่ยนทัศนคติ ความเชื่อ และค่านิยมของประชาชน จนเกิดเป็นวัฒนธรรมได้ จำเป็นต้องทำอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อทุกช่องทางและมีรูปแบบการประชาสัมพันธ์หลายรูปแบบ เพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจของประชาชนในแต่ละกลุ่มวัยและกลุ่มอาชีพ ซึ่งมักจะมีความสนใจที่แตกต่างกันและรับสื่อผ่านช่องทางสื่อสารที่แตกต่างกัน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์สำเร็จผลได้ การขับเคลื่อนแผนการประชาสัมพันธ์จึงต้องทำด้วยวิธีที่หลากหลายเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มประชาชนที่หลากหลายและมีความสนใจทางการเมืองที่แตกต่างกัน การดำเนินงานจึงจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานด้านสื่อมวลชนทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน และรัฐควรจัดสรรเวลาในการประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่อง

๔) การกำหนดกลไกการบริหารเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย

การขับเคลื่อนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยต้องมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมดำเนินการหลายหน่วยงาน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานมีนโยบายการกำกับดูแลและกลไกการบริหารเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอย่างบูรณาการซึ่งจำเป็นต้องใช้ระบบคณะกรรมการ และให้คณะกรรมการมีอำนาจตั้งคณะอนุกรรมการและคณะกรรมการประสานงาน และกำกับดูแลการดำเนินงานตามแผนแม่บทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้ความเห็นชอบวางระเบียบ ประกาศในเรื่องสำคัญ เพื่อดำเนินงานตามแผนแม่บทให้สัมฤทธิ์ผล

การกำหนดหน่วยงานสนับสนุนและรองรับภารกิจคณะกรรมการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยและการขับเคลื่อนแผนแม่บท

การกำหนดหน่วยงานที่จะทำหน้าที่รองรับภารกิจการขับเคลื่อนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองได้คำนึงถึงความจำเป็นและผลกระทบต่องบประมาณแผ่นดิน จึงได้กำหนดให้หน่วยงานรองรับภารกิจการขับเคลื่อนแผนแม่บท เป็นส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นหน่วยงานสนับสนุนการดำเนินงานของฝ่ายนิติบัญญัติซึ่งเป็นอำนาจสำคัญในการปกครองในระบบประชาธิปไตย และมีอำนาจหน้าที่ พันธกิจ และมีความพร้อมในเรื่องบุคลากรและประสบการณ์ในการดำเนินงานจัดกิจกรรมโครงการเผยแพร่ประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนอยู่หลายโครงการ ทั้งนี้ ให้รัฐบาลสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินงานตามภารกิจดังกล่าวให้แก่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ คณะกรรมาธิการเห็นว่าควรให้ยกเลิกหมวด ๓ สำนักงานสภาพัฒนาการเมือง และหมวด ๔ กองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ และบทบังคับเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพัฒนาการเมือง ซึ่งใช้บังคับอยู่ในคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๑/๒๕๕๙ วันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ และให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้

เงินงบประมาณ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานสภาพัฒนาการเมืองตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาจัดตั้งเป็นสำนักเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย เป็นส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

การกำหนดกองทุนเพื่อการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

แผนแม่บทได้กำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้การดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทมีความต่อเนื่อง เนื่องจากการจะสร้างค่านิยมที่พึงประสงค์ร่วมกันของคนในชาติ จำเป็นต้องมีกองทุนเพื่อการดำเนินงานเรื่องดังกล่าว โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง มีความเห็นให้โอนกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาเป็นของกองทุนเพื่อการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

เหตุผลและความจำเป็นในการตรากฎหมายว่าด้วยการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

ด้วยสภาพปัญหาการเมืองและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยที่มีความขัดแย้งทางการเมืองจนเกิดความรุนแรงขึ้นหลายครั้ง และเหตุการณ์ได้วนเวียนในลักษณะนี้มาอย่างยาวนาน ตลอดช่วงระยะเวลาการเป็นประเทศประชาธิปไตยของไทย โดยเฉพาะปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองในห้วงกว่าสิบปีที่ผ่านมา นับเป็นความขัดแย้งทางการเมืองที่ยาวนาน และมีประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในความขัดแย้งจำนวนมาก ประชาชนมีความคิดเห็นทางการเมืองแตกแยกเป็นฝักฝ่ายและไม่เป็นมิตรต่อกัน โดยต่างฝ่ายต่างกล่าวอ้างความชอบธรรมในอำนาจปกครองที่แตกต่างกันซึ่งเกิดจากการมีความเชื่อ ทศนคติ และความเข้าใจในหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่แตกต่างกัน การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม นักการเมืองขาดคุณธรรมและจริยธรรมและไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้แทนของประชาชน มีปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ พรรคการเมืองถูกครอบงำจากนายทุน

สภาพปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวได้นำไปสู่ความไร้เสถียรภาพทางการเมือง ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ และแม้จะมีการใช้มาตรการบังคับลงโทษทางกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาการเมืองดังกล่าว แต่ปัญหาก็มิได้ทุเลาเบาบางลง เนื่องจากประชาชนในประเทศยังมีความรู้ความเข้าใจในหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ไม่ถูกต้องไม่ตรงกัน และยังมีเชื่อ ทศนคติ และค่านิยมแบบดั้งเดิม ซึ่งเกิดจากกระบวนการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมของสังคมที่ปลูกฝังมาอย่างยาวนาน เช่น มีวัฒนธรรมในการพึ่งพาอำนาจ ระบบอุปถัมภ์ มีทัศนคติยอมรับการทุจริตและการซื้อสิทธิขายเสียง มีทัศนคติเห็นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์สาธารณะ ไม่สนใจกิจกรรมทางการเมือง เป็นต้น ความเชื่อ ทศนคติ และค่านิยมดังกล่าวนับเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาการเมืองและการพัฒนาประชาธิปไตย ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในทุกด้าน ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาการเมืองและการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศมีความมั่นคงและยั่งยืน อันจะนำมาซึ่งการแก้ไขปัญหาทางการเมืองและปัญหาของประเทศในด้านอื่น ๆ รัฐจึงจำเป็นต้องเร่งเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่ถูกต้องให้แก่ประชาชน โดยส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีสำนึกความเป็นพลเมือง มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ การจัดทำบริการสาธารณะทั้งในระดับชาติและระดับ

ท้องถิ่น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การตัดสินใจทางการเมือง และกิจกรรมทางการเมือง รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่างกัน ใช้สิทธิเลือกตั้งและออกเสียงประชามติโดยอิสระปราศจากการครอบงำไม่ว่าด้วยทางใด ตลอดจนเสริมสร้างให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบต่อประชาชนในการปฏิบัติหน้าที่ของตน ซึ่งสอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐและแนวทางการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๘ และมาตรา ๒๕๘ ก. การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยดังกล่าวข้างต้น เป็นการเตรียมและพัฒนาคนซึ่งถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของชาติ ให้มีความพร้อมในการแก้ไขปัญหาของประเทศและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ตามแนวทางการพัฒนาประเทศไทย ๔.๐ (Thailand 4.0) ซึ่งรัฐจะต้องวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาวและดำเนินการปฏิรูปประเทศในทุกด้าน และสอดคล้องกับโมเดลการพัฒนาคนไทยไปสู่ “คนไทย ๔.๐ ในศตวรรษที่ ๒๑” ซึ่งต้องปฏิรูปคนไทยให้เป็นผู้มีปัญญาเฉียบแหลม มีทักษะที่เห็นผล มีสุขภาพที่แข็งแรง และมีจิตใจที่งดงาม เป็นคนไทยที่มีความภาคภูมิใจในความเป็นคนไทยโดยมีกรอบความคิดที่เป็นสากล เปลี่ยนแปลงคนไทยที่เน้นประโยชน์ส่วนตนไปเป็นคนที่มีจิตสาธารณะเกื้อกูล แบ่งปัน และรับผิดชอบต่อส่วนรวม แต่การจะพัฒนาคนไทยให้มีคุณสมบัติดังกล่าวได้นั้น ทุกภาคส่วนของสังคมต้องร่วมกันบ่มเพาะ ปลูกฝังความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติที่ตรงตามหลักการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย

สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. .... มี ๔๗ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. บทยกเลิกกฎหมาย (ร่างมาตรา ๓)

พระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเลิกหมวด ๓ สำนักงานสภาพัฒนาการเมือง และหมวด ๔ กองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ และเฉพาะบทในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพัฒนาการเมือง ซึ่งใช้บังคับอยู่ในข้อ ๓ ข้อ ๕ และข้อ ๖ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๑/๒๕๕๙ วันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

บรรดาบทกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งอื่น ในส่วนที่ได้บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

๒. ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๕)

ให้ประธานรัฐสภา รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกข้อบังคับ ประกาศ ระเบียบ และคำสั่ง เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕)

๓. ให้การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย เป็นวาระแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๖)

ร่างพระราชบัญญัตินี้ ได้กำหนดให้คณะรัฐมนตรีสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และให้การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยเป็นวาระแห่งชาติ และเป็นส่วนหนึ่งในยุทธศาสตร์ชาติ (ร่างมาตรา ๖)

๔. วัตถุประสงค์ในการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย (ร่างมาตรา ๗)

ร่างพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ มีความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติที่ดีในทางการเมืองและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) ส่งเสริมให้ประชาชนมีสำนึกความเป็นพลเมือง ได้แก่ การมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในสิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบของตน เคารพกฎหมายและกติกาในการอยู่ร่วมกันในสังคม รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่างกัน มีจิตสาธารณะ ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ของส่วนรวม มีความสนใจและเข้าไปมีส่วนร่วมในทางการเมืองและการกำหนดนโยบายสาธารณะในทุกระดับ ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและออกเสียงประชามติโดยไม่ซื้อสิทธิขายเสียงหรือปราศจากการครอบงำไม่ว่าด้วยทางใด

(๓) ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ โดยมีกลไกเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชนและชุมชน ส่งเสริมให้มีการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนและชุมชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะและการจัดทำบริการสาธารณะทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมือง มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง และมีพื้นที่หรือจัดให้มีเวทีสาธารณะเพื่อรับฟังความคิดเห็นหรือเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

(๔) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐอย่างกว้างขวาง โดยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลกระทบของการทุจริตและประพฤติมิชอบ การจัดทำงบประมาณแผ่นดิน ส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะให้แก่ประชาชน เพื่อสร้างองค์ความรู้และความร่วมมือจากภาคประชาชนในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๕) ส่งเสริมให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ประสงค์จะสมัครเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีธรรมาภิบาล ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบต่อประชาชนในการปฏิบัติหน้าที่ของตน ไม่ทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ประชาชนและเยาวชน มีความรู้ความสามารถ และมีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ในทางการเมือง และปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและประเทศชาติ

๕. แผนแม่บทการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย เป็นแผนหลักในการดำเนินงาน (ร่างมาตรา ๘ และร่างมาตรา ๙)

ร่างพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้มีแผนแม่บทเป็นแผนหลักในการดำเนินการ โดยกำหนดให้แผนแม่บทอย่างน้อยต้องมีหลักสูตรการศึกษาเพื่อการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย และการดำเนินการในเรื่องสำคัญอื่น ๆ เช่น การสร้างนักการเมืองที่ดี การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมืองและการมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม การประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่ดีและยั่งยืน เป็นต้น (ร่างมาตรา ๘)

คณะกรรมการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยมีหน้าที่จัดทำแผนแม่บท และรายงานรายละเอียดของแผนแม่บทและแผนงานการขับเคลื่อนแผนแม่บทต่อคณะรัฐมนตรี และมีหน้าที่จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนแม่บททุกปี โดยหากคณะกรรมการเห็นว่ามีความจำเป็นต้องปรับปรุง แก้ไข หรือเพิ่มเติมแผนแม่บท หรือแผนงานการขับเคลื่อนแผนแม่บท เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จ ให้จัดทำเป็นประกาศคณะกรรมการ และรายงานให้คณะรัฐมนตรีรับทราบ และให้การจัดทำแผนแม่บทนี้ เมื่อนำไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้ (ร่างมาตรา ๙)

๖. การขับเคลื่อนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๑๐ - ร่างมาตรา ๑๙)

ร่างพระราชบัญญัตินี้ ได้กำหนดการขับเคลื่อนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้ ดังนี้

(๑) กำหนดให้การขับเคลื่อนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยเป็นวาระแห่งชาติที่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องให้การสนับสนุนงบประมาณ บุคลากร หรือดำเนินการอื่นใด เพื่อให้การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยบรรลุผลสำเร็จ โดยคำนึงถึงการเสริมสร้างให้สถาบันครอบครัวมีความเข้มแข็งและมีวัฒนธรรมที่ดีงาม การเสริมสร้างให้โรงเรียน มหาวิทยาลัย และสถานศึกษาทุกแห่งมุ่งเน้นการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีวัฒนธรรมที่ดีงาม มีระเบียบวินัย มีความเสียสละ มีน้ำใจ และมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ข้อเท็จจริง รวมทั้งมีความเข้าใจในหลักการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยอย่างสันติสุข และการเสริมสร้างให้บุคลากรในหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน และประชาชนทั่วไปมีวัฒนธรรมประชาธิปไตยที่ดีงามมีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และปฏิบัติหน้าที่หรือการงานของตนด้วยความขยันหมั่นเพียร ศึกษาเรียนรู้และเสริมสร้างประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ และการจัดทำนโยบายสาธารณะ และแสดงความคิดเห็นทางการเมืองอย่างสร้างสรรค์ (ร่างมาตรา ๑๐)

(๒) ให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศตามกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ จัดทำแผนการปฏิรูปประเทศที่กำหนดกลไก วิธีการ และขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปด้านการเมือง เรื่อง การสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้ดำเนินการสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามแผนแม่บท และมีแผนการปฏิรูปการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่ชัดเจน อย่างมีลำดับและมีขั้นตอน (ร่างมาตรา ๑๑)

(๓) ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ส่วนราชการในรัฐสภา จัดตั้งสำนักเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย เป็นส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อเป็นหน่วยงานรองรับภารกิจของคณะกรรมการและการขับเคลื่อนตามแผนแม่บท และให้มีสถาบันการศึกษาทางการเมืองในรัฐสภาเพื่อเป็นศูนย์การศึกษา ฝึกอบรม ให้ความรู้แก่สมาชิกรัฐสภา ข้าราชการรัฐสภา ฝ่ายการเมือง ข้าราชการรัฐสภาสามัญ บุคคลในวงงานรัฐสภา บุคลากรในหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน สถานศึกษา และองค์กรอื่น ๆ รวมทั้งประชาชนทั่วไป เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง การปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบอบรัฐสภาที่ถูกต้อง มีความเข้าใจในบทบาท อำนาจหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติในการตรากฎหมายและการทำหน้าที่ตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจฝ่ายบริหารและอำนาจฝ่ายตุลาการ ไม่ใช่อำนาจไปในทางใช้เสียงมติในสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาข้างมากโดยขาดคุณธรรม

จริยธรรมหรือธรรมาภิบาล การปฏิบัติตนตามมาตรฐานทางจริยธรรม หรือให้ความรู้ในเรื่องอื่น ๆ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย (ร่างมาตรา ๑๒)

(๔) ให้คณะกรรมการร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการจัดทำหลักสูตรการให้การศึกษา เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่เหมาะสมกับประชาชนในแต่ละกลุ่มวัย กลุ่มอาชีพ และมีหลักสูตรสำหรับการศึกษาในระบบ และหลักสูตรสำหรับการศึกษานอกระบบ หรือหลักสูตรอื่นใด ตามที่แผนแม่บทกำหนด โดยการจัดทำหลักสูตรดังกล่าว ให้คำนึงถึงการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่ถูกต้องและยั่งยืน โดยใช้รูปแบบกระบวนการ เน้นการสร้างวินัย ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ และมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น มีกระบวนการถ่ายทอดที่สอดคล้องกับอายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ พื้นฐานความรู้และสังคมของกลุ่มเป้าหมาย โดยต้องกำหนดคุณสมบัติหรือระดับอายุ ของผู้เรียน รวมทั้งระบุหน่วยงานหรือองค์กรที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการนำหลักสูตรไปใช้อย่างชัดเจน และเมื่อ คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรตามวรรคหนึ่งแล้วเสร็จ ให้กระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงาน หรือองค์กร ที่รับผิดชอบตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร ดำเนินการบรรจุหลักสูตรไว้ในระบบการเรียน การสอน หรือการฝึกอบรม ของสถานศึกษา สถาบัน หรือองค์กรอื่นใดที่อยู่ในสังกัดของตน (ร่างมาตรา ๑๓)

(๕) ให้คณะกรรมการดำเนินการจัดทำหลักสูตรและฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย เพื่อสร้างวิทยากรเพื่อทำหน้าที่เป็นวิทยากรต้นแบบในการถ่ายทอด ความรู้และกระบวนการการเสริมสร้างประชาชนให้มีวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้แก่ ครู คณาจารย์ หรือผู้สอนของสถานศึกษา สถาบัน หรือองค์กรอื่นใดที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ให้การศึกษาและความรู้ ตามหลักสูตร และจัดให้วิทยากรลงพื้นที่เพื่อถ่ายทอดความรู้และกระบวนการให้ความรู้ตามกลุ่มเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตร ตามที่แผนแม่บทกำหนด และให้มหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านการศึกษาที่ตั้งอยู่ในแต่ละจังหวัดเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ สนับสนุน หรืออำนวยความสะดวก ในการดำเนินการลงพื้นที่ให้ความรู้ของวิทยากร (ร่างมาตรา ๑๔)

(๖) ให้สถาบันพระปกเกล้าทำหน้าที่สนับสนุนงานของรัฐสภาและสมาชิกรัฐสภา และเป็น หน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนแผนแม่บทเพื่อสร้างนักการเมืองที่ดี โดยจัดให้การศึกษา ฝึกอบรมเพื่อ เสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้แก่ผู้ประสงค์สมัครรับเลือกตั้งทุกระดับ ผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมืองทุกระดับ ผู้บริหารพรรคการเมือง สมาชิกพรรคการเมือง และประชาชนผู้สนใจ เพื่อสร้าง นักการเมืองที่ดีเป็นที่พึงประสงค์ของประชาชน โดยการให้การศึกษาดังกล่าวควรทำอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ การดำเนินงานให้การศึกษาฝึกอบรมผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้สถาบันพระปกเกล้าดำเนินการอย่างจริงจัง โดยมุ่งเน้นการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตลอดระยะเวลาการดำรง ตำแหน่งทางการเมือง แต่ห้ามมิให้มีกรรมการในองค์กรอิสระทุกองค์กรและเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าร่วมศึกษา ในหลักสูตรเดียวกัน (ร่างมาตรา ๑๕)

(๗) ให้คณะกรรมการร่วมกับคณะกรรมการการเลือกตั้ง สถาบันพระปกเกล้า กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนแผนแม่บทเพื่อเสริมสร้างให้การศึกษา ให้การเรียนรู้ ปลุกฝังความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในการพัฒนาประเทศ ด้านต่าง ๆ และให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบริการสาธารณะทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การตัดสินใจทางการเมือง และการ ดำเนินกิจกรรมทางการเมือง (ร่างมาตรา ๑๖)

(๘) ให้คณะกรรมการร่วมกับคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมวลชนของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นหน่วยงานหลักในการสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทด้านการประชาสัมพันธ์ ตามที่แผนแม่บทกำหนด ทั้งนี้ การดำเนินงานประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง โดยคำนึงถึงความสนใจของประชาชนในแต่ละกลุ่มวัยและกลุ่มอาชีพ และความสนใจทางการเมืองของประชาชน (ร่างมาตรา ๑๗)

(๙) ให้คณะกรรมการประสานให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ จัดสรรเวลากิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่อยู่ในกำกับดูแล เพื่อเผยแพร่การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่อง (ร่างมาตรา ๑๘)

(๑๐) ให้คณะกรรมการร่วมดำเนินการหรือให้การสนับสนุนหน่วยงาน องค์กร หรือสมาคมด้านสื่อสารมวลชนทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในการทำความตกลงร่วมกันและจัดฝึกอบรมบุคลากรด้านสื่อสารมวลชนทุกแขนงให้ตระหนักถึงความสำคัญในการสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย และทำหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้อง เที่ยงตรง และมีประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยมีสำนึกความรับผิดชอบต่อผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชน (ร่างมาตรา ๑๙)

๗. คณะกรรมการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย (ร่างมาตรา ๒๐ - ร่างมาตรา ๓๒)

ร่างพระราชบัญญัตินี้ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย” จำนวนสิบแปดคน ประกอบด้วย (ร่างมาตรา ๒๐)

(๑) ประธานรัฐสภาเป็นประธานกรรมการ

(๒) รองประธานรัฐสภาเป็นรองประธานกรรมการ

(๓) ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรเป็นกรรมการ

(๔) ประธานที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นกรรมการ

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสิบสามคนซึ่งกรรมการตาม (๑) (๒) (๓) พิจารณาแต่งตั้ง โดยให้คัดเลือกจาก

บุคคลผู้เคยดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา รัฐมนตรี ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้เคยดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่สำคัญอื่น จำนวนสามคน

บุคคลผู้เคยดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัย หรือผู้เคยดำรงตำแหน่งกรรมการหรือผู้บริหารองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญหรือตามกฎหมายอื่น หรือองค์กรทางวิชาการอื่น จำนวนสี่คน

บุคคลผู้เคยดำรงตำแหน่งผู้บริหารหน่วยงานด้านการสื่อสารมวลชน หรือผู้เคยดำรงตำแหน่งนายกสมาคมวิชาชีพด้านสื่อสารมวลชน จำนวนสามคน

บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ หรือผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านการพัฒนาการเมือง การพัฒนาประชาธิปไตย การสร้างสำนึกความเป็นพลเมือง หรือการสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตย จำนวนสามคน

(๖) เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยมีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนแม่บท กำหนดนโยบายและแผนงานเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บท กำกับดูแล วางนโยบายการดำเนินงาน ขับเคลื่อนแผนแม่บท กำกับดูแล โครงการ กิจกรรม และการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนแผนแม่บท ปรับปรุง แก้ไข หรือเพิ่มเติมแผนแม่บทและแผนงานขับเคลื่อนแผนแม่บท ให้ความเห็นชอบแผนงาน โครงการ การศึกษาวิจัย หลักสูตร หรือกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บท ออกข้อบังคับและวางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บท ออกประกาศเกี่ยวกับการกำหนดองค์ประกอบ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือก อำนาจหน้าที่ การแต่งตั้งหรือการยุบเลิกคณะกรรมการและคณะกรรมการประสานงาน ให้ความเห็นชอบระเบียบของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินกองทุนและการบริหารกองทุน แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะกรรมการประสานงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย ตลอดจนติดตามและประเมินผลการสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย และให้คณะกรรมการรายงานผลการดำเนินการสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามพระราชบัญญัตินี้ให้คณะรัฐมนตรีและที่ประชุมรัฐสภาทราบทุกปี (ร่างมาตรา ๒๖ ร่างมาตรา ๒๘ ร่างมาตรา ๒๙ และร่างมาตรา ๓๑)

๘. สำนักเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย (ร่างมาตรา ๓๓ - ร่างมาตรา ๓๕)

ร่างพระราชบัญญัตินี้ให้มีสำนักเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยเป็นส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา โดยให้มีอำนาจหน้าที่ รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไป งานธุรการ และงานวิชาการเพื่อสนับสนุนและรองรับภารกิจของคณะกรรมการ การขับเคลื่อนแผนแม่บท และการจัดตั้งสถาบันการศึกษาทางการเมืองในหน่วยงานของรัฐสภา ดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทและสนับสนุนการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทของคณะกรรมการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นศูนย์กลางการประสานงานเพื่อการขับเคลื่อนแผนแม่บท ให้การศึกษา การฝึกอบรม ให้คำปรึกษา แนะนำ หรือสนับสนุนข้อมูลทางวิชาการเพื่อการศึกษาเรียนรู้ วัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้แก่สมาชิกรัฐสภา ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง ข้าราชการรัฐสภาสามัญ บุคคลในวงงานรัฐสภา บุคลากรในหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน สถานศึกษา และประชาชนทั่วไปจัดทำสื่อ โครงการ หรือกิจกรรม เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย สิทธิและเสรีภาพ และหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ สำนักความเป็นพลเมือง หรือเรื่องอื่น ๆ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้กับนักเรียน นิสิต นักศึกษา ส่วนราชการ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป ศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ วิจัย หรือสนับสนุนการวิจัย เพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ติดตาม ตรวจสอบ วิเคราะห์ ประเมินผล และเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทต่อคณะกรรมการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บริหารกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้ รายงานผลการขับเคลื่อนแผนแม่บทต่อคณะกรรมการ และปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย หรือตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนด (ร่างมาตรา ๓๓ และร่างมาตรา ๓๔)

ให้คณะรัฐมนตรีจัดสรรเงินอุดหนุนให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อรองรับการปฏิบัติงานตามแผนแม่บท และการปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยเงินอุดหนุนดังกล่าวจะนำไปใช้เพื่อกิจการอื่นอันมิใช่กิจการภายใต้การดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้มิได้ (ร่างมาตรา ๓๕)

๙. กองทุนเพื่อการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย (ร่างมาตรา ๓๖ - ร่างมาตรา ๓๙)

ร่างพระราชบัญญัตินี้ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เรียกว่า “กองทุนเพื่อการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย” เพื่อเป็นทุนหมุนเวียน และใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานของสำนักเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยและการขับเคลื่อนแผนแม่บทตามพระราชบัญญัตินี้ โดยหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินกองทุน การบริหารกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

กองทุนประกอบด้วย เงินและทรัพย์สินที่โอนมาจากกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้จากงบประมาณแผ่นดิน เงินหรือทรัพย์สินที่ได้จากการบริจาคหรือมีผู้มอบให้เพื่อสมทบกองทุน เงินที่ผู้เสียภาษีแสดงเจตนาในแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปี ระบุให้กองทุนเพื่อการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยอธิบดีกรมสรรพากร เงินและทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของกองทุนดอกผลหรือรายได้อื่น (ร่างมาตรา ๓๖)

รายได้ที่เกิดจากกองทุน ให้นำส่งเข้ากองทุน โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และบรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่กองทุนได้มา ให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ทรัพย์สินในกองทุน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี และบุคคลใดจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในเรื่องทรัพย์สินในกองทุนมิได้ (ร่างมาตรา ๓๗ - ร่างมาตรา ๓๙)

๑๐. บทเฉพาะกาล (มาตรา ๔๐ - ๔๗)

ร่างพระราชบัญญัตินี้ กำหนดบทเฉพาะกาลไว้ดังนี้

(๑) ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และเงินงบประมาณของสำนักงานสภาพัฒนาการเมืองตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาเป็นของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยจัดตั้งเป็นสำนักเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย เพื่อดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้

ให้โอนพนักงาน ลูกจ้างของสำนักงานสภาพัฒนาการเมืองตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยให้ปฏิบัติงานในสำนักเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยหรือตามที่คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภา กำหนดตามข้อเสนอของเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ให้คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภา พิจารณากำหนดตำแหน่งพนักงานและลูกจ้างที่โอนมาตามวรรคสอง โดยให้ได้รับค่าจ้าง สิทธิและประโยชน์เท่าที่เคยได้รับไปพลางก่อนจนกว่าจะได้บรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย แต่จะแต่งตั้งให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างต่ำกว่าเงินเดือนหรือค่าจ้างที่ได้รับอยู่เดิม

ไม่ได้ ส่วนเงินเดือนหรือค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่จะได้รับต่อไปนั้นให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภา (ร่างมาตรา ๔๐)

(๒) ให้โอนบรรดาเงินและทรัพย์สินที่เป็นของกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาเป็นของกองทุนเพื่อการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๑)

(๓) ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๒๐ (๑) (๒) และ (๓) ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๒๐ (๔) ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔๒)

(๔) ในวาระเริ่มแรก ระหว่างที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรยังไม่จัดตั้งสำนักเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมอบหมายให้ส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่มีอยู่ ทำหน้าที่ปฏิบัติงานเพื่อรองรับภารกิจของคณะกรรมการ และดำเนินงานอื่น ๆ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๓)

(๕) ในวาระเริ่มแรก ระหว่างที่ยังไม่มีแผนแม่บทให้นำรายงานเรื่อง “การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย” ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ มาประกอบการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการจัดทำแผนแม่บทแล้วเสร็จ (ร่างมาตรา ๔๔)

(๖) ในวาระเริ่มแรกให้นำแนวทางตามรายงานเรื่อง “การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย” ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศมาใช้ประกอบการดำเนินการจัดทำแผนแม่บท และเพื่อให้การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยมีความต่อเนื่อง การดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้ให้คำนึงถึงการสานต่อโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจขับเคลื่อนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (ร่างมาตรา ๔๕)

(๗) ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการจัดทำหลักสูตรสำหรับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่หนึ่ง และให้กระทรวงศึกษาธิการบรรจุเป็นวิชาภาคบังคับในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษาทุกแห่ง ทั้งนี้ การจัดทำหลักสูตรสำหรับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่หนึ่งให้นำกรอบหลักสูตรวิชาการเมืองและพลเมืองศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่หนึ่งของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศมาเป็นแนวทางในการจัดทำ และใช้เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรในระดับอื่น ๆ ต่อไป (ร่างมาตรา ๔๖)

(๘) เมื่อครบกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ประธานรัฐสภาพิจารณา ทบทวนเหตุผลและความจำเป็นในการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้สำนักเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยเป็นสำนักงานที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ในกำกับดูแลของรัฐสภา และเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่ส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา (ร่างมาตรา ๔๗)

ทั้งนี้ ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๐ วันอังคารที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบรายงาน เรื่อง “การปฏิรูปประเทศด้านการเมือง : ร่างพระราชบัญญัติการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. .... เสนอตามรายงานของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง และตามวาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน (๒๗ วาระ) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ กลุ่ม คน” ซึ่งสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้เสนอรายงานไปยังคณะรัฐมนตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) คณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อพิจารณาดำเนินการแล้ว เมื่อวันศุกร์ที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐

๒.๒ รายงาน เรื่อง “การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองและการสร้างความสามัคคีปรองดองในสังคมไทย”

คณะกรรมการฯ วิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ได้มีการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง เสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเพื่อให้ความเห็นชอบ และจัดทำความเห็นและข้อเสนอแนะประเด็นการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองเสนอคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ ประกอบกับที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ ได้มีมติเห็นชอบรายงาน เรื่อง แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ซึ่งแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองดังกล่าวมีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๓๙/๒ ประกอบมาตรา ๒๗ ซึ่งกำหนดให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศดำเนินการให้เกิดการปฏิรูปด้านต่าง ๆ ตามมาตรา ๒๗ สืบต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติ และข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗๓ กำหนดไว้ว่า ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง มีอำนาจหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง แผนการปฏิรูป วิธีการปฏิรูป พร้อมกำหนดเวลาการปฏิรูป และข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองให้สัมฤทธิ์ผล โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองคำนึงถึงความสำคัญเร่งด่วนและสัมฤทธิ์ผลของการปฏิรูป ในระยะเวลาที่เหลืออยู่ และเป็นแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองในช่วงเวลา ๑ ปีครึ่ง (ในช่วงรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) และ ๒๐ ปี ในช่วงรัฐบาลต่อ ๆ มา เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชนโดยรวม)

ซึ่งตามแผนปฏิรูปประเทศด้านการเมืองข้างต้น คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ได้วางแนวทางการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง เรื่อง การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง และการสร้างความสามัคคีปรองดองในสังคมไทย เพื่อให้การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองสัมฤทธิ์ผล ในคราวประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ครั้งที่ ๗๗ เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมคณะกรรมการฯ เห็นว่า คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองควรดำเนินการปฏิรูปการเมือง เรื่อง การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองและการสร้างความสามัคคีปรองดองในสังคมไทย โดยเร่งด่วนและดำเนินการให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่เหลืออยู่ ประกอบกับเพื่อให้เรื่องดังกล่าวสอดคล้องกับการดำเนินงานของรัฐบาล

ทั้งนี้ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ได้เสนอรายงาน เรื่อง “การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและการสร้างความสามัคคีปรองดองในสังคมไทย” ต่อที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเพื่อพิจารณา ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ โดยที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้เสนอรายงานดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามที่เห็นสมควรต่อไป เมื่อวันศุกร์ที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐

๒.๓ รายงานของคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง เรื่อง การปฏิรูปการปฏิบัติงานในรัฐสภา

เพื่อให้การปฏิบัติงานของสมาชิกรัฐสภาและการสนับสนุนการดำเนินงานของสมาชิกรัฐสภาของหน่วยงานสังกัดรัฐสภาในด้านนิติบัญญัติเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง จึงได้เสนอให้มีการปฏิรูปการปฏิบัติงานในรัฐสภา ดังนี้

๑. การปฏิบัติงานของสมาชิกรัฐสภา

๑.๑ การปฏิบัติภารกิจและอำนาจหน้าที่ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

(๑) ที่มาของประธานสภาผู้แทนราษฎร และประธานวุฒิสภา

วิธีการปฏิรูป

๑) ประธานสภาผู้แทนราษฎรควรมาจากบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ และเป็นที่ยอมรับ โดยไม่จำเป็นต้องมาจากพรรคการเมืองเสียงข้างมาก และประธานวุฒิสภาต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์และเป็นที่ยอมรับเชื่อถือของสมาชิกวุฒิสภาเช่นกัน

๒) ให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภาแสดงวิสัยทัศน์ต่อที่ประชุมสภาก่อนมีการลงมติ

๓) การปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภาผู้แทนราษฎรต้องไม่ร่วมหรือสนับสนุนกิจการทางการเมืองของพรรคการเมืองที่ตนสังกัดตลอดระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง

๔) ให้มีข้อตกลงร่วมกันของสมาชิกในสภาผู้แทนราษฎร โดยกำหนดให้ผู้ที่จะเป็นประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ให้มาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคที่ได้ประกาศตัวไม่เป็นฝ่ายรัฐบาล หรือฝ่ายค้านเป็นประธานหรือรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

๕) การปกป้องและรักษาไว้ซึ่งอำนาจอธิปไตยสูงสุดของฝ่ายนิติบัญญัติ กล่าวคือ ฝ่ายนิติบัญญัติต้องไม่ใช้อำนาจไปในทางใช้เสียงลงมติในสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภาข้างมากที่ขาดธรรมาภิบาล หรือขาดคุณธรรมจริยธรรม จึงจะปกป้องและรักษาไว้ซึ่งมติของอำนาจอธิปไตยในส่วนงานนิติบัญญัติให้เป็นอำนาจสูงสุดของประเทศได้เช่นเดียวกับอำนาจฝ่ายบริหารและอำนาจฝ่ายตุลาการ

(๒) การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติและญัตติ

วิธีการปฏิรูป

๑) เพื่อให้การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในที่ประชุมสภาเกิดความรวดเร็วและรอบคอบ การสงวนความเห็นและการสงวนคำแปรญัตติ ควรมีข้อยุติในขั้นการพิจารณาของคณะกรรมการ กรณีที่ไม่สามารถหาข้อยุติได้ กรรมการที่สงวนความเห็น หรือสมาชิกที่สงวนคำแปรญัตติจะอภิปรายในสภาได้ ต้องมีการชี้แจงรายละเอียดและเหตุผลต่อที่ประชุมคณะกรรมการและที่ประชุมได้มีการพิจารณาแล้วไม่ใช่เพียงแต่การชี้แจงต่อที่ประชุมคณะกรรมการให้ทราบว่าจะสงวนความเห็น หรือสงวนคำแปรญัตติเพื่อจะอภิปรายในที่ประชุมสภานั้น

๒) เมื่อมีการกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาปัญหาจากการเสนอญัตติแล้ว ไม่สมควรให้มีการขยายเวลาเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุม ยกเว้นในกรณีที่มีความจำเป็นให้นำสู่การพิจารณาของคณะกรรมการกิจการสภา เพื่อให้การแก้ไขปัญหันทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและเป็นการประหยัดงบประมาณ

๓) ให้ลดระยะเวลาการแปรญัตติหรือระยะเวลาการพิจารณาร่างกฎหมายต่าง ๆ ให้ลดมาครึ่งหนึ่งของที่เคยกำหนดเวลาไว้

(๓) คณะกรรมาธิการ

วิธีการปฏิรูป

๑) การพิจารณาเรื่องร้องเรียนของคณะกรรมาธิการควรพิจารณาในเรื่องที่มีความสำคัญและที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยรวม และการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องร้องเรียนที่เสนอต่อคณะกรรมาธิการหลายคณะ ต้องยึดถือและปฏิบัติตามมติที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาและประธานคณะกรรมาธิการสามัญที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนดังกล่าวที่กำหนดให้คณะกรรมาธิการคณะใดพิจารณาศึกษาหรือสอบสวนเรื่องนั้น ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภาโดยเคร่งครัด

๒) กำหนดมาตรการป้องกันและลงโทษกรรมาธิการที่ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เรียก รับ หรือยอมจะรับผลประโยชน์ เพื่อเป็นการตอบแทนในการทำหน้าที่ของคณะกรรมาธิการ และควรกำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากสัดส่วนของพรรคฝ่ายค้านดำรงตำแหน่งประธานกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการที่ทำหน้าที่ตรวจสอบในเรื่องสำคัญ ๆ เพื่อให้การควบคุมและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐโดยคณะกรรมาธิการเกิดประสิทธิภาพ

๓) พรรคการเมืองควรคัดกรองบุคคลที่จะมาทำหน้าที่กรรมาธิการให้เหมาะสม

๔) ในการสอบหาความจริง คณะกรรมาธิการจะมอบอำนาจหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นหรือคณะบุคคลใดกระทำการแทนมิได้

(๔) การตั้งกระทู้ถาม

วิธีการปฏิรูป

๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการกลั่นกรองกระทู้ถามในสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เพื่อทำหน้าที่กลั่นกรองกระทู้ถามและให้คำแนะนำเกี่ยวกับกระทู้ถาม เพื่อไม่ให้มีการตั้งกระทู้ถามเพื่อหวังผลในทางการเมืองหรือมุ่งทำลายชื่อเสียงในทางการเมืองของฝ่ายรัฐบาลมากกว่าการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น

๒) การบังคับใช้ข้อบังคับการประชุมในการตอบกระทู้ถามของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีควรปฏิบัติอย่างเคร่งครัด โดยนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีต้องเข้าร่วมประชุมสภา เพื่อให้ข้อมูลและตอบกระทู้ถามของฝ่ายนิติบัญญัติทุกครั้ง

๓) กำหนดกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน เพื่อให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี ที่ได้รับมอบหมายมาตอบกระทู้ถามโดยไม่ให้มีการเลื่อนการตอบกระทู้ถามและให้เปิดเผยข้อมูลการไม่มาตอบกระทู้ถามตามกำหนดเวลาต่อสาธารณะ โดยบัญญัติไว้ในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรและข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา

๔) กำหนดให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญ หรือคณะกรรมาธิการสามัญ หรือคณะกรรมการที่ตั้งโดยประธานรัฐสภา เพื่อทำหน้าที่ติดตามผลการดำเนินการของรัฐบาลตามที่ตั้งกระทู้ถามและรายงานต่อสภาเพื่อทราบ โดยกำหนดมาตรการและแนวทางการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา

(๕) การอภิปรายเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

วิธีการปฏิรูป

๑) เพื่อเป็นการพัฒนาการเมืองและส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ควรดำเนินการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจให้ประชาชนได้ทราบถึงวิธีการและกระบวนการในการอภิปรายเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจให้รัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง เพื่อให้ประชาชนเห็นว่าการอภิปรายเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจเป็นเรื่องสำคัญของการควบคุมและตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดิน หรือมีการทุจริตประพฤตินิชอบไม่ใช่เป็นเพียงเรื่องในทางการเมืองเท่านั้น

๒) การอภิปรายไม่ไว้วางใจของฝ่ายค้านต้องอภิปรายตรงประเด็นในเนื้อหาและข้อมูลพยานหลักฐาน และเป็นประเด็นที่เป็นสาระสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความบกพร่องเสียหายในการทำหน้าที่ของฝ่ายรัฐบาลที่เกิดจากการทำการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือมีการบริหารราชการแผ่นดินที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่เงินแผ่นดินอย่างชัดเจน เพื่อนำไปสู่การพ้นจากตำแหน่งของรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี โดยผู้อภิปรายต้องมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องที่อภิปราย และมีข้อมูลพยานหลักฐานอย่างชัดเจนครบถ้วน

๓) ข้อมูลหรือพยานหลักฐานของฝ่ายค้านที่นำมาประกอบการอภิปรายไม่ไว้วางใจต้องแสดงให้เห็นถึงการกระทำผิดหรือการทุจริตของฝ่ายรัฐบาลที่ชัดเจน และทำให้เชื่อได้ว่าฝ่ายบริหารทำการทุจริตหรือประพฤตินิชอบ จงใจปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมาย และเมื่อส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพื่อไต่สวนข้อเท็จจริง ต้องมีผลให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีมติส่งสำนวนการไต่สวนไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พิจารณาและพิพากษาให้ผู้กระทำผิดพ้นจากตำแหน่งต่อไป ทั้งนี้ ควรมีการติดตามผลการดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติในการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว และให้มีบทบัญญัติบังคับให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติแจ้งผลการพิจารณามายังสภาโดยเร็ว เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๔) เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้ใช้กระบวนการอภิปรายเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจกลั่นแกล้งในทางการเมือง ควรกำหนดมาตรการลงโทษบุคคลที่ใช้ข้อมูลและพยานหลักฐานอันเป็นเท็จในการอภิปรายเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจดังกล่าว โดยให้มีโทษทั้งทางอาญาและโทษทางจริยธรรมด้วย

๕) ประธานสภาผู้แทนราษฎรต้องบังคับใช้ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรในการอภิปรายเพื่อลงมติเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะอย่างเคร่งครัด เพื่อให้การใช้เวลาในการอภิปรายไม่ไว้วางใจเกิดความคุ้มค่าและประชาชนได้รับประโยชน์จากการอภิปรายไม่ไว้วางใจของฝ่ายค้าน

(๖) คณะกรรมการติดตามการดำเนินงานของรัฐสภา

รัฐสภาซึ่งประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา มีบทบาทอำนาจหน้าที่ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในการตรากฎหมาย การควบคุมการบริหารงานราชการแผ่นดิน โดยการอภิปรายไม่ไว้วางใจ การเสนอญัตติ การตั้งกระทู้ถาม และการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอิสระต่าง ๆ การแต่งตั้งบุคคล รวมถึงรับทราบการดำเนินงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งต้องทำรายงานประจำปีและรายงานผลการปฏิบัติงานเพื่อให้สภาทราบ ที่ผ่านมามีการติดตามและ

วิเคราะห์ข้อมูลของรายงานดังกล่าว เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกรัฐสภาข้อสังเกต ข้อเสนอแนะที่รัฐสภาเสนอไปยังรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขาดการติดตามผล การติดตามผลไม่มีความชัดเจน ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น คณะกรรมาธิการแต่ละคณะอาจมีการติดตามผล แต่บางคณะไม่มีการกำหนดให้หน่วยงานใดเป็นหน่วยงานที่จะติดตามเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามข้อเสนอของรัฐสภา ทำให้การดำเนินงานตามภารกิจของรัฐสภาก็ยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร การดำเนินงานของรัฐสภาบางเรื่องขาดความต่อเนื่อง ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภาในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติมีประสิทธิภาพ จึงควรมีการปฏิรูปการติดตามการดำเนินงานของรัฐสภา

วิธีการปฏิรูป

การติดตามการดำเนินงานของรัฐสภา ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินงานในชั้นคณะกรรมาธิการหรือในที่ประชุมสภา แม้จะมีการกำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภาให้มีการติดตามผลการดำเนินงานตามมติของสภา หรือให้ฝ่ายบริหาร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแจ้งผลการดำเนินการตามมติไปยังรัฐสภา แต่ในทางปฏิบัติยังไม่เป็นรูปธรรม เพื่อให้การติดตามผลการดำเนินงานของรัฐสภามีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม จึงเห็นควรปฏิรูปการติดตามผลการดำเนินงานของรัฐสภา ดังนี้

๑) กำหนดอำนาจหน้าที่ในการติดตามงานตามบทบาทอำนาจหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาในการตรากฎหมาย การควบคุมการบริหารแผ่นดิน กรณีที่สภามีข้อสังเกตในเรื่องใดให้มีการติดตามและรายงานต่อที่ประชุมสภาเพื่อทราบ โดยกำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา และข้อบังคับการประชุมของรัฐสภา โดยให้คณะกรรมาธิการกิจการสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภา และคณะกรรมาธิการกิจการของรัฐสภาทำหน้าที่ติดตามงานของแต่ละสภา เนื่องจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีคณะกรรมาธิการกิจการสภาดูแลและประสานงานกิจการของแต่ละสภา ติดตามการดำเนินงานของแต่ละสภาอยู่แล้ว แต่การกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมาธิการกิจการสภาของทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเป็นการกำหนดหน้าที่อย่างกว้าง ๆ เพื่อให้คณะกรรมาธิการกิจการสภาผู้แทนราษฎรและคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภาติดตามการทำงานของแต่ละสภาได้อย่างเต็มที่ เห็นควรกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมาธิการกิจการสภาผู้แทนราษฎรและคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภาไว้ในข้อบังคับการประชุมของแต่ละสภาให้ชัดเจนและสอดคล้องกัน ครอบคลุมการติดตามงานการวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงระยะเวลาในการดำเนินการแต่ละเรื่อง

๒) ตั้งคณะกรรมการร่วมกันของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เพื่อร่วมกันติดตามงานของรัฐสภาหรือพิจารณาแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา โดยคณะกรรมการควรประกอบด้วยประธานสภาผู้แทนราษฎรและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภา ประธานคณะกรรมาธิการกิจการสภาผู้แทนราษฎร ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ผู้แทนจากคณะกรรมาธิการกิจการสภาผู้แทนราษฎร ๒ ท่าน และผู้แทนจากคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ๒ ท่าน เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาหรือกำหนดแนวทางปฏิบัติงานร่วมกัน

การดำเนินงานของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา แม้ทั้งสองสภาจะมีภารกิจที่แตกต่างกัน และมีการกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ชัดเจนแล้วในรัฐธรรมนูญ แต่บางครั้งอาจเกิดปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงาน ซึ่งอาจเป็นการดำเนินงานที่ไม่สอดคล้องกัน หรือการปฏิบัติงานที่ทับซ้อนกัน แต่เป็นอำนาจหน้าที่ของแต่ละสภา ซึ่งต่างฝ่ายก็ไม่สามารถไปก้าวล่วงอีกฝ่ายหนึ่งได้ เช่น คณะกรรมาธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาพิจารณาศึกษาเรื่องเดียวกัน สร้างภาระให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเดินทางมาประชุม

เพื่อให้ข้อมูลหรือชี้แจงข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการการของทั้งสองสภา จึงควรมีคณะกรรมการกลางเพื่อทำหน้าที่แก้ไขปัญหาและประสานงานในการทำงานของทั้งสองสภา

๓) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ควรกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่รับผิดชอบงานการประชุมสภาและการประชุมคณะกรรมการ คือ สำนักการประชุมและสำนักกรรมการ ให้สามารถสนับสนุนการติดตามผลการดำเนินงานของรัฐสภาและผลการดำเนินงานของคณะกรรมการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และควรเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

๔) ให้รัฐสภาเร่งรัดองค์กรตามรัฐธรรมนูญและหน่วยงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ต้องส่งรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการติดตามการใช้จ่ายงบประมาณและพิจารณาอนุมัติงบประมาณให้กับองค์กรดังกล่าว

(๗) การจัดทำข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

๑) ต้องมีแผนการทำงานของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา คณะกรรมการ และสมาชิกรัฐสภาแต่ละคน โดยมีแผนรวม และแผนการทำงานทุกๆปี พร้อมรายงานให้แต่ละสภารายทุกปี

๒) ให้มีแผนงานการใช้จ่ายงบประมาณของสมาชิกรัฐสภาของแต่ละคนในอัตราที่เท่าเทียมกัน

๓) การสร้างและรักษามาตรฐานการทำงานของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภาและสมาชิกของทั้งสองสภา

๔) กำหนดระยะเวลาเผยแพร่การทำงานของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภาและคณะกรรมการ

๕) การปกป้องและรักษาไว้ซึ่งมติของอำนาจอธิปไตยในสวนงานนิติบัญญัติให้เป็นอำนาจสูงสุดของประเทศที่ฝ่ายสมาชิกรัฐสภาจะต้องปกป้องรักษามติของฝ่ายนิติบัญญัติไว้ให้เป็นอำนาจสูงสุดเช่นเดียวกับอำนาจฝ่ายบริหารและอำนาจฝ่ายตุลาการ

๖) ฝ่ายนิติบัญญัติต้องรักษาไว้ซึ่งอำนาจฝ่ายนิติบัญญัติ โดยไม่ใช้อำนาจไปในทางใช้เสียมติในสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาข้างมากที่ขาดธรรมาภิบาล หรือขาดคุณธรรมจริยธรรม

๗) การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจการงานของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภาและรัฐสภา

(๘) การรักษาระเบียบและความเรียบร้อยในที่ประชุมสภา

วิธีปฏิรูป

๑. แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับการประชุมสภา

ให้สมาชิกที่มีพฤติกรรมตื้อตึง ขัดขวางไม่ยอมออกจากที่ประชุมสภา ตามคำสั่งประธานของที่ประชุมสภา เป็นเหตุให้การประชุมครั้งนั้นวุ่นวายต้องหยุดชะงักเสียเวลาของที่ประชุมสภา ให้ถือว่าเป็นการไม่ประพฤติปฏิบัติตามข้อบังคับการประชุมสภาอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการพิจารณาลงโทษทางจริยธรรมสมาชิกสภาผู้ซึ่งออกมาขัดขวางไม่ให้ตำรวจรัฐสภาดำเนินการนำสมาชิกที่ประธานของที่ประชุมสั่งให้ออกไปจากที่ประชุมสภาทำให้เกิดความวุ่นวาย สับสน การประชุมสภาต้องหยุดชะงักลง ถือว่าเกิดความเสียหายต่อการประชุมสภาครั้งนั้น เป็นการไม่ประพฤติปฏิบัติตามข้อบังคับการประชุมสภาอย่างร้ายแรงให้ดำเนินการพิจารณาลงโทษทางจริยธรรม เช่นกัน

๒. เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา ต้องได้รับการอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้สามารถระงับเหตุวุ่นวายที่เกิดจากบุคคลที่มีอำนาจเหนือตนเอง บุคคลที่ตนเกรงกลัว คือสมาชิกรัฐสภา ด้วยวิธีละมุนละม่อม มีความกล้าหาญ สุภาพ อุดมคติยืนหยัดที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จ

(๙) มาตรฐานจริยธรรม

วิธีการปฏิรูป

๑) ให้มีมาตรการและกลไกการควบคุมตรวจสอบทางจริยธรรม ระบบคุณธรรม และการปฏิบัติหน้าที่ โดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ของสมาชิกรัฐสภา โดยการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและคู่มือการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติและป้องกันปัญหาการตีความมาตรฐานทางจริยธรรมที่แตกต่างกันระหว่างองค์กรที่ทำหน้าที่ควบคุมตรวจสอบจริยธรรมและผู้ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม

๒) การจัดตั้งคณะกรรมการจริยธรรมภายในองค์กร เพื่อทำหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติตนของสมาชิกให้เป็นไปตามมาตรฐานทางจริยธรรม ให้คัดเลือกจากบุคคลที่มีคุณธรรมและจริยธรรมสูง เป็นที่ประจักษ์และเป็นผู้ที่สมาชิกให้ความเคารพเชื่อถือศรัทธาโดยไม่มีข้อสงสัยข้างมากของที่ประชุมสภา

๓) การจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรม เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว นอกจากการเผยแพร่ในราชกิจจานุเบกษา ควรให้มีการเผยแพร่มาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าวให้ประชาชนรับทราบผ่านสื่อต่าง ๆ ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย เพื่อให้ประชาชนและภาคประชาสังคมต่าง ๆ จะได้ร่วมกันสอดส่อง การกระทำและความประพฤติของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้เป็นไปตามมาตรฐานทางจริยธรรม โดยให้สร้างความร่วมมือกับสื่อมวลชนเพื่อดำเนินกิจกรรมเผยแพร่เรื่องดังกล่าวให้ประชาชนได้รับทราบอย่างกว้างขวางต่อไป

๔) รัฐสภาควรกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับมาตรฐานที่กำหนดโดยศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระร่วมกันให้ชัดเจนหลังจากเปิดประชุมรัฐสภาครั้งแรกอย่างเป็นทางการเรียบร้อยแล้ว โดยนำมาตรฐานจริยธรรมที่ศาลรัฐธรรมนูญได้วางมาตรฐานกลางไว้เพื่อนำมาบังคับใช้กับทุกองค์กร และต้องกำหนดประเภทความร้ายแรงของการกระทำที่ถือว่าการฝ่าฝืนจริยธรรม รวมถึงขั้นตอนการลงโทษตามระดับความร้ายแรงของการกระทำผิดดังกล่าว ดังนี้

๔.๑) กรณีการฝ่าฝืนจริยธรรมที่ไม่ร้ายแรง ควรกำหนดโทษโดยการว่ากล่าวตักเตือน และให้ผู้ฝ่าฝืนลงนามรับรองการฝ่าฝืนในครั้งนั้นเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อเป็นข้อมูลหลักฐานในการพิจารณาการลงโทษครั้งต่อไป ซึ่งหากมีการฝ่าฝืนจริยธรรมเกิดขึ้นอีก นอกจากการว่ากล่าวตักเตือนแล้ว ผู้ฝ่าฝืนต้องแสดงความรับผิดชอบต่อการกระทำนั้น ๆ โดยการขอโทษต่อที่ประชุมสภา และหากมีการกระทำผิดมากกว่าสองครั้งขึ้นไปซึ่งเป็นการกระทำผิดซ้ำซาก ให้ถือว่าเข้าข่ายกระทำผิดร้ายแรง เช่น การขาดประชุม การเซ็นชื่อโดยไม่เข้าประชุม

๔.๒) กรณีการฝ่าฝืนจริยธรรมที่ร้ายแรง เช่น การเสียบบัตรแทนกัน การใช้ความรุนแรงโดยการชกต่อยกันในห้องประชุมสภา การแสดงความไม่พอใจต่อกันโดยการขว้างปาสิ่งของต่าง ๆ ในที่ประชุมสภาการแสดงพฤติกรรมคุกคาม ข่มขู่ต่อสมาชิกด้วยตัวเอง รวมถึงพฤติกรรมในการประพฤติผิดศีลธรรมหรือมีชื่อเสียงในทางเสื่อมเสีย อันสร้างความเสียหายที่กระทบต่อชื่อเสียงและเกียรติภูมิของการเป็นสมาชิกรัฐสภา เช่นนี้ให้ถือเป็นความผิดร้ายแรง ต้องมีการลงโทษทั้งทางประมวลจริยธรรม และลงโทษทางสังคมควบคู่กันไปด้วย โดยกำหนดโทษให้เข้มงวดเพิ่มขึ้นด้วย

๕) ให้มีการตรวจสอบและรายงานพฤติกรรมเชิงจริยธรรมเผยแพร่ต่อสื่อมวลชน เพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบพฤติกรรมและไม่สนับสนุนให้กลับมาดำรงตำแหน่งสมาชิกรัฐสภาในครั้งต่อไป อีกทั้งต้องแสดงความรับผิดชอบโดยการขอโทษต่อที่ประชุมสภา มีการตักเตือนพิเศษต่าง ๆ ที่เคยได้ เช่น ค่าเดินทาง ค่าตอบแทน การขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ในกรณีนี้ สื่อของรัฐต้องทำหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารข้อเท็จจริงของการกระทำผิดเหล่านั้นให้สาธารณชนได้รับทราบโดยทั่วกัน

๖) รัฐสภา ควรจัดทำรายงานประจำปีของรัฐสภาที่สะท้อนให้เห็นบทบาทและการทำหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาให้สาธารณชนได้รับทราบผ่านสื่อต่าง ๆ ทุกรูปแบบ ซึ่งในรายงานประจำปีควรแสดงให้เห็นการปฏิบัติงานตลอดทั้งปีของสมาชิกรัฐสภา เช่น จำนวนร่างกฎหมายที่เข้าสู่การพิจารณาของสภา จำนวนร่างกฎหมายที่ได้พิจารณาและมีการตราใช้เป็นกฎหมายเรียบร้อยแล้ว การใช้งบประมาณ จำนวนวันในการเข้าประชุมสภา สถิติการอภิปราย สถิติการตั้งกระทู้ถามของสมาชิกรัฐสภา เป็นต้น โดยรวมข้อมูลดังกล่าวไว้ในเอกสารเล่มเดียวกัน ซึ่งรายงานประจำปีจะเป็นเครื่องมือสำคัญของประชาชนในการเฝ้าดูและตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้แทนที่ตนเลือกเข้าไปทำหน้าที่ในรัฐสภา

๗) รัฐสภา ควรมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการจริยธรรมขององค์กรและประชาสัมพันธ์สมาชิกรัฐสภาที่มีความประพฤติดี ประพฤติชอบ มุ่งมั่นในจริยธรรม รวมถึงอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่สมาชิกรัฐสภาที่ดี โดยการมอบโล่รางวัลเชิดชูเกียรติเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ ซึ่งนอกจากจะเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อนสมาชิกแล้ว ยังเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในการพัฒนาจริยธรรมให้กับรัฐสภาในทางกลับกัน สมาชิกรัฐสภาที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจริยธรรมในกรณีกระทำผิดจริยธรรมร้ายแรงต่อสื่อสาธารณะนอกจากจะได้รับการลงโทษตามประมวลจริยธรรมของรัฐสภาแล้ว ยังสมควรได้รับการลงโทษทางสังคมจากทุกภาคส่วนร่วมกับภาครัฐผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อมิให้มีการปฏิบัติเป็นเยี่ยงอย่างที่ไม่ดีต่อไป

๘) ผู้พิจารณาเรื่องผิดจริยธรรมของสมาชิกรัฐสภา โดยเสนอให้ส่งเรื่องจริยธรรมให้ศาลฎีกาเป็นผู้วินิจฉัย แทนให้องค์กรของตนเองเป็นผู้วินิจฉัย

๙) เพิ่มโทษทางจริยธรรม โดยให้มีบทลงโทษทางจริยธรรมที่เป็นโทษปรับทางแพ่ง เช่น ปรับเป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ - ๕๐๐,๐๐๐ บาท อีกส่วนหนึ่ง นอกจาก ตักเตือน ทำทัณฑ์บน หรือประณาม

๑๐) การยกเลิกการจัดสรรงบประมาณการศึกษาต่างประเทศของคณะกรรมการวิธีการปฏิรูป

๑) ยกเลิกการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปศึกษาดูงานต่างประเทศ

๒) การเดินทางไปประชุมองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ หรือเดินทางไปร่วมประชุมทวิภาคีระหว่างรัฐสภาต่างประเทศ ให้ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการเดินทางไปราชการโดยเคร่งครัด

๑๑) การยกเลิกการจัดหาอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ใช้ส่วนตัวแบบพกพา ให้แก่สมาชิกรัฐสภา

วิธีการปฏิรูป

ยกเลิกการจัดสรรงบประมาณจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้ส่วนตัวแบบพกพาให้แก่สมาชิกรัฐสภา เนื่องจากสมาชิกรัฐสภาทุกคนมีเครื่องโทรศัพท์มือถือที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพเท่ากับเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้ส่วนตัวแบบพกพาที่สำนักงานเลขาธิการทั้งสองจัดให้

ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจัดทำแอปพลิเคชันเพื่อใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติราชการให้แก่สมาชิกรัฐสภา เช่น การค้นหาข้อมูล กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ติดตามการทำงานระหว่างสมาชิกรัฐสภากับคณะกรรมการธิการ และเจ้าหน้าที่ โดยสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย สะดวก รวดเร็วและทันสมัย

๑.๒ ฝ่ายสนับสนุนการทำงานของสมาชิกวุฒิสภา

๑.๒.๑ ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะกรรมการวิธีการปฏิรูป

๑) ให้คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการและเลขานุการประจำคณะกรรมการที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์โดยตรงเกี่ยวกับภารกิจของคณะกรรมการในแต่ละด้าน

๒) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ควรกำหนดคุณสมบัติ จำนวนและอำนาจหน้าที่ของตำแหน่งต่าง ๆ ให้เกิดความชัดเจน และมีการตรวจสอบความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ของผู้ที่จะมาทำหน้าที่ดังกล่าวในคณะกรรมการแต่ละคณะ ให้เป็นที่ประจักษ์

๓) เพื่อให้การทำหน้าที่ของคณะกรรมการเกิดประสิทธิผลมากขึ้น ควรเพิ่มค่าตอบแทนให้กับที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะกรรมการ เพื่อให้ได้ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เกี่ยวกับภารกิจของคณะกรรมการในแต่ละด้านโดยตรง มาสนับสนุนการดำเนินงานให้กับคณะกรรมการและกำหนดให้มีระบบการตรวจสอบและติดตามการใช้งบประมาณดังกล่าวด้วย

๔) ควรแก้ไขระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาและกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการนักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะกรรมการ ดังนี้

๔.๑) ควรกำหนดอัตราค่าตอบแทนให้เหมาะสมกับระดับคุณวุฒิที่ได้รับการแต่งตั้ง

๔.๒) เพื่อให้บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งสามารถปฏิบัติงานให้คณะกรรมการได้เต็มที่ โดยไม่ให้แต่งตั้งบุคคลที่เป็นข้าราชการมาทำหน้าที่

๑.๒.๒ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการ และผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัวสมาชิกวุฒิสภา วิธีการปฏิรูป

๑) ให้สมาชิกวุฒิสภาพิจารณาแต่งตั้งบุคคลที่จะมาทำหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติงานประจำตัวสมาชิกวุฒิสภา ให้เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวอย่างเคร่งครัด

๒) ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและสถาบันพระปกเกล้าจัดอบรมเพิ่มความรู้ด้านนิติบัญญัติ หรือระบบงานนิติบัญญัติและวัฒนธรรมทางการเมืองให้กับผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการ และผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัวสมาชิกวุฒิสภา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

๓) ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบรัฐสภาเกี่ยวกับการแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ช่วยงานของสมาชิกวุฒิสภา เนื่องจากที่ผ่านมาสมาชิกวุฒิสภามีความเห็นว่างานที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบดังกล่าวไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานตามภารกิจของสมาชิกวุฒิสภา ดังนั้น จึงควรพิจารณาเห็นสมควรกำหนดจำนวนอัตราและค่าตอบแทน ดังนี้

๓.๑) ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญได้ไม่เกิน ๑ คน ผู้ชำนาญการได้ไม่เกิน ๒ คน และผู้ช่วยดำเนินงานไม่เกิน ๕ คน โดยให้สามารถที่จะพิจารณาแต่งตั้งคณะผู้สนับสนุน

การปฏิบัติงานประจำตัวสมาชิกได้ในภาพรวมไม่เกิน ๘ คน โดยจะแต่งตั้งตำแหน่งใดก็ได้ตามความเหมาะสมตามภารกิจของสมาชิกในแต่ละท่านภายในวงเงินงบประมาณที่สมาชิกแต่ละคนได้รับจัดสรร

๓.๒) ให้สมาชิกวุฒิสภาสามารถแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญได้ไม่เกิน ๑ คน ผู้ชำนาญการได้ไม่เกิน ๒ คน และผู้ช่วยดำเนินงานไม่เกิน ๒ คน โดยให้สามารถที่จะพิจารณาแต่งตั้งคณะผู้สนับสนุนการปฏิบัติงานประจำตัวสมาชิกได้ในภาพรวมไม่เกิน ๕ คน โดยจะแต่งตั้งตำแหน่งใดก็ได้ตามความเหมาะสมตามภารกิจของสมาชิกในแต่ละท่านภายในวงเงินงบประมาณที่สมาชิกแต่ละคนได้รับจัดสรร

๓.๓) กำหนดค่าตอบแทนให้เหมาะสมกับภารกิจที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ในด้านนิติบัญญัติ

๔) ให้กำหนดไว้ในระเบียบรัฐสภาเกี่ยวกับการแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ช่วยงานของสมาชิกรัฐสภา ห้ามมิให้สมาชิกรัฐสภาแต่งตั้งคู่สมรส บุตร หรือเครือญาติ ทำหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการ หรือผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัวสมาชิกรัฐสภาโดยเคร่งครัด เว้นแต่กรณีที่สมาชิกรัฐสภามีการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการ และผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัวสมาชิกรัฐสภาต้องปฏิบัติตามวิธีปฏิรูปข้อ ๑ ในกรณีที่สมาชิกรัฐสภาประสงค์จะแต่งตั้งคู่สมรส บุตร หรือเครือญาติ ให้แสดงผลความจำเป็นที่ต้องแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวมาการปฏิบัติงานของสมาชิกเช่น สมาชิกอยู่ในพื้นที่ที่เสี่ยงภัยอันตราย จำเป็นต้องแต่งตั้งบุคคลที่ไว้วางใจมาช่วยปฏิบัติงาน หรือเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถพิเศษ เช่น พุคภาษาหรือรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นอย่างดีให้คณะกรรมการกิจการสภาของแต่ละสภาพิจารณาอนุญาตเป็นกรณี ๆ ไป

๕) สมาชิกรัฐสภาต้องรายงานผลการมาปฏิบัติงานประจำเดือนของผู้สนับสนุนการปฏิบัติงานต่อเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและเลขาธิการวุฒิสภา

๒. การปฏิบัติงานของหน่วยงานสังกัดรัฐสภา

๒.๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(๑) จัดตั้งหน่วยงานเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

วิธีการปฏิรูป

๑) ในวาระเริ่มแรก ให้กลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยและกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎร สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นหน่วยงานรองรับภารกิจและส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากสำนักประชาสัมพันธ์มีภารกิจ พันธกิจ บุคลากรและงบประมาณในการดำเนินการส่งเสริมและเผยแพร่ประชาธิปไตย ให้ประชาชนมีความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย และมีส่วนร่วมในการปฏิรูปประเทศ เป็นศูนย์กลางเรียนรู้และสร้างเครือข่ายด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนแม่บทเพื่อสร้างเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

๒) ให้จัดทำโครงสร้างอัตรากำลัง กรอบอำนาจหน้าที่และงบประมาณ เพื่อยกฐานะกลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยและกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎร สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นระดับสำนัก เพื่อให้ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอย่างมีศักยภาพและประสิทธิภาพ มีความต่อเนื่องและยั่งยืน โดยให้เพิ่มอำนาจหน้าที่การดำเนินตามแผนแม่บทการปฏิรูปการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยไว้ด้วย และให้ดำเนินการสำเร็จเป็นรูปธรรมภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๑

๓) ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอย่างเพียงพอ

(๒) นักกฎหมายนิติบัญญัติ และข้าราชการที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมาย วิธีการปฏิรูป

๑) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ควรทบทวนโครงสร้างและระบบงานขององค์กร พร้อมทั้งเร่งรัดปรับปรุงและยกระดับมาตรฐานการทำงาน ด้านกฎหมายของนิติกรทั้งสองสำนักงานให้มีความรู้ ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญในกฎหมาย เฉพาะด้าน สามารถร่างกฎหมาย วิเคราะห์ ให้ความเห็นทางกฎหมาย เพื่อสนับสนุนการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติ ให้มีประสิทธิภาพ โดยจะต้องดำเนินการให้มีนักกฎหมายนิติบัญญัติตามเจตจำนงของกฎหมายโดยเร็ว

๒) พัฒนาศักยภาพของข้าราชการที่ปฏิบัติงานสนับสนุนกระบวนการตรากฎหมายให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในกระบวนการตรากฎหมาย สามารถให้ความเห็นทางกฎหมาย วิเคราะห์ข้อกฎหมาย ยกร่างกฎหมายในการพิจารณาร่างกฎหมาย โดยมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในแต่ละระดับ

๓) สร้างความเชี่ยวชาญในกฎหมายเฉพาะด้านให้แก่ข้าราชการที่ปฏิบัติงาน ด้านกฎหมายเพื่อสามารถสนับสนุนการปฏิบัติงานของสมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ควรเร่งดำเนินการ เพื่อให้มีนักกฎหมายนิติบัญญัติโดยเร็วเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านนิติบัญญัติ

(๓) การจัดตั้งศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐสภา

วิธีการปฏิรูป

๑) จัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นการประชุมองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ ในแต่ละครั้งและรวบรวมหนังสือสัญญาระหว่างประเทศที่ต้องมีการออกพระราชบัญญัติเพื่อให้เป็นไปตาม หนังสือสัญญาที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และการค้าการลงทุนของประเทศ ซึ่งต้อง ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา เพื่อใช้ในการติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติตามพันธะ หรือข้อตกลงของ ฝ่ายรัฐบาล อันเป็นการสนับสนุนข้อมูลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาได้อย่างครบถ้วนและรวดเร็ว

๒) สนับสนุนและผลักดันให้มีการจัดตั้ง “ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐสภา” เพื่อ เป็นหน่วยงานในการดำเนินการขับเคลื่อนให้รัฐสภามีบทบาทนำในเวทีประชาคมอาเซียนและรัฐสภาระหว่าง ประเทศ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศ ซึ่งรัฐสภาจะดำเนินการด้านประชาคมอาเซียนตามภารกิจ บทบาท และอำนาจหน้าที่ของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎบัตรอาเซียนและตามหลักสากล อันจะเกิดประโยชน์ต่อ ประเทศไทยและอาเซียน โดยให้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑) ในการจัดตั้ง “ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐสภา” นี้ สำนักงานเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้เริ่มดำเนินการไประยะหนึ่งแล้ว แต่ยังเป็นไปในลักษณะ ต่างคนต่างทำงาน ขาดการบูรณาการการทำงานของทั้งสองส่วนราชการที่ชัดเจน จึงควรบูรณาการการดำเนินงาน ด้านประชาคมอาเซียนร่วมกันในฐานะรัฐสภา เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ ในการตั้งคณะกรรมการร่วมกันเพื่อกำหนดทิศทางการทำงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

๒.๒) ให้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่และขอบเขตการดำเนินงานด้านประชาคม อาเซียนไม่ให้ซ้ำซ้อนกันกับส่วนราชการภายในของสำนักงานทั้งสอง แต่ให้มีการทำงานที่เป็นช่องทาง ความร่วมมือกันทั้งสองฝ่าย

๒.๓) ในด้านบุคลากรให้เป็นการเกลี้ยอัตรากำลังจากกรอบอัตรากำลังในภาพรวมเท่าที่มีอยู่ เพื่อไม่เป็นการเพิ่มงบประมาณรายจ่าย และมีการพัฒนาบุคลากรเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานและมีความรู้ด้านภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียนระดับดี อันเป็นการเพิ่มศักยภาพของบุคลากร

๒.๔) เมื่อมีการปฏิรูปโครงสร้างของส่วนราชการในรัฐสภา ควรพิจารณาจัดตั้ง “ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐสภา” เป็นหน่วยงานระดับสำนักในสังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพียงหน่วยงานเดียว และทำหน้าที่สนับสนุนการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

(๔) การให้ข้าราชการที่เกษียณอายุราชการที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านวงงานรัฐสภามาปฏิบัติหน้าที่สนับสนุนงานนิติบัญญัติ

วิธีการปฏิรูป

ให้มีการเสนอขอตั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าตอบแทนให้แก่ข้าราชการที่เกษียณอายุราชการโดยให้มีระเบียบที่สามารถแต่งตั้งบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เกี่ยวกับวงงานรัฐสภามาปฏิบัติหน้าที่เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของฝ่ายนิติบัญญัติเท่าที่จำเป็นและไม่ควรต่ออายุราชการให้แก่ข้าราชการที่จะเกษียณอายุ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณและให้เกิดความคุ้มค่า

การพิจารณาแต่งตั้งบุคลากรดังกล่าว ให้พิจารณาจากข้าราชการรัฐสภาสามัญที่เกษียณอายุราชการก่อน และหากมีความจำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านอื่นให้พิจารณาจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ การสนับสนุนข้อมูลด้านวิชาการให้กับสมาชิกรัฐสภา

(๑) ระบบหอสมุดรัฐสภา (Library of Thai Parliament)

วิธีการปฏิรูป

๑) การพัฒนาปรับปรุงระบบหอสมุดรัฐสภาให้มีความทันสมัย เพื่อรองรับการให้บริการการปฏิบัติงานและสนับสนุนข้อมูลด้านวิชาการให้กับสมาชิกรัฐสภา โดยเฉพาะการให้บริการข้อมูลด้านนิติบัญญัติและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ตลอดจนระบบการจัดเก็บข้อมูล การสืบค้นข้อมูล และการให้บริการข้อมูลด้านนิติบัญญัติและด้านอื่น ๆ ของหอสมุดรัฐสภา เพื่อให้หอสมุดรัฐสภาไทย (Library of Thai Parliament) มีความทันสมัยและมีความพร้อมในการให้บริการข้อมูลด้านนิติบัญญัติและด้านอื่น ๆ สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับหอสมุดของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้ มีประสิทธิภาพเทียบเท่าหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress) โดยการจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ของหอสมุดรัฐสภาจะต้องเป็นระบบเฉพาะของรัฐสภาซึ่งเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ ต้องแยกออกมาต่างหากจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ของรัฐบาลซึ่งเป็นฝ่ายบริหาร

๒) บุคลากรที่มาปฏิบัติหน้าที่ในหอสมุดรัฐสภานั้นต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับงานบรรณารักษ์และงานเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) โดยตรง และควรมีการอบรมความรู้เฉพาะด้านดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ

๓) การพัฒนาและปรับปรุงห้องสมุดรัฐสภาเพื่อให้เป็นศูนย์กลางการให้บริการข้อมูลด้านนิติบัญญัติและสอดคล้องรองรับกับนโยบาย Thailand ๔.๐ โดยควรกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) เพื่อการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

๓.๑) เป็นศูนย์เอกสารด้านนิติบัญญัติ (Parliamentary Documents Center)

เป็นแหล่งรวบรวมเอกสารด้านนิติบัญญัติ เอกสารวงงานรัฐสภา ผลงานบุคลากรรัฐสภา ให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์ สามารถเข้าถึงได้จากห้องสมุดและสืบค้นผ่านทางเว็บไซต์ เป็นแหล่งในการ

สืบเสาะหาข้อมูลที่มีคุณค่าทางด้านนิติบัญญัติ ประวัติศาสตร์การเมืองการปกครอง อันเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรในวงงานรัฐสภาและประชาชน

๓.๒) มีระบบอัจฉริยะทางการสืบค้น (Searching System)

จัดทำระบบการสืบค้นที่มีความแม่นยำ เทียบตรง สามารถประมวลผลการสืบค้นคัดกรองผลการสืบค้น ตลอดจนการแสดงผลที่ช่วยผู้ใช้ในการตัดสินใจเลือกสรรสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการสามารถนำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ได้ทันท่วงที

๓.๓) ส่งเสริมการเข้าถึงสารสนเทศสำหรับผู้ใช้ (Accessibility for all)

(๑) พัฒนาเว็บไซต์ให้มีความเป็นมาตรฐาน และผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงได้ผ่านอุปกรณ์ที่หลากหลาย (Devices) เป็นการอำนวยความสะดวก ลดช่องว่าง และข้อจำกัดในการเข้าถึงสร้างความเสมอภาคในการได้รับข้อมูลสารสนเทศ

(๒) ส่งเสริมการเข้าถึงสารสนเทศ โดยผ่านกิจกรรมการแนะแนวทางการรู้สารสนเทศ (Information Literacy) เพื่อเพิ่มทักษะการสืบค้นและเข้าถึงสารสนเทศด้วยตนเองส่งเสริมการเข้าถึงสารสนเทศโดยการนำเสนอข้อมูลรูปแบบ Info Graphic หรือ Information Graphic เพื่อสร้างการจดจำและเข้าใจเนื้อหาได้เป็นอย่างดี

๓.๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน (Citizen Participation)

จากแนวคิดที่ว่าห้องสมุดเป็นสถาบันทางสังคม ห้องสมุดจึงมีหน้าที่ในการเป็นส่วนหนึ่งในการกระตุ้นส่งเสริมให้ประชาชนโดยทั่วไปได้เข้าถึงสารสนเทศ ห้องสมุดรัฐสภาเป็นห้องสมุดเฉพาะทางด้านนิติบัญญัติและการเมืองการปกครอง การเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศผ่านการบริการทรัพยากรห้องสมุดทั้งการให้บริการที่อาคารห้องสมุด และการให้บริการผ่านทางเว็บไซต์ ล้วนก่อให้เกิดการส่งเสริมให้ประชาชนได้รู้ เข้าถึง และเข้าใจเนื้อหาทางด้านนิติบัญญัติ หลักการประชาธิปไตย ตลอดจนการติดตาม ตรวจสอบ การทำหน้าที่ขององค์กรทางด้านนิติบัญญัติ

๓.๕) การสร้างเครือข่าย (Partnership)

การเข้าร่วมเป็นเครือข่ายความร่วมมือกับห้องสมุดเฉพาะทางด้านกฎหมายเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างเครือข่ายการใช้การเข้าถึงสารสนเทศด้านกฎหมายในมุมที่กว้างและหลากหลาย เครือข่ายจะสร้างการมีส่วนร่วม การแบ่งปันการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ การลดต้นทุนและค่าใช้จ่าย ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงแหล่งสารสนเทศด้านกฎหมาย การเมืองการปกครอง ได้จากแหล่งเดียว โดยได้ข้อมูลสารสนเทศที่ครบถ้วน มีความหลากหลายและครอบคลุม ในด้านบุคลากรจะเกิดการพัฒนาความรู้ ทักษะด้านต่าง ๆ และก่อให้เกิดประสิทธิภาพขององค์กรที่ดีในภาพรวม

๔) อาคารและการออกแบบพื้นที่ใช้สอยห้องสมุดรัฐสภา ควรมีการกำหนดและออกแบบ ดังนี้

๔.๑) อาคารห้องสมุดควรมีลักษณะ ดังนี้

(๑) ควรเป็นอาคารเฉพาะ ความเป็นสัดส่วน มีความทันสมัยมีสุนทรียภาพดึงดูดผู้ใช้ให้ต้องการเข้าใช้ห้องสมุด และตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีเส้นทางคมนาคมที่สะดวกและอยู่บริเวณศูนย์กลางของชุมชนในหน่วยงาน เพื่อความสะดวก การประหยัดเวลา และความปลอดภัยในการเดินทาง

(๒) สภาพแวดล้อมภายนอกควรจัดให้มีทางลาดเข้าสู่อาคารและสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้พิการตามมาตรฐานสากล เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการเข้ามาใช้บริการของผู้พิการ รวมทั้งเพื่อความสะดวกในการเคลื่อนย้ายทรัพยากรสารสนเทศหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ของผู้ปฏิบัติงานด้วย

(๓) ควรมีพื้นที่สำหรับการดำเนินงานด้านอิเล็กทรอนิกส์อย่างเหมาะสม และเพียงพอ และมีพื้นที่สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ โดยศูนย์อำนวยความสะดวกทางการเรียนรู้ ควรเป็นบริเวณที่สงบและสามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการศึกษาค้นคว้า มีพื้นที่เพียงพอสำหรับบริการคอมพิวเตอร์ ในการสืบค้นสารสนเทศ รวมทั้งมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างครบถ้วน

(๔) มีพื้นที่เพียงพอและสามารถจัดแบ่งให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีความสัมพันธ์กับการใช้งานและจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศ ทั้งที่เป็นสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และโสตทัศนวัสดุได้อย่างเป็นระบบ และสามารถรองรับสำหรับการเพิ่มปริมาณในอนาคต

(๕) การออกแบบอาคารต้องคำนึงถึงสภาพภูมิอากาศของบริเวณที่ตั้งอาคาร เพื่อให้เกิดภาวะที่สมดุลระหว่างการใช้งานภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร ควรมีแสงสว่าง ระบบระบายอากาศ ระบบเสียง ระบบการควบคุมความชื้นสัมพัทธ์ และระบบป้องกันสารอันตรายที่เหมาะสม และได้มาตรฐาน เพื่อความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยที่ดีของผู้ใช้บริการและผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ช่วยรักษาสภาพของทรัพยากรสารสนเทศและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ใช้งานได้ยาวนาน

(๖) การออกแบบภายในอาคาร มีองค์ประกอบที่ควรคำนึงถึง ได้แก่ การจัดพื้นที่สำหรับเคาน์เตอร์บริการยืม - คืน อยู่ใกล้ประตูทางเข้า - ออก โดยจัดให้เป็นบริการแบบเบ็ดเสร็จในจุดเดียว หรือจัดให้มีเครื่องยืมหนังสืออัตโนมัติที่ใช้งานง่ายไม่ซับซ้อน การเลือกใช้ชั้นหนังสือที่ใช้วัสดุที่แข็งแรงทนทาน มีการใช้สีภายในอาคารที่สดใส การเลือกใช้เฟอร์นิเจอร์ที่เหมาะสม

(๗) มีระบบความปลอดภัยที่ดี มีการติดตั้งกล้องวงจรปิดครอบคลุมพื้นที่ภายในอาคาร และประตูทางเข้า - ออก มีการติดตั้งระบบตรวจจับอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อป้องกันความเสียหายที่เกิดขึ้นกับหนังสือ เอกสารสื่อต่าง ๆ หรือทรัพย์สินอื่น ๆ และในที่ลับตาควรมีปุ่มขอความช่วยเหลือ เช่น ในห้องน้ำ โดยในห้องสมุดจะต้องมีเจ้าหน้าที่ประจำคอยตรวจดูความเคลื่อนไหวจากกล้องวงจรปิดอยู่ตลอดเวลา หากเกิดเหตุการณ์ไม่คาดคิดจะต้องสามารถเข้าช่วยเหลือได้ทันเวลา

(๘) ควรมีครุภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานและการบริการอย่างเพียงพอ และจัดหาเพิ่มให้เหมาะสมกับจำนวนทรัพยากรสารสนเทศ ผู้ใช้บริการ และบุคลากรที่เพิ่มขึ้น ครุภัณฑ์ที่ใช้ควรมีลักษณะและขนาดมาตรฐานที่สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ กำหนดไว้

๔.๒) การออกแบบพื้นที่ใช้สอยห้องสมุดรัฐสภา ควรมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ ตารางเมตร (ประมาณ ๑๐,๐๐๐ ตารางเมตร) โดยแบ่งพื้นที่ใช้สอยเป็นดังนี้

(๑) พื้นที่ปฏิบัติงาน มีพื้นที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ประกอบด้วย ห้องผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน ห้องปฏิบัติงานของบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ ที่รับผิดชอบงานต่าง ๆ ได้แก่ งานบริการสารสนเทศงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ งานจัดการและวิเคราะห์หมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศ งานด้านข้อมูล/เทคโนโลยี สำหรับทรัพยากรสารสนเทศ งานโสตทัศนวัสดุ งานบำรุงรักษาทรัพยากรสารสนเทศ พื้นที่จัดเก็บหนังสือสำรอง พื้นที่จัดเก็บอุปกรณ์/วัสดุ/ครุภัณฑ์ห้องสมุด ห้องประชุม และห้องพักผ่อนและรับประทานอาหาร

(๒) พื้นที่ทรัพยากรสารสนเทศ มีพื้นที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ สำหรับใช้เป็นพื้นที่จัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด เพื่อให้ผู้ใช้เข้าถึงและค้นคว้าทรัพยากรสารสนเทศประเภทที่ต้องการได้ง่ายและสะดวก โดยแบ่งออกเป็นห้องต่าง ๆ ที่จัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศ ประกอบด้วย รายงานการประชุมสภา กฎหมาย/ราชกิจจานุเบกษา หนังสือวิชาการทั่วไป รายงานการวิจัย/วิทยานิพนธ์/

ผลงานของข้าราชการรัฐสภา หนังสืออ้างอิง เอกสารสิ่งพิมพ์ของรัฐสภา สิ่งพิมพ์รัฐบาล/สิ่งพิมพ์ของหน่วยงานต่าง ๆ วารสาร/นิตยสาร/จุลสาร และหนังสือพิมพ์ (ใหม่/ล่วงเวลา) นวนิยาย เรื่องสั้น และหนังสือหายาก

(๓) พื้นที่บริการ มีพื้นที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ เป็นส่วนพื้นที่สำหรับจัดให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ผู้ใช้บริการของห้องสมุด เพื่ออำนวยความสะดวกในการศึกษา ค้นคว้า สืบค้นสารสนเทศ เรียนรู้ด้วยตนเองในห้องสมุด ประกอบด้วย เคาน์เตอร์บริการยืม-คืน เคาน์เตอร์บริการตอบคำถาม และช่วยการค้นคว้า คอมพิวเตอร์สำหรับการสืบค้นสารสนเทศ ที่นั่งอ่านศึกษาค้นคว้าแบบรวมและเดี่ยวสำหรับสมาชิกรัฐสภา ที่นั่งอ่านศึกษาค้นคว้าแบบรวมและเดี่ยวสำหรับผู้ให้บริการทั่วไป ห้องศึกษาค้นคว้าแบบกลุ่มห้องบริการเรียนรู้จากสื่อทัศนวัสดุ ห้องติดตามข่าวสารและการประชุมสภาทางโทรทัศน์ ห้องบริการวารสาร/นิตยสาร/หนังสือพิมพ์ ห้องแสดงนิทรรศการ/กิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ พื้นที่บริการถ่ายเอกสาร พื้นที่จำหน่ายของที่ระลึก พื้นที่บริการอาหารและเครื่องดื่ม และห้องพักผ่อน

๕) ระบบสารสนเทศ โดยมีระบบการสืบค้นสารสนเทศที่ดี ทันสมัย สามารถใช้งานได้ง่ายเป็นแหล่งข้อมูลสาธารณะที่ง่ายต่อการเข้าถึง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้สะดวก รวดเร็ว และถูกต้องมากขึ้น รวมทั้งให้บริการแก่ผู้ใช้ได้อย่างรวดเร็ว และตรงกับความต้องการของผู้ใช้มากที่สุด และเพื่อสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและเชื่อมโยงกับแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ ได้ง่าย เป็นมาตรฐานสากล สามารถใช้ทรัพยากรร่วมกัน ทำให้เกิดความร่วมมือในระบบเครือข่าย

๖) รูปแบบการให้บริการ ห้องสมุดสามารถให้บริการทั้งรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ คือ การบริการห้องสมุดรูปแบบเดิม หรือ (Traditional Library) ที่ประกอบด้วยทรัพยากรสารสนเทศฉบับพิมพ์ ซึ่งได้แก่ หนังสือ วารสาร รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ รายงานการประชุม หนังสือหายาก และการบริการในรูปแบบใหม่ เป็นห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-library อย่างสมบูรณ์มีความทันสมัยทั้งด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่หลากหลาย มีคุณภาพทั้งฐานข้อมูลที่บอกรับและที่พัฒนาขึ้นเอง บริการมีมิติมีเดียหลายรูปแบบ มีความพร้อมด้านกายภาพที่สวยงามกว้างขวางสะดวกสบาย

๗) ศูนย์เอกสารสิ่งพิมพ์ของรัฐสภา ควร มีกฎหรือระเบียบเกี่ยวกับการส่งสิ่งพิมพ์ที่หน่วยงานของรัฐสภาผลิตในห้องสมุด ทั้งนี้ เพื่อดำเนินการรวบรวมและจัดเก็บสิ่งพิมพ์ของรัฐสภาทุกชนิดอย่างต่อเนื่อง สามารถสงวนรักษาเอกสารสิ่งพิมพ์ของรัฐสภาซึ่งมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์การเมืองและการปกครองของประเทศไทยได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และผู้ใช้บริการห้องสมุดสามารถเข้าถึงและใช้เอกสารสิ่งพิมพ์รัฐสภาเพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๘) การเป็นคลังความรู้ด้านนิติบัญญัติและการเมืองการปกครองของประเทศไทยที่สมบูรณ์และครบถ้วน โดยการรวบรวม หนังสือ ตำรา วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย ฐานข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกัมนิติบัญญัติและการเมืองการปกครองของประเทศไทยไว้ได้มากที่สุดและสมบูรณ์ที่สุด

(๒) สำนักวิชาการและสำนักกฎหมายของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วิธีการปฏิรูป

๑) สำนักวิชาการและสำนักกฎหมาย ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ควรทำงานในเชิงรุกมากขึ้น และเพิ่มช่องทางในการสืบค้นข้อมูลโดยนาระบบเทคโนโลยีมาสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อให้สมาชิกรัฐสภาสืบค้นข้อมูลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ตลอดจน

การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานในให้บริการและจัดทำข้อมูลเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิก รัฐสภาอย่างต่อเนื่อง

๒) ควรมีระบบจัดเก็บข้อมูลการศึกษาเรื่องต่าง ๆ คณะกรรมาธิการของทั้งสองสภา เพื่อเป็น ข้อมูลให้กับสมาชิกรัฐสภาและคณะกรรมาธิการพิจารณาดำเนินการไม่ให้ซ้ำซ้อนหรือดำเนินการต่อยอดในเรื่อง นั้น ๆ ต่อไป

๓) ด้านการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การสรรหาและคัดเลือกบุคลากรในตำแหน่ง สายวิชาการจำเป็นต้องกำหนดคุณสมบัติที่ชัดเจนเพื่อให้ได้บุคลากรที่มีความเหมาะสมกับงานที่องค์กรต้องการ มากที่สุดเข้ามาปฏิบัติงาน กล่าวคือ บุคลากรที่จะได้รับการคัดเลือกและบรรจุแต่งตั้งควรมีวุฒิการศึกษาและความรู้ ตรงกับสาขาวิชาที่ต้องใช้ปฏิบัติงาน โดยบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานวิจัยและการให้บริการวิชาการจำเป็นต้องพิจารณาเป็นพิเศษในเรื่องพื้นฐานความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ด้านการทางานวิชาการ เพื่อให้ สามารถทำงานวิจัยในสาขาวิชาที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ บุคลากรที่จะได้รับการคัดเลือกและบรรจุแต่งตั้งควรมีมีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ที่ดี เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการแปลเอกสาร และการค้นคว้าเอกสารต่างประเทศ เพื่อนำมาวิเคราะห์ วิจัย และศึกษาเปรียบเทียบ รวมทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อการประชุม/สัมมนา ระหว่างประเทศ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัย/วิชาการของต่างประเทศอีกด้วย พร้อมกันนี้บุคลากรที่จะได้รับการคัดเลือกและบรรจุแต่งตั้งควรมีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งจะเป็น ประโยชน์ต่อการจัดการความรู้ การเผยแพร่ข้อมูล และการจัดเก็บข้อมูลในระบบสารสนเทศ

๒.๓ การจัดตั้งสำนักงานงบประมาณของรัฐสภา

วิธีการปฏิรูป

สำนักงานงบประมาณของรัฐสภาเป็นหน่วยงานที่เริ่มจัดตั้งในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีฐานะเป็น เพียงกลุ่มงานขึ้นตรงต่อเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร แม้จะสามารถสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติ และคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ได้ระดับหนึ่งแล้ว ควรเร่งพัฒนาสำนักงานงบประมาณของรัฐสภาให้มีศักยภาพสูงในการศึกษาวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง และงบประมาณแผ่นดิน สามารถสนับสนุนฝ่ายนิติบัญญัติ ทั้งในส่วนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาให้ทัดเทียมกับหน่วยงานของข้าราชการพลเรือนที่สนับสนุนฝ่ายบริหารหรือคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๑) ด้านโครงสร้างและอัตรากำลัง ควรปรับปรุงโครงสร้างและอัตรากำลังให้เหมาะสม โดยยกฐานะขึ้นเป็นหน่วยงานระดับสำนัก มีอัตรากำลังและบุคลากรที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

๑.๑) บุคลากรควรกำหนดให้มีความหลากหลายในตำแหน่งและหน้าที่ให้สามารถทำ การวิเคราะห์ด้านยุทธศาสตร์ นโยบายและแผน ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ด้านการบริหาร จัดการเงินการคลังภาครัฐ ด้านการบัญชีภาครัฐ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรมหาชน โดยเฉพาะต้องสามารถ วิเคราะห์ตรวจสอบ ระบบบัญชีของส่วนราชการ องค์กรอิสระ องค์กรมหาชนอย่างถูกต้อง นอกจากนี้ ต้องมี ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมาย ระเบียบการเงิน การคลังและงบประมาณแผ่นดิน ในระดับที่สามารถให้ คำปรึกษา แนะนำสมาชิกรัฐสภาได้อย่างครอบคลุมทุกประเด็น

๑.๒) ขยายกรอบอัตรากำลังตำแหน่งนักวิเคราะห์ทั้งงบประมาณ และแก้ไขเพิ่มเติม คุณวุฒิในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งสายงานวิเคราะห์ทั้งงบประมาณโดยเพิ่ม “คุณวุฒิสาขาการบัญชี” เพื่อให้ครอบคลุมการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงบประมาณของรัฐสภา

๑.๓) การพัฒนาศักยภาพบุคลากร ควรเร่งพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมที่จะ สนับสนุนฝ่ายนิติบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพราะสมาชิกรัฐสภา ต้องการให้สนับสนุนข้อมูลด้านเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง และงบประมาณแผ่นดินมาก

๒) ด้านอำนาจหน้าที่และบทบาท สำนักงบประมาณของรัฐสภา มีข้อจำกัดในการประสานงาน กับหน่วยงานของฝ่ายบริหาร จึงควรปรับปรุงบทบาทหน้าที่ให้เชื่อมโยงกับคณะกรรมการธิการหรือรัฐสภา โดยอาศัยบทบาทอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธิการชุดต่าง ๆ เพื่อการติดตาม การรายงานผลการปฏิบัติ ราชการของหน่วยงานของฝ่ายบริหารเพื่อการติดตามข้อมูลด้านเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง และการงบประมาณ แผ่นดิน สนับสนุนฝ่ายนิติบัญญัติและมีการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายกับสำนักกรรมการธิการ สำนักการประชุม ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และควรสร้างเครือข่ายเชื่อมโยง การปฏิบัติหน้าที่กับหน่วยงานของฝ่ายบริหาร เช่น สำนักงานเลขาธิการสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณกระทรวงการคลัง ตลอดจนหน่วยงานราชการต่าง ๆ

การกำหนดข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ควรคำนึงถึงบทบาทของฝ่ายนิติบัญญัติหรือรัฐสภาในการติดตาม ตรวจสอบ และการพิจารณาอนุมัติกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง และงบประมาณแผ่นดิน โดยเฉพาะการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปี ควรมีคณะกรรมการสามัญเกี่ยวกับการงบประมาณประจำสภา เพื่อการ พิจารณาอย่างต่อเนื่องภายใต้กระบวนการหรือวงจรงบประมาณ ตั้งแต่ การจัดทำ การวิเคราะห์ การพิจารณา อนุมัติและการติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้ฝ่ายนิติบัญญัติสามารถติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่าย งบประมาณของรัฐบาลให้เป็นไปอย่างเหมาะสม คุ่มค่าและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติ ที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบ โดยให้สำนักงบประมาณของรัฐสภาเป็นส่วนฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการ ดังกล่าว เพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลและเข้าไปตรวจสอบหน่วยงานที่ใช้งบประมาณแผ่นดินได้โดยผ่านการ ทำหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าว และให้กำหนดให้สำนักงบประมาณของรัฐสภา มีหน้าที่รับผิดชอบ ติดตามเงินรายได้ของหน่วยงานที่ไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้ของแผ่นดิน รวมทั้งการติดตาม วิเคราะห์และจัดทำ รายงานการศึกษาวิเคราะห์ในเรื่องดังกล่าว

ทั้งนี้ โดยการดำเนินการในระยะสั้น ก่อนที่จะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรควรดำเนินการเร่งรัดการปรับปรุงโครงสร้าง ยกฐานะจากกลุ่มงานที่ขึ้น ตรงเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรขึ้นเป็นสำนัก เพื่อให้สามารถปฏิบัติภารกิจได้ใกล้เคียงกับหน่วยงานต่าง ๆ พร้อมกับการบรรจุแต่งตั้งบุคลากรให้เต็มตามกรอบอัตรากำลัง แบ่งโครงสร้างและหน้าที่ของกลุ่มงานต่าง ๆ ให้มีความชัดเจน และจัดตั้งสำนักงบประมาณของรัฐสภาต้องระบุอำนาจหน้าที่ให้เกิดความชัดเจนซึ่งต้องม ีความแตกต่างจากการทำหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ โดยกำหนดให้มีอำนาจ หน้าที่วิเคราะห์และจัดตั้งงบประมาณของรัฐสภา ติดตามและตรวจสอบการใช้งบประมาณของรัฐสภาทั้งระบบ ทั้งนี้ เพื่อให้จัดทำงบประมาณและการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐสภาเกิดความโปร่งใสและตรวจสอบได้

๓) ด้านฐานข้อมูล ควรสนับสนุนส่งเสริมให้ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลด้านเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง และการงบประมาณแผ่นดินของรัฐสภา ประกอบด้วย (๑) ข้อมูลที่เชื่อมโยงกับส่วนราชการ ต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ตามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ระหว่างหน่วยงาน

ซึ่งอาจจะมีการจัดทำข้อกำหนด ข้อบังคับหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างหน่วยงาน (๒) ข้อมูลที่มีการรวบรวม วิเคราะห์ เป็นข้อมูลที่สำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ สนับสนุนฝ่ายนิติบัญญัติที่มีความสมบูรณ์ ครบถ้วน ทันเวลา ทั้งด้านยุทธศาสตร์กับการพัฒนาประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การส่งเสริมการลงทุนของประเทศ การจัดเก็บรายได้ การบริหารจัดการงบประมาณแผ่นดิน ทั้งระดับชาติและระดับหน่วยงานกับท้องถิ่น ควรเป็นข้อมูลที่มีความพร้อม สนับสนุนรัฐสภา คณะกรรมาธิการคณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔) สนับสนุนฝ่ายนิติบัญญัติซึ่งเป็นผู้พิจารณาอนุมัติงบประมาณ ให้มีหน่วยงานที่มีขีดความสามารถสูงในการทำหน้าที่ศึกษาวิเคราะห์และให้ความเห็นตามหลักวิชาการว่าด้วยการดำเนินนโยบาย การคลัง นโยบายภาษี ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการเงิน และการใช้จ่ายเงินแผ่นดินในลักษณะอื่น เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของรัฐสภาในการพิจารณางบประมาณแผ่นดิน โดยการพัฒนาขีดความสามารถของสำนักงบประมาณของรัฐสภาที่ได้จัดตั้งขึ้นแล้วให้ทำหน้าที่ดังกล่าวได้อย่างสมบูรณ์โดยภายในอีก ๕ ปี สำนักงบประมาณของรัฐสภาจะต้องพัฒนาหน่วยงานสู่สถาบันวิเคราะห์งบประมาณประจำรัฐสภา เพื่อทำหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและเสนอความเห็นทางวิชาการเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายการคลังและภาษีระดับประเทศได้อย่างเชี่ยวชาญ

โดยสถาบันวิเคราะห์งบประมาณประจำรัฐสภา ต้องดำเนินการดังนี้ คือ (๑) ต้องตรวจสอบการใช้จ่ายเงินแผ่นดินได้จริง และมีประสิทธิภาพ (๒) มีแนวทางในการบังคับใช้ต่อบุคคล หรือหน่วยงาน ทั้งที่ปฏิบัติและไม่ปฏิบัติตามผลการวิเคราะห์ของสถาบัน (๓) ต้องทำให้เกิดความสมดุล โดยให้ประชาชนได้รับข้อมูลการวิเคราะห์งบประมาณของสถาบันและตรวจสอบฝ่ายบริหารได้ และ (๔) สถาบันต้องมีอำนาจหน้าที่ และพันธกิจไม่ทับซ้อนกับหน่วยงานอื่น

๕) งบประมาณของสมาชิกรัฐสภา ควรจัดงบประมาณที่กำหนดไว้ชัดเจน และแยกส่วนการใช้จ่ายของสมาชิกแต่ละคนที่มีอัตราที่เท่าเทียมกัน

๒.๔ สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา

วิธีการปฏิรูป

๑. ควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ระเบียบ หรือประกาศของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม ยกเลิกการชำระค่าเช่าโครงข่ายที่เช่าจากหน่วยงานของรัฐ เนื่องจากสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา เป็นสถานีบริการสาธารณะและดำเนินการโดยหน่วยงานรัฐจึงควรได้รับการยกเว้นค่าเช่าโครงข่าย

๒. ควรยกเลิกข้อห้ามที่ไม่ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น และผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นกรรมการในการดำเนินงานของสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา เนื่องจากภารกิจของสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา มีการดำเนินรายการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเมืองการปกครองในประชาธิปไตย

๓. ควรปรับโครงสร้างอัตรากำลัง และจัดสรรบุคลากรของหน่วยงานให้สอดคล้องกับการดำเนินงานด้านสื่อเช่นเดียวกับหน่วยงานอื่นของรัฐ เช่น กรมประชาสัมพันธ์ หรือ สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส เป็นต้น

๔. ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอในการดำเนินงานของสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา

๒.๕ สถาบันพระปกเกล้า

(๑) การช่วยเหลืองานวิชาการ

วิธีการปฏิรูป

๑) สถาบันพระปกเกล้า ควรเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนข้อมูลทางวิชาการในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา คณะกรรมาธิการ คณะทำงานของสมาชิกวุฒิสภา และฝ่ายวิชาการของพรรคการเมืองที่สมาชิกพรรคการเมืองเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือไม่ได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยการรวบรวมและจัดทำสรุปข้อมูลในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลดังกล่าวในลักษณะหอสมุดรัฐสภาอเมริกา (Library of Congress) ร่วมกับสำนักวิชาการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยให้มีมาตรฐานและความเชี่ยวชาญเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ของหอสมุดรัฐสภาอเมริกา (Library of Congress)

๒) บูรณาการการทำงานเพื่อสนับสนุนงานด้านวิชาการให้กับรัฐสภาและสมาชิกวุฒิสภาของสถาบันพระปกเกล้ากับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยการเชื่อมโยงการดำเนินการของห้องสมุดรัฐสภา สำนักวิชาการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และสถาบันพระปกเกล้า ดังนี้

๒.๑) กำหนดให้ห้องสมุดเป็นแหล่งค้นคว้า อ้างอิง การให้ข้อมูลกับสมาชิกวุฒิสภา ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการและผู้ช่วยดำเนินงานให้สมาชิกวุฒิสภาที่มีลักษณะง่าย รวดเร็วและสามารถนำไปใช้ได้ทันที โดยให้หน่วยงานบริการห้องสมุดสนับสนุนและดำเนินการ โดยมีสถาบันพระปกเกล้าสนับสนุนข้อมูลและให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลการศึกษา วิจัยของสถาบันพระปกเกล้าด้วย

๒.๒) กำหนดให้หน่วยงานภายใน คือ สำนักวิชาการ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และข้อกฎหมายที่มีลักษณะไม่เป็นเชิงลึก หรือเป็นข้อมูลหรือองค์ความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว เพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในการอภิปราย หรือที่มีลักษณะเป็นข้อมูลที่ต้องสนับสนุนได้อย่างรวดเร็ว ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการน้อยและกำหนดให้สถาบันพระปกเกล้าทำหน้าที่ในการวิเคราะห์ หรือวิจัยข้อมูลต่างๆ ที่เป็นรายละเอียดในเชิงลึก ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการค่อนข้างนาน เช่น ๖ เดือน ๘ เดือน หรือ ๑๐ เดือน เป็นต้น

๓) ควรแก้ไขพระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้สถาบันพระปกเกล้าเป็นหน่วยงานทางวิชาการ ในการช่วยงานสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาให้เป็นงานสำคัญเช่นเดียวกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๔) ให้จัดหลักสูตรทางวิชาการเฉพาะสำหรับสมาชิกวุฒิสภาและตัวแทนของพรรคการเมืองเท่านั้น และให้ยกเลิกหลักสูตรอื่นๆ ที่สร้างความเชื่อมโยงกับนักการเมือง ผู้มีอำนาจ องค์กรอิสระ และสร้างความเหลื่อมล้ำให้กับประชาชน ที่ต้องวิ่งเต้นและใช้เส้นสายเข้าเรียนหลักสูตรต่างๆ

๕) ให้กำหนดเกณฑ์ผู้เข้าอบรมให้มีมาตรฐาน และยกเลิกการให้สมาชิกวุฒิสภารับรองเพื่อเข้าเรียนหลักสูตรต่างๆ

๖) ลดงบประมาณของสถาบันพระปกเกล้า ให้ใช้เท่าที่จำเป็นและเป็นประโยชน์กับการทำงานของรัฐสภาเท่านั้น

(๒) การศึกษาวิจัย ค้นคว้าข้อมูล เพื่อนำเสนอแก่สมาชิกวุฒิสภา**วิธีการปฏิรูป**

ควรแก้ไขพระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้สถาบันพระปกเกล้าเป็นหน่วยงานทางวิชาการ ในการช่วยงานสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาให้เป็นงานสำคัญ เช่นเดียวกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๓) การรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบในการตรากฎหมาย ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ตามที่ประธานรัฐสภามอบหมาย**วิธีการปฏิรูป**

๑) เพื่อให้กระบวนการตรากฎหมายเป็นไปด้วยความรวดเร็ว มีข้อมูลครบถ้วนรอบด้าน และเกิดประโยชน์กับทุกฝ่ายทั้งในส่วนของผู้เสนอร่างกฎหมาย ประชาชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ที่ได้ทราบช่องทางในการแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการจัดทำร่างกฎหมายและการตรากฎหมายทุกขั้นตอนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ ควรกำหนดให้สถาบันพระปกเกล้าในฐานะเป็นองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญและชำนาญการด้านวิชาการและมีนักวิชาการเป็นจำนวนมากเป็นผู้ดำเนินการการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบในการตรากฎหมาย ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว

๒) หากกำหนดให้สถาบันพระปกเกล้าดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบในการตรากฎหมายทุกฉบับตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสถาบันพระปกเกล้าตามพระราชบัญญัติพระปกเกล้า พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖ สถาบันพระปกเกล้าสามารถดำเนินการได้ตามมาตราดังกล่าว แต่เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวมีกฎหมายรองรับที่ชัดเจน ควรมีการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า พ.ศ. ๒๕๔๑ เพื่อรองรับการทำหน้าที่ดังกล่าว โดยการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของสถาบันพระปกเกล้า ควรกระทำในรูปแบบของคณะกรรมการซึ่งเป็นอีกคณะหนึ่ง แยกจากคณะกรรมการบริหารสถาบันพระปกเกล้า เพื่อให้การทำหน้าที่เกิดความอิสระ และป้องกันการแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง เนื่องจากสถาบันพระปกเกล้าอยู่ภายใต้การกำกับของประธานรัฐสภา

(๔) จัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติเพื่อการศึกษาทางการเมืองและระบอบประชาธิปไตย และดำเนินงานตามที่ประธานรัฐสภามอบหมาย**วิธีการปฏิรูป**

๑) สถาบันพระปกเกล้าควรมีภารกิจหน้าที่ในการจัดทำกิจกรรมเชิงปฏิบัตินอกเหนือจากภารกิจหน้าที่ในการช่วยเหลืองานวิชาการ ศึกษาวิจัย ค้นคว้าข้อมูล เพื่อนำเสนอแก่สมาชิกวุฒิสภา โดยการให้ความรู้หรือการศึกษาเกี่ยวกับการเมืองการปกครองและระบอบประชาธิปไตย ซึ่งการให้ความรู้หรือการศึกษาดังกล่าวจะต้องครอบคลุมบุคคลทุกกลุ่มเป้าหมาย มิใช่การจัดหลักสูตรเพื่อเปิดช่องให้นักการเมือง ข้าราชการระดับสูง และนักธุรกิจมาพบกันเพื่อหาเครือข่ายเพื่อผลประโยชน์ของตน

๒) การจัดและสนับสนุนการศึกษาอบรมบุคลากรจากภาครัฐ ภาคประชาชน และประชาชนเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง และการเศรษฐกิจและสังคมในระบอบประชาธิปไตย ควรมีการแบ่งผู้เข้ารับการอบรมในแต่ละหลักสูตรระหว่างภาคประชาชนกับข้าราชการระดับสูงและฝ่ายการเมืองออกจากกันให้ชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการสร้างเครือข่ายและแสวงหาผลประโยชน์ของผู้เข้ารับการอบรม

๒.๖ จัดทำระบบข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนเข้าถึงได้

วิธีการปฏิรูป

๑. ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาดำเนินการจัดทำระบบฐานข้อมูลให้มีข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติกำหนดไม่ว่าจะเป็นรายงานการประชุมสภา บันทึกการประชุม รายงานการดำเนินการ รายงานการสอบหาข้อเท็จจริง รายงานการศึกษาของคณะกรรมการธิการ และข้อมูลอื่นตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อย่างครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน ตลอดจนรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของแต่ละสภา และข้อมูลแสดงการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาแต่ละคน เช่น ในเรื่องจำนวนวันในการเข้าประชุมสภา สถิติการอภิปราย สถิติการตั้งกระทู้ถาม การทำหน้าที่ในคณะกรรมการต่าง ๆ เป็นต้น และจัดเจ้าหน้าที่เป็นการเฉพาะในการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงข้อมูลเข้าสู่ระบบให้ทันเวลาและเป็นปัจจุบันที่สุด

๒. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีอยู่ให้ทันสมัย ชัดเจน เป็นหมวดหมู่ ใช้บริการง่ายเพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงซึ่งข้อมูลของประชาชน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนได้มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติและมีส่วนร่วมในการติดตามการทำงานและตรวจสอบการทำงานของสภาทั้งสองได้อย่างต่อเนื่องอันเป็นการสะท้อนภาพการทำงานความโปร่งใส ความน่าเชื่อถือของฝ่ายนิติบัญญัติ

๓. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในกิจการและกิจกรรมของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา รวมถึงงานอันเป็นประโยชน์สาธารณะของฝ่ายนิติบัญญัติ ผ่านทางสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาให้เป็นที่รับรู้แก่ประชาชนในวงกว้างมากยิ่งขึ้น

๔. กำหนดตัวชี้วัดการประเมินผลการดำเนินการในเรื่องนี้ของทั้งสองสำนักงานให้เข้มงวด

ข้อเสนอแนะ

(๑) เพื่อให้การปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมของสมาชิกรัฐสภาเกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างแท้จริง ควรมีการดำเนินการดังนี้

๑) ควรให้ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม นิสิต นักศึกษา และนักเรียนที่สนใจทางการเมือง ผู้แทนองค์กร สื่อมวลชนด้านต่าง ๆ สามารถเข้าฟังการประชุมสภาได้ตลอดเวลา เพื่อให้เห็นบรรยากาศการประชุม อีกทั้งจะได้เพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านนิติบัญญัติ โดยจัดให้มีห้องรับชมการถ่ายทอดสดการประชุมสภาไว้เป็นการเฉพาะ

๒) ควรพิจารณาทบทวนการส่งสมาชิกรัฐสภา และผู้ปฏิบัติงานของสมาชิกรัฐสภา เข้าร่วมการอบรมหลักสูตรที่ส่งเสริมความสัมพันธ์แบบระบบอุปถัมภ์ เพราะเป็นการมุ่งเน้นการสร้างเครือข่าย แต่ไม่ได้เป็นการส่งเสริมด้านการเสียสละการทำงานเพื่อสังคมอย่างแท้จริง

(๒) ในรายงานฉบับนี้ได้มีการเสนอการจัดทำมาตรฐานจริยธรรมของสมาชิกรัฐสภาไว้และในเรื่องรายงาน เรื่อง “การควบคุมและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ” ซึ่งคณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองได้เสนอและได้รับความเห็นชอบจากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศแล้วนั้น ได้มีข้อเสนอแนะ เรื่อง การให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน นับแต่วันเริ่มบรรจุแต่งตั้งเข้ารับราชการ ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตรวจสอบกรณีที่มีการกล่าวหาว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐรั่วรายผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ เพื่อดำเนินการต่อไป

ดังนั้น ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ซึ่งปฏิบัติงานในฐานะฝ่ายเลขานุการของรัฐสภา ดำเนินการสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจของสมาชิกรัฐสภาและคณะกรรมการให้การให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะการทำหน้าที่การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ จึงควรแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนับตั้งแต่เริ่มบรรจุแต่งตั้งเข้ารับราชการตามที่เคยเสนอไว้แล้ว เพื่อเป็นตัวอย่างให้หน่วยงานอื่น

(๓) เพื่อเป็นการพัฒนาการเมืองและพรรคการเมือง ควรเปิดโอกาสให้พรรคการเมืองที่ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง หรือได้รับสัดส่วนในการเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองซึ่งจัดโดยสถาบันพระปกเกล้า หรือควรได้รับพิจารณาในการเข้าร่วมทำหน้าที่ในคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา ตลอดจนการได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐสภาโดยให้สามารถเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของฝ่ายนิติบัญญัติได้ทุกเรื่อง เช่น ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ รายงานผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการและองค์กรอิสระ และควรจัดสัมมนาระหว่างรัฐสภาและสมาชิกพรรคการเมือง เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานของรัฐสภา ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างรัฐสภากับพรรคการเมือง

(๔) ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไม่ได้บัญญัติการสิ้นสุดสมาชิกภาพด้วยเหตุการไม่แสดงตนเพื่อลงมติในที่ประชุมสภาเกินจำนวนที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุม เช่นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นมาตรการหนึ่งซึ่งช่วยให้การประชุมสภามือถือประชุมครบ สามารถดำเนินการประชุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ คงมีแต่บทบัญญัติตามมาตรา ๑๐๑ (๑๒) และมาตรา ๑๑๑ (๕) ให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาสิ้นสุดลงในกรณีขาดประชุมเกินจำนวนหนึ่งในสี่ของจำนวนวันประชุมในสมัยประชุมที่มีกำหนดไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวันโดยไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสภา

ดังนั้น เพื่อเป็นการควบคุมการประชุมให้มีประสิทธิภาพ สามารถดำเนินการประชุมได้อย่างต่อเนื่อง จึงเห็นควรมีมาตรการในกรณีที่สมาชิกรัฐสภาขาดประชุมในสมัยประชุมที่มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวัน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสภา ควรหักเงินประจำตำแหน่งตามสัดส่วนของจำนวนวันที่ขาดการประชุมโดยบัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกาเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

(๕) เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของสมาชิกรัฐสภา ควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของสมาชิกรัฐสภา โดยการออกแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของสมาชิกรัฐสภา ซึ่งดำเนินการโดยสถาบันพระปกเกล้า หรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร หรือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(๖) เพื่อให้การดำเนินการปฏิรูปการปฏิบัติงานในรัฐสภาเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม การปฏิบัติงานในรัฐสภาเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ควรนำวิธีปฏิรูปตามที่เสนอไว้ในเรื่องต่าง ๆ ในรายงานฉบับนี้ไปบัญญัติไว้ในข้อบังคับการประชุมสภา กฎและระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓. การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ

๓.๑ การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนว่าด้วยแผนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนว่าด้วยแผนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองมีการประชุมจำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

(๑) การประชุมคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนว่าด้วยแผนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง ครั้งที่ ๓๙ วันพฤหัสบดีที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๐ มีผลการพิจารณา ดังนี้

๑) พิจารณาแนวทางการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย (ประเด็น การให้การศึกษา)

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) มีการจัดการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และการทำกิจกรรมร่วมกับประชาชน โดยเน้นรูปแบบการมีส่วนร่วม เพื่อกระตุ้นจิตสำนึกประชาชนทั่วไป ส่วนเรื่องการส่งเสริมประชาธิปไตย กศน. มีความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ (ปปช.) ในการฝึกอบรมครูและผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีคู่มือฝึกอบรมเพื่อให้เป็นแนวทางเดียวกัน

ในการนี้ คณะอนุกรรมการเห็นว่า กศน. ควรมีการสอดแทรกกระบวนการประชาธิปไตยในการเรียนการสอน เพื่อสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้มีความเป็นประชาธิปไตย ทั้งนี้ จึงเสนอให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการกับผู้บริหารและฝ่ายวิชาการ เพื่อกำหนดแนวทางร่วมกันในการพัฒนาให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วประเทศให้เป็นพลเมืองประชาธิปไตย

๒) พิจารณาชุดความรู้รายวิชา “วัฒนธรรมพลเมืองประชาธิปไตยตามแนวพุทธ” (ระดับปริญญาตรี) ประเด็นการสร้างหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษา

สืบเนื่องจากประธานอนุกรรมการได้มีการพบปะหารืออธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยได้ตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่งเพื่อศึกษาปัญหาค่านิยมที่เป็นอุปสรรคต่อความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย และใช้หลักธรรมทางศาสนาไปบริหารจัดการหรือฝึกฝนให้คนสามารถเป็นพลเมืองได้ จากการศึกษาพบว่าปัญหาค่านิยมที่เกิดขึ้นในสังคมไทย เช่น การขาดจิตสาธารณะ การไร้สำนึกความรับผิดชอบ การใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล เป็นต้น ซึ่งหลักธรรมที่จะนำมาฝึกฝนตนเองให้เป็นพลเมืองได้ คือ ศีล ๕ โดยคณะทำงานได้ศึกษา รวบรวม และจัดทำเป็นชุดความรู้รายวิชา “วัฒนธรรมพลเมืองประชาธิปไตยตามแนวพุทธ” เพื่อบรรจุเป็นรายวิชาสำหรับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาปีที่ ๑ เนื้อหารายวิชา มี ๑๐ บท ประกอบด้วย

- บทที่ ๑ หลักการและแนวปฏิบัติของความเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย
- บทที่ ๒ เสรีภาพและภรรตภาพตามหลักพระพุทธศาสนา
- บทที่ ๓ ความรับผิดชอบ : จิตสำนึกเพื่อสังคมและการพัฒนาที่ยั่งยืน
- บทที่ ๔ พุทธศาสนากับการสร้างค่านิยมการเคารพกฎหมาย
- บทที่ ๕ พุทธวิธีในการพัฒนาค่านิยมความมีเหตุผลของพลเมือง
- บทที่ ๖ กระบวนการทางพระพุทธศาสนาในการแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี
- บทที่ ๗ การบูรณาการหลักธรรมเพื่อพัฒนาค่านิยมความสุจริต
- บทที่ ๘ พุทธศาสนากับค่านิยมการมีจิตสาธารณะ
- บทที่ ๙ การพัฒนาจิตสำนึกความกตัญญูกตเวที ความเมตตาเอื้ออาทร
- บทที่ ๑๐ การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

ปัจจุบันชุดความรู้รายวิชาดังกล่าวมีความคืบหน้าแล้วประมาณร้อยละ ๘๐ ต้องมีการเรียบเรียงเนื้อหาแต่ละบทให้ครบถ้วน คาดว่าประมาณ ๑๕ วันจะเสร็จสมบูรณ์ จากนั้นจะมีคณะกรรมการตรวจทานอีกครั้งหนึ่ง ก่อนส่งให้คณะกรรมการพิจารณาต่อไป

(๒) การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนว่าด้วยแผนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง ครั้งที่ ๔๐ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ มีผลการพิจารณา ดังนี้

๑) พิจารณาศึกษาการสร้างความเป็นพลเมืองของศูนย์ประสานงานเครือข่ายประกอบการศึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถพล อนันตวรสกุล ผู้อำนวยการศูนย์ประสานงานเครือข่ายการศึกษา เพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตย (Thai Civic Education-TCF Center) ซึ่งเป็นความร่วมมือกันของหน่วยงานที่ทำงานด้านการศึกษา เพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตยผ่านโครงการต่าง ๆ และขยายผลไปสู่ทุกภูมิภาคในทุกระดับการศึกษา รวมถึงบุคคลทั่วไปที่สนใจโดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(๑) พัฒนายุทธศาสตร์กระบวนการ และเครื่องมือในการเรียนการสอน เพื่อสร้างพลเมืองประชาธิปไตย

(๒) สร้างความตระหนักและความรู้และเข้าใจของสังคมเกี่ยวกับการศึกษา เพื่อสร้างพลเมืองประชาธิปไตย

(๓) เชื่อมประสานและสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ

(๔) จัดทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชนและเครือข่าย

ในกระบวนการสร้างพลเมืองในระบบประชาธิปไตยต้องให้การศึกษาที่เชื่อมั่นในความยุติธรรม มีความคิดในเชิงวิพากษ์ วิจาร์ณ และลงมือสร้างความเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่ความเป็นธรรมในสังคม โดยภารกิจหลักคือสนับสนุนครู บุคลากรด้านการศึกษาและหน่วยงานด้านการศึกษา เพื่อจัดการเรียนรู้ในการสร้างความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตย โดยคำนึงถึงประสบการณ์ทางการศึกษาของผู้เรียน และมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพด้านการเรียน เพื่อไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ศูนย์ประสานงานฯ จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่ครูผู้ฝึกสอนครู นักการศึกษา

ที่ประชุมคณะกรรมการได้แสดงความเห็นว่าการขับเคลื่อนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองนอกจากจะต้องอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาแล้ว จะต้องจัดอบรมผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้เรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองด้วยเพราะเป็นผู้ที่มีอำนาจขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ประกอบกับเนื้อหาของหลักสูตรควรที่จะเพิ่มความเป็นราชอาณาจักรและจะต้องนำหลักธรรมาภิบาลทางศาสนาเข้ามาอยู่ในหลักสูตรการฝึกอบรมด้วย ทั้งนี้ อนุกรรมการจะได้มีการบูรณาการแผนการฝึกอบรมของศูนย์ประสานงานฯ และแผนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง เพื่อจะให้มีการขับเคลื่อนไปอย่างยั่งยืน และทิศทางเดียวกัน

๒) พิจารณากรอบหลักสูตรการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองสำหรับครู

ที่ประชุมคณะกรรมการได้มีการพิจารณาโครงการนำร่องตามแผนแม่บทการปฏิรูปวัฒนธรรมทางการเมือง ในโครงการได้ว่าที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยมีการร่วมมือกับสมาคมไต้หวันแห่งประเทศไทย ซึ่งใช้อาคารรัฐสภาเป็นสถานที่จัดงานซึ่งจะมีการกำหนดประเด็นหัวข้อในการไต่ถามที่ไว้ ๔ - ๕

ประเดิม และผู้เข้าแข่งขันมีเวลาประมาณคนละ ๕ นาที มีกรรมการประมาณ ๑๕-๑๘ ท่าน ซึ่งเป็นการวางรากฐานในโครงการในอนาคตต้องมีการจัดการแข่งขันได้วาทีของนักเรียนทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ โดยกำหนดรางวัลเป็นแรงจูงใจให้มีการเข้าแข่งขัน เพื่อจะเป็นการฝึกการวิเคราะห์ การอภิปราย อย่างมีเหตุผล และส่งเสริมการแสดงออกตามหลักการของระบอบประชาธิปไตย

(๓) การประชุมคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนว่าด้วยแผนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง ครั้งที่ ๔๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ มีผลการพิจารณา ดังนี้

พิจารณาเกี่ยวกับแนวทางการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง ในระบอบประชาธิปไตย ตามวาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน (๒๗ วาระ) ในปี ๒๕๖๐ กลุ่ม “คน” (ในส่วนของกองทัพ)

บทบาทหน้าที่ของทหารถูกกำหนดไว้ตามโครงสร้างทางสังคม คือ การรักษาความมั่นคงเป็นหลัก ทั้งนี้ ในระยะหลังผู้บังคับบัญชามีวิสัยทัศน์ของการเป็นทหารเพื่อ “ประชาชน” จึงมีการพัฒนาภารกิจด้านสังคมเพิ่มมากขึ้น สำหรับประเด็นเรื่องวัฒนธรรมทางการเมือง โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (จปร.) มีการเรียนการสอนในวิชาหลัก ๆ ได้แก่ หน้าที่พลเมือง ชาติ การเมืองการปกครอง และศาสนา โดยการศึกษาทางทหารดำเนินตามปรัชญา “อุดมการณ์ความรักชาติ” อันประกอบด้วย ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยมีส่วนราชการเกี่ยวกับการศึกษา คือ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และกรมยุทธศึกษาทหารบก นอกจากนี้จะมีการอบรมวิทยากรเสริมสร้างอุดมการณ์ความรักชาติ ปัจจุบันมีจำนวน ๓๐๐ - ๔๐๐ คน โดยทำหน้าที่ลงไปเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการเมืองการปกครองให้กับประชาชนทั่วประเทศ

หลักสูตรนักเรียนนายร้อย จปร. มีวิชาบังคับที่จะต้องเรียนในชั้นปีที่ ๑ คือ หลักรัฐศาสตร์เบื้องต้น จากนั้นในชั้นปีที่ ๒ จะมีการเลือกสาขาวิชาโดยมีสาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่มีการเรียนการสอนในเรื่องการเมืองการปกครองด้วย ทั้งนี้ ด้านการขับเคลื่อนวัฒนธรรมทางการเมือง หน่วยทหารสามารถสนับสนุนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการได้ โดยใช้ช่องทางสถานีวิฑูย์ที่อยู่ในเครือข่ายซึ่งมีอยู่จำนวน กว่า ๑๐๐ สถานี

โรงเรียนนายเรืออากาศฯ เป็นโรงเรียนเฉพาะทางด้านวิศวกรรมทำให้หลักสูตรด้านการเมืองจะน้อยกว่าโรงเรียนเหล่าทัพอื่น ๆ อย่างไรก็ตามนักเรียนจะอยู่ในความดูแลของโรงเรียนตลอด ๒๔ ชั่วโมง ขณะนี้มีนักเรียนจำนวน ๕๐๐ คน ในส่วนของหลักสูตรเป็นหลักสูตรระยะเวลา ๕ ปี โดยมีหลักสูตรพื้นฐานที่มีการเรียนการสอนเรื่องพลเมือง และสามารถประยุกต์หรือบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองได้ตามความเหมาะสม

ทหารเรือได้รับการปลูกฝังใน ๔ เรื่องหลัก ดังนี้ ๑) ความจงรักภักดี ๒) ความมีวินัย ๓) ค่านิยมทหารเรือต้องเป็นสุภาพบุรุษ ๔) ความซื่อสัตย์สุจริต นอกจากนี้ เห็นด้วยกับแนวคิดเรื่องความเป็นพลเมืองตั้งแต่วัยเด็กในระดับชั้นอนุบาล จนถึงระดับอุดมศึกษา และกองทัพเรือยินดีให้การสนับสนุนการดำเนินงานของทั้งอนุกรรมการ และรัฐบาลผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่อยู่ในความดูแล อาทิ สถานีวิฑูย์ เว็บไซต์ เป็นต้น

ทั้งนี้ ที่ประชุมคณะอนุกรรมการ ได้เสนอประเด็นเรื่อง หลักธรรม และค่านิยมที่ถูกต้องรวมทั้ง หลักความเป็นประชาธิปไตย โดยเฉพาะเรื่อง “ความเป็นเจ้าของประเทศ” ให้กับผู้แทนเหล่าทัพ และโรงเรียนเหล่าทัพเพื่อเป็นแนวทางในการประยุกต์กับหลักสูตรการเรียนการสอนต่อไป

(๔) การเดินทางไปราชการเพื่อศึกษาดูงาน

๑) เดินทางไปราชการเพื่อศึกษาดูงาน เรื่อง “ศาสนากับการอยู่ร่วมกันในสังคม” ในวันศุกร์ที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ สมาคมศรีศรีสุริยวงศา กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักคำสอนของศาสนาซิกข์ พร้อมทั้งหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้นำทางศาสนาและศาสนิกชนเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันในสังคม โดยใช้หลักศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวและจุดเชื่อมโยง โดยจะดำเนินการจัดทำบันทึกเทปการเสวนาหารือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้นำศาสนาซิกข์ นำไปเผยแพร่ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา ให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบเนื้อหาหลักธรรมคำสอนของศาสนาซิกข์

๒) วันศุกร์ที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ เดินทางไป วัดญาณเวศกวัน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม เพื่อศึกษาหลักคำสอนของศาสนาพุทธพร้อมทั้งบันทึกเทปการเสวนาหารือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้นำศาสนาพุทธ และนำไปเผยแพร่ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ

๓.๒ การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการปฏิบัติงานในรัฐสภา
คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการปฏิบัติงานในรัฐสภามีการประชุม จำนวน ๒ ครั้ง
ดังนี้

(๑) การประชุมคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการปฏิบัติงานในรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔ วันอังคารที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ มีผลการพิจารณา ดังนี้

พิจารณาศึกษา รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานสังกัดรัฐสภา ในการสนับสนุนการทำงานของสมาชิกรัฐสภา ประเด็นสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา โดยเชิญรองเลขาธิการวุฒิสภาและผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาประชุม ได้พิจารณาและรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ แนวทางการดำเนินงานปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงาน ในประเด็นต่าง ๆ สรุปได้ ดังนี้

สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา

สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่สาระความรู้และข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย กระบวนการทางด้านนิติบัญญัติและกิจกรรมของรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาในด้านต่าง ๆ โดยผ่านทางสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภาและสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา และดำเนินการถ่ายทอดการประชุมรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา คณะกรรมาธิการและการสัมมนาของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ทั้งในและนอกสถานที่ทั่วประเทศ แต่การดำเนินการในภารกิจและหน้าที่ผ่านมายังมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ดังนี้

๑. ด้านโครงสร้างและอัตรากำลังการกำหนดโครงสร้างให้ผู้ช่วยการสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา มีหน้าที่กำกับและดูแลทั้งในส่วนของสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภาและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา และมีจำนวนอัตรากำลังของข้าราชการที่น้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับโครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ด้านสื่อ

๒. ความรู้ความเชี่ยวชาญของบุคลากร บุคลากรยังไม่มี ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการดำเนินงานเกี่ยวกับการผลิตรายการ และสื่อต่าง ๆ เท่าที่ควร เนื่องจากไม่ได้มีการจัดเตรียมบุคลากรเพื่อมา

ดำเนินงานในด้านดังกล่าวโดยตรงและมีอัตราบุคลากรที่มีจำนวนค่อนข้างน้อยแต่ต้องมารองรับภาระงานจำนวนมาก

๓. ด้านงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณในแต่ละปีมีจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับหน่วยงานรัฐอื่นที่ดำเนินงานด้านสื่อ และจะต้องนำมาใช้เป็นค่าเช่าสัญญาณโครงข่าย ในการถ่ายทอดของสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิตอลช่อง ๑๐ เป็นจำนวนเงินค่อนข้างมาก ทำให้มีเงินงบประมาณที่เหลือเพื่อนำไปใช้บริหารจัดการในการจัดทำรายการตามผังรายการที่กำหนดไว้ในแต่ละปีค่อนข้างน้อย

๔. ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากมีการประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กำหนดให้คณะกรรมการบริหารสถานีจะต้องไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น และผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ส่งผลให้การกำหนดนโยบายการบริหารงานสถานีวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์รัฐสภา ตลอดจนการจัดผังรายการไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของฝ่ายนิติบัญญัติที่มุ่งจะส่งเสริมและให้ความรู้ความเข้าใจกับประชาชนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองและการเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย และกำหนดให้ที่ผู้รับอนุญาตดำเนินการขอใช้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน ทำให้สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาต้องดำเนินการเช่าโครงข่ายสัญญาณจากผู้ให้บริการและชำระค่าเช่าดังกล่าว เนื่องจากไม่มีโครงข่ายสัญญาณเอง นอกจากนั้น การจัดเตรียมอาคารในอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ เพื่อเป็นสถานที่ตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา มีการจัดเตรียมเฉพาะอาคารสถานที่เท่านั้น แต่ยังไม่มีการจัดเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ในการดำเนินการของสถานี

ในส่วนอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ในการดำเนินการเรื่องดังกล่าว ดำเนินการโดยสำนักประชาสัมพันธ์ ในการวางแผนและประสานงานกับสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา เพื่อจัดทำตารางและกำหนดเวลาให้กับประธานวุฒิสภา รองประธานวุฒิสภา คณะกรรมาธิการ สมาชิกวุฒิสภา ออกรายการชี้แจงผลงานและความคิดเห็นต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง และสังคม โดยการดำเนินงานที่ผ่านมาสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้ดำเนินการโดยใช้ระบบอินเทอร์เน็ตในการถ่ายการประชุมของวุฒิสภา เพื่ออำนวยความสะดวกและรองรับการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งใช้งบประมาณค่อนข้างน้อย และได้มีการวางแผนรองรับการดำเนินงานของสมาชิกวุฒิสภาที่จะมีขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไว้แล้ว และจากการที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติในการประกอบกิจการสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ จึงจำเป็นต้องจัดทำผังรายการและจัดทำรายการเผยแพร่สู่สาธารณะ แต่การดำเนินการดังกล่าว สำนักงานยังขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดทำเนื้อหารายการ ซึ่งถือเป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการทำงานด้านดังกล่าว

ที่ประชุมเห็นควรให้ปฏิรูปการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว โดยนำไปกำหนดไว้ในรายงานการปฏิรูปการปฏิบัติงานในรัฐสภา ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑. ควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ระเบียบ หรือประกาศของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมยกเลิกการชำระค่าเช่าโครงข่ายเนื่องจากสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา เป็นสถานีบริการสาธารณะ การให้บริการของสถานีไม่ได้ดำเนินการโดยการแสวงหากำไร และดำเนินการโดยหน่วยงานรัฐจึงควรได้รับการยกเว้นค่าเช่าโครงข่ายดังกล่าวและยกเลิกข้อห้ามที่ไม่ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น และผู้ดำรงตำแหน่งทาง

การเมือง เป็นกรรมการในการดำเนินงานของสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา เนื่องจากภารกิจของสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา มีการดำเนินรายการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเมืองการปกครองในประชาธิปไตย

๒. ควรปรับโครงสร้างอัตรากำลัง และจัดสรรบุคลากรของหน่วยงานให้สอดคล้องกับการดำเนินงานด้านสื่อเช่นเดียวกับหน่วยงานของรัฐอื่น

๓. ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอในการดำเนินงานของสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา

(๒) การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการปฏิบัติงานในรัฐสภา ครั้งที่ ๑๕ วันจันทร์ที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ มีผลการพิจารณาดังนี้

พิจารณารายงาน เรื่อง การปฏิรูปการปฏิบัติงานในรัฐสภา ในส่วนที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ก่อนเสนอที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเพื่อพิจารณา และที่ประชุมมีการอภิปรายให้ความเห็นและข้อเสนอแนะดังนี้

๑. ข้อเสนอแนะในส่วนของรัฐสภาแห่งใหม่ ควรเร่งรัดการก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด จัดระบบรักษาความปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกรัฐสภาอย่างเป็นระบบ ให้วางแนวทางการปฏิบัติและการบริหารจัดการ การรักษาความปลอดภัยอย่างชัดเจนและเข้มงวด ให้จัดอบรมตำรวจรัฐสภาให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒. ควรยกเลิกการจัดสรรงบประมาณการศึกษาดูงานต่างประเทศของคณะกรรมการการปฏิบัติงานของฝ่ายนิติบัญญัติที่ผ่านมาจะได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาดูงานต่างประเทศเป็นจำนวนเงินมากทุกปีงบประมาณ ทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณและไม่สามารถประเมินผลความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณ

๓. ควรยกเลิกการจัดหาอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ใช้ส่วนตัวแบบพกพา ให้แก่สมาชิกรัฐสภา เนื่องจากสมาชิกรัฐสภาไม่ได้มีการนำเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา (iPad) มาใช้งานอย่างจริงจังให้คุ้มค่ากับงบประมาณที่เสียไป เป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณโดยเปล่าประโยชน์ อีกทั้ง ในปัจจุบันเครื่องโทรศัพท์มือถือซึ่งสมาชิกรัฐสภาทุกคนมีใช้มีประสิทธิภาพใช้งานอย่างหลากหลายเช่นเดียวกับเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้ส่วนตัวแบบพกพา

๔. การปรับปรุงแก้ไขข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และรัฐสภา เพื่อให้การปฏิรูปการปฏิบัติงานในรัฐสภาเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และเป็นไปตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๕. การจัดสวัสดิการให้กับข้าราชการรัฐสภาสามัญ พนักงานราชการ และลูกจ้างประจำ

๕.๑ โครงการสร้างอาคารที่พักสวัสดิการข้าราชการรัฐสภาสามัญ พนักงานราชการ และลูกจ้างประจำ เนื่องจากข้าราชการจากหลายสำนักมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านการประชุม ต้องอยู่ปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะเสร็จภารกิจเป็นเวลาดึกมาก และต้องเดินทางกลับบ้านในยามวิกาลเสี่ยงต่อภัยอันตราย และยังต้องมาทำงานแต่เช้าในวันรุ่งขึ้น และข้าราชการจำนวนมากมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดหากมีการจัดที่พักให้ข้าราชการ จะทำให้สะดวกและปลอดภัยต่อการเดินทางมาปฏิบัติงานและยังเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

๕.๒ การจัดรถรับ-ส่ง ข้าราชการรัฐสภาสามัญ พนักงานราชการ และลูกจ้างประจำ มีที่อยู่อาศัยไกลจากที่ทำงาน ทำให้ต้องใช้เวลาและเสียค่าใช้จ่ายมากในการเดินทางมาปฏิบัติหน้าที่ บางส่วน

เป็นข้าราชการชั้นผู้น้อย ได้รับเงินเดือนน้อยไม่สามารถที่จะจ่ายค่าใช้จ่ายได้มาก รวมทั้งเส้นทางที่เดินทางไม่สะดวก รวดเร็ว ทันเวลา เช่น เดินทางโดยรถเมล์มาต่อรถแท็กซี่

๕.๓ การปรับและบรรจุตำแหน่งพนักงานราชการให้เป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญ เนื่องจากสำนักงานมีพนักงานราชการซึ่งปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยมีกำหนดเวลาตามสัญญาจ้างไม่มีความมั่นคง และความก้าวหน้าและสิทธิประโยชน์น้อยกว่าข้าราชการแต่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

ที่ประชุมคณะอนุกรรมการมีมติเห็นชอบกับรายงาน เรื่อง การปฏิรูปการปฏิบัติงานในรัฐสภา โดยได้นำความเห็นและข้อเสนอแนะของอนุกรรมการไปปรับปรุงรายงาน และให้นำเสนอรายงานดังกล่าว ต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองเพื่อพิจารณา ก่อนเสนอรายงานต่อคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเพื่อพิจารณา ต่อไป

**๒. คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน**

รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงาน

ของ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ประจำเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐

สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงาน
ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน
ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๖๐

---

๑. รายงานการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๖๐

๑.๑ มีการประชุม จำนวน ๔ ครั้ง ดังนี้

๑.๑.๑ เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๘๘ ประชุมเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๐

(๑) พิจารณาแนวทางการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินในประเด็นปัญหาการบริหารจัดการชนต่างชาติ โดยเชิญปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้บังคับบัญชาการตำรวจแห่งชาติ ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสาธารณสุข เข้าร่วมประชุม

ผลการพิจารณา/มติที่ประชุม

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่าการบริหารราชการแผ่นดินด้านการบริหารจัดการชนต่างชาติ ในประเด็นด้านการสาธารณสุขที่รัฐบาลต้องแบกรับภาระในส่วนงบประมาณค่ารักษาพยาบาลให้กับชนต่างชาติ และแรงงานต่างด้าวทั้งที่เข้ามาทำงานอย่างถูกกฎหมายและไม่ถูกกฎหมาย ส่งผลกระทบต่อการใช้บริการของประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ ตามแนวตะเข็บชายแดนและในเมืองเศรษฐกิจหลักของประเทศ ซึ่งที่ประชุมมอบหมายผู้แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุขนำข้อห่วงใยนี้เรียนปลัดกระทรวงพิจารณาปัญหานี้โดยเร่งด่วน และสำหรับประเด็นเรื่องการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเข้า-ออกประเทศของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ นั้น ผู้แทนผู้บังคับบัญชาการตำรวจแห่งชาติ ได้ให้ข้อมูลในส่วนการตรวจสอบและควบคุมว่าในปัจจุบันได้มีการตรวจสอบและควบคุมโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ที่เรียกว่า P.BIG ณ ด่านตรวจคนเข้าเมืองทั่วประเทศ แต่ก็ยังมีปัญหาด้านความล่าช้า ซึ่งในขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณานำเครื่อง “ไบโอเมตริกซ์” (Biometrics) เข้ามาใช้ร่วมด้วย โดยเทคโนโลยีสแกนม่านตาและโครงสร้างใบหน้ามีความแม่นยำสูงที่สุดในขณะนี้ ซึ่งจะพิจารณาใช้ที่ด่านตรวจคนเข้าเมืองทุกแห่งทั่วประเทศต่อไป

ทั้งนี้ ที่ประชุมเห็นควรให้มีการพิจารณาประเด็นนี้อย่างต่อเนื่อง จึงมีมติให้เชิญเลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และผู้อำนวยการสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน เข้าร่วมประชุมในการประชุมคณะกรรมการคราวถัดไป

(๒) พิจารณาสรุปประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อรายงานของคณะกรรมการ เรื่อง “การปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และการปฏิรูปอื่นที่เกี่ยวข้อง”

ผลการพิจารณา/มติที่ประชุม

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบการปรับปรุงรายงานของคณะกรรมการ เรื่อง “การปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และการปฏิรูปอื่นที่เกี่ยวข้อง” ตามความเห็นและข้อสังเกตของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ โดยมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

(๓) การจัดสัมมนาเรื่อง “การปฏิรูปการผังเมืองให้ชั้นนำและบูรณาการการพัฒนาประเทศเชิงกายภาพ”

ผลการพิจารณา/มติที่ประชุม

ที่ประชุมมีมติอนุมัติให้จัดการสัมมนาเรื่อง “การปฏิรูปการผังเมืองให้ชั้นนำและบูรณาการการพัฒนาประเทศเชิงกายภาพ” ในวันศุกร์ที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมเซ็นทราศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร เวลา ๐๘.๓๐ – ๑๔.๓๐ นาฬิกา โดยมีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมการสัมมนา จำนวน ๑๘๐ คน โดยอนุมัติงบประมาณการจัดสัมมนา จำนวน ๑๒๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสองหมื่นบาทถ้วน)

(๔) เรื่องอื่น ๆ

ผลการพิจารณา/มติที่ประชุม

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการครั้งต่อไป (ครั้งที่ ๘๙) ในวันพุธที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๓๐ – ๑๖.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๒๐ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒ เพื่อพิจารณาแนวทางการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินในประเด็นปัญหาการบริหารจัดการชนต่างชาติ (ต่อ) โดยเชิญเลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และผู้อำนวยการสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กรมการจัดหางาน เข้าร่วมประชุม

๑.๑.๒ เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๘๙ ประชุมเมื่อวันพุธที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๐

(๑) พิจารณาแนวทางการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินในประเด็นปัญหาการบริหารจัดการชนต่างชาติ โดยเชิญปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เลขาธิการ กอ.รมน. และผู้อำนวยการสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน เข้าร่วมประชุม

ผลการพิจารณา/มติที่ประชุม

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่าการบริหารราชการแผ่นดินด้านการบริหารจัดการชนต่างชาติ ในมิติด้านความมั่นคงนี้มีความละเอียดอ่อนข้างมาก อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อทั้งภาคสังคม เศรษฐกิจ และสาธารณสุข อนามัยของประชาชนในพื้นที่ที่มีชนต่างชาติอยู่อาศัยอย่างมากดังในพื้นที่จังหวัดที่อยู่ในเขตอุตสาหกรรม เช่น สมุทรปราการ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร เป็นต้น ดังนั้น จึงมีมติให้มีการพิจารณาศึกษาเรื่องการปฏิรูปการบริหารจัดการชนต่างชาติอย่างจริงจัง ทั้งนี้ มอบหมายนายอนุสิษฐ คุณากร กรรมการ เป็นหัวหน้าคณะพิจารณาศึกษาโดยอาจจัดทำเป็นรายงานของคณะกรรมการเรื่อง “ข้อเสนอการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารจัดการชนต่างชาติ” แล้วเสนอสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณาตามลำดับขั้นตอน หรืออาจจัดทำเป็นรายงานข้อเสนอการปฏิรูปและเสนอต่อประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาขับเคลื่อนอย่างเร่งด่วน โดยจะพิจารณาในประเด็นความเหมาะสมของห้วงเวลาต่อไป

(๒) พิจารณาร่างรายงานของคณะกรรมการเรื่อง “การปฏิรูปโครงสร้างองค์กรภาครัฐ : ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี”

ผลการพิจารณา/มติที่ประชุม

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบรายงานของคณะกรรมการ เรื่อง “การปฏิรูปโครงสร้างองค์กรภาครัฐ : ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” โดยให้ปรับปรุงเล็กน้อยตามความเห็นและข้อสังเกตของกรรมการ และมอบหมายฝ่ายเลขานุการดำเนินการแล้วนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พิจารณาในวันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

(๓) เรื่องอื่น ๆ**ผลการพิจารณา/มติที่ประชุม**

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการอีกครั้งต่อไป (ครั้งที่ ๙๐) ในวันพุธที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๓๐ – ๑๖.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๒๐ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒ เพื่อพิจารณาประเด็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อรายงานของคณะกรรมการ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการดำเนินการกิจการภาครัฐ : การปฏิรูประบบงานอาสาศาสตร์ในภาครัฐ” และเรื่อง “การปฏิรูปโครงสร้างองค์กรภาครัฐ : ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี”

๑.๑.๓ เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๙๐ ประชุมเมื่อวันพุธที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐

(๑) พิจารณาสรุประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อ รายงานของคณะกรรมการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการดำเนินการกิจการภาครัฐ : การปฏิรูประบบงาน อาสาศาสตร์ในภาครัฐ

ผลการพิจารณา/มติที่ประชุม

ที่ประชุมพิจารณาสรุประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่มี ต่อรายงานของคณะกรรมการ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการดำเนินการกิจการภาครัฐ : การปฏิรูประบบงาน อาสาศาสตร์ในภาครัฐ” แล้วเห็นว่า มีประโยชน์ต่อการปฏิรูประบบงานอาสาศาสตร์ในภาครัฐ อีกทั้งสอดคล้องกับ ข้อเสนอการปฏิรูปของคณะกรรมการ จึงมีมติให้คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปโครงสร้างองค์กร ภาครัฐ รับข้อเสนอไปพิจารณาประกอบการปรับปรุงเพิ่มเติมรายงานก่อนนำกราบเรียนประธานสภาขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศพิจารณาเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

(๒) พิจารณาสรุประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อ รายงานของคณะกรรมการ เรื่อง “การปฏิรูปโครงสร้างองค์กรภาครัฐ : ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี”

ผลการพิจารณา/มติที่ประชุม

ที่ประชุมมีมติให้เลื่อนการพิจารณาไปในการประชุมคณะกรรมการ คราวถัดไป

(๓) พิจารณาร่างรายงานความคืบหน้าของคณะกรรมการ เรื่อง การบูรณาการและเสนอ แนวทางขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

ผลการพิจารณา/มติที่ประชุม

ที่ประชุมพิจารณาเห็นชอบร่างรายงานความคืบหน้าของคณะกรรมการ เรื่อง “การบูรณา การและเสนอแนวทางขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน” แล้วมีมติมอบหมาย คณะอนุกรรมการบูรณาการและเสนอแนวทางขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ปรับปรุงเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการ ปฏิรูปพิจารณา ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ เพื่อพิจารณาต่อไป โดยให้ปรับปรุงเพิ่มเติม ดังนี้

๑) ให้ปรับชื่อรายงานจากเดิมเป็น “การบูรณาการและเสนอแนวทางขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน และวาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน ๒๗ วาระ”

๒) ให้เพิ่มชื่อของวาระการปฏิรูปเร็ว (Quick Win) ทั้ง ๓ วาระ ในสารบัญ

๓) ให้เปลี่ยนตำแหน่งข้อเสนอการปฏิรูปเรื่อง “การปฏิรูประบบรัฐวิสาหกิจ” จากเดิมอยู่ ในตำแหน่งหัวข้อเรื่องที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการ เป็นอยู่ในหัวข้อเรื่องที่คณะกรรมการ มีมติให้ยุติการพิจารณา เนื่องจากมีการพิจารณาจากหน่วยงานอื่นแล้ว

๔) ให้เพิ่มหัวข้อ “เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาพร้อมกับคณะกรรมการคณะต่าง ๆ ผ่านการได้รับอนุมัติให้ตั้งเป็นคณะกรรมการพิจารณาเฉพาะกิจ ๒ เรื่อง ดังนี้

- เรื่อง “การบูรณาการเร่งรัดการปฏิรูปป่าไม้ของชาติ” โดยคณะกรรมการบูรณาการเร่งรัดการปฏิรูปป่าไม้ของชาติ

- เรื่อง “การกำหนดประเด็นเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ” โดยคณะกรรมการศึกษาและจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ

(๔) เรื่องอื่น ๆ

๔.๑) พิจารณาจัดการประชุมร่วมกับคณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน สถาบันบัญญัติแห่งชาติ

ผลการพิจารณา/มติที่ประชุม

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้จัดการประชุมร่วมกับคณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน สถาบันบัญญัติแห่งชาติ เพื่อพิจารณาหารือเรื่องการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ในวันพุธที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ โดยมอบหมายฝ่ายเลขานุการประสานงานและจัดเตรียมข้อมูลการประชุม

๔.๒) พิจารณากำหนดวาระการประชุมคณะกรรมการ

ผลการพิจารณา/มติที่ประชุม

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการครั้งต่อไป (ครั้งที่ ๙๑) ในวันพุธที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๓๐ – ๑๖.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๒๐ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒ เพื่อพิจารณาสรุปประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อรายงานของคณะกรรมการ เรื่อง “การปฏิรูปโครงสร้างองค์กรภาครัฐ : ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี”

๑.๑.๔ เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๙๑ ประชุมเมื่อวันพุธที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๐

(๑) พิจารณาประเด็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ต่อรายงานของคณะกรรมการ เรื่อง “การปฏิรูปโครงสร้างองค์กรภาครัฐ : ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี”

ผลการพิจารณา/มติที่ประชุม

ที่ประชุมพิจารณาสรุปประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่มีต่อรายงานของคณะกรรมการ เรื่อง “การปฏิรูปโครงสร้างองค์กรภาครัฐ : ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” แล้วเห็นว่ามีความเหมาะสมต่อการปฏิรูปโครงสร้างขององค์กรภาครัฐในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อีกทั้งสอดคล้องกับข้อเสนอการปฏิรูปของคณะกรรมการ จึงมีมติให้คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรภาครัฐ รับข้อเสนอไปพิจารณาประกอบการปรับปรุงเพิ่มเติมรายงานก่อนนำกราบเรียนประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณาเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

(๒) พิจารณาปรับปรุงรายงานของคณะกรรมการ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการดำเนินการกิจการภาครัฐ : การปฏิรูประบบงานอาสาสมัครในภาครัฐ” ตามความเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบรายงานของคณะกรรมการธิการ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการดำเนินการกิจการภาครัฐ : การปฏิรูประบบงานอาสาสมัครในภาครัฐ” ตามที่คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรภาครัฐได้ดำเนินการปรับปรุงเพิ่มเติมตามความเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการนำกราบเรียนประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณาเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๓) เรื่องอื่น ๆ

พิจารณาวาระการประชุมคณะกรรมการ คราวต่อไป

ตามมติที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้จัดการประชุมร่วมกับคณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อพิจารณาหารือเรื่องการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ในวันพุธที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๒๐ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒ นั้น

ในการนี้ ที่ประชุมเห็นชอบกำหนดประเด็นการประชุมหารือ ดังนี้

(๑) สรุปภาพรวมรายงานการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

(๒) ร่างกฎหมายและข้อเสนอการบูรณาการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ที่จะขอให้คณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดำเนินการขับเคลื่อนต่อไป

(๓) ประเด็นความเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่มีต่อร่างกฎหมายและข้อเสนอการปฏิรูปของคณะกรรมการ

ทั้งนี้ มอบหมายฝ่ายเลขานุการประสานงานและจัดเตรียมเอกสารและข้อมูลประกอบการประชุมดังกล่าว

๑.๒ การศึกษาดูงานหรือสัมมนา

- เรื่องที่เกี่ยวข้อง/วัตถุประสงค์ของการศึกษาดูงาน/สัมมนา วัน เวลา สถานที่

๑.๒.๑ การศึกษาดูงานและประชุมราชการเรื่อง “แนวทางขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านการผังเมือง เพื่อเป็นกรอบชี้แนะและบูรณาการการพัฒนาประเทศ” เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมเซ็นทราศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(๑) เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพปัญหาของระบบการผังเมือง ในปัจจุบัน ทั้งในด้านการวาง การจัดทำและการบังคับใช้ รวมทั้งแนวทางในการขับเคลื่อนให้ผังเมืองมีบทบาท ในการเป็นกรอบชี้แนะการพัฒนาและสร้างสมดุลด้านกายภาพของประเทศ

(๒) เพื่อสร้างความตระหนักรู้ให้ประชาชนเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญของการปฏิรูป ด้านการผังเมือง และมีส่วนร่วมผลักดันให้การปฏิรูประบบการผังเมืองและการใช้พื้นที่ของประเทศเป็นไปอย่าง สมดุล ยืดหยุ่น และยั่งยืน

(๓) เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับจากการสัมมนาไปใช้ประกอบการกำหนดแนวทางเพื่อ ขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านการผังเมืองให้ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

๑.๓ การรับฟังความคิดเห็น (ถ้ามี)

- จากหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

- .....

๑.๔ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

- .....

๑.๕ การศึกษาวิจัย (ถ้ามี)

- .....

๒. รายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิรูป (จำนวนเรื่องตามที่คณะกรรมการได้ดำเนินงาน)

๒.๑ การปฏิรูปโครงสร้างองค์กรภาครัฐ (จัดทำรายงานจำนวน ๔ เรื่อง ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๔ เรื่อง)

คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาและจัดทำรายงานการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรภาครัฐเพิ่มเติมจำนวน ๔ เรื่อง โดยปัจจุบันได้ดำเนินการแล้วเสร็จทั้ง ๔ เรื่อง ดังนี้

- (๑) การปฏิรูประบบสถิติแห่งชาติเพื่อการบริหารราชการแผ่นดินและการบริการประชาชน
- (๒) การถ่ายโอนภารกิจภาครัฐ : การถ่ายโอนภารกิจภาครัฐของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
- (๓) การพัฒนารูปแบบการดำเนินการกิจการภาครัฐ : การปฏิรูประบบงานอาสาสมัครใน

ภาครัฐ

(๔) การปฏิรูปโครงสร้างองค์กรภาครัฐ : ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

อนึ่ง คณะกรรมการได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรภาครัฐ พิจารณาศึกษาและจัดทำรายงานการปฏิรูปเพิ่มเติม จำนวน ๑ เรื่อง คือ การบริหารจัดการบุคคลต่างชาติที่กระทบต่อความมั่นคง

ความคืบหน้าการปฏิบัติงาน อยู่ระหว่างการศึกษาและรวบรวมข้อมูล คาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐

๒.๒ การปฏิรูปธรรมาภิบาล ประสิทธิภาพ และการพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

ความคืบหน้าการดำเนินงาน ดังนี้

๒.๒.๑ การจัดทำรายงานเบื้องต้นสรุปผลการสำรวจข้อมูลโครงการศึกษาวิจัย เรื่อง “การปฏิรูปกระบวนการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในระดับพื้นที่โดยศูนย์ดำรงธรรม”

ตามที่คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปธรรมาภิบาล ประสิทธิภาพ และการพัฒนาบุคลากรภาครัฐ ได้ดำเนินโครงการศึกษาวิจัย เรื่อง “วิธีการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในระดับพื้นที่ของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด” โดยส่งแบบสำรวจข้อมูลไปยังศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับสถิติการรับเรื่องราวร้องเรียนร้องทุกข์และการดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ของศูนย์ดำรงธรรม คณะอนุกรรมการได้ประมวลผลแบบสำรวจข้อมูลที่ได้รับจากศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดเสร็จสิ้นแล้ว และจัดทำรายงานเบื้องต้นสรุปผลการสำรวจข้อมูลโครงการศึกษาวิจัย เรื่อง “การปฏิรูปกระบวนการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในระดับพื้นที่โดยศูนย์ดำรงธรรม” เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๐

๒.๒.๒ การจัดทำหนังสือและวีดิทัศน์เพื่อเผยแพร่แนวคิดการพัฒนาที่ยึดพื้นที่เป็นหลัก (Area-based Approach)

สืบเนื่องจากการที่คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน โดยคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปธรรมาภิบาล ประสิทธิภาพ และการพัฒนาบุคลากรภาครัฐ ได้เสนอรายงาน เรื่อง “การบริหารจัดการของจังหวัดที่มุ่งหวังผลสัมฤทธิ์โดยยึดพื้นที่เป็นหลัก (Area-based Approach)” ต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้ให้ความเห็นชอบและมีมติให้ส่งเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา คณะอนุกรรมการจึงได้จัดทำหนังสือ

และวิดิทัศน์เพื่อเผยแพร่แนวคิดการพัฒนาที่ยืดพื้นที่เป็นหลัก โดยคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐

๒.๓ การปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินเพื่อให้การปฏิรูปบรรลุผลสัมฤทธิ์ต่อประเทศ สังคม และประชาชน (จัดทำรายงานจำนวน ๑ เรื่อง แล้วเสร็จ ๑ เรื่อง)

ความคืบหน้าการดำเนินงาน

คณะกรรมการได้ดำเนินการจัดทำรายงาน เรื่อง “การปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และข้อเสนอการปฏิรูปอื่นที่เกี่ยวข้อง” เสร็จแล้ว โดยเสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณาให้ความเห็นชอบ ในการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๑๙ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

๒.๔ การบูรณาการและเสนอแนวทางขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

ความคืบหน้าการดำเนินงาน

คณะกรรมการได้ดำเนินการจัดทำรายงานความคืบหน้าการดำเนินการของคณะกรรมการ เรื่อง “การบูรณาการและเสนอแนวทางขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน และ ๔ วาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน” เสร็จแล้ว โดยเสนอต่อคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณาให้ความเห็นชอบให้เสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พิจารณาโดยไม่มีการลงมติ ในการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๒๗ วันอังคารที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ วาระที่

๓.๑

---

๓. คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงาน

ของ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๖๐

สำนักกรรมการ ๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด่วนที่สุด

ที่ (สปท) ๑๐๐/๒๕๖๐

(สำเนา)

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย
และกระบวนการยุติธรรม

กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดังกล่าว จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้มีมติให้
คณะกรรมการแต่ละคณะตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗๓ วรรคสอง
รายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติงานต่อประธานสภาทุกเดือน นั้น

ในการนี้ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
ขอรายงานความคืบหน้าผลการปฏิบัติงานประจำเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อน
การปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗๓ วรรคสี่

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ลงชื่อ เข้มชัย ชูติวงศ์

(นายเข้มชัย ชูติวงศ์)

ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

สำนักกรรมการ ๒

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๕๔ ๒๖๐๖-๗

โทรสาร. ๐ ๒๒๕๔ ๒๖๐๗

สำเนาถูกต้อง

ว่าที่ร้อยตำรวจตรี

(อาพิทธ์ สุขะนันท์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

รับขวัญ/ร่าง
ธารทิพย์/พิมพ์
สายพิน/ตรวจ

**รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงาน
ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๖๐**

๑. รายงานการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๖๐

๑.๑ มีการประชุม จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

(๑) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๕๑ ประชุมวันอังคารที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐

๑.๑ เรื่อง พิจารณารายงานเรื่อง การปฏิรูประบบงานนิติวิทยาศาสตร์ทั้งระบบ โดยร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายนิติวิทยาศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. .... (ต่อ)

๑.๒ เรื่อง พิจารณารายงานเรื่อง การใช้ระบบบันทึกภาพและเสียง

(๒) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๕๒ ประชุมวันจันทร์ที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๐

๒.๑ เรื่อง พิจารณาหารือขั้นตอนการดำเนินงานของรายงาน เรื่อง การปฏิรูประบบงานนิติวิทยาศาสตร์ทั้งระบบ โดยร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายนิติวิทยาศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. ....

๒.๒ เรื่อง พิจารณารายงาน เรื่อง ระบบงบประมาณของตำรวจ

๒.๓ เรื่อง พิจารณารายงานแผนการปฏิรูป เรื่อง การพัฒนามาตรการต่อผู้กระทำผิดอาญา แทนการควบคุมตัว (Non – Custodial Measures) โดยการมีส่วนร่วมขององค์กรวิชาชีพและชุมชน

๑.๒ การศึกษาดูงานหรือสัมมนา

-

๑.๓ การรับฟังความคิดเห็น

-

๑.๔ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

-

๑.๕ การศึกษาวิจัย

-

๑.๖ อื่น ๆ

-

๒. รายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิรูป

๒.๑ เรื่อง แผนการปฏิรูปกิจการตำรวจ

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปกิจการตำรวจ ในช่วงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการฯ ได้ดำเนินการประชุมจำนวน ๕ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๕๓ ในวันพุธที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ครั้งที่ ๕๔ ในวันพุธที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๐ ครั้งที่ ๕๕ ในวันพุธที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ครั้งที่ ๕๖ ในวันพุธที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐ และครั้งที่ ๕๗ ในวันพุธที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๐ มีเรื่องพิจารณา ดังนี้

๒.๑.๑. การประชุมคณะอนุกรรมการ ครั้งที่ ๕๓ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาร่างรายงานของคณะทำงานด้านระบบงบประมาณของตำรวจต่อเนื่องจากการประชุมครั้งที่ ๕๒ เห็นควรให้คณะทำงานนำข้อมูลเรื่องความเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ โดยอ้างอิง “รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เรื่อง โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อศึกษา

Dam 2

ระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนด้านต่าง ๆ ของข้าราชการตำรวจ” ของ “มูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง” พร้อมทั้งข้อมูลการเปรียบเทียบระยะเวลาการทำงานของข้าราชการตำรวจเปรียบเทียบกับข้าราชการพลเรือนสามัญทั่วไป และความตรากตรำในการทำงานส่งผลให้ข้าราชการตำรวจกระทำอัตวินิบาตกรรม เป็นข้อมูลประกอบในการจัดทำรายงานเพื่อสนับสนุนการจัดสรรเงินเดือนและค่าตอบแทนเพิ่มเติม

ในเรื่องของระบบงบประมาณของตำรวจ เห็นควรให้นำหลักเกณฑ์การจัดเขตตรวจตามมติอนุกรรมการ ก.ตร. เมื่อ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่ให้มีการแบ่งจำนวนประชากรไม่น้อยกว่า ๔,๐๐๐ คน เป็น ๑ เขตตรวจ โดยมีเขตตรวจที่สำคัญคือเขตตรวจตำบล เขตตรวจชุมชน เขตตรวจรถยนต์ นั้นมาใช้พิจารณาศึกษากำหนดเขตตรวจในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเป็นอัตราความต้องการกำลังพล ยานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการได้พิจารณาร่างรายงานแล้ว เห็นควรให้คณะทำงานฯ ทำการศึกษาข้อมูลดังกล่าวอย่างละเอียดเพื่อนำมาใช้ประกอบร่างรายงานเรื่องระบบงบประมาณของตำรวจต่อไป

๒.๑.๒. การประชุมคณะอนุกรรมการ ครั้งที่ ๕๔ เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๐

คณะทำงานปฏิรูปเรื่องระบบงบประมาณของตำรวจอยู่ระหว่างพิจารณาจัดทำร่างรายงาน โดยในเรื่องค่าตอบแทนเงินเพิ่มพิเศษของข้าราชการตำรวจ เห็นควรนำลักษณะการทำงาน ระยะเวลา การปฏิบัติงาน ความเสี่ยงและความตรากตรำของการปฏิบัติงานมาประกอบการพิจารณา ส่วนเรื่องระบบงบประมาณสำหรับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ เห็นควรทบทวนหลักเกณฑ์การจัดเขตตรวจตามมติอนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับตำแหน่งเรื่องเกณฑ์การวิเคราะห์และกำหนดตำแหน่ง ในสถานีตำรวจภูธรอำเภอ และสถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๓๓ เพื่อให้การกำหนดเขตตรวจมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับพื้นที่และความหนาแน่นของประชากรที่มากยิ่งขึ้นในปัจจุบัน ทั้งนี้ งบประมาณเป็นเรื่องสำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนภารกิจให้บรรลุเป้าหมาย ขณะที่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีหน่วยงานในสังกัดกระจายอยู่ในพื้นที่ทั่วประเทศ การจัดสรรงบประมาณที่ไม่เพียงพอนำไปสู่ปัญหาการขาดแคลน “บุคลากร” และ “วัสดุครุภัณฑ์” ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ดังนั้น คณะทำงานฯ จะนำสภาพปัญหาไปเป็นแนวทางแก้ไขปัญหา และมอบหมายให้ไปดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้มีความเหมาะสมและนำเสนอที่ประชุมต่อไป

๒.๑.๓. การประชุมคณะอนุกรรมการ ครั้งที่ ๕๕ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๐

คณะทำงานปฏิรูปเรื่องระบบงบประมาณของตำรวจ อยู่ระหว่างพิจารณาจัดทำร่างรายงาน โดยได้มีการพิจารณาทบทวนเกี่ยวกับการจัดอัตรากำลังพล ยานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิง ตามหลักเกณฑ์การจัดเขตตรวจที่นำไปส่งการกำหนดอัตราที่ต้องการอย่างแท้จริงมาเปรียบเทียบกับปริมาณที่ได้รับในปัจจุบัน ในเรื่องของงบประมาณและค่าตอบแทนนั้น ได้มีการนำข้อมูลการเปรียบเทียบเงินเดือนของข้าราชการตำรวจกับข้าราชการพลเรือนสามัญในต่างประเทศ ตามผลการวิจัย เรื่อง “ระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนต่าง ๆ ของข้าราชการตำรวจ” โดย มูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง ” มาอ้างอิงเพื่อแสดงให้เห็นถึงเหตุผลและความจำเป็นในการพิจารณาปรับปรุงระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนต่างของข้าราชการตำรวจ

คณะอนุกรรมการพิจารณาสภาพปัญหา ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อให้ข้าราชการตำรวจสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก้ปัญหากำลังพล ปัญหาความขาดแคลน อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ปัญหาเงินเดือนและค่าตอบแทนไม่เหมาะสมกับภารกิจและความรับผิดชอบ กอปรกับการพิจารณาถึงปัญหาการขาดแคลนค่าตอบแทนจำนวนการสอบสวนคดีอาญาและความไม่เหมาะสมของเงินประจำตำแหน่งของพนักงานสอบสวนอีกด้วย

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการได้พิจารณาร่างรายงานแล้วเห็นควรให้คณะทำงานฯ นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการไปดำเนินการจัดทำร่างรายงานฯ โดยให้มีเนื้อหาสาระครบถ้วนสมบูรณ์

เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดทำรายงานของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และให้นำเสนอต่อ คณะอนุกรรมการ ในการประชุมครั้งต่อไป

๒.๑.๔. การประชุมคณะอนุกรรมการ ครั้งที่ ๕๖ เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐

คณะอนุกรรมการได้ร่วมกันพิจารณาร่างรายงานฯ ที่ได้มีการนำหลักเกณฑ์การจัดเขตตรวจ ที่ “คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.)” ได้กำหนดไว้มาใช้ในการกำหนดอัตรากำลังพล ยานพาหนะและ เชื้อเพลิงที่เหมาะสมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และชี้ให้เห็นถึงปัญหาความขาดแคลนในเรื่องดังกล่าว สำหรับการพิจารณาเงินเดือนและ “ค่าตอบแทน” นั้น ได้คำนึงถึงหลักการเพื่อป้องกันการทุจริตด้วย เหตุผล สำคัญเป็นสากลที่ว่า “เป็นเงินดำรงชีพเพื่อดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรม” ซึ่งไม่ผูกพันงบประมาณเช่นเดียวกับ ข้าราชการของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมอื่น โดยเฉพาะในตำแหน่งพนักงานสอบสวนที่ได้มีการ ชี้เปรียบเทียบให้เห็นถึงความแตกต่างของค่าตอบแทนของพนักงานสอบสวนในแต่ละหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่ เช่นเดียวกัน แต่ได้รับค่าตอบแทนในระดับที่ต่างกัน อีกทั้งยังเน้นย้ำผลที่คาดว่าจะได้รับจากแผนการปฏิรูป เรื่อง ระบบงบประมาณของตำรวจ นั้น เพื่อให้ข้าราชการตำรวจได้รับความเป็นธรรม เกิดเป็นขวัญกำลังใจ และนำไปสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการได้พิจารณารายงานระบบงบประมาณของตำรวจแล้ว มีมติเห็นชอบ ในหลักการดังกล่าวและให้ส่งรายงานดังกล่าวให้กับคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้าน กฎหมาย และกระบวนการยุติธรรมพิจารณาต่อไป

๒.๑.๕. การประชุมคณะอนุกรรมการ ครั้งที่ ๕๗ เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๐

จากการพิจารณาของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านกฎหมายและ กระบวนการยุติธรรม คณะทำงานปฏิรูปเรื่องระบบงบประมาณของตำรวจได้แก้ไขปรับปรุงร่างรายงานตาม ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ในส่วนของเนื้อหาที่เกี่ยวกับการเปรียบเทียบระยะเวลาการปฏิบัติงาน ระหว่างการปฏิบัติงานของข้าราชการทั่วไปและตำรวจฝ่ายอำนวยการกับการทำงานของตำรวจ ฝ่ายปฏิบัติการที่ทำงานเป็นผลัด เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเหน็ดเหนื่อยตรากตรำ ที่ใช้ในการพิจารณาระบบ งบประมาณของตำรวจ

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการได้พิจารณาร่างรายงานฯ ที่ได้มีการแก้ไขเรียบร้อยแล้ว โดยมีมติเห็นชอบและให้ส่งรายงานดังกล่าวให้กับคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรมพิจารณาต่อไป

๒.๒ เรื่อง แผนการปฏิรูปการดำเนินงานในองค์กรกระบวนการยุติธรรม

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการดำเนินงานในองค์กรกระบวนการยุติธรรม ได้ดำเนินการขับเคลื่อน แผนการปฏิรูปการดำเนินงานในองค์กรกระบวนการยุติธรรม ในช่วงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ ดังนี้

๒.๒.๑. การประชุม จำนวน ๓ ครั้ง

๒.๒.๑.๑ ครั้งที่ ๖๗ วันอังคารที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐

- เรื่อง พิจารณาแก้ไขปรับปรุงรายงาน การใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในชั้นศาล

๒.๒.๑.๒ ครั้งที่ ๖๘ วันพุธที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๐

๑) เรื่อง พิจารณาแก้ไขปรับปรุงรายงาน การใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในชั้นศาล

๒) เรื่อง พิจารณาเตรียมการจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อม

๒.๒.๑.๓ ครั้งที่ ๖๙ วันศุกร์ที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐

๑) เรื่อง พิจารณาแก้ไขปรับปรุงรายงาน การใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในชั้นศาล (ต่อ)

๒) เรื่อง พิจารณาเตรียมการจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

๒.๒.๒. แผนการปฏิรูปเรื่อง การใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในชั้นศาล

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการดำเนินงานในองค์กรกระบวนการยุติธรรม ได้แก้ไขปรับปรุง รายงาน การใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในชั้นศาลตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยคณะอนุกรรมการจะได้เสนอ รายงานต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เพื่อพิจารณาต่อไป

๒.๒.๓. แผนการปฏิรูปเรื่อง แนวทางการจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อม

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการดำเนินงานในองค์กรกระบวนการยุติธรรม ได้จัดทำรายงาน แนวทางการจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยคณะอนุกรรมการจะได้เสนอรายงานต่อ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เพื่อพิจารณาต่อไป

๒.๓ เรื่อง แผนการปฏิรูปการเพิ่มประสิทธิภาพในการอำนวยความยุติธรรมเพื่อประชาชน

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเพิ่มประสิทธิภาพในการอำนวยความยุติธรรมเพื่อประชาชน ได้ดำเนินการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปการเพิ่มประสิทธิภาพในการอำนวยความยุติธรรมเพื่อประชาชน ในช่วงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ ดังนี้

รายงานการปฏิบัติงานของคณะอนุกรรมการ ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๖๐

๒.๓.๑ การประชุมคณะอนุกรรมการ มีจำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

๑) เรื่องที่พิจารณาครั้งที่ ๓๘ ในวันศุกร์ที่ วันพุธที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๐

- พิจารณาศึกษาแนวทางการปฏิรูปการพัฒนามาตรการต่อผู้กระทำผิดอาญา แทนการควบคุมตัวโดยการมีส่วนร่วมขององค์กรวิชาชีพและชุมชน โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้แทนจากสำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม เข้าร่วมประชุมกับคณะอนุ-กรรมการ ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

มาตรการต่อผู้กระทำผิดอาญาแทนการควบคุมตัว (Non – custodial Measures) ปรากฏในกฎแห่งกรุงโตเกียว (The Tokyo Rules) ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๙๐ เป็นมาตรฐานขั้นต่ำของ สหประชาชาติในเรื่องดังกล่าว ซึ่งออกแบบสาระสำคัญไว้อย่างครบถ้วนดีมาก โดยเริ่มใช้มาตรการนี้ได้ตั้งแต่ ก่อนขึ้นการจับกุมของเจ้าพนักงานตำรวจไปจนถึงศาลมีคำพิพากษาและเข้าสู่งานราชทัณฑ์และคุมประพฤติ วิธีการใช้อาสาสมัครและองค์กรเอกชน สหวิชาชีพ สมรรถนะของบุคลากร การฝึกอบรม ซึ่งสามารถนำมาเป็น ต้นแบบแนวทางการพัฒนาในเรื่องดังกล่าวของไทยได้เป็นอย่างดี เบื้องต้นต้องเข้าใจก่อนว่า มาตรการต่อ ผู้กระทำผิดอาญาแทนการควบคุมตัวจะใช้กับบุคคลผู้กระทำความผิดโดยพลาดพลัง ผู้ที่มีความประพฤติ ในเรือนจำดีจริง ๆ มิใช่กับบุคคลทุกคน และมาตรการต่อผู้กระทำผิดอาญาแทนการควบคุมตัวไม่ใช่หมายถึง การเข้าสู่กระบวนการของศาลแล้วคุมประพฤติและปล่อยตัวไปเท่านั้น แต่กระบวนการนี้สามารถเกิดขึ้นได้ ในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรม

ความสำคัญของมาตรการต่อผู้กระทำผิดอาญาแทนการควบคุมตัวจะต้องคำนึงถึง ความสมดุลระหว่างสิทธิของจำเลย สิทธิของเหยื่อ และความปลอดภัยของสังคมโดยรวมซึ่งถือเป็นข้อสำคัญ โดยเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ยกกว่าบุคคลใดที่ไม่ควรถูกควบคุมและบุคคลใดควรจะต้องถูกควบคุม กล่าวคือ ในบางกรณี ก็ไม่สามารถใช้มาตรการแทนการควบคุมผู้กระทำความผิดได้ เช่น อาชญากรฆาตกรรมต่อเนื่อง เป็นต้น ซึ่งมาตรการต่อผู้กระทำผิดอาญาแทนการควบคุมตัวเป็นเรื่องที่ดีมาก แต่ต้องใช้ให้ถูกต้องจึงจะเกิดผลดี มิฉะนั้นจะเป็นช่องทางให้อาชญากรตัวจริงที่ไม่สามารถบำบัดฟื้นฟูได้หลุดออกมาเป็นภัยต่อสังคมอีก ดังที่เกิดในสังคมไทยทุกวันนี้หลาย ๆ คดี

สำหรับแนวทางการปฏิบัติของไทย ได้นำมาตรการต่อผู้กระทำความผิดอาญาแทนการควบคุมตัวมาใช้ในชั้นก่อนฟ้องคดี ตำรวจ อัยการ ศาล จนถึงราชทัณฑ์ มีการปล่อยตัวชั่วคราวระหว่างการพิจารณาคดี การรอกการลงโทษ การคุมประพฤติ โดยมีเงื่อนไขต่างๆ เช่น การไปรายงานตัวต่อเจ้าหน้าที่ การเข้ารับฝึกอบรม การบำบัดรักษาการติดยาเสพติด หรือพฤติกรรมทางจิต เป็นต้น ซึ่งพบว่ามีปัญหาหลายประการ เช่น ผู้กระทำความผิดที่ไม่ควรถูกควบคุมตัวแต่ต้องถูกคุมขังเนื่องจากไม่มีเงินมาประกันตัว ซึ่งศาลกำลังศึกษาพัฒนาระบบการให้ประกันตัวรูปแบบใหม่โดยไม่ใช้เงินอยู่ ปัญหาผู้ได้รับการปล่อยตัวหลบหนีระหว่างการให้ประกันตัว หรือผู้กระทำความผิดไม่มารายงานตัวตามเงื่อนไขการคุมประพฤติแล้วไม่สามารถตามจับตัวทันที การคัดกรองปล่อยตัวผู้กระทำความผิดยังไม่เข้มงวด ทำให้มาตรการต่อผู้กระทำความผิดอาญาแทนการควบคุมตัวไม่ได้ผลเท่าที่ควร ทั้งที่เป็นมาตรการที่เป็นประโยชน์อย่างมาก

ที่ประชุมเห็นว่ามาตรการต่อผู้กระทำความผิดอาญาแทนการควบคุมตัว (Non-custodial Measures) เป็นมาตรการที่ดี มีวิธีการหลากหลายรูปแบบ ควรพัฒนาให้มีการปรับใช้อย่างจริงจังและมีประสิทธิภาพ มีการเชื่อมโยงข้อมูล ความร่วมมือของภาครัฐ องค์กรเอกชน และชุมชน ซึ่งมีข้อเสนอแนะแนวทางว่ารัฐต้องมีนโยบายที่ชัดเจน มีระบบและกฎหมายรองรับที่ดี มีบุคลากรที่เหมาะสมทั้งปริมาณและคุณภาพ ที่สำคัญคือต้องมีการบูรณาการอย่างจริงจังทุกภาคส่วน ตั้งแต่ระดับครอบครัว รัฐ และทุกคนในสังคมต้องร่วมมือกันสร้างสังคมที่เข้มแข็ง ปัญหาอาชญากรรมไม่ใช่ปัญหาของกระทรวงยุติธรรมแต่เป็นปัญหาของสังคมที่ทุกภาคส่วนต้องร่วมกันแก้ไข

ที่ประชุมคณะอนุกรรมการ เห็นชอบการจัดทำรายงานแผนการปฏิรูป เรื่อง การพัฒนามาตรการต่อผู้กระทำความผิดอาญาแทนการควบคุมตัว โดยการมีส่วนร่วมขององค์กรวิชาชีพและชุมชน โดยมอบหมายให้ นางสาวสุนทรียา เหมือนพะวงศ์ อนุกรรมการ จัดทำร่างรายงานดังกล่าวตามข้อเสนอแนะของที่ประชุม และนำเข้าสู่เสนอในการประชุมของคณะอนุกรรมการครั้งต่อไป

๒) เรื่องพิจารณา ครั้งที่ ๓๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐

- พิจารณาศึกษาแนวทางการปฏิรูปการพัฒนามาตรการต่อผู้กระทำความผิดอาญาแทนการควบคุมตัว(Non – custodial Measures) โดยการมีส่วนร่วมขององค์กรวิชาชีพและชุมชน สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ตามที่ที่ประชุมคณะอนุกรรมการครั้งที่ ๓๘ เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๐ ได้มีมติเห็นชอบการจัดทำรายงานแผนการปฏิรูป เรื่อง การพัฒนามาตรการต่อผู้กระทำความผิดอาญาแทนการควบคุมตัว (Non – custodial Measures) โดยการมีส่วนร่วมขององค์กรวิชาชีพและชุมชน โดยมอบหมายให้ นางสาวสุนทรียา เหมือนพะวงศ์ อนุกรรมการ จัดทำร่างรายงานดังกล่าวตามข้อเสนอแนะของที่ประชุม และนำเข้าสู่เสนอในการประชุมของคณะอนุกรรมการครั้งต่อไปนั้น

ในการนี้ นางสาวสุนทรียา เหมือนพะวงศ์ อนุกรรมการ ได้ดำเนินการจัดทำร่างรายงานฯ ตามข้อเสนอแนะของที่ประชุม โดยเพิ่มประเด็นสภาพปัญหาและความจำเป็นในการปฏิรูปดังนี้

๑. สถานการณ์เรื่องจำนวนผู้กระทำความผิดที่ไม่ถูกควบคุมตัวมีมากขึ้น เนื่องจากที่ผ่านมาศาลและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีการใช้มาตรการอื่นแทนการควบคุมตัวเป็นจำนวนมาก เพื่อให้โอกาสผู้กระทำความผิดได้ฟื้นฟูตนเองอีกครั้ง โดยที่การส่งตัวไปแก้ไขบำบัดฟื้นฟูในระบบปิดไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง จึงทำให้จำนวนผู้กระทำความผิดที่ไม่ถูกควบคุมตัวมีมากขึ้น

๒. กฎหมายเปิดช่องให้โอกาสแก่ผู้กระทำความผิดมากยิ่งขึ้น แต่ในทางปฏิบัติที่ผ่านมา มาตรการต่อผู้กระทำความผิดอาญาแทนการควบคุมตัวยังไม่ถูกพัฒนาอย่างเต็มที่ ขาดการพัฒนาปรับปรุง

สมน ๒

ให้เหมาะสม ทำให้ผู้กระทำผิดจำนวนมากยังมีพฤติกรรมที่ทำตนเป็นปัญหาและภัยต่อผู้เสียหายในคดีอาญา และเป็นอันตรายต่อชุมชนและสังคม

๓. มาตรการที่ดำเนินการยังขาดความสมดุลระหว่างสิทธิของผู้กระทำผิดกับสิทธิของผู้เสียหายและความปลอดภัยของสังคม โดยที่การกำหนดมาตรการและการตัดสินคดี หรือการออกคำสั่ง ในหลายกรณียังไม่ได้สัดส่วนที่เหมาะสม ขัดกับหลักแห่งความได้สัดส่วน

๔. หน่วยงานยุติธรรมภาครัฐขาดการดำเนินงานร่วมกับฝ่ายอื่น เนื่องจากระบบการทำงานร่วมกับภาครัฐยังไม่มีระบบที่ชัดเจน ขาดฐานข้อมูลที่สมบูรณ์ และขาดระบบการควบคุมตรวจสอบ ติดตามที่มีประสิทธิภาพ จึงทำให้การทำงานที่มีขอบเขตจำกัดไม่สามารถขยายผลออกไปได้

ดังนั้น จากสภาพปัญหาและความจำเป็นในการปฏิรูปดังกล่าว จึงควรปฏิรูป (๑) โครงสร้างองค์กรที่จะเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนระบบ โดยใช้กลไกของ พ.ร.บ.พัฒนาการบริหารงาน ยุติธรรมแห่งชาติพ.ศ.๒๕๕๙ ผ่านคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (๒) ปฏิรูประบบ การสนับสนุนงานขององค์กรวิชาชีพและชุมชนในการพัฒนามาตรการต่อผู้กระทำผิดอาญาแทนการ ควบคุมตัว ได้แก่ การปฏิรูปนโยบายและทิศทางในการพัฒนาระบบการพัฒนามาตรการต่อผู้กระทำผิดอาญา แทนการควบคุมตัว โดยการมีส่วนร่วมขององค์กรวิชาชีพและชุมชน และการปฏิรูประบบการส่งต่อ ประสานงานระหว่างหน่วยงานหลายภาคส่วน (๓) ปฏิรูประบบการจัดแจ้ง การสร้างมาตรฐาน การขึ้นทะเบียน การอนุญาต และการเพิกถอนใบอนุญาตองค์กรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การปฏิรูประบบสนับสนุนทางการเงินและ ความสนับสนุนอื่นแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การปฏิรูประบบข้อมูลและงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง การปฏิรูป กระบวนทัศน์และทัศนคติของผู้ที่เกี่ยวข้อง การปฏิรูประบบการติดตามประเมินผล และการปฏิรูปการทำงาน ร่วมกับสาธารณชน

ที่ประชุมอนุกรรมการฯ ให้ปรับแก้รายละเอียดเล็กน้อยในร่างรายงานฯ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ก่อนเสนอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการ ยุติธรรม เพื่อพิจารณาต่อไป

๒.๓.๒. รายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิรูป

- รายงาน เรื่อง “การพัฒนามาตรการต่อผู้กระทำผิดอาญาแทนการควบคุมตัว (Non – custodial Measures) โดยการมีส่วนร่วมขององค์กรวิชาชีพและชุมชน” สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๒.๓.๒.๑ หลักการและเหตุผล

การควบคุมตัวมีทั้งการควบคุมชั่วคราวในระหว่างคดีเกิดขึ้นตั้งแต่การจับกุม จนถึงศาลพิจารณาคดีตัดสิน โดยศาลฯ ใช้มาตรการอื่นแทนการควบคุมตัวเป็นจำนวนมาก เนื่องจากคำสั่ง ปล่อยชั่วคราว คำสั่งหรือคำพิพากษาเพื่อใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา หรือคำพิพากษารอการ ลงโทษหรือการกำหนดโทษ และคำสั่งพักการลงโทษเพื่อให้โอกาสผู้กระทำความผิดได้ฟื้นฟูตนเองอีกครั้งด้วย แนวคิดแบบใหม่ในเรื่องการหันเหคดี (Diversion) และระบบยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ (Restorative Justice) เป็นที่ยอมรับมากขึ้น

ขณะที่กฎหมายไทยให้โอกาสผู้กระทำความผิดได้แก้ไขตนเอง โดยไม่ต้อง ถูกดำเนินคดีหรือโดยไม่ต้องสูญเสียเสรีภาพและรับโทษจำคุกในหลายลักษณะ อาทิ การรอการลงโทษตาม ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๕๖ หรือการแก้ไขข้อบังคับผู้ติดยาเสพติดติดตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๕ รวมถึง คำแนะนำของประธานศาลฎีกาเกี่ยวกับวิธีการรอการกำหนดโทษ พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายแห่งสหประชาชาติว่าด้วยมาตรฐานขั้นต่ำเกี่ยวกับการไม่ควบคุมตัวหรือกัก

แห่งกรุงโตเกียว (United Nations Standard Minimum Rules for Non – custodial Measures หรือ The Tokyo Rules) กฎแห่งกรุงปักกิ่ง(Beijing Rules) และกฎแห่งกรุงเทพฯ (Bangkok Rules)

ข้อมติจากที่ประชุม Commission on Crime Prevention and Criminal Justice เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงเวียนนา ผู้แทนของประเทศไทยได้เสนอร่างข้อมติ เรื่อง Promoting and encouraging the implementation of alternatives to imprisonment as part of comprehensive crime prevention and criminal justice policies โดยพัฒนาแนวทางการดำเนินการจากกฎแห่งกรุงโตเกียว ซึ่งที่ประชุมได้ผ่านข้อมติเรื่องนี้โดยมีหลักการสำคัญว่า รัฐควรสนับสนุนมาตรการทางนอกแทนการควบคุมตัว โดยมาตรการต่างๆ ต้องคำนึงถึงหลักแห่งความได้สัดส่วน (Proportionality Principle) หลักความคุ้มครองเหยื่อ (Victim Protection) หลักความคุ้มครองความปลอดภัยของสังคม (Public Safety) และหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเหยื่อและผู้ที่เกี่ยวข้อง (Expert and Community Participation)

เมื่อพิจารณาในภาพรวมสามารถจำแนกสาเหตุและปัจจัยได้ ๕ ประการ ดังนี้

- ๑) สถานการณ์เรื่องจำนวนผู้กระทำความผิดอาญาที่ไม่ถูกควบคุมตัวมีเพิ่มมากขึ้น
- ๒) กฎหมายเปิดช่องให้โอกาสแก่ผู้กระทำความผิดมากยิ่งขึ้น
- ๓) มาตรการที่ดำเนินการยังขาดความสมดุลระหว่างเสรีภาพของผู้กระทำผิดกับ

สิทธิของผู้เสียหายและความปลอดภัยของสังคม

๔) หน่วยงานยุติธรรมภาครัฐขาดการดำเนินงานร่วมกับฝ่ายอื่น

๕) หน่วยงานสหวิชาชีพและชุมชนยังขาดโอกาสในการมีส่วนร่วมและขาดความ

สนับสนุน

ดังนั้น จึงควรมีการพัฒนามาตรการต่อผู้กระทำความผิดอาญาแทนการควบคุมตัว โดยการมีส่วนร่วมขององค์กรสหวิชาชีพและชุมชน ตลอดจน กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการให้ได้สัดส่วน ในการลงโทษและเพิ่มความเป็นธรรมของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย การเยียวยาผู้เสียหาย การให้โอกาสฟื้นฟูผู้กระทำความผิด และการคุ้มครองความปลอดภัยของสังคม

๒.๓.๒.๒ วิธีการปฏิรูป

๑. ระยะที่ ๑ (๓ เดือน) คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเพิ่มประสิทธิภาพในการอำนวยความสะดวกเพื่อประชาชนดำเนินการ ดังนี้

๑) สืบค้นและรวบรวมแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับมาตรการต่อผู้กระทำความผิดอาญาแทนการควบคุมตัวที่หน่วยงานของยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน และสำรวจปัญหาข้อขัดข้อง รวมทั้ง การประเมินผลของการดำเนินการที่เป็นอยู่

๒) รับฟังความคิดเห็นจากตัวแทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (๑) กรมคุมประพฤติ (๒) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (๓) สำนักงานกิจการยุติธรรม (๔) สำนักงานศาลยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม (๕) สำนักงานอัยการสูงสุด (๖) ศาลฎีกา และ (๗) ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง เป็นต้น

๓) จัดทำข้อเสนอแนะต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้เกิดการจัดทำนโยบายระดับสูงในเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. ระยะที่ ๒ (๘ เดือน)

๑) คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ตั้งคณะอนุกรรมการด้านการปฏิรูปการพัฒนามาตรการต่อผู้กระทำความผิดอาญาแทนการควบคุมตัวโดยการมีส่วนร่วมขององค์กรสหวิชาชีพและชุมชน

๒) คณะอนุกรรมการฯ ดำเนินการประชุมเพื่อวางแผนและกรอบนโยบายในการปฏิบัติงาน

๓) คณะอนุกรรมการฯ สืบค้น ศึกษา และเสนอแนะให้มีการแก้กฎหมาย เพื่อให้มีกลไกและระบบงานในการพัฒนาบทบาทและอำนาจหน้าที่ขององค์กรสหวิชาชีพและชุมชน ที่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

๔) คณะอนุกรรมการฯ เสนอแนะให้ศาลเยาวชนและครอบครัวดำเนินการตาม พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ เช่น การจัดทำแนวทางการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น และเสนอให้ กรม. มีมติให้หน่วยงานจัดแจ้งเพื่อทำงานร่วมกับศาลเยาวชนและครอบครัว และเสนอแนะให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนวางกรอบมาตรฐานในการออกใบอนุญาตและเพิกถอนใบอนุญาตเกี่ยวกับการตั้งหน่วยงานสหวิชาชีพและชุมชน เพื่อการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน รวมถึงระบบสนับสนุนทางการเงินและด้านอื่นๆ ให้มีความชัดเจนมากขึ้น

๓. ระยะที่ ๓ (๑ เดือน) คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ทำการติดตามผลการปฏิบัติงาน และเสนอแนะให้ปรับปรุงแนวทางการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒.๓.๒.๓ ข้อเสนอแนะ

๑. การปฏิรูปโครงสร้างองค์กรที่จะเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนระบบ

เนื่องจากเรื่องมาตรการต่อผู้กระทำผิดอาญาแทนการควบคุมตัวเกี่ยวข้องกับภารกิจของหลายหน่วยงานทำให้ขาดเจ้าภาพในการดำเนินการอย่างเป็นระบบ จึงมีความจำเป็นต้องปฏิรูปโครงสร้างองค์กรที่จะเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนระบบเป็นอันดับแรก ซึ่งการปฏิรูปองค์กรที่รับผิดชอบในพัฒนามาตรการต่อผู้กระทำผิดอาญาแทนการควบคุมตัวนี้ สมควรใช้กลไกของพระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ ผ่านคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ โดยตั้งคณะอนุกรรมการด้านการปฏิรูปการพัฒนามาตรการต่อผู้กระทำผิดอาญาแทนการควบคุมตัวโดยการมีส่วนร่วมขององค์กรสหวิชาชีพและชุมชน ซึ่งควรประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงและผู้ปฏิบัติระดับผู้เชี่ยวชาญของแต่ละหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมคุมประพฤติ กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และสภาพนายความ รวมทั้งผู้แทนจากหน่วยงานด้านสังคมจากกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และผู้แทนหน่วยงานสหวิชาชีพและชุมชนที่มีบทบาทในเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยคัดเลือกจากผู้มีประสบการณ์อย่างน้อย ๑๐ คน โดยมีเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นประธาน และผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรมเป็นเลขานุการ เพื่อให้องค์กรกลุ่มนี้เป็นเจ้าภาพหลักในการเปลี่ยนกลไกของระบบและกระบวนการทำงานแบบเดิมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต้องมีเป้าหมายที่จะให้หน่วยงานด้านสหวิชาชีพและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบมาตรการต่อผู้กระทำผิดอาญาแทนการควบคุมตัวอย่างเป็นรูปธรรม

๒. การปฏิรูประบบการสนับสนุนงานขององค์กรสหวิชาชีพและชุมชนในการพัฒนามาตรการต่อผู้กระทำผิดอาญาแทนการควบคุมตัว

คณะอนุกรรมการด้านการปฏิรูปการพัฒนามาตรการต่อผู้กระทำผิดอาญาแทนการควบคุมตัวโดยการมีส่วนร่วมขององค์กรสหวิชาชีพและชุมชนที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่นี้ควรมีอำนาจหน้าที่และบทบาทในเชิงการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนามาตรการที่เกี่ยวข้องอย่างเร่งรัดและเป็นรูปธรรม เพื่อให้

เกิดประสิทธิภาพและความเป็นธรรม ทั้งนี้ เมื่อพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องในภาพรวมจะเห็นได้ว่าปัจจุบันกฎหมายที่มีอยู่ เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองพิชิต พ.ศ. ๒๕๕๙ หรือพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ และร่างพระราชบัญญัติที่มีการจัดทำกันในช่วงที่ผ่านมา เช่น ร่างพระราชบัญญัติมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา พ.ศ. .... หรือร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว พ.ศ. ....

มาตรการที่เกี่ยวกับผู้ใหญ่นั้น แม้จะมีการเปิดช่องให้หน่วยงานยุติธรรม เช่น กรมคุมประพฤติหรือหน่วยงานด้านการพัฒนาสังคมขยายเครือข่ายการทำงานไปยังองค์กรวิชาชีพและชุมชนได้ แต่ขอบเขตของการดำเนินการและระบบสนับสนุนตามกฎหมายและร่างกฎหมายยังไม่มี ความชัดเจนเมื่อเทียบกับบทบัญญัติที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมของเด็กและเยาวชน ตามพระราชบัญญัติ ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ได้วางแนวทางไว้ ค่อนข้างจะครบถ้วนแล้ว แต่ยังคงขาดการผลักดันให้เกิดการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

ดังนั้น คณะอนุกรรมการฯ สมควรดำเนินการสร้างกลไกและระบบพัฒนา กฎหมายกระบวนการยุติธรรมของผู้ใหญ่ให้มีความชัดเจน ผลักดันระบบกระบวนการยุติธรรมด้านเด็กและ เยาวชนให้เกิดการบังคับใช้อย่างเป็นรูปธรรมโดยมีรายละเอียดดังนี้

- ๑) การปฏิรูปนโยบายและทิศทางในการพัฒนาระบบการพัฒนามาตรการ ต่อผู้กระทำผิดอาญาแทนการควบคุมตัวโดยการมีส่วนร่วมขององค์กรวิชาชีพและชุมชน
- ๒) การปฏิรูประบบการส่งต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานหลายภาคส่วน
- ๓) การปฏิรูประบบการจัดแจ้ง การสร้างมาตรฐาน การขึ้นทะเบียน การอนุญาต และการเพิกถอนใบอนุญาตต่อองค์กรที่เกี่ยวข้อง
- ๔) การปฏิรูประบบสนับสนุนทางการเงินและความสนับสนุนอื่นแก่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๕) การปฏิรูประบบข้อมูลและงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง
- ๖) การปฏิรูปกระบวนการทัศนคติของผู้ที่เกี่ยวข้อง
- ๗) การปฏิรูประบบการติดตามประเมินผล
- ๘) การปฏิรูปการทำงานร่วมกับสาธารณชน

๒.๓.๒.๔ ผลการพิจารณารายงาน

(๑) บรรจุเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมของคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ครั้งที่ ๕๒ วันอังคารที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบและให้บรรจุเข้าสู่การประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๗๖/๒๕๖๐ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐

(๒) บรรจุเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมของคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ กิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๗๖/๒๕๖๐ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบและบรรจุให้เข้าสู่การประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๒๗/๒๕๖๐ วันอังคาร ที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐

(๓) บรรจุให้เข้าสู่การประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๒๗/๒๕๖๐ วันอังคารที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐

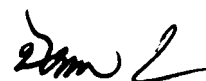
๒.๔ เรื่อง แผนการปฏิรูประบบนิติวิทยาศาสตร์

คณะอนุกรรมการปฏิรูประบบนิติวิทยาศาสตร์ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูประบบนิติวิทยาศาสตร์ทั้งระบบ โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๒.๔.๑. คณะอนุกรรมการปฏิรูประบบนิติวิทยาศาสตร์ไม่มีการประชุมในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐

๒.๔.๒. การปฏิบัติงานตามแผนการปฏิรูป

คณะอนุกรรมการปฏิรูประบบนิติวิทยาศาสตร์ ได้นำเสนอรายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เรื่อง การปฏิรูประบบงานนิติวิทยาศาสตร์ทั้งระบบ โดยร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายนิติวิทยาศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. ... ต่อคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ตามความเห็นของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๐ โดยที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศมีความเห็นให้นำรายงานกลับไปปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และหาข้อยุติในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เมื่อจัดทำเรียบร้อยแล้วให้นำกลับมาเสนอคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณาอีกครั้ง

๔. คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการปกครองท้องถิ่น

รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงาน

ของ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด้านการปกครองท้องถิ่น

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๖๐

สำนักกรรมการ ๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด่วนที่สุด

ที่ (สปท) ๗๒๙/๒๕๖๐

(สำเนา)

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. momoo

๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น
กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดังกล่าว จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้มีมติให้
คณะกรรมการแต่ละคณะตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗๓ วรรคสอง
รายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติงานต่อประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเป็นประจำทุกเดือน นั้น

ในการนี้ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่นขอรายงานความ
คืบหน้าผลการปฏิบัติงานประจำเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗๓ วรรคสี่

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นินนาท ชลิตานนท์

(นางนินนาท ชลิตานนท์)

ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการปกครองท้องถิ่น

สำนักกรรมการ ๒

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๔๗-๔๘

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๔๘

สำเนาถูกต้อง

ว่าที่ร้อยตำรวจตรี

(อาพิชิต์ สุขะนันท์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

..... / ร่าง
ชลธิชา/พิมพ์
..... / ตรวจ

**รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงาน
ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น
ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๖๐**

๑. รายงานการปฏิบัติงานของคณะกรรมการฯ ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๖๐

๑.๑ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น มีการประชุม จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

(๑) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๔๙ ประชุมเมื่อวันจันทร์ที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

๑.๑ เรื่องผลการติดตามความคืบหน้าในการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการชุดต่างๆ

๑.๒ เรื่องการรับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมายการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่น

๑.๓ เรื่องกำหนดวันประชุมครั้งต่อไป

(๒) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๕๐ ประชุมเมื่อวันพุธที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๐

- ร่วมประชุมกับคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามคำเชิญของประธานคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อปรึกษาหารือและประสานการทำงานร่วมกันในการปฏิรูปกฎหมายเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

(๓) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๕๑ ประชุมเมื่อวันจันทร์ที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๐

๓.๑ เรื่องผลการติดตามความคืบหน้าในการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการชุดต่างๆ

๓.๒ เรื่องการรับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมายการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่น

๓.๓ เรื่องกำหนดวันประชุมครั้งต่อไป

๑.๒ คณะอนุกรรมการฯ จำนวน ๓ คณะ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่น ตามกรอบอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ดังนี้

(๑) คณะอนุกรรมการการปกครองท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป มีการประชุม จำนวน ๔ ครั้ง ดังนี้

(๑) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๑๓๔ ประชุมเมื่อวันอังคารที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐

- เรื่อง การหารือและรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูปโครงสร้างและอำนาจหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปตามร่างประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเชิญ นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย เข้าร่วมประชุม

(๒) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๑๓๕ ประชุมเมื่อวันอังคารที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐

- เรื่อง การหารือและรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูปโครงสร้างและอำนาจหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปตามร่างประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเชิญนายกสมาคมข้าราชการองค์กรบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย เข้าร่วมประชุม

(๓) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๑๓๖ ประชุมเมื่อวันอังคารที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐

(๓.๑) เรื่อง ร่างแบบสอบถามความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น W.R. .... และร่างประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓.๒) เรื่อง ร่างหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ

(checklist)

(๔) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๑๓๗ ประชุมเมื่อวันอังคารที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๐

- เรื่อง ประเด็นสาระสำคัญรายการของร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. .... และร่างประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีการเสนอขอให้ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม

(๒) คณะอนุกรรมการการบริหารงานบุคคล การกำกับดูแล ตรวจสอบ และการมีส่วนร่วมของประชาชนสำหรับท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป มีการประชุม จำนวน ๗ ครั้ง ดังนี้

- (๑) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๑๓๖ วันอังคารที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐
  - พิจารณาเรื่องการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๒) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๑๓๗ วันพุธที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๐
  - พิจารณาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนรูปแบบคณะกรรมการชุมชน
- (๓) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๑๓๘ วันอังคารที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐
  - พิจารณาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนรูปแบบคณะกรรมการชุมชน
- (๔) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๑๓๙ วันพุธที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๐
  - พิจารณาเรื่องการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๕) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๑๔๐ วันจันทร์ที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๐
  - พิจารณาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนรูปแบบคณะกรรมการชุมชน
- (๖) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๑๔๑ วันอังคารที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๐
  - พิจารณาเรื่องการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๗) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๑๔๒ วันพุธที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๐
  - พิจารณาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนรูปแบบคณะกรรมการชุมชน

(๓) คณะอนุกรรมการการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ มีการประชุม จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

- (๑) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๘๙ ประชุมเมื่อวันจันทร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐
  - พิจารณาข้อมูลการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของคณะอนุกรรมการการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ
- (๒) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๙๐ ประชุมเมื่อวันศุกร์ที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๐
  - ๒.๑ พิจารณารับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่...) พ.ศ. ....
  - ๒.๒ พิจารณาข้อมูลการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูปการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในพื้นที่หรือเมืองที่มีลักษณะพิเศษ

๑.๓ การศึกษาดูงานหรือสัมมนา

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น ได้จัดสัมมนาและศึกษาดูงานในระหว่างวันหยุดสัปดาห์ที่ ๘ - วันศุกร์ที่ ๒ มิถุนายน W.R. ๒๕๖๐ โดยสัมมนาเรื่อง “รับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมายการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่น” ในวันพฤหัสบดีที่ ๘ มิถุนายน W.R. ๒๕๖๐ ณ จังหวัดระยอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับฟังความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่นจากประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และศึกษาดูงาน เรื่อง “ผลกระทบจากการควมรวมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ในวันศุกร์ที่ ๒ มิถุนายน W.R. ๒๕๖๐ ณ จังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่น

๑.๔ การรับฟังความคิดเห็น

๑.๕ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๖ การศึกษาวิจัย

๑.๗ อื่นๆ

๒. รายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิรูป

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ขอรายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิรูปซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของคณะอนุกรรมการชุดต่าง ๆ ประจำเดือนพฤษภาคม ดังนี้

ส่วนแรก การปกครองท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป**๑. คณะอนุกรรมการการปกครองท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป**

คณะอนุกรรมการฯ ได้จัดรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูปโครงสร้างและอำนาจหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปตามร่างประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเชิญนายคณาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และนายคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์จังหวัดราชบุรีมาเข้าร่วมประชุม รวมทั้งคณะอนุกรรมการฯ ได้เดินทางไปศึกษาดูงานและรับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมายการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่น ระหว่างวันที่ ๒๙ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ ๗ รอบพระชนมพรรษา ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา อำเภอเมืองจังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา หัวหน้าส่วนราชการ นายอำเภอ คณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้าราชการ พนักงานและลูกจ้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และภาคประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา เข้าร่วมประชุมประมาณ ๐๐๐ คน เพื่อสร้างความเข้าใจในเจตนารมณ์ของร่างประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเสนอ และรับทราบข้อเสนอแนะ ข้อสังเกตที่เป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปโครงสร้างและอำนาจหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป โดยคณะอนุกรรมการฯ ได้ประมวลสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นเพื่อมาพิจารณาประเด็นสาระสำคัญรายการพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. .... และร่างประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จะมีการเสนอขอแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมในชั้นการพิจารณาของกระทรวงมหาดไทยและคณะกรรมการกฤษฎีกาต่อไป นอกจากนี้ คณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาจัดทำร่างแบบสอบถามความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ... และร่างประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และร่างหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (checklist) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปพิจารณาประกอบในการจัดรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. คณะอนุกรรมการการบริหารงานบุคคล การกำกับดูแล ตรวจสอบ และการมีส่วนร่วมของประชาชนสำหรับท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป

คณะอนุกรรมการการบริหารงานบุคคล การกำกับดูแล ตรวจสอบ และการมีส่วนร่วมของประชาชนสำหรับท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป ได้ดำเนินการประชุมเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนรูปแบบคณะกรรมการชุมชน โดยพิจารณาการบูรณาการแผนพัฒนาหมู่บ้านกับแผนชุมชนในการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และได้ดำเนินการประชุมเรื่องการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น โดยพิจารณาอนุบัญญัติที่จำเป็นต้องออกตามบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นพ.ศ. .... ได้แก่ (๑) ร่างประกาศคณะกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่น เรื่อง มาตรฐานกำหนดตำแหน่งลูกจ้างและพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. .... (๒) ร่างกฎ ก.อ.ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ

และเงื่อนไข ในการสรรหาและการคัดเลือกกรรมการและอนุกรรมการ ผู้แทนผู้บริหารท้องถิ่น ผู้แทนข้าราชการ ส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่นและคณะอนุกรรมการข้าราชการส่วน ท้องถิ่นจังหวัด พ.ศ. .... (๓) ร่างกฎ ก.ถ. ว่าด้วยการกระทำอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ พ.ศ. .... (๔) ร่างระเบียบคณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมท้องถิ่นว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการสรรหาและการคัดเลือกกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมท้องถิ่น พ.ศ. .... (๕) ร่าง ประกาศคณะกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่น เรื่อง มาตรฐานกำหนดตำแหน่งข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. .... (๖) ร่างกฎ ก.ถ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการสรรหาและการคัดเลือกอนุกรรมการข้าราชการ ส่วนท้องถิ่นวิสามัญ พ.ศ. ....

นอกจากนี้คณะอนุกรรมาธิการฯ ยังได้เดินทางไปศึกษาดูงานและจัดสัมมนาเกี่ยวกับร่าง กฎหมายปฏิรูปการปกครองท้องถิ่นและผลกระทบจากการควมรวมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการบริหาร งานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ณ จังหวัดระยองและชลบุรี เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิรูปการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่สอง การปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

๓. คณะอนุกรรมาธิการการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

คณะอนุกรรมาธิการการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ได้ดำเนินการจัดทำเจตนารมณ์ในการออก ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และข้อบัญญัติเมืองพัทยา เกี่ยวกับวิธีการงบประมาณ และการจัดตั้งคณะกรรมการ ประชาคม ทั้งในกรุงเทพมหานคร (คณะกรรมการประชาคมเขต) และเมืองพัทยา (คณะกรรมการประชาคม เมืองพัทยา) ตามมาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๑๙/๑ และมาตรา ๑๒๓/๓ แห่งร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่..) พ.ศ. .... และมาตรา ๙๒ มาตรา ๙๒/๑ และมาตรา ๙๙/๒ แห่งร่าง พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา (ฉบับที่..) พ.ศ. .... เสร็จเรียบร้อยแล้ว และจะนำเสนอต่อ คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

นอกจากนั้นคณะอนุกรรมาธิการการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ได้เชิญผู้แทนข้าราชการและ บุคลากรกรุงเทพมหานครเข้าร่วมประชุม เพื่อเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ กรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่..) พ.ศ. .... เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ ห้อง ประชุมคณะกรรมาธิการ หมายเลข ๒๒๐ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

๕. คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการศึกษา

รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงาน

ของ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการศึกษา

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ประจำเดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สารบัญ

หน้า

รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงาน
ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา
ประจำเดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๑. รายงานการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๖๐	๑
๑.๑ มีการประชุมคณะกรรมการ	๑
๑.๒ การศึกษาดูงานหรือสัมมนา	๑
๑.๓ การรับฟังความคิดเห็น	๒
๑.๔ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๒
๑.๕ การศึกษาวิจัย	๓
๑.๖ อื่น ๆ	๓
- การจัดทำแผนและแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา (Social Movement)	๔
๒. รายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิรูป จำนวน ๔ เรื่องตามที่คณะกรรมการได้ดำเนินงาน	๖
๒.๑ เรื่องการปฏิรูประบบการเรียนรู้	๗
- ความคืบหน้าในการดำเนินการเรื่องการปฏิรูประบบการเรียนรู้ เพื่อสร้างคนไทยให้ “วินัยเด่น”	๗
๒.๒ เรื่องการปฏิรูประบบการจัดการศึกษา	๘
๑) ความคืบหน้าการดำเนินการของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบ การจัดการศึกษา	๘
(๑) ด้านการศึกษาปฐมวัยและขั้นพื้นฐาน	๘
(๒) ด้านการอาชีวศึกษา	๙
(๓) ด้านการศึกษาตลอดชีวิต	๙
(๔) ด้านปฏิรูปกฎหมายการศึกษา	๙
(๕) ด้านอุดมศึกษา	๙
(๖) ด้านระบบบริหารการอาชีวศึกษาที่เหมาะสมกับพื้นที่	๙
๒) ความคืบหน้าการดำเนินการโดยคณะทำงานในคณะกรรมการ	๑๐
(๑) การปฏิรูประบบการอุดมศึกษา	๑๐
(๒) การปฏิรูปธรรมาภิบาลในระบบการศึกษา	๑๓

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๒.๓ เรื่องการปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา	๑๔
- ความคืบหน้าในการดำเนินการเรื่องการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษา	๑๔
๑) ความคืบหน้าเรื่องกฎหมายการประกันคุณภาพการศึกษา	๑๔
๒) ความคืบหน้าการปฏิรูประบบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย	๑๕
๒.๔ เรื่องการปฏิรูประบบวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัย เพื่อนวัตกรรม	๑๖
๑) ความคืบหน้าการเสนอร่างพระราชบัญญัติวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ.	๑๗
๒) ความคืบหน้าการสร้างความร่วมมือเพื่อให้เกิดนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจประเทศไปสู่โลกที่ ๑	๑๗
๓) ความคืบหน้าการผลิต พัฒนากำลังคนและงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ	๑๘

**รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงาน
ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา
ประจำเดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐**

๑. รายงานการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๖๐

๑.๑ มีการประชุมคณะกรรมการ จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

(๑) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๖๙ ประชุมวันจันทร์ที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

(๑.๑) เรื่องพิจารณารายงาน เรื่อง “แผนการปฏิรูประบบการอุดมศึกษา” (ฉบับปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ)

(๑.๒) เรื่องสรุปความคืบหน้าการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ ทั้ง ๕ คณะ และคณะทำงานในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

(๒) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๗๐ ประชุมวันจันทร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐

- เรื่องสรุปความคืบหน้าการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ ทั้ง ๕ คณะ และคณะทำงานในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

(๓) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๗๑ ประชุมวันจันทร์ที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๐

(๓.๑) เรื่องพิจารณารายงาน เรื่อง “การสร้างกลไกประชารัฐระดับพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาแบบมีส่วนร่วม” (นำเสนอโดย นายสมเดช นิลพันธุ์ ประธานอนุกรรมการจัดทำแผนและแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา (Social Movement))

(๓.๒) เรื่องสรุปความคืบหน้าการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ ทั้ง ๕ คณะ และคณะทำงานในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

๑.๒ การศึกษาดูงานหรือสัมมนา (ถ้ามี)

(๑) การศึกษาดูงาน

คณะกรรมการ มีการดูงาน ในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

(๑.๑) เรื่อง “การถอดบทเรียนปัจจัยความสำเร็จในการจัดการศึกษา ในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี”

วัตถุประสงค์ของศึกษาดูงาน

๑. ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการศึกษา และเพื่อศึกษาสภาพการปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาของรัฐตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

๒. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาของรัฐตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบในการจัดทำแผนและแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา (Social Movement) เสนอต่อรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัน เวลา สถานที่

- วันพุธที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ สถานศึกษาในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(๑.๒) เรื่อง “การติดตามผลการดำเนินการพัฒนาครูด้วยการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้เพื่อปรับวิธีการสอนเป็นแบบคิดวิเคราะห์และปฏิบัติจริง (Active Learning) ตามหลักสูตรอิงมาตรฐานในศตวรรษที่ ๒๑”

วัตถุประสงค์ของการศึกษาดูงาน

- เพื่อศึกษาและติดตามผลการดำเนินการพัฒนาครูด้วยการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้เพื่อปรับวิธีการสอนเป็นแบบคิดวิเคราะห์และปฏิบัติจริง (Active Learning) ตามหลักสูตรอิงมาตรฐานในศตวรรษที่ ๒๑ ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

วัน เวลา สถานที่

- วันพุธที่ ๒๘ - ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ สถานศึกษาในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

(๒) การสัมมนา

คณะกรรมการมีการสัมมนา ในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

(๒.๑) เรื่อง “ปัจจัยแห่งความสำเร็จการปฏิรูปการศึกษาโดยใช้กลไกประชารัฐระดับพื้นที่ : กรณีศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี”

วัตถุประสงค์ของการสัมมนา

- เพื่อศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จการปฏิรูปการศึกษาโดยใช้กลไกประชารัฐระดับพื้นที่ : กรณีศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบในการจัดทำแผนและแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา (Social Movement) เสนอต่อรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัน เวลา สถานที่

- วันพฤหัสบดีที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมไดมอนด์พลาซ่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(๒.๒) เรื่อง “การพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปสู่ประเทศไทยที่ยั่งยืน”

วัตถุประสงค์ของการสัมมนา

- เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปสู่ประเทศไทยที่ยั่งยืนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วัน เวลา สถานที่

- วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมเมจิก ๒ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น จังหวัดกรุงเทพฯ

๑.๓ การรับฟังความคิดเห็น (ถ้ามี)

- ไม่มี -

๑.๔ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

คณะกรรมการได้มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ เพื่อให้การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีการดำเนินการต่อเนื่องเช่นเดียวกับที่ดำเนินการมาตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ - พฤษภาคม ๒๕๖๐ ทั้ง คณะรัฐมนตรี คณะรักษาความสงบแห่งชาติ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม และกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตลอดจนหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ คณะกรรมการโดยผู้แทนคือคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนระบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาได้เข้าร่วมประชุมกับรองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอกประจิน จั่นตอง) ประธานกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ และคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (กดยช.) เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมคณะรัฐมนตรี ชั้น ๒ อาคารสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล เพื่อนำเสนอรายงานเรื่อง การปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพ ต่อที่ประชุมดังกล่าว โดยคณะกรรมการได้เสนอขอให้รัฐบาลกำหนดให้เรื่องของการปฏิรูปปฐมวัยให้เป็นวาระแห่งชาติ พร้อมทั้งเสนอหลักการปฏิรูปการปฐมวัยของชาติ ประกอบด้วยหลักการใหญ่ ๔ หลัก คือ ๑) หลักการพื้นฐาน ๒) หลักมาตรฐานคุณภาพ ๓) หลักการสร้างและพัฒนาคุณภาพ ๔) หลักการขับเคลื่อนการปฏิรูป ซึ่งที่ประชุมดังกล่าวได้รับทราบและเห็นชอบในหลักการที่คณะกรรมการได้นำเสนอ และจะได้นำรายงานดังกล่าวไปพิจารณาดำเนินการขับเคลื่อนในส่วนที่รับผิดชอบต่อไป

นอกจากนั้น คณะกรรมการได้ประสานงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อหารือในประเด็นโครงการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศแบบบูรณาการเรื่อง “ปฏิรูปการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน” ในวันอังคารที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๐ ได้หารือร่วมกับนายบุญธรรม เลิศสุขีเกษม ผู้ว่าราชการจังหวัดยโสธร ผู้แทนจากจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดขอนแก่น พร้อมผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (กระทรวงมหาดไทย) กรมป่าไม้ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

๑.๕ การศึกษาวิจัย (ถ้ามี)

- ไม่มี -

๑.๖ อื่น ๆ

คณะกรรมการมีการดำเนินการโดยมีการตั้งคณะทำงาน คณะอนุกรรมการและคณะทำงานในคณะอนุกรรมการซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องขึ้นมาศึกษาข้อมูลในเชิงลึก ระดมความคิดเห็น วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง แผนการปฏิรูป วิธีการปฏิรูปพร้อมกำหนดเวลาการปฏิรูป และข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมให้สัมฤทธิ์ผลในเรื่องต่าง ๆ โดยยังคงยึดตามแนวทางที่ได้ดำเนินการต่อเนื่องตามที่ได้รายงานความคืบหน้าในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘ – พฤษภาคม ๒๕๖๐ ไปแล้ว

เพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนเป็นไปอย่างเป็นรูปธรรม คณะกรรมการได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำแผนและแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา (Social Movement) ขึ้นมาพิจารณาศึกษาและดำเนินการในเรื่องดังกล่าวร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมอบหมายให้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเดช นิลพันธุ์ กรรมการ เป็นประธานอนุกรรมการ ซึ่งมีการดำเนินการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา ในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ ดังนี้

คณะอนุกรรมการจัดทำแผนและแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา (Social Movement) เดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการจัดทำแผนและแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา (Social Movement) มีการประชุม ๑ ครั้ง และมีความคืบหน้าในการดำเนินการ ดังนี้

การประชุมคณะอนุกรรมการ

วันอังคารที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ พิจารณารายงานเรื่อง “การสร้างกลไกประชารัฐระดับพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาแบบมีส่วนร่วม” สรุปได้ดังนี้

ที่ประชุมได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ สรุปได้ดังนี้

สืบเนื่องจากการพิจารณารายงานในคราวประชุมครั้งที่ผ่านมา โดยที่ประชุมได้มอบหมายให้อนุกรรมการทุกท่าน ได้นำรายงานไปพิจารณาทบทวนว่ามีเนื้อหา ถ้อยคำในส่วนใดที่ยังไม่ครบถ้วน หรือประโยคที่มีนัยความหมายในเชิงไม่เหมาะสม เพื่อทำการแก้ไขปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ โดยการปฏิรูปการศึกษาได้เล็งเห็นความสำคัญในกระบวนการในระดับพื้นที่

ที่ประชุมได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ สรุปได้ดังนี้

๑. ในรายงานได้มีการปรับแก้ไขข้อความ ปรับภาษาที่ไม่เหมาะสมแล้ว ปรับเพิ่มกลไกระดับจังหวัด/อำเภอ แบบพหุภาคี ที่มาจาก ๗ ภาคส่วน

๒. เพื่อให้การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาโดยกลไกประชารัฐในระดับพื้นที่ได้มีความต่อเนื่อง ภายหลังที่สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้สิ้นสุดวาระ นอกเหนือจากการสร้างกลไกความเชื่อมโยงกับ กศจ. แล้ว ควรมีการสร้างกลไกความเชื่อมโยงกับคณะกรรมการอิสระด้านการศึกษา เพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนด้านการศึกษาได้มีความครอบคลุมทุกวงจรในแนวราบ ซึ่งจากที่ผ่านมาเป็นการแก้ปัญหาในการจัดการศึกษาแบบแนวตั้ง เช่น อาจดำเนินการในรูปของการก่อตั้งมูลนิธิ โดยมีกองทุนของมูลนิธิเพื่อดำเนินกิจการสาธารณประโยชน์ด้านการศึกษา

๓. เรื่องชื่อที่มีการเปลี่ยนจากสมัชชาการศึกษา เป็นเครือข่ายการศึกษาประชารัฐ ยังมีการปรับเพื่อให้เกิดความเหมาะสม ทั้งนี้ ต้องให้สอดคล้องกับบริบทตามคำปรารภของรัฐธรรมนูญ ความตอนหนึ่งว่า ...การดำเนินการเหล่านี้ให้ลุล่วง ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประชาชนทุกภาคส่วนกับหน่วยงานทั้งหลายของรัฐตามแนวทางประชารัฐ... ดังนั้น ประชารัฐเป็นทั้งกลไกและแนวทาง เสนอว่าอาจใช้ คำว่า กลไกและแนวทางประชารัฐ

๔. ขณะนี้มีข้อเสนอขององคมนตรีในการทำงานเรื่องการศึกษาอย่างจริงจังเพื่อให้แต่ละโรงเรียนให้ข้อมูลจริงโดยจะจัดทำข้อมูลในการศึกษาโดยเชื่อมกับเลขบัตรประชาชน ๑๓ หลัก ซึ่งจะสามารถเป็นข้อมูลจริงสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจ

๕. เนื้อหาประเด็นเรื่องการมีส่วนร่วม เพิ่มให้ชัดเจน ว่าทำไมมีส่วนร่วม คือการระเบิดจากภายใน เป็นสิ่งที่อยากทำ ไม่ใช่สิ่งที่ให้ทำ คำนึงถึงนโยบายแต่ละหน่วยงานที่มีพื้นที่ต่างกัน

๖. ควรนำเสนอเรื่องการศึกษาควบคู่กับเรื่องสุขภาพด้วย

๗. การปฏิรูปการศึกษาที่มาจากภาคประชาชน ภาครัฐ และทุกภาคส่วน กลายเป็นความร่วมมือที่เรียกว่าประชารัฐ โดยทั้งหมดต้องตีความกฎหมายและนโยบายไปทางเดียวกัน มีการสนับสนุนสอดคล้องกัน การปฏิรูปการศึกษาจะสำเร็จได้อยู่ที่กลไกระดับจังหวัดกับในระดับผู้ปฏิบัติ ความสำเร็จสูงสุดอยู่ที่ผู้ปฏิบัติ

มติที่ประชุม

๑. ปรับเพิ่มเนื้อหาสาระในข้อตัวชี้วัดความสำเร็จตามผลลัพธ์ ให้มีรายละเอียด ดังนี้

- กลไกประชารัฐระดับจังหวัด ให้เพิ่มคุณสมบัติ แบบพหุภาคี ที่มาจาก ๗ ภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม ภาคศาสนา และภาคสื่อมวลชน เป็นกลไกประสานงานเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในพื้นที่

- เรื่องฐานข้อมูลให้เพิ่มเรื่องการจัดการความรู้เพื่อการพัฒนา

๒. ขึ้นตอนหรือกระบวนการในการนำเสนอรายงาน ที่ประชุมมีความเห็นว่า เสนอเข้าที่ประชุมคณะกรรมการฯ แล้วเสนอต่อคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ จากนั้นเสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อไป รวมทั้งการเสนอสรุปผลการดำเนินการต่อคณะกรรมการอิสระด้านการศึกษา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๘ จ. ประกอบมาตรา ๒๖๑ เพื่อนำไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

๓. ปรับเพิ่มรายละเอียดกลไกหนุนเสริม ให้จังหวัดและท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วม อาจปรับใช้คำว่า การกระจายบทบาทหน้าที่

๔. กำหนดผู้นำเสนอรายงาน จำนวน ๓ คน ได้แก่ นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร ประธานกรรมการผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเดช นิลพันธุ์ ประธานอนุกรรมการ และรองศาสตราจารย์เกศินี ประทุมสุวรรณ อนุกรรมการและเลขานุการ โดยประธานกรรมการจะกล่าวความสำเร็จ เริ่มจากต้นทางของการปฏิรูปร่างรัฐธรรมนูญ ๑๒ มาตรา ๕ หมวด โยงเรื่องการศึกษา รวมทั้งร่างพรบ. และให้รศ.เกศินี กล่าวในรายละเอียดการสร้างกลไกประชารัฐระดับพื้นที่ เพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

การนำเสนอรายงานของคณะอนุกรรมการ

คณะอนุกรรมการจัดทำแผนและแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา (Social Movement) ได้นำเสนอรายงาน เรื่อง “การสร้างกลไกประชารัฐระดับพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาแบบมีส่วนร่วม” ต่อที่ประชุมคณะกรรมการการศึกษา ครั้งที่ ๗๑ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ สรุปว่า ตามที่คณะกรรมการได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษา จัดทำแผนและแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งคณะอนุกรรมการได้มีการประชุมระดมความคิดเห็น การสนทนากลุ่มเฉพาะประเด็น การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ และการถอดบทเรียนจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทุกภูมิภาคทั้งภาคเหนือตอนล่าง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ โดยได้สรุปและจัดทำเป็นรายงานเพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ภายหลังจากการพิจารณารายงานฉบับดังกล่าวแล้ว ที่ประชุมมีมติเห็นชอบรายงานฉบับดังกล่าว และมีมติให้นำเสนอรายงานฉบับดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ เพื่อพิจารณาบรรจุระเบียบวาระการพิจารณาของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อไป

ในการประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๖๖ เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้พิจารณาเห็นชอบรายงานดังกล่าวแล้ว และขอให้คณะกรรมการการศึกษานำเสนอรายงานต่อที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ทั้งนี้ ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๒๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ ได้ลงมติเห็นชอบรายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เรื่อง “การสร้างกลไกประชารัฐระดับพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาแบบมีส่วนร่วม” โดยสรุปผลการลงมติ ดังนี้ สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๕๑ คน เห็นชอบ ๑๔๙ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มีงดออกเสียง ๓ เสียง และไม่มีไม่ลงคะแนนเสียง และให้คณะกรรมการนำรายงานแผนการปฏิรูปดังกล่าวไปปรับปรุง ก่อนเสนอรายงาน

พร้อมความเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป และรายงานขณะนี้อยู่ระหว่างการปรับปรุงแก้ไขสรุปประเด็นการปรับปรุงแก้ไขรายงาน พร้อมความเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ต่อประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อโปรดนำเสนอรายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป รวมทั้งการเสนอสรุปผลการดำเนินการต่อคณะกรรมการอิสระด้านการศึกษาไปพร้อมกันด้วย

๒. รายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิรูป จำนวน ๔ เรื่องตามที่ คณะกรรมาธิการได้ดำเนินงาน

ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗๓ (๕) ที่ให้คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง แผนการปฏิรูป วิธีการปฏิรูปพร้อมกำหนดเวลาการปฏิรูป และข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมให้สัมฤทธิ์ผล รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่สภามอบหมาย นั้น เพื่อให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ คณะกรรมาธิการได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ และได้มีการเสนอแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาต่อที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ในการประชุมครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ และที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบในแผนดังกล่าว สำหรับแผนการปฏิรูปที่คณะกรรมาธิการได้นำเสนอต่อสภา ประกอบด้วย ๔ เรื่อง ได้แก่ เรื่องที่ ๑ การปฏิรูประบบการเรียนรู้ เรื่องที่ ๒ การปฏิรูประบบการจัดการศึกษา เรื่องที่ ๓ การปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา และเรื่องที่ ๔ การปฏิรูประบบวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัย เพื่อนวัตกรรม

จากแผนการปฏิรูป ๔ เรื่องที่ได้นำเสนอต่อสภา นั้น คณะกรรมาธิการได้กำหนดให้เป็นแผนการปฏิรูปที่จะเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๑๘ เดือน จำนวน ๒ เรื่อง คือ

เรื่องที่ ๑ การปฏิรูประบบการเรียนรู้ เพื่อสร้างคนไทยให้ “วินัยเด่น”

เรื่องที่ ๒ การปฏิรูประบบการจัดการศึกษา ใน ๔ ประเด็น

๒.๑) การศึกษาปฐมวัยและขั้นพื้นฐานเน้นการบริหารจัดการพัฒนาครูทั้งระบบ แก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งดำเนินการกระจายอำนาจและความเป็นนิติบุคคล

๒.๒) การศึกษาอาชีวศึกษาเน้นระบบทวิภาคี การมีอาชีพ

๒.๓) การศึกษาอุดมศึกษา เน้นระบบการบริหารสภามหาวิทยาลัย ธรรมภิบาล คุณภาพ หลักสูตรทุกระดับ การวิจัยเพื่อนวัตกรรม

๒.๔) การปฏิรูประบบการจัดการศึกษาทั้งระบบ และปรับปรุงโครงสร้างกระทรวงศึกษาธิการ

นอกจากนั้น เรื่องที่ ๓ การปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา และเรื่องที่ ๔ การปฏิรูประบบวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัย เพื่อนวัตกรรม คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการคู่ขนานกันไป

สำหรับการดำเนินการในการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิรูปของคณะกรรมาธิการ ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ยึดตามแนวทางการดำเนินงานต่อเนื่องตามแผนการปฏิรูปที่ได้กำหนดและนำเสนอต่อสภา เพื่อเห็นชอบแล้ว โดยคณะกรรมาธิการได้มีการประชุม ทั้งสิ้น ๓ ครั้ง รวมทั้งได้มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชน ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ การจัดสัมมนา การเดินทางศึกษาดูงาน และการร่วมขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา กับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาศึกษาในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่และขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปที่ได้กำหนดไว้ตามแผน โดยมีรายละเอียดความคืบหน้าในการดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑ เรื่องการปฏิรูประบบการเรียนรู้

สำหรับการปฏิรูประบบการเรียนรู้ เรื่องที่คณะกรรมการได้ดำเนินการตามแผน คือ การสร้างคนไทยให้ “วินัยเด่น” และการปรับโครงสร้างการบริหารงานของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีความคืบหน้าในการดำเนินการ ดังนี้

คณะกรรมการได้ปฏิบัติตามแผนการปฏิรูประบบการเรียนรู้ เพื่อสร้างคนไทยให้ “วินัยเด่น” และการปรับโครงสร้างการบริหารงานของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้วางไว้ โดยมีการตั้ง คณะอนุกรรมการขึ้นมารับผิดชอบ ได้แก่ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบการเรียนรู้ มอบหมายให้ พลเอก พหล สง่าเนตร เป็นประธานอนุกรรมการ

สำหรับเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ ประชุมคณะอนุกรรมการ รวม ๓ ครั้ง ได้แก่ วันอังคารที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ พิจารณาเรื่อง ติดตามแผนการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบการเรียนรู้ตามแนวคิด STAR STEMS วันอังคารที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ พิจารณาเรื่อง ติดตามแผนการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบการเรียนรู้ตามแนวคิด STAR STEMS และวันอังคารที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๐ พิจารณาเรื่อง สรุปผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสำหรับส่งมอบงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป ซึ่งสามารถสรุปความคืบหน้าในการดำเนินการได้ ดังนี้

- ความคืบหน้าในการดำเนินการเรื่องการปฏิรูประบบการเรียนรู้ เพื่อสร้างคนไทยให้ “วินัยเด่น”

คณะกรรมการโดย คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบการเรียนรู้ ได้มีการดำเนินการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบการเรียนรู้เพื่อสร้างคนไทยให้ “วินัยเด่น” มีความคืบหน้า ดังนี้

การประชุมคณะอนุกรรมการ

ประชุมคณะอนุกรรมการ รวม ๓ ครั้ง สรุปผลได้ ดังนี้

วันอังคารที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ พิจารณาเรื่อง ติดตามแผนการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบการเรียนรู้ตามแนวคิด STAR STEMS วันอังคารที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ พิจารณาเรื่อง ติดตามแผนการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบการเรียนรู้ตามแนวคิด STAR STEMS และวันอังคารที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๐ พิจารณาเรื่อง สรุปผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสำหรับส่งมอบงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป ซึ่งสรุปผลการประชุมได้ดังนี้

๑. การดำเนินงานการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้าง “พลเมืองดี วินัยเด่น” ด้วยแนวคิด STAR STEMS ในสถานศึกษา โดย คณะอนุกรรมการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ดำเนินการตรวจเยี่ยม ติดตาม และประเมินผลการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังเยาวชนให้เป็น “พลเมืองดี วินัยเด่น” ด้วยแนวคิด STAR STEMS ในโรงเรียนต้นแบบ สังกัด สพฐ. จำนวน ๕๕ โรงเรียน ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการติดตามและประเมินผล โรงเรียนต้นแบบซึ่งจะเสร็จสิ้นการติดตามผลในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ โดยในวันที่ ๑๔-๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ ได้ดำเนินการติดตามโรงเรียนต้นแบบ ณ จังหวัดเชียงใหม่ และวันที่ ๒๙-๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการติดตามในภาพรวมโรงเรียนเข้าใจ มีการเตรียมการขั้นต้นพร้อมจัดทำแผนการเรียนรู้บูรณาการ และทำแผนการสอนของครูได้อย่างชัดเจน หลายโรงเรียนจัดการสอนแล้ว นักเรียนมีความพอใจ มีพัฒนาการตามเป้าหมาย และต้องเพิ่มการมีส่วนร่วมจากเครือข่ายภายนอก นอกจากนี้ ได้เตรียมแนวทางการดำเนินการเพื่อขยายผลไปยังกลุ่มการศึกษาอื่น โดยร่วมกับเครือข่ายโรงเรียนวิถีพุทธซึ่งเป็นส่วนของกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียน และการขยายผลการเรียนรู้เพื่อสร้าง “พลเมืองดี วินัยเด่น” ด้วยแนวคิด STAR STEMS เข้าสู่โรงเรียนคุณธรรมของกระทรวงศึกษาธิการ โดยคณะอนุกรรมการได้ร่วมประชุมหารือเรื่องดังกล่าวกับรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล) เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๐

๒. การดำเนินงานการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้าง “พลเมืองดี วินัยเด่น” ด้วยแนวคิด STAR STEMS เพื่อการขยายผลในภาคประชาสังคม โดยเตรียมแนวทางการดำเนินการร่วมกับมูลนิธิโรงเรียนเสนาธิการทหารบก และมูลนิธิอาชีวเวชศาสตร์ไทย ในการจัดตั้งสถาบันวินัยและความมั่นคงแห่งชาติ และเตรียมการขยายผลสร้างคนดี มีวินัย ให้เป็นวาระแห่งชาติ ซึ่งกำลังเตรียมจัดทำโครงการร่วมกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.)

๒.๒ เรื่องการปฏิรูประบบการจัดการศึกษา

คณะกรรมการฯ ได้ปฏิบัติตามแผนการปฏิรูปเรื่อง การปฏิรูปการบริหารระบบการจัดการศึกษาที่ได้วางไว้ สามารถสรุปผลการดำเนินการในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ ได้ดังนี้

๑) ความคืบหน้าการดำเนินการของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบการจัดการศึกษา

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบการจัดการศึกษา ได้จัดการประชุม ในเดือนมิถุนายน จำนวน ๔ ครั้ง โดยแบ่งมอบการทำงานออกเป็น ๖ คณะทำงาน ได้แก่ ๑) การศึกษาปฐมวัยและขั้นพื้นฐาน ๒) การอาชีวศึกษา ๓) การศึกษาตลอดชีวิต ๔) การปฏิรูปกฎหมายการศึกษา ๕) การอุดมศึกษา ๖) ระบบบริหารการอาชีวศึกษาที่เหมาะสมกับพื้นที่

ส่วนการดำเนินงานของแต่ละคณะทำงานมีความคืบหน้าไปตามลำดับ ดังนี้

(๑) ด้านการศึกษาปฐมวัยและขั้นพื้นฐาน

คณะทำงาน มีแนวทางและประเด็นที่สำคัญในการที่จะปฏิรูป โดยได้ดำเนินการศึกษาแนวทางและประเด็นที่สำคัญในการที่จะปฏิรูปในเรื่องการพัฒนาครูเพื่อปรับการเรียนการสอนเป็นแบบคิดวิเคราะห์ (Active Learning) ภายหลังจากที่ได้มีการจัดโครงการนำร่องในโรงเรียน ๔ ภูมิภาค และได้ดำเนินการขยายผลการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนเป็นแบบคิดวิเคราะห์ (Active Learning) ในการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อทำความเข้าใจกับผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑ ซึ่งมีทั้งหมด ๖๗ สถานศึกษา ณ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา รวมทั้งได้มีการจัดสัมมนาร่วมกับสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการขยายผลการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนเป็นแบบคิดวิเคราะห์ (Active Learning) ณ โรงแรมรอยัล ซิตี เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร เพื่อทำความเข้าใจกับผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาทั่วประเทศ จำนวน ๔๒ เขตพื้นที่การศึกษา มาแล้วนั้น

ต่อจากนี้คณะทำงานด้านการศึกษาปฐมวัยและขั้นพื้นฐาน และคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบการจัดการศึกษาจะเดินทางไปศึกษาดูงานและเยือนสถานศึกษา เพื่อไปดำเนินการโครงการติดตามผลการพัฒนาครูด้วยการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อปรับวิธีการสอนเป็นแบบคิดวิเคราะห์และปฏิบัติจริง (Active Learning) ใน ๔ ภูมิภาค ๔ จังหวัด โดยในภาคแรกจะเดินทางไปโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ - วันศุกร์ที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ ครั้งที่สองเดินทางไปโรงเรียนสามัคคีวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ - วันศุกร์ที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ครั้งที่สามเดินทางไปโรงเรียนหาดใหญ่สมบูรณกุลกันยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ระหว่างวันพุธที่ ๑๙ - วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐ และครั้งที่สี่เดินทางไปโรงเรียนระยองวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดระยอง วันพุธที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ซึ่งในการเดินทางไปโรงเรียนใน ๔ ภูมิภาค ๔ จังหวัด จะเป็นการประชุมรับฟังสรุปผลการดำเนินงาน และรับฟังความคิดเห็นจากผู้บริหาร

โรงเรียน และตัวแทนครูผู้สอนใน ๘ กลุ่มสาระ รวมทั้งเยี่ยมชมการจัดการเรียนการสอนเป็นแบบ Active Learning ของโรงเรียน เพื่อได้บทสรุปการสอนแบบคิดวิเคราะห์และปฏิบัติจริง (Active Learning) ที่เหมาะสม นำเสนอต่อคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

(๒) ด้านการอาชีวศึกษา

คณะกรรมการด้านการอาชีวศึกษา มีแนวทางและประเด็นที่สำคัญในการศึกษาการปฏิรูป โดยได้ดำเนินงานตามที่คณะกรรมการมอบหมายให้พิจารณา ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การแก้ปัญหาการทะเลาะวิวาทในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ด้วยยุทธศาสตร์ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ซึ่งเป็นหนึ่งในวิธีการสันติวิธีกับรับมือการก่อเหตุความรุนแรงของนักศึกษาอาชีวศึกษา กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(๓) ด้านการศึกษาตลอดชีวิต

คณะกรรมการด้านการศึกษาตลอดชีวิต มีแนวทางและประเด็นที่สำคัญในการศึกษาการปฏิรูป โดยได้ดำเนินงานตามที่คณะกรรมการมอบหมายให้พิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว

(๔) ด้านปฏิรูปกฎหมายการศึกษา

คณะกรรมการด้านปฏิรูปกฎหมายการศึกษา มีแนวทางและประเด็นที่สำคัญในการศึกษาการปฏิรูป โดยได้ดำเนินงานตามที่คณะกรรมการมอบหมายให้พิจารณา ซึ่งคณะกรรมการได้สรุปรายงาน เรื่อง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้ผ่านคณะกรรมการ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และขณะนี้สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวร่วมกับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และได้หาข้อสรุปร่วมกันในการพิจารณากฎหมายฉบับนี้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

(๕) ด้านอุดมศึกษา

คณะกรรมการด้านอุดมศึกษา มีแนวทางและประเด็นที่สำคัญในการศึกษาการปฏิรูปการอุดมศึกษา ได้พิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษาขึ้นและนำเสนอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ขณะนี้อยู่ในกระบวนการที่คณะกรรมการฯ ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาพิจารณาในรายละเอียดเพื่อนำเสนอสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อไป

(๖) ด้านระบบบริหารการอาชีวศึกษาที่เหมาะสมกับพื้นที่

คณะกรรมการ มีแนวทางและประเด็นที่สำคัญในการที่จะปฏิรูป โดยได้ดำเนินการศึกษาแนวทางตามที่คณะกรรมการได้มอบหมายให้พิจารณา ซึ่งได้มีการประชุมพิจารณาอย่างต่อเนื่อง และคณะกรรมการได้จัดทำรายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบการจัดการศึกษา เรื่อง “ระบบบริหารการอาชีวศึกษาที่เหมาะสมกับพื้นที่” โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบการจัดการศึกษา ในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้พิจารณาเห็นชอบรายงานฉบับดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และเพื่อให้รายงานฉบับดังกล่าวเกิดความสมบูรณ์ สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับแนวทางการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้นำส่งรายงานฉบับดังกล่าวให้กับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้พิจารณา และเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ คณะทำงานได้มีการหารือร่วมกับเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ณ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งผลจากการหารือร่วมกันสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะดำเนินการตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการเพื่อศึกษาระบบบริหารการอาชีวศึกษาที่เหมาะสมกับพื้นที่ จากนั้นคณะกรรมการได้มีมติ

ให้มีการพิจารณารายงานของคณะกรรมการบริหารการอาชีวศึกษาที่เหมาะสมกับพื้นที่อีกช่วงระยะเวลาหนึ่ง ประมาณ ๒ สัปดาห์ ซึ่งในสัปดาห์แรกคณะกรรมการได้เชิญผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร มาร่วมกันพิจารณารายงานของคณะกรรมการและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และในวันอังคารที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ ที่ผ่านมา ได้มีการเชิญคณะกรรมการในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มาร่วมกันพิจารณารายงานเพื่อหาข้อมูลที่จะสามารถแก้ปัญหาการจัดระบบบริหารการอาชีวศึกษาที่เหมาะสมกับพื้นที่ได้ตรงจุดได้อย่างครบถ้วนทุกมิติ แล้วจึงจัดสัมมนาในเรื่องนี้ ซึ่งจะทำการรายงานฉบับดังกล่าวได้ข้อมูลที่ตลกผลึกเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ เกิดความชัดเจน ครบถ้วนและถูกต้องก่อนที่จะนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาเพื่อพิจารณาต่อไป

๒) ความคืบหน้าการดำเนินการโดยคณะกรรมการในคณะกรรมการวิชาการ

(๑) การปฏิรูประบบการอุดมศึกษา

ความคืบหน้าการดำเนินงาน เดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ คณะทำงานขับเคลื่อนการปฏิรูประบบการอุดมศึกษา นำโดย นายอุทัย เลหาวิเชียร กรรมการในฐานะหัวหน้าคณะทำงาน ได้นำเสนอรายงานผลการพิจารณาของคณะกรรมการ เรื่อง “แผนการปฏิรูประบบการอุดมศึกษา” ต่อที่ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และที่ประชุมได้เห็นชอบให้นำเสนอต่อคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณาต่อไป ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาฯ ได้พิจารณาแล้วและบรรจุรายงานดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ และที่ประชุมสภาฯ ได้มีมติเห็นชอบรายงานดังกล่าวโดยให้คณะกรรมการฯ ได้นำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของที่ประชุมสภาฯ มาปรับปรุงรายงานและให้นำเสนอต่อประธานสภาฯ เพื่อลงนามเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป ซึ่งรายงานดังกล่าวมีแนวคิดโดยสรุป ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ระบบการอุดมศึกษาของคณะกรรมการฯ ยึดตัวแบบสามเหลี่ยมการประสานงานอุดมศึกษาของ Clark (Clark ๑๙๗๙, ๑๙๘๓) ซึ่งแสดงถึงตัวแสดง ๓ ฝ่ายที่มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่ออุดมศึกษา ได้แก่ (๑) อำนจรัฐ (๒) กลุ่มวิชาการ และ (๓) ระบบกลไกตลาด โดยในส่วน ๓ ได้เพิ่มส่วนของสังคมเข้าไปด้วยกลายเป็นระบบกลไกตลาดและสังคม การปฏิรูประบบการอุดมศึกษาของไทยจึงจำเป็นต้องปฏิรูปทั้ง ๓ ส่วน คณะกรรมการด้านอุดมศึกษาได้พิจารณาถึงปัญหาและแนวทางในการปฏิรูปในส่วนของรัฐ สถาบันอุดมศึกษา และในส่วนของตลาดและสังคม เมื่อวิเคราะห์ระบบอุดมศึกษาไทยภายใต้กรอบแนวคิดดังกล่าวแล้วคณะกรรมการฯ พบปัญหาและได้เสนอแนวทางในการปฏิรูปไว้ ดังนี้

๑) ปัญหาและแนวทางการปฏิรูประบบการอุดมศึกษาในส่วนของรัฐ

ปัญหาของระบบการอุดมศึกษาในส่วนของรัฐจำแนกออกเป็น ๖ ประเด็นได้แก่ (๑) ระบบและโครงสร้างของการบริหาร (๒) การประกันคุณภาพการศึกษา (๓) ระบบการบริหารงานบุคคล (๔) การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ และสัดส่วนพันธกิจของอาจารย์ (๕) การจัดการเรียนการสอน และ (๖) การส่งเสริมความเข้มแข็งของระบบการศึกษาของชาติ แนวทางการปฏิรูปโดยรวมได้แก่ การกำหนดเกณฑ์การได้มาซึ่งประธานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและกรรมการฯ ให้มีความรอบคอบ รัดกุม และได้รับความไว้วางใจจากประชาคมที่เกี่ยวข้อง และกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งคราวละไม่เกิน ๕ ปี ในส่วนของการประกันคุณภาพการศึกษา เสนอให้แยกการกำกับดูแลคุณภาพการศึกษาออกจากการประกันคุณภาพ

การศึกษา และให้สถาบันอุดมศึกษาทำการกำกับดูแลคุณภาพด้วยตนเอง โดย สกอ. ให้ความช่วยเหลือตาม คำขอของสถาบันอุดมศึกษาและมีหน้าที่ยืนยันผลการประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษา ให้พิจารณา คุณสมบัติของผู้ประเมิน ลดขั้นตอนและแบบแผนที่ไม่จำเป็นลง และเปลี่ยนการตรวจประกันคุณภาพให้เป็น เชิงประจักษ์จากการสังเกตการเรียนการสอนจริง มิใช่การเน้นเอกสาร ในส่วนของการบริหารงานบุคคล ให้ มีกฎหมายที่เป็นมาตรฐานขั้นต้นในการบริหารงานบุคคลของสถาบันอุดมศึกษา ในด้านการเข้าสู่ตำแหน่ง ทางวิชาการ ส่งเสริมให้คณาจารย์สนใจขอตำแหน่งทางวิชาการโดยกำหนดช่วงระยะเวลาที่แน่นอนในการ ขอตำแหน่งทางวิชาการ และกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาผลงานทางวิชาการภายใน ๖ เดือน ปิดบัง รายชื่อผู้อ่านผลงานทางวิชาการให้เป็นความลับ ตลอดจนกำหนดสัดส่วนพันธกิจของอาจารย์โดยให้ภาระ งานสอน งานวิจัยและเขียนตำรา การบริการวิชาการและชุมชน และงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เป็น ๓๕: ๓๕:๒๐:๑๐ ในส่วนของการจัดการเรียนการสอน การเปิดหลักสูตรใหม่ต้องคำนึงถึงความพร้อมของ สถาบันอุดมศึกษาในด้านอาจารย์ผู้สอนและบุคลากรฝ่ายสนับสนุน ห้องสมุด อาคารสถานที่และอุปกรณ์ การสอน โดยให้สภาสถาบันมีอำนาจอนุมัติหลักสูตร และคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาต้องเป็นไปตามหลัก สากล และประการสุดท้าย ให้ระบบการอุดมศึกษามีบทบาทในการสร้างความเข้มแข็งของระบบการศึกษา ของชาติ โดยจัดแบ่งกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาออกเป็น ๖ ประเภทคือ (๑) มหาวิทยาลัยวิจัย (๒) มหาวิทยาลัย เชี่ยวชาญเฉพาะ (๓) มหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาประเทศ (๔) สถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทาง (๕) สถาบันอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และ (๖) สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

๒) ปัญหาและแนวทางปฏิรูประบบอุดมศึกษาในส่วนของสถาบันอุดมศึกษา

ปัญหาในส่วนของสถาบันอุดมศึกษาจำแนกออกเป็น ๘ ประเด็นได้แก่ (๑) ระบบและ โครงสร้างของการบริหาร (๒) การได้มาซึ่งผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา (๓) ระบบการบริหารงานบุคคล (๔) การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ (๕) การจัดการเรียนการสอน (๖) การวิจัยและเผยแพร่ตำรา (๗) การ บริการวิชาการ และ (๘) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและการรักษาสิ่งแวดล้อม แนวทางการปฏิรูปในส่วน ของระบบโครงสร้างของการบริหารให้เป็นไปในลักษณะเดียวกับแนวทางปฏิรูประบบโครงสร้างของการ บริหารในส่วนของรัฐ สำหรับการได้มาซึ่งผู้บริหารตำแหน่งอธิการบดี กำหนดคุณสมบัติอายุไม่เกิน ๗๐ ปี มีวุฒิการศึกษาอย่างน้อยระดับปริญญาโทและมีประสบการณ์ทางการบริหารที่มีผลงานเด่นชัด มีตำแหน่ง ทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ การได้มาซึ่งตำแหน่งอธิการบดีใช้วิธีการสรรหา ห้ามมิให้มีการ เลือกกิ่ง มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๔ ปี และสามารถเป็นได้ติดต่อกันไม่เกิน ๒ วาระ ส่วนตำแหน่งคณบดี ต้องมีอายุไม่เกิน ๖๕ ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่ทำการสอน มี ตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ มีวาระการดำรงตำแหน่งไม่เกิน ๒ วาระไม่ว่าในกรณีใด ๆ คุณสมบัติของคณบดีบางคณะวิชาชีพที่ขาดแคลน หากมีคุณสมบัติสำเร็จปริญญาตรีและสอบผ่านใบอนุญาต หรือมีประสบการณ์สูงในวิชาชีพก็สามารถเป็นคณบดีได้

การปฏิรูปในส่วนของการบริหารงานบุคคล ให้พนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการได้ ค่าตอบแทนตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย จะได้น้อยกว่าที่กำหนดในกฎหมายไม่ได้ อาจารย์ที่จ้างเป็นลูกจ้าง รายปีโดยใช้เงินของโครงการให้มีสิทธิในเรื่องการขึ้นเงินเดือน การขอตำแหน่งทางวิชาการ สวัสดิการ และ สิทธิประโยชน์เกือบเทียบเท่าพนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการทั่วไป และห้ามมิให้ข้าราชการสาย สนับสนุนข้ามสายมาเป็นสายวิชาการในตำแหน่งอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเดียวกัน ยกเว้นสอบเข้าได้ เป็นตำแหน่งอาจารย์ในมหาวิทยาลัยอื่นหรือในมหาวิทยาลัยเดียวกัน

การปฏิรูปในเรื่องการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการคือ ให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการขอ ตำแหน่งทางวิชาการให้สูงขึ้น กล่าวคือ จากตำแหน่งอาจารย์ไปเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ให้ขอภายใน ๕ ปี จากตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ไปเป็นรองศาสตราจารย์ให้ขอภายใน ๗ ปี หากภายในเวลาที่กำหนดไม่ได้

เลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นให้ถือว่าสิ้นสภาพการเป็นอาจารย์ การกำหนดผู้อ่านงานวิชาการต้องทำเป็นความลับ ผู้อ่านต้องมีความรู้โดยตรงในเรื่องที่ประเมิน อาจารย์ที่เกษียณอายุราชการแล้วแต่ยังช่วยสอนหรือวิจัยหรือบริการวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา มีสิทธิ์ขอตำแหน่งทางวิชาการได้

ในเรื่องการจัดการเรียนการสอน กำหนดให้สำรวจความต้องการของตลาดก่อนการเปิดหลักสูตรใด ๆ พิจารณาความพร้อมในการเปิดหลักสูตร โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพ การศึกษาของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา การพิจารณาอนุมัติหลักสูตรให้เป็นไปตามหลักสากล และในหลักสูตรปริญญาเอกไม่ควรใช้หลักของการเลี้ยงตัวเองแต่ควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสถาบันอุดมศึกษา การพิจารณาผู้สอนให้เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษา หรือพิจารณาจากใบแสดงผลการศึกษาว่าศึกษาตรงหรือสัมพันธ์กับวิชาที่สอนจริง

ในส่วนของการเผยแพร่ตำรา ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดสรรงบประมาณ งบรายได้ส่วนหนึ่ง อย่างน้อยร้อยละ ๗ เพื่อเป็น “กองทุนสนับสนุนการวิจัยและการเขียนตำรา” ในกรณีที่อาจารย์ทำวิจัยให้กับหน่วยงานภายนอกในนามของสถาบันอุดมศึกษา ให้สถาบันหักค่าธรรมเนียมได้ไม่เกินร้อยละ ๑๒ ของเงินทุนวิจัยที่ได้รับ และงานวิจัยต้องได้รับการตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการที่ได้รับการรับรองตามมาตรฐานสากล หรือตีพิมพ์เป็นรูปเล่มและเผยแพร่ในวงกว้างหรือเผยแพร่ออนไลน์ก็ได้ ลิขสิทธิ์ของตำรา บทความ งานวิจัยให้เป็นของอาจารย์ผู้เขียนผลงานนั้น ๆ

การปฏิรูปในด้านการบริการวิชาการ ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดตั้งศูนย์บริการวิชาการเพื่ออนุมัติ การให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนและสังคมในรูปแบบต่าง ๆ และในกรณีที่อาจารย์จัดบริการวิชาการแก่ ชุมชนโดยผ่านศูนย์บริการวิชาการของสถาบัน ให้สถาบันหักค่าธรรมเนียมได้ไม่เกินร้อยละ ๑๒ ของ งบประมาณที่ได้รับจากบริการวิชาการ ส่วนในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมนั้น ให้มีการสอดแทรก เชื่อมโยงองค์ความรู้ของแต่ละวิชาที่เปิดสอนเข้ากับปัญหาในสังคมไทย และให้ภารกิจด้านการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมมีน้ำหนักไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของภารกิจทั้งหมดของสถาบันอุดมศึกษา

๓) ปัญหาและการปฏิรูประบบการอุดมศึกษาในส่วนของตลาดและสังคม

ปัญหาในส่วนของตลาดและสังคมคือรัฐเน้นการใช้กลไกตลาดในการนำระบบอุดมศึกษา ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในสังคม ขาดการเปิดโอกาสให้ภาคสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทาง ของอุดมศึกษา แนวทางในการปฏิรูปคือ การจัดหลักสูตรการศึกษา ฝึกอบรมให้สอดคล้องกับความต้องการ ของตลาด ให้ตลาดเข้ามามีส่วนร่วมให้ความคิดเห็นในการกำหนดเนื้อหาของหลักสูตร จัดสัมมนาทาง วิชาการเพื่อเชื่อมโยงองค์ความรู้เข้ากับปัญหาสังคม ตลอดจนให้สำรวจความต้องการของตลาดเพื่อนำมา เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร

กล่าวโดยสรุป การขับเคลื่อนการปฏิรูประบบการอุดมศึกษาในส่วนของรัฐ ให้รัฐจัดแบ่ง สถาบันอุดมศึกษาเป็น ๖ ประเภทเพื่อให้สามารถพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละ สถาบัน จัดสรรงบประมาณ กำกับดูแลในเชิงนโยบายและงบประมาณ กำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับ บริบทและความต้องการของทุกภาคส่วน ออกกฎหมายที่เป็นมาตรฐานขั้นต้นในการบริหารงานบุคคลของ สถาบันอุดมศึกษาให้สามารถจูงใจบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้าสู่สถาบันอุดมศึกษา รัฐต้องมีธรรมาภิบาล ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน และปรับปรุงการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ ส่วนสถาบันอุดมศึกษาต้องผลิต บัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความเป็นอิสระทางวิชาการ ผู้บริหารต้องมีธรรมาภิบาล มีความพร้อมในเรื่องการ ประกันคุณภาพการศึกษาในส่วนของตนเอง พัฒนากลไกในการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ เปิด หลักสูตรโดยพิจารณาความต้องการของตลาดและสังคมและความพร้อม จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ดูแล ด้านอาคารสถานที่และจัดให้มีบรรยากาศทางวิชาการที่เอื้อต่อความเป็นเลิศทางวิชาการ ประยุกต์องค์ ความรู้เข้ากับปัญหาของสังคมไทย

ในส่วนของโครงสร้างระบบการอุดมศึกษา คณะกรรมการเสนอแนะให้มีการปรับปรุงโครงสร้างโดยให้ทางเลือกไว้ ๔ แนวทาง ได้แก่ (๑) การแยกการบริหารจัดการระบบการอุดมศึกษาไปรวมกับกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็น “กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการอุดมศึกษา” (๒) แยกการบริหารจัดการระบบการอุดมศึกษาและการวิจัยหรืองานอื่นที่มีอยู่ในหน่วยงานต่างๆรวมไว้ด้วยกัน เกิดเป็น “กระทรวงการอุดมศึกษาและการวิจัย” หรือ “กระทรวงการอุดมศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพ” หรือ “กระทรวงการอุดมศึกษาและการ...” (๓) จัดตั้งกระทรวงหรือทบวงขึ้นเป็นการเฉพาะเพื่อดูแลการอุดมศึกษาของประเทศ เกิดเป็น “กระทรวงหรือทบวงการอุดมศึกษา” (๔) ปรับปรุงโครงสร้างกระทรวงศึกษาธิการ โดยยกการบริหารจัดการการอุดมศึกษาให้เป็นอิสระเกิดเป็น “กระทรวงศึกษาธิการและการอุดมศึกษา” ทั้งหมดนี้โดยมีภารกิจหลักเพื่อตอบสนองต่อเป้าหมาย “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ตามยุทธศาสตร์ชาติ มีพันธกิจในการจัดการเรียนการสอน การวิจัยและบริการวิชาการ เพื่อสร้างองค์ความรู้ ทักษะ ภูมิปัญญาคุณธรรมจริยธรรม และอุดมการณ์แก่นักศึกษา ทำนุบำรุงและสืบสานศิลปวัฒนธรรมที่มีในสังคมไทย และให้การสนับสนุนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบการศึกษาของชาติโดยส่วนรวม การบริหารจัดการภายในระบบการอุดมศึกษาอาจมีการแบ่งหน่วยงานออกเป็นระดับกรมหรือเทียบเท่า ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติซึ่งทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการให้แก่คณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยมีจัดตั้งคณะอนุกรรมการขึ้น ๕ ชุด ได้แก่ คณะอนุกรรมการกลุ่มมหาวิทยาลัยวิจัย คณะอนุกรรมการกลุ่มมหาวิทยาลัยเชี่ยวชาญเฉพาะ คณะอนุกรรมการกลุ่มมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาประเทศ คณะอนุกรรมการกลุ่มสถาบันการศึกษาเฉพาะทางและการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรี และคณะอนุกรรมการกลุ่มสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาเอกชน นอกจากนี้คณะกรรมการฯ ยังขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาให้เสนอแนะให้รวมมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในแต่ละภูมิภาครวมเข้าเป็นกลุ่มคลัสเตอร์เพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือระหว่างกัน สร้างองค์ความรู้ การวิจัยและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับภูมิสังคม เกิดเป็นคลัสเตอร์สถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ๖ กลุ่ม ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคใต้ ในส่วนองค์ประกอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติมีสมาชิก ๒๕-๓๐ คน ประกอบด้วยผู้แทนมหาวิทยาลัยแต่ละกลุ่มและคลัสเตอร์ โดยมีผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เข้าร่วมเป็นองค์ประกอบ

(๒) การปฏิรูปธรรมาภิบาลในระบบการศึกษา

ที่ประชุมมีมติให้งดประชุมตลอดเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ ส่วนกำหนดการประชุมจะแจ้งกำหนดนัดประชุมต่อไป

ทั้งนี้ ในระหว่างนี้คณะทำงานฯ ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าคณะทำงาน ให้ทำงานภาคกิจกรรมในการขับเคลื่อนการปฏิรูปธรรมาภิบาลในระบบการศึกษา ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) ในรูปแบบของการสร้างเครือข่ายระหว่างหน่วยงาน และ ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ รวมทั้งได้ดำเนินการร่วมกันในการสร้างฐานข้อมูลด้วยระบบดิจิทัลแบบโปรแกรมประยุกต์ หรือ ซอฟต์แวร์แอปพลิเคชัน (Application Software) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลร่วมระหว่างหน่วยงานสำหรับรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับธรรมาภิบาลในระบบการศึกษา ส่วนรายงานผลการพิจารณาศึกษาในเรื่องการปฏิรูปธรรมาภิบาลในระบบการศึกษายู่ระหว่างการปรับแก้ร่างรายงานเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์เสนอก่อนที่จะนำเสนอต่อคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาต่อไป

๒.๓ เรื่องการปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

คณะกรรมการธิการได้ปฏิบัติตามแผนการปฏิรูปเรื่อง การปฏิรูประบบประเมินและประกันคุณภาพ การศึกษาทุกระดับ ที่ได้วางไว้ โดยมีการตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นมารับผิดชอบ ได้แก่ คณะอนุกรรมการ ขับเคลื่อนการปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มอบหมายให้ พลอากาศเอก วิชาญ มณีชัย เป็นประธานอนุกรรมการ นั้น คณะอนุกรรมการได้พิจารณาจัดทำรายงานในเรื่องการปฏิรูประบบการ ประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างพิจารณาดำเนินการในการที่จะ ขับเคลื่อนการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามแนวทางที่ได้เสนอไป ตลอดจนการพิจารณาศึกษา กฎหมายการประกันคุณภาพการศึกษาและการปฏิรูประบบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย โดยในเดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ มีความคืบหน้าในการดำเนินงานสรุปได้ ดังนี้

คณะอนุกรรมการไม่มีการประชุมแต่เป็นการติดตามผลการดำเนินการในเรื่องที่เกี่ยวกับการ ประกันคุณภาพการศึกษาและการปฏิรูประบบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง

- ความคืบหน้าในการดำเนินการเรื่องการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพ การศึกษา

ภายหลังจากที่คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกัน คุณภาพการศึกษา ได้พิจารณาศึกษาแผนการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษาแล้วเสร็จและได้ นำเสนอแผนดังกล่าวต่อที่สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเพื่อเห็นชอบแล้ว รวมถึงได้เสนอรายงานแผนปฏิรูป ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการรวม ๓ ฝ่าย (วิป ๓ ฝ่าย) แล้ว

นอกจากนี้ ในส่วนที่คณะอนุกรรมการได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการให้พิจารณา ศึกษาเรื่องอื่น ๆ ใน ๒ เรื่อง คือ พิจารณาศึกษากฎหมายการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นแผนการปฏิรูป ต่อเนื่องจากการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้สามารถดำเนินการให้เป็นรูปธรรม และการ ปฏิรูประบบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ซึ่งคณะอนุกรรมการได้ตั้งคณะทำงานขึ้นมาเพื่อ พิจารณาศึกษาในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการได้พิจารณาศึกษากฎหมายการประกันคุณภาพ การศึกษาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ส่วนเรื่องของปฏิรูประบบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยคณะ อนุกรรมการได้พิจารณาเสร็จแล้วและนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณารับรองเป็นที่ เรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สามารถสรุปความคืบหน้าในการดำเนินการของคณะอนุกรรมการในการติดตามผล การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปทั้งสองเรื่องในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ ได้ ดังนี้

๑) **ความคืบหน้าเรื่องกฎหมายการประกันคุณภาพการศึกษา** เพื่อให้การปฏิรูประบบ การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามที่คณะกรรมการนำเสนอจึงได้มีการพิจารณาในส่วนของการ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายการประกันคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องทั้งระบบ ทั้งนี้ ในส่วนของปรับปรุงแก้ไข กฎหมายการประกันคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้อง คณะอนุกรรมการได้พิจารณาศึกษาและจัดทำเป็น รายงานนำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณารับรองเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยคณะกรรมการได้ นำเสนอรายงานต่อประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่รับผิดชอบต่อไปแล้ว ซึ่งคณะกรรมการจะได้ติดตามความคืบหน้าในการ ดำเนินการกับกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับเรื่องของการแก้ไขปรับปรุงกฎกระทรวงให้เป็นไปตามหลักการที่ คณะอนุกรรมการโดยการเข้าพบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรวมทั้งประชุมร่วมกับหน่วยงานที่

เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการรับหลักการที่จะแก้ไขกฎกระทรวงให้เป็นไปตามหลักการที่คณะกรรมการบริหารนำเสนอ และประกาศใช้ต่อไป

จากการติดตามความคืบหน้าผลการดำเนินการเรื่องดังกล่าวพบว่ากระทรวงศึกษาธิการได้มีการจัดทำร่างกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้น ซึ่งจากการที่คณะกรรมการบริหารได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่าร่างกฎกระทรวงที่กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำขึ้น ยังมีความคลาดเคลื่อนไปจากหลักการวิธีการปฏิรูปการประกันคุณภาพการศึกษาที่สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ได้นำเสนอไว้เป็นอย่างมาก และเห็นว่าหากมีการประกาศใช้กฎกระทรวงดังกล่าวอาจทำให้การปฏิรูปการประกันคุณภาพการศึกษาไม่สามารถเป็นไปเพื่อพัฒนาการบริหารคุณภาพของสถานศึกษาได้ตามที่สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้เสนอไปได้ ดังนั้น จึงมีหนังสือที่ลงนามโดยประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เพื่อนำส่งข้อเสนอต่อกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาขอให้ทบทวนการจัดทำร่างกฎกระทรวงดังกล่าวให้มีความรอบคอบอีกครั้ง ก่อนที่จะเสนอให้คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป พร้อมกันนี้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาได้พิจารณาจัดทำร่างกฎกระทรวงตามหลักการที่เคยนำเสนอมาเพื่อประกอบการพิจารณาทบทวนด้วย และในวันดังกล่าวผู้แทนคณะกรรมการได้มีการประชุมร่วมกับนายชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และคณะผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการด้านกฎหมายและการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อหารือถึงแนวทางในการดำเนินการเรื่องดังกล่าว ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารรัฐสภา ๓ ระหว่างเวลา ๑๕.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา สรุปได้ว่า ทั้งสองฝ่ายมีความเข้าใจในหลักการที่ตรงกันคือการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการที่สถานศึกษาจัดให้มีระบบการบริหารคุณภาพการศึกษา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะบรรลุคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาของชาติและการประกันคุณภาพการศึกษา ควรจะแยกออกจากการประเมินคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นตรงกับหลักการที่คณะกรรมการบริหารได้เสนอไปแล้ว ส่วนแนวทางการจัดทำร่างกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. .... นั้น ผู้แทนคณะกรรมการยืนยันขอให้กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาปรับแก้ไขร่างกฎกระทรวงตามที่คณะกรรมการบริหารได้นำเสนอเพื่อความถูกต้องในการดำเนินการในอนาคต ขณะที่ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการให้เหตุผลว่าไม่สามารถที่จะปรับแก้ไขร่างกฎกระทรวงตามที่คณะกรรมการบริหารนำเสนอได้เนื่องจากถ้อยคำที่บัญญัติจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งคณะกรรมการได้ทำหนังสือลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อส่งสรุปผลการประชุมดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วยแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการของกระทรวงศึกษาธิการตามข้อเสนอที่คณะกรรมการบริหารได้เสนอไป

๒) ความคืบหน้าการปฏิรูประบบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย สำหรับความคืบหน้าในการดำเนินงานในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการได้มีการพิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้วเสร็จ รวมทั้งได้จัดทำรายงาน เรื่องการปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพ นำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณารับรองเป็นที่เรียบร้อยแล้วและนำเสนอรายงานดังกล่าวต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเพื่อพิจารณา เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ ซึ่งที่ประชุมสภามีมติเห็นชอบรายงานดังกล่าวอย่างเป็นทางการเป็นเอกฉันท์ โดยขอให้คณะกรรมการได้นำข้อสังเกตและ

ข้อเสนอแนะของที่ประชุมไปปรับแก้ไขรายงานเพื่อนำเสนอต่อประธานสภาฯ เพื่อนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการต่อไปแล้ว

สำหรับความคืบหน้าในการดำเนินการหลังจากเสนอรายงานเป็นที่เรียบร้อยแล้ว คณะกรรมการ โดยผู้แทนคือคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนระบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาได้เข้าร่วมประชุมกับรองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอกประจิน จั่นตอง) ประธานกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ และคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (กดยช.) เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมคณะรัฐมนตรี ชั้น ๒ อาคารสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล เพื่อนำเสนอรายงานเรื่อง การปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพ ต่อที่ประชุมดังกล่าว โดยคณะกรรมการได้เสนอขอให้รัฐบาลกำหนดเรื่องของการปฏิรูปปฐมวัยให้เป็นวาระแห่งชาติ พร้อมทั้งเสนอหลักการปฏิรูปการปฐมวัยของชาติ ประกอบด้วยหลักการใหญ่ ๔ หลัก คือ ๑) หลักการพื้นฐาน ๒) หลักมาตรฐานคุณภาพ ๓) หลักการสร้างและพัฒนาคุณภาพ ๔) หลักการขับเคลื่อนการปฏิรูป และเพื่อให้เป็นไปตามหลักการที่คณะกรรมการได้นำเสนออาจจะมีการแก้ไขกฎหมายเดิมที่มีอยู่หรือร่างกฎหมายใหม่ที่เป็นเรื่องเด็กปฐมวัยขึ้นมาเป็นการเฉพาะโดยให้สอดคล้องกับหลักการที่คณะกรรมการได้นำเสนอ ทั้งนี้จะเป็นไปตามแนวทางใดนั้นขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ร่วมกันพิจารณาว่าจะดำเนินการอย่างไร ซึ่งที่ประชุมดังกล่าวได้รับทราบและเห็นชอบในหลักการที่ คณะกรรมการนำเสนอ และจะได้นำรายงานดังกล่าวไปพิจารณาดำเนินการขับเคลื่อนในส่วนที่รับผิดชอบต่อไป

การวางแผนการดำเนินการในระยะต่อไป เพื่อให้การดำเนินการของคณะอนุกรรมการ บรรลุเป้าหมายตามกรอบแนวทาง และกรอบระยะเวลาที่วางไว้ สำหรับเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการได้กำหนดแผนการดำเนินการคือติดตามความคืบหน้าการดำเนินการตามแผนการปฏิรูป เรื่องแผนการปฏิรูปการประกันคุณภาพการศึกษาและการปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒.๔ เรื่องการปฏิรูประบบวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัย เพื่อนวัตกรรม

คณะกรรมการได้ปฏิบัติตามแผนการปฏิรูปเรื่อง การปฏิรูประบบวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัย เพื่อนวัตกรรม ที่ได้วางไว้ โดยมีการตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นมารับผิดชอบ ได้แก่ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัย เพื่อนวัตกรรม มอบหมายให้ ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์ เป็นประธานอนุกรรมการ ซึ่งในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ มีการดำเนินการประชุมทั้งหมด ๓ ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ ๔๕ ประชุมวันอังคารที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ พิจารณาร่างโครงการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศแบบบูรณาการ เรื่อง การปฏิรูปการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีพลาสมา พาร์ติเคิล และฟิวชั่น (Particle and Fusion) ครั้งที่ ๔๖ ประชุมวันอังคารที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ พิจารณาเรื่อง การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีพลาสมา พาร์ติเคิลและฟิวชั่น (Particle and Fusion) ในหัวข้อการปฏิรูป เรื่อง “ปฏิรูปการเรียนรู้ การวิจัยพัฒนาการใช้ประโยชน์จากวิทยาการอนุภาคในรูปแบบต่าง ๆ และ ครั้งที่ ๔๗ วันอังคารที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๐ พิจารณาเรื่อง โครงการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศแบบบูรณาการ เรื่อง “ปฏิรูปการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ซึ่งสามารถสรุปความคืบหน้าในการดำเนินการได้ ดังนี้

- รายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิรูป (เฉพาะด้านการปฏิรูประบบวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัย จำนวน ๓ เรื่อง)

๑) ความคืบหน้าการเสนอร่างพระราชบัญญัติวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ....

ตามที่คณะอนุกรรมการได้เสนอรายงานเรื่อง “การขับเคลื่อนการปฏิรูประบบวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัย เพื่อนวัตกรรม” ต่อที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๙ ซึ่งที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้มีมติเห็นชอบรายงานและเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา โดย พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง รองนายกรัฐมนตรี ได้เห็นชอบและบูรณาการเพิ่มเติมจากข้อเสนอของคณะอนุกรรมการฯ นั้น

จากนั้นได้มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๙ เรื่อง การปฏิรูประบบวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ได้กำหนดให้มีสภานโยบายวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่ในการกำหนดทิศทางและนโยบาย ยุทธศาสตร์ รวมทั้งปรับปรุงระบบวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ตลอดจนกำกับและติดตามการบริหารจัดการ การจัดสรรงบประมาณ และประเมินผลการดำเนินการให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีเอกภาพ อันเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาการวิจัยของประเทศและการบริหารราชการแผ่นดิน

นอกจากนี้ ในวาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วนของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ในปี ๒๕๖๐ ได้บรรจุเรื่องการเสนอให้เร่งรัดประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. .... และในปี ๒๕๖๑ ได้บรรจุเรื่องการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัย เพื่อนวัตกรรมไว้ในโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ

๒) ความคืบหน้าการสร้างความร่วมมือเพื่อให้เกิดนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจประเทศไปสู่โลกที่ ๑

คณะอนุกรรมการฯ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดนวัตกรรมนำเศรษฐกิจประเทศไปสู่โลกที่ ๑ โดยปัจจุบันขับเคลื่อน จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่

๒.๑) เรื่อง ความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

(๑.๑) ตามที่ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้เห็นชอบรายงานของคณะอนุกรรมการ เรื่อง ปฏิรูปการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และคณะอนุกรรมการได้แก้ไขเพิ่มเติมรายงานตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และได้้นำกราบเรียนรายงานดังกล่าวต่อประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ เพื่อพิจารณานำส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

(๑.๒) ที่ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาได้มีมติอนุมัติในหลักการให้คณะอนุกรรมการดำเนินโครงการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศแบบบูรณาการเรื่อง “ปฏิรูปการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสืบสานพระราชปณิธานและเทิดพระเกียรติของในหลวงรัชกาลที่ ๙ อีกทั้งเนื่องในวโรกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว วชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร รัชกาลที่ ๑๐ ตลอดจนเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ตลอดจนแนวทางการคุ้มครองทรัพยากรชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่นในระดับนานาชาติ เพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศแบบบูรณาการด้านเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) ตามนโยบายประเทศไทย ๔.๐ โดยจัด

กิจกรรมปลูกต้นยางนาพร้อมกันทั่วประเทศทั้งในพื้นที่รัฐสภา และประสานงานให้หน่วยงานต่างๆ ทั่วประเทศ ปลูกต้นยางนาในพื้นที่ที่รับผิดชอบทุกอำเภอทั่วประเทศ

๒.๒) เรื่อง การจัดตั้งสถาบันวิทยาศาสตร์ฮาลาลแห่งชาติ

ตามที่คณะอนุกรรมการฯ ได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ในวันจันทร์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ซึ่งมีมติเห็นชอบและได้ส่งรายงานดังกล่าวเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป ตามหนังสือที่ สปท. ๔๓๐๖/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ เรื่องรายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่องการจัดตั้งสถาบันวิทยาศาสตร์ฮาลาลแห่งชาติ (The National Institute of Halal Science : NIHAS) เรียบร้อยแล้ว ซึ่งผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงศึกษาธิการ (นายโศภณ นภาธร) ได้มีการนำเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจะให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ และได้รับการประสานจากสำนักงานรัฐมนตรีเกี่ยวกับการเสนอเรื่องดังกล่าวจากคณะกรรมการไปยังกระทรวงศึกษาธิการนั้น เป็นการแจ้งเพื่อทราบเท่านั้น จึงขอให้คณะกรรมการแจ้งเรื่องนี้ไปยังจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งเป็นต้นสังกัด ขณะนี้อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับทราบแล้ว แต่เนื่องจากมีประเด็นเรื่องข้อกฎหมายในการจัดตั้งเป็นสถาบันภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมหาวิทยาลัยยังมีความกังวลเกี่ยวกับเรื่องงบประมาณ รวมทั้งรูปแบบและขนาดขององค์กร ทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินการเรื่องดังกล่าว ดังนั้น จะต้องมีการหารือร่วมกับมหาวิทยาลัยเพื่อให้ได้ข้อสรุปต่อไป

๒.๓) เรื่อง การใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์ฟิวชัน (Nuclear Fusion)

(๒.๑) การประชุมคณะอนุกรรมการ ครั้งที่ ๔๕ วันอังคารที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างรายงาน เรื่อง “การใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์และฟิวชัน (Nuclear & Fusion)” ซึ่งได้เปลี่ยนชื่อรายงาน เรื่อง “ปฏิรูปการเรียนรู้ การวิจัยพัฒนาการใช้ประโยชน์จากวิทยาการอนุภาคในรูปแบบต่าง ๆ” โดยสาระสำคัญของรายงานเรื่องนี้ คือการนำหลักการของปฏิกิริยาฟิวชัน (Fusion Reaction) มาพัฒนาเป็นเทคโนโลยีเพื่อผลิตพลังงานสะอาดรูปแบบใหม่ เพื่อรองรับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของรัฐบาล ซึ่งที่ประชุมได้แสดงความเห็นและข้อเสนอแนะในหัวข้อต่าง ๆ ตามรูปแบบรายงานฯ ซึ่งคณะทำงานได้นำความเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าวไปปรับปรุง โดยจะนำรายงานที่ได้ปรับแก้ไขแล้วมาเสนอต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการในครั้งต่อไป

(๒.๒) การประชุมคณะอนุกรรมการ ครั้งที่ ๔๖ วันอังคารที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างรายงาน เรื่อง “ปฏิรูปการเรียนรู้ การวิจัยพัฒนาการใช้ประโยชน์จากวิทยาการอนุภาคในรูปแบบต่าง ๆ” ที่ประชุมได้เห็นชอบรายงานดังกล่าว โดยให้แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องระยะเวลาการปฏิรูปที่ควรแบ่งเป็น ๔ ระยะ ๆ ละ ๕ ปี และเมื่อได้ดำเนินการแก้ไขเสร็จแล้ว คณะอนุกรรมการจะนำเสนอให้คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาพิจารณาเสนอเข้าบรรจุระเบียบวาระการประชุมของคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อไป

๓) ความคืบหน้าการผลิต พัฒนากำลังคนและงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ

ตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ได้มีมติเมื่อวันจันทร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๐ ครั้งที่ ๕๓ มอบหมายให้คณะอนุกรรมการพิจารณาเรื่อง แนวทางการพัฒนาและการผลิตกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ระดับอุดมศึกษา ในการนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ครั้งที่ ๖๐ วันจันทร์ที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๐ จึงได้มีมติตั้งคณะทำงานศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปสู่ประเทศไทยที่ยั่งยืน ในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และให้นายประยูร เขียววัฒนา กรรมการและที่ปรึกษาอนุกรรมการ

เป็นประธานคณะทำงาน เมื่อพิจารณาแล้วเสร็จจึงนำเสนอรายงานการพิจารณาศึกษาต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาต่อไป ซึ่งคณะทำงานได้พิจารณาจัดทำ (ร่าง) รายงานเรื่องการพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปสู่ประเทศไทยที่ยั่งยืน เป็นที่เรียบร้อยแล้ว แต่เพื่อความรอบคอบในการดำเนินการศึกษาเรื่องดังกล่าว คณะทำงานได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการให้มีการจัดสัมมนาเรื่อง “การพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปสู่ประเทศไทยที่ยั่งยืน” ขึ้นเมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมเมจิก ๒ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาประกอบในการจัดทำรายงานดังกล่าวให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

-----

๒. คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านเศรษฐกิจ

รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงาน

ของ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด้านเศรษฐกิจ

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ประจำเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

ด่วนที่สุด

(สำเนา)

ที่ (สปท) ๓๔๕ /๒๕๖๐

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านเศรษฐกิจ ประจำเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดังกล่าว จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้มีมติให้
คณะกรรมการแต่ละคณะตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗๓ วรรคสอง
รายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติงานต่อประธานสภาทุกเดือน นั้น

ในการนี้ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจขอรายงาน
ความคืบหน้าผลการปฏิบัติงานประจำเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูป
ประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗๓ วรรคสี่

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สติชัย ลิมพงค์พันธุ์

(นายสติชัย ลิมพงค์พันธุ์)

ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านเศรษฐกิจ

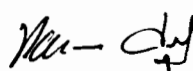
สำนักกรรมการ ๑

กลุ่มงานคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๘๐

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๗๙

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวทยาภรณ์ ศุกดิษฐ์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑

ชิวานนท์/ร่าง
ปิยกมล/พิมพ์
พิมพ์อาภา/ตรวจ

รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงาน
ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ
ประจำเดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๑. รายงานการปฏิบัติงานของคณะกรรมการประจำเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐

- คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ

๑.๑ การประชุม จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

(๑) ครั้งที่ ๔๔ วันอังคารที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐

พิจารณา รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เรื่อง
“การส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวของคนในท้องถิ่น (Inclusive Tourism)”

(๒) ครั้งที่ ๔๕ วันอังคารที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๐

พิจารณา “สรุปผลการดำเนินงาน ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้าน
เศรษฐกิจ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ”

๑.๒ การศึกษาดูงานหรือสัมมนา -ไม่มี-

๑.๓ การรับฟังความคิดเห็น -ไม่มี-

๑.๔ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -ไม่มี-

๑.๕ การศึกษาวิจัย -ไม่มี-

- คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจกระแสใหม่

๑.๑ การประชุม จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

(๑) ครั้งที่ ๔๕ วันจันทร์ที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

พิจารณา เรื่อง หารือแนวทางการขับเคลื่อนประเด็นเร่งด่วนที่ผ่านการพิจารณาของ
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (ครั้งที่ ๕)

(๒) ครั้งที่ ๔๖ วันจันทร์ที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๐

พิจารณา เรื่อง หารือแนวทางการขับเคลื่อนประเด็นเร่งด่วนที่ผ่านการพิจารณาของ
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (ครั้งที่ ๖)

(๓) ครั้งที่ ๔๗ วันจันทร์ที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๐

พิจารณา เรื่อง หารือแนวทางการขับเคลื่อนประเด็นเร่งด่วนที่ผ่านการพิจารณาของ
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (ครั้งที่ ๗)

๑.๒ การศึกษาดูงานหรือสัมมนา -ไม่มี-

๑.๓ การรับฟังความคิดเห็น -ไม่มี-

๑.๔ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -ไม่มี-

๑.๕ การศึกษาวิจัย -ไม่มี-

- คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจด้านการเกษตร

๑.๑ การประชุม -ไม่มี-

๑.๒ การศึกษาดูงานหรือสัมมนา -ไม่มี-

๑.๓ การรับฟังความคิดเห็น -ไม่มี-

- ๑.๔ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -ไม่มี-
- ๑.๕ การศึกษาวิจัย -ไม่มี-
- คณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจด้านอุตสาหกรรมและบริการ
- ๑.๑ การประชุม จำนวน ๑ ครั้ง ดังนี้
ครั้งที่ ๔๒ วันอังคารที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐
พิจารณา เรื่อง การเตรียมความพร้อมในการนำเสนอวาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน (๒๗)
วาระ ในปี ๒๕๖๐ ต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศในประเด็นความคืบหน้า ปัญหา/อุปสรรค
ในการขับเคลื่อนและข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนเร่งด่วนภายใน ๑ ปี ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
วาระปฏิรูปโลจิสติกส์
- ๑.๒ การศึกษาดูงานหรือสัมมนา -ไม่มี-
- ๑.๓ การรับฟังความคิดเห็น -ไม่มี-
- ๑.๔ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -ไม่มี-
- ๑.๕ การศึกษาวิจัย -ไม่มี-
- คณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านการเงิน การคลัง
- ๑.๑ การประชุม -ไม่มี-
- ๑.๒ การศึกษาดูงานหรือสัมมนา -ไม่มี-
- ๑.๓ การรับฟังความคิดเห็น -ไม่มี-
- ๑.๔ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -ไม่มี-
- ๑.๕ การศึกษาวิจัย -ไม่มี-
- คณะกรรมการการแก้ไขปัญหาข้าวอย่างเป็นระบบ
- ๑.๑ การประชุม -ไม่มี-
- ๑.๒ การศึกษาดูงานหรือสัมมนา -ไม่มี-
- ๑.๓ การรับฟังความคิดเห็น -ไม่มี-
- ๑.๔ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -ไม่มี-
- ๑.๕ การศึกษาวิจัย -ไม่มี-

๒. รายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิรูป

รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เรื่อง “การปฏิรูปการมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบเพื่อความยั่งยืน (Inclusive Tourism)”

กลุ่มผู้มีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวประกอบด้วย ๓ ระดับ คือ ๑) ผู้มีส่วนร่วมที่อยู่ในห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) การท่องเที่ยวโดยตรง ๒) กลุ่มผู้มีส่วนร่วมในฐานะผู้สนับสนุน Value Chain การท่องเที่ยว (Supporting) และ ๓) กลุ่มผู้มีส่วนร่วมที่อยู่นอก Value Chain ท่องเที่ยว แต่ได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยว ซึ่งผู้มีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวแต่ละระดับ ยังมีความเข้าใจถึงบทบาทการมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยว ในการ “ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแบ่งปัน” ของตนในฐานะผู้มีส่วนร่วมที่ยังไม่เพียงพอ อันอาจนำไปสู่การดำเนินการที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวได้โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์

วิธีการปฏิรูปและข้อเสนอแนะ

จากปัญหาข้างต้น การสร้างความตระหนักรู้ถึงประโยชน์และผลกระทบจากการมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นเร่งด่วน เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของผู้มีส่วนร่วมทุกระดับต่อการท่องเที่ยว ดังนี้

๑. **STRUCTURE:** กำหนดโครงสร้างเพื่อรับผิดชอบดูแลแนวทางการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เป็นกลไกที่ประสานงานและถ่ายทอดข้อมูลระหว่างทุกภาคส่วน เชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับผู้มีส่วนร่วมในทุกระดับ

๑.๑) **ระดับนโยบาย** มอบหมายให้คณะกรรมการนโยบายท่องเที่ยวแห่งชาติ (ททช.) ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเป็นผู้ดูแลนโยบายส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในทุกระดับ โดยประกอบด้วยนโยบายทั้งแบบ Push และแบบ Pull

- แบบ Push คือ การแนะนำ ชี้นำ อาจมีการบังคับด้วยกฎหมาย กำหนดบทลงโทษ การกำหนดมาตรการที่ต้องปฏิบัติ เช่น กำหนดให้ผู้ประกอบการที่ไม่ได้ส่งบุคลากรมาอบรมเรื่องการมีส่วนร่วม (Inclusive) ต้องจ่ายเงินสมทบเหมือนกองทุนพัฒนาฝีมือแรงงาน

- แบบ Pull คือ การส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องยินดีทำเอง โดยอาจมีมาตรการจูงใจ (Incentive) อาทิ การลดหย่อนทางภาษี หรือการสมนาคุณ

๑.๒) **ระดับพื้นที่ / คลัสเตอร์ / จังหวัด** มอบหมายให้คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวประจำเขตพัฒนาการท่องเที่ยวในแต่ละคลัสเตอร์ท่องเที่ยว และสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด เป็นผู้ดูแล (Guide) แนวทางและรูปแบบการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ซึ่งมีความแตกต่างกัน รวมถึงทำงานร่วมกับผู้มีส่วนร่วมทุกระดับในพื้นที่ ในรูปแบบประชารัฐ (รัฐ+เอกชน+ประชาชน) ประสานงานและถ่ายทอดข้อมูล สร้างความเข้าใจ ระหว่างทุกภาคส่วน

๑.๓) **ระดับท้องถิ่น / ชุมชน** สนับสนุนให้แต่ละท้องถิ่นดำเนินการรวมกลุ่มร่วมกันตามความเหมาะสม (อาทิ สมาคม สหกรณ์ ชมรม ชุมชน กลุ่ม) โดยมีคณะกรรมการระดับจังหวัดเป็นผู้สนับสนุนการขับเคลื่อน เพื่อร่วมกันวางแผนและบริหารจัดการกลุ่มให้เกิดการมีส่วนร่วมตามแนวทางที่กำหนดไว้ร่วมกัน

๒. **KNOWLEDGE:** การให้ความรู้ การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ สร้างกลไกในการติดต่อเชื่อมโยง เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้เข้มแข็ง มีการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน

- จัดให้มีการอบรมพัฒนาบุคลากร ทั้งภาครัฐ ผู้ประกอบการ แรงงาน และชุมชนท้องถิ่น
- สร้างเครือข่ายความร่วมมือ ระหว่างผู้มีส่วนร่วมในทุกระดับ ให้มีเวทีได้พบปะพูดคุยกัน
- มีการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง ใช้ข้อมูลที่ถูกต้อง ทันเวลา ผ่านช่องทางที่เหมาะสม
- ใช้ Digital Platform ในการเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือ และการสื่อสาร แบบ Online
- พัฒนามาตรฐานในด้านต่าง ๆ อาทิ การบริการ ความสะอาด ความปลอดภัย การดูแลรักษา

- สร้างอัตลักษณ์ท้องถิ่น นำนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ มาปรับใช้เพื่อสร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีความแตกต่างและมีมูลค่าเพิ่ม

- จัดเก็บรวบรวมข้อมูล ประวัติ เรื่องราว วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ท้องถิ่น เพื่อนำมา ต่อยอด โดยให้มืองค์กรเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการ

๓. **MINDSET:** ความเข้าใจและทำด้วยใจ (Buy-in) โดยทำการรณรงค์สร้างจิตสำนึกในทุกกระดับ
- สร้างจิตสำนึกรับผิดชอบในการมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยว
  - ช่วยกันดูแลสอดส่องเป็นหูเป็นตา รักษาความสะอาดและความปลอดภัย
  - รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไทย
  - ดูแลนักท่องเที่ยวและให้บริการจากใจ ในฐานะของเจ้าบ้านที่ดี
  - รับผิดชอบต่อชุมชน สำนักรักบ้านเกิด
  - นึกถึงการแบ่งปันผลประโยชน์ในทุกกิจกรรม มี Community Shared Value
  - แนะนำหาทางออกให้ภาครัฐในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการท่องเที่ยว
- กลุ่มผู้มีส่วนร่วมใน Value Chain การท่องเที่ยว ทั้งทางตรงและทางอ้อม: ต้องรณรงค์สร้างจิตสำนึก ตั้งแต่บริษัทนำเที่ยว มัคคุเทศก์ รวมถึงตัวนักท่องเที่ยว
  - กลุ่มผู้มีส่วนร่วมนอก Value Chain ท่องเที่ยว: ต้องรณรงค์สร้างจิตสำนึกสำหรับกลุ่มนี้ด้วยเช่นกัน ในฐานะของเจ้าบ้านที่ดี ช่วยเสริมบรรยากาศ และสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเยือน เป็นความแตกต่างในแบบไทย ที่ลอกเลียนไม่ได้
  - กลุ่มคนรุ่นใหม่ เป็นพลังที่จะขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง (Change Agent)

ประโยชน์จากการปฏิรูป

ประโยชน์จากการส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยว หรือ Inclusive Tourism ได้แก่

๑. กระจายรายได้ ลดความเหลื่อมล้ำ

การมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกกระดับ จะทำให้ทุกคนได้แบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกัน (Mutual Benefit) และเติบโตไปพร้อมกับการท่องเที่ยว เป็นการยกระดับคุณภาพชีวิต ช่วยกระจายรายได้ และลดความเหลื่อมล้ำให้กับสังคมไทย

๒. สร้างความแตกต่าง

การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกกระดับ ในฐานะเจ้าบ้านที่ดี มีวัฒนธรรมแบบไทย ช่วยสร้างความแตกต่าง และความประทับใจ ให้กับการท่องเที่ยวของไทย

๓. สร้างความยั่งยืน

การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกกระดับ ช่วยทำให้เกิดความเข้าใจ ความสำคัญของการท่องเที่ยว ทั้งต่อตนเอง ชุมชน และประเทศ รวมถึงแนวทางการดูแลและพัฒนาการท่องเที่ยว ทำให้การท่องเที่ยวเติบโตได้อย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ รายงานเรื่อง “การปฏิรูปการมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบเพื่อความยั่งยืน (Inclusive Tourism)” ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๒๕/๒๕๖๐ วันอังคารที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๐ ได้มีมติเห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมการฯ โดยให้คณะกรรมการฯ นำความเห็น และข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ไปปรับปรุงรายงานก่อนส่งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

๗. คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านพลังงาน

รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงาน

ของ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านพลังงาน

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ประจำเดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

สำนักกรรมการ ๑
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงาน
ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน
ประจำเดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๑. รายงานการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ประจำเดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๑.๑ มีการประชุม จำนวน ๔ ครั้ง ดังนี้

(๑) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๗๒ ประชุมวันพุธที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๐

๑.๑ เรื่อง “พิจารณาปรับปรุงรายงานเรื่อง แนวทางการส่งเสริมและจัดอุปสรรคในการนำขยะมูลฝอยไปเป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตไฟฟ้า”

๑.๒ เรื่อง “ความคืบหน้าผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการ”

(๒) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๗๓ ประชุมวันพุธที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๐

- เรื่อง “ความคืบหน้าผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการ”

(๓) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๗๔ ประชุมวันพุธที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐

- เรื่อง “ความคืบหน้าผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการ”

(๔) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๗๕ ประชุมวันพุธที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๐

- เรื่อง “ความคืบหน้าผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการ”

๑.๒ การศึกษาดูงานหรือสัมมนา

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน มีกำหนดจะเดินทางไปศึกษาดูงานด้านพลังงานทดแทนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และศึกษาดูงานด้านระบบส่งไฟฟ้าในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เชื่อมโยงกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว) ณ จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดหนองคาย ในระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ถึงวันเสาร์ที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเยี่ยมชมและรับทราบปัญหา อุปสรรคต่างๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน รวมทั้งการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายยุทธศาสตร์พลังงานชาติ ในด้านพลังงานไฟฟ้าและพลังงานทดแทนของคณะกรรมการฯ ซึ่งถือว่าเป็นภารกิจที่สำคัญในการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงทางด้านพลังงานของประเทศ ตลอดจนเป็นการติดตามความร่วมมือทางด้านพลังงานระหว่างประเทศไทย - สปป. ลาว อีกทางหนึ่งด้วย โดยประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้อนุมัติให้คณะกรรมการเดินทางโดยรถยนต์ข้ามจากจังหวัดหนองคาย ไปยังนครหลวงเวียงจันทน์ สปป. ลาว เพื่อศึกษาดูงานแผนการผลิตไฟฟ้าใน สปป. ลาว และความร่วมมือทางด้านพลังงานไฟฟ้าระหว่างไทย - ลาว ณ รัฐวิสาหกิจไฟฟ้าลาว (Electricite Du Laos : EDL) รวมทั้งเยี่ยมชมกิจการบำรุงรักษาโรงไฟฟ้าของบริษัทราช-ลาว เซอร์วิส จำกัด ในเครือบริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) โดยไม่เบิกค่าใช้จ่ายในระหว่างที่อยู่ในเขตพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการมีกำหนดการศึกษาดูงาน ดังนี้

(๑) ศึกษาดูงานและรับฟังบรรยายสรุปเกี่ยวกับโครงการก่อสร้างสายส่งไฟฟ้าเชื่อมโยงกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว) และเยี่ยมชมสถานีไฟฟ้าแรงสูงอุดรธานี ๓ ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐

(๒) ศึกษาดูงานและรับฟังบรรยายสรุปเกี่ยวกับโครงการการผลิตก๊าซชีวภาพจากแป้งมันสำปะหลัง ณ โรงงานของบริษัท เนเชอรัล ซัพพลาย ๒๐๐๐ จำกัด ตำบลหนองไฮ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ในวันศุกร์ที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐

(๓) ศึกษาแผนการผลิตไฟฟ้าในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว) และความร่วมมือทางด้านพลังงานไฟฟ้าระหว่างไทย - ลาว ณ รัฐวิสาหกิจไฟฟ้าลาว (Electricite du Laos: EDL) นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รวมทั้งเยี่ยมชมกิจการบำรุงรักษาโรงไฟฟ้าของบริษัท ราช - ลาว เซอร์วิส จำกัด ในเครือบริษัทผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) นครหลวงเวียงจันทน์ สปป. ลาว ในวันศุกร์ที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๐

(๔) ศึกษาโรงงานและรับฟังบรรยายสรุปเกี่ยวกับการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ ณ โรงผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Farm) ของบริษัท อินโดไชน่า กรีนเอ็นเนอร์ยี จำกัด ตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ในวันเสาร์ที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐

(๕) ศึกษาโรงงานและรับฟังบรรยายสรุปเกี่ยวกับโครงการการผลิตน้ำร้อนจากพลังงานแสงอาทิตย์ ณ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชท่าบ่อ อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ในวันเสาร์ที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๑.๓ การรับฟังความคิดเห็น

๑.๓.๑ คณะทำงานการจัดตั้งกองทุนพลังงานเพื่อสังคม ในคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการบริหารและการกำกับกิจการพลังงาน และทรัพยากรปิโตรเลียม ได้มีการประชุมหารือร่วมกับคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจกระแสใหม่ ในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ โดยคณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรายงานของคณะทำงานเรื่อง “การจัดตั้งบริษัทส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ในกิจการพลังงานและอุตสาหกรรม” ในประเด็นเกี่ยวกับโครงสร้างของคณะกรรมการและการเพิ่มทุนของบริษัทส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ทั้งนี้ คณะทำงานได้นำข้อเสนอแนะดังกล่าวมาปรับปรุงรายงานให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ต่อไป

๑.๓.๒ คณะอนุกรรมการการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายยุทธศาสตร์พลังงานชาติ ในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน ได้มีการประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมส่งเสริมคุณภาพและสิ่งแวดล้อม และสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อรับทราบข้อมูล ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะในประเด็นเรื่อง “หลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการจดทะเบียน และเงินอุดหนุนแก่องค์กรเอกชน (Non-Government Organization)” เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ ทั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาประกอบการจัดทำรายงานของคณะอนุกรรมการต่อไป

๑.๔ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๔.๑ การศึกษาดูงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน ณ จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดหนองคาย ในระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ถึงวันเสาร์ที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ รายละเอียดตามข้อ ๑.๒.๑ ซึ่งคณะกรรมการได้มีการประสานงานกับหน่วยงานเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการศึกษาดูงาน ดังนี้

- (๑) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
- (๒) กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน
- (๓) บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)
- (๔) บริษัท เนเชอรัล ซัพพลาย ๒๐๐๐ จำกัด
- (๕) บริษัท อินโดไชน่า กรีนเอ็นเนอร์ยี จำกัด
- (๖) โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชท่าบ่อ

๑.๔.๒ คณะทำงานการจัดตั้งกองทุนพลังงานเพื่อสังคม ในคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการบริหารและการกำกับกิจการพลังงาน และทรัพยากรปิโตรเลียม ได้มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดตามข้อ ๑.๓.๑

๑.๔.๓ คณะอนุกรรมการการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายยุทธศาสตร์พลังงานชาติ ในคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน ได้มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดตามข้อ ๑.๓.๒

๑.๕ การศึกษาวิจัย (ไม่มี)

๑.๖ อื่นๆ

ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน ครั้งที่ ๗๑ วันพุธที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้มีมติ ยุบเลิกคณะอนุกรรมการบูรณาการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากขยะมูลฝอยด้วยการแปรรูปขยะเป็นเชื้อเพลิงพลังงาน และขับเคลื่อนการปฏิรูปกองทุนพัฒนาไฟฟ้า เพื่อยุติการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ เนื่องจากคณะอนุกรรมการดังกล่าว ได้ดำเนินการพิจารณา ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อเสนอตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายเสร็จสิ้นแล้ว ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ และที่ประชุมได้มีมติ ตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายยุทธศาสตร์พลังงานชาติ เพื่อดำเนินการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายยุทธศาสตร์พลังงานชาติ ซึ่งเป็นภารกิจที่สำคัญในการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงทางด้านพลังงานของประเทศ และเกิดการบริหารจัดการด้านพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน สอดคล้องกับทิศทางและรูปแบบการใช้พลังงานในอนาคต โดยคณะอนุกรรมการดังกล่าวเป็นการดำเนินงานสานต่อจากคณะทำงานการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายยุทธศาสตร์พลังงานชาติ ในคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการบริหารและการกำกับกิจการพลังงาน และทรัพยากรปิโตรเลียม ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

๒. รายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิรูป (จำนวนเรื่องตามที่คณะกรรมการธิการได้ดำเนินงาน)

คณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงานได้มีการเสนอแผนการปฏิรูปด้านพลังงานต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งประกอบด้วยประเด็นการปฏิรูปสำคัญเร่งด่วน จำนวน ๕ เรื่อง และที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้พิจารณาและเห็นชอบแผนการปฏิรูปของคณะกรรมการธิการแล้ว เมื่อวันที่อังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ โดยมีความคืบหน้าในการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิรูป สรุปได้ดังนี้

๒.๑ เรื่อง บทบาท หน้าที่ และการใช้ประโยชน์ของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

รายงานเรื่อง บทบาท หน้าที่ และการใช้ประโยชน์ของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง และร่างพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. .... เป็นการวิเคราะห์บทบาท หน้าที่ และการใช้ประโยชน์ของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ในการพยุงราคาขายปลีกน้ำมันในประเทศมาเป็นเวลากว่า ๔๐ ปี ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้ดำเนินการจัดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปแล้ว เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๙ และคณะกรรมการประสานงานรวม ๓ ฝ่าย (คณะรัฐมนตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) ได้ให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่พุธที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๙ โดยให้ส่งเรื่องไปยังรองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) ในฐานะที่ได้รับมอบหมายและมอบอำนาจให้กำกับการบริหารราชการกระทรวงพลังงาน รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ในฐานะรองประธานกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปด้านเศรษฐกิจฯ (คณะที่ ๒) เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ต่อมา เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙ คณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงานได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูป ตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เรื่อง “บทบาท หน้าที่ และการใช้ประโยชน์ของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงและร่างพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ....” ต่อประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อนำส่งให้คณะกรรมการประสานงานรวม ๓ ฝ่าย พิจารณาและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยมีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ วัตถุประสงค์ของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ฐานะของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง คำนิยามมาตรา ๓ ของร่างพระราชบัญญัติ คำว่า “โรงกลั่น” และการยุบรวมร่างพระราชบัญญัติฯ ของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และกระทรวงพลังงานให้เหลือเพียงฉบับเดียว เป็นต้น

อนึ่ง ความคืบหน้าเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. .... ปัจจุบันได้รับการอนุมัติหลักการจากคณะรัฐมนตรี และขณะนี้คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ นี้เสร็จแล้ว โดยอยู่ในขั้นตอนการนำเสนอร่างกฎหมายกลับมายังคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาดำเนินการเป็นกฎหมายต่อไป

๒.๒ เรื่อง การส่งเสริมการผลิตพลังงานทดแทนของชุมชน โดยชุมชน และเพื่อชุมชน

รายงานเรื่อง ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมพลังงานทดแทน พ.ศ. .... คณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงานได้เสนอให้มีการตรากฎหมาย “พระราชบัญญัติส่งเสริมพลังงานทดแทน พ.ศ. ....” เพื่อเป็นเครื่องมือและกลไกที่สำคัญในการกำหนดภารกิจให้กับทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการช่วยกันพัฒนาและส่งเสริมพลังงานทดแทน โดยร่างกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมพลังงานทดแทน (ที่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานเป็นประธานพร้อมด้วยผู้แทนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิ และมีอธิบดีกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานเป็นเลขานุการ) ปฏิบัติหน้าที่ภายใต้กรอบนโยบายที่รัฐบาล

จะกำหนดภายใต้คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน) โดยคณะกรรมการส่งเสริมพลังงานทดแทนนี้ จะมีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแนะ กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในการส่งเสริมรวบรวมผลการดำเนินงานและแก้ปัญหาอุปสรรคต่างๆ อย่างโปร่งใสและรวดเร็ว ส่งเสริมมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชนในการพัฒนาพลังงานทดแทนผ่านผู้ทรงคุณวุฒิ จัดลำดับความสำคัญของการส่งเสริมพลังงานทดแทนประเภทต่าง ๆ วางหลักเกณฑ์ในการให้เชื่อมต่อโครงข่ายระบบไฟฟ้า รวมถึงกำหนดมาตรการจูงใจในการพัฒนาพลังงานทดแทนเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ทั้งนี้ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้ดำเนินการจัดส่งรายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน เรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมพลังงานทดแทน พ.ศ. ....” ไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปแล้ว **เมื่อวันพุธที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙** และคณะกรรมการประสานงาน รวม ๓ ฝ่าย (คณะรัฐมนตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) ได้ให้ความเห็นชอบเรื่องดังกล่าว **เมื่อวันพุธที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๙** โดยมีมติดังนี้

(๑) มอบให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาตินำร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมพลังงานทดแทน พ.ศ. .... ซึ่งได้จัดทำไว้แล้ว เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยรัฐบาลจะรับร่างพระราชบัญญัตินี้มาพิจารณาก่อนรับหลักการ และเห็นควรให้สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเข้าร่วมเป็นกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วย

(๒) ให้ส่งเรื่องดังกล่าวพร้อมความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการประสานงาน รวม ๓ ฝ่าย กราบเรียนนายกรัฐมนตรีได้รับทราบก่อนส่งให้กระทรวงพลังงานรับไปพิจารณาดำเนินการขับเคลื่อนในส่วนที่เกี่ยวข้อง

(๓) ขอให้กระทรวงพลังงานรายงานความคืบหน้าให้ประธานกรรมการฯ ได้รับทราบทุก ๑ เดือน เนื่องจากเป็นเรื่องที่มีนัยสำคัญ และมีผลต่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

(๔) ให้นำเรียนรองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) ในฐานะที่กำกับการบริหารราชการกระทรวงพลังงาน รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ในฐานะรองประธานกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปด้านเศรษฐกิจฯ (คณะที่ ๒) และรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ในฐานะรองประธานกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปด้านระบบราชการ กฎหมาย ฯ (คณะที่ ๓) ได้รับทราบ

(๕) ส่งเรื่องให้คณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล (กขร.) ติดตามผลการดำเนินงานขับเคลื่อนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

อนึ่ง ในการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน **เมื่อวันพุธที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๙** คณะกรรมการได้เชิญเจ้าหน้าที่ติดตามขับเคลื่อนแผนการปฏิรูป (Mr. Reform) ของกระทรวงพลังงาน เข้าร่วมประชุมหารือ เพื่อรายงานถึงความก้าวหน้าในประเด็นปฏิรูปด้านพลังงาน โดยความคืบหน้าในการขับเคลื่อนเรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมพลังงานทดแทน พ.ศ. ....” มีรายละเอียดได้ ดังนี้

ความคืบหน้าการขับเคลื่อน : กระทรวงพลังงานได้เสนอความเห็นไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (สลค.) เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติพลังงานทดแทน พ.ศ. ... เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

แนวทาง/แผนการดำเนินงานต่อไป : สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (สลค.) เสนอความเห็นของกระทรวงพลังงานที่มีต่อร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมพลังงานทดแทน เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

๒.๓ เรื่อง การพัฒนาศูนย์ข้อมูลพลังงานแห่งชาติ (National Energy Information Center : NEIC)

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงานได้เสนอรายงาน เรื่อง การพัฒนาศูนย์ข้อมูลพลังงานแห่งชาติ (National Energy Information Center : NEIC) สืบเนื่องจากปัจจุบันภาคเอกชนและประชาชนมีความตื่นตัวและสนใจที่จะค้นหาข้อมูลเพื่อศึกษา วิเคราะห์ และทำความเข้าใจกับ

พลังงานในมิติต่างๆ ได้แก่ ข้อมูลพลังงานหลักจากฟอสซิล ราคาพลังงาน การอนุรักษ์พลังงาน พลังงานทดแทน และพลังงานทางเลือกอื่นๆ สำหรับอนาคต การรวบรวม สังเคราะห์ และบริหารจัดการข้อมูลพลังงานของประเทศ จึงมีความสำคัญและจำเป็นที่สมควรขับเคลื่อนให้มีการปฏิรูปอย่างมีมาตรฐาน เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยเร็ว คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน จึงได้ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการจัดการข้อมูลพลังงานของนานาประเทศแล้ว เห็นสมควรเสนอให้ประเทศไทยมีการพัฒนาหน่วยงานที่รวบรวมข้อมูลด้านพลังงานต่าง ๆ จากหลาย ๆ แหล่งมาบูรณาการกัน เกิดเป็นศูนย์ข้อมูลพลังงานแห่งชาติ (National Energy Information Center : NEIC) เพื่อเป็นกลไกของภาครัฐในการเชื่อมโยงแหล่งข้อมูลพลังงานต่างๆ ได้อย่างเป็นระบบ รวดเร็ว ทันสมัย และทันเหตุการณ์ เพื่อให้ภาครัฐสามารถได้ข้อมูลที่แม่นยำถูกต้อง ที่ผ่านการสังเคราะห์และวิเคราะห์มาในระดับหนึ่ง อันจะมีส่วนช่วยให้สามารถกำหนดนโยบาย และวางแผนงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นแหล่งข้อมูลที่ภาครัฐสามารถสื่อสารให้กับภาคเอกชนและประชาชนได้อย่างโปร่งใส น่าเชื่อถือ และเท่าเทียมกัน วิธีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลพลังงานแห่งชาติ (NEIC) ที่เสนอในรายงานนี้ ประกอบไปด้วย ๒ ขั้นตอน คือ

(๑) จัดตั้งศูนย์ NEIC เป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ (Service Delivery Unit : SDU) ในกำกับดูแลของกระทรวงพลังงาน

(๒) ปรับปรุงกฎหมายเพื่อพัฒนาศูนย์ NEIC นั้น ให้มีความเป็นอิสระมากขึ้นในการบริหารจัดการข้อมูล โดยมีคณะกรรมการอำนวยการของตนเอง ที่มีส่วนร่วมจากภาคต่างๆ ตามความเหมาะสม หน่วยงานหลักที่ควรรับผิดชอบการดำเนินงานคือ สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน โดยมีหน่วยงานรองที่ต้องสนับสนุนข้อมูล จำนวน ๒๙ หน่วยงาน

ทั้งนี้ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้ให้ความเห็นชอบรายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน เรื่อง “การพัฒนาศูนย์ข้อมูลพลังงานแห่งชาติ (National Energy Information Center : NEIC)” เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๙ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้ส่งเรื่องดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปแล้ว เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๙ ขณะนี้อยู่ระหว่างรอบรรจุระเบียบวาระการประชุมของคณะกรรมการประสานงานรวม ๓ ฝ่าย (คณะรัฐมนตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) เพื่อพิจารณาต่อไป

๒.๔ เรื่อง การอนุรักษ์พลังงานโดยใช้ข้อบัญญัติเกณฑ์มาตรฐานอาคารด้านพลังงาน (Building Energy Code : BEC)

รายงานเรื่อง การอนุรักษ์พลังงานโดยใช้ข้อบัญญัติเกณฑ์มาตรฐานอาคารด้านพลังงาน (Building Energy Code : BEC) เป็นประเด็นการพิจารณาศึกษาที่มาจากการควบคุมหรือกำกับการใช้พลังงานของอาคารในประเทศไทยที่ผ่านมา นั้น มีการดำเนินการภายใต้กฎหมายหลักสองกฎหมายคือ พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๕, ๒๕๔๓, ๒๕๕๐) และพระราชบัญญัติส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๐) โดยในมาตรา ๑๙ ของพระราชบัญญัติส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานฯ ให้ใช้บังคับกับอาคารที่มีขนาดพื้นที่รวมกันทุกชั้นในหลังเดียวกันตั้งแต่ ๒,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป ต้องมีการออกแบบเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน ซึ่งโดยข้อเท็จจริงกฎกระทรวงพลังงานที่ออกตามความในมาตรา ๑๙ ดังกล่าวข้างต้น ยังไม่มีผลบังคับใช้แต่อย่างใด เนื่องจากในพระราชบัญญัติส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานฯ มาตรา ๒๐ ได้ระบุว่า “ในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๙ ถ้าคณะกรรมการควบคุมอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารได้พิจารณาให้ความเห็นชอบที่จะนำมาใช้บังคับกับการควบคุมอาคารตามกฎหมาย ว่าด้วยการควบคุมอาคารด้วยแล้ว ให้ถือว่ากฎกระทรวงดังกล่าวมีผลเสมือนเป็นกฎกระทรวงที่ออกตาม มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒”

กล่าวคือ การที่จะให้กฎกระทรวงดังกล่าวมีผลบังคับใช้ จะต้องให้คณะกรรมการควบคุมอาคารของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน และปรากฏว่าที่ผ่านมาคณะกรรมการควบคุมอาคารของกระทรวงมหาดไทยยังไม่ได้ให้ความเห็นชอบให้นำกฎกระทรวงดังกล่าว มาบังคับใช้เป็นมาตรฐานแต่อย่างใด ดังนั้น คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงานจึงเสนอให้มีการขับเคลื่อนการปฏิรูปเรื่องการอนุรักษ์พลังงานโดยใช้ข้อบัญญัติเกณฑ์มาตรฐานอาคารด้านพลังงาน (Building Energy Code : BEC) โดยขอให้กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กรมโยธาธิการและผังเมือง และคณะกรรมการควบคุมอาคาร เร่งรัดการร่วมพิจารณาดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงพลังงาน กำหนดประเภท หรือขนาดของอาคาร และมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงานโดยด่วน เพื่อให้สามารถบังคับใช้กฎกระทรวงดังกล่าวให้เป็นกฎกระทรวงตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อไป

ทั้งนี้ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้ดำเนินการจัดส่งรายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน เรื่อง “การอนุรักษ์พลังงานโดยใช้ข้อบัญญัติเกณฑ์มาตรฐานอาคารด้านพลังงาน (Building Energy Code : BEC)” ไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปแล้ว **เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๙** และคณะกรรมการประสานงาน รวม ๓ ฝ่าย (คณะรัฐมนตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) ได้ให้ความเห็นชอบเรื่องดังกล่าว **เมื่อวันพุธที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๙** โดยให้ส่งรายงานไปยังรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ในฐานะที่ได้รับมอบหมายให้กำกับการบริหารราชการกระทรวงมหาดไทย รองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) ในฐานะที่ได้รับมอบหมายและมอบอำนาจให้กำกับการบริหารราชการกระทรวงพลังงาน และรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ในฐานะรองประธานกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปด้านเศรษฐกิจฯ (คณะที่ ๒) เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ต่อมา**เมื่อวันพุธที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙** คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงานได้ให้ความเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูป ตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เรื่อง “การอนุรักษ์พลังงานโดยใช้ข้อบัญญัติเกณฑ์มาตรฐานอาคารด้านพลังงาน (Building Energy Code : BEC)” ต่อประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อนำส่งให้คณะกรรมการประสานงานรวม ๓ ฝ่าย พิจารณาและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยมีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ ความจำเป็นต้องเร่งด่วนในการดำเนินการ ความพร้อมของท้องถิ่นเกี่ยวกับขั้นตอนการขออนุญาต การออกแบบวิธีการทำงานในขั้นตอนการขออนุญาต เป็นต้น

โดยในการประชุมคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน **เมื่อวันพุธที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๙** คณะกรรมาธิการได้เชิญเจ้าหน้าที่ติดตามขับเคลื่อนแผนการปฏิรูป (Mr. Reform) ของกระทรวงพลังงาน เข้าร่วมประชุมหารือ เพื่อรายงานถึงความก้าวหน้าในประเด็นปฏิรูปด้านพลังงาน โดยความคืบหน้าในการขับเคลื่อนเรื่อง “การอนุรักษ์พลังงานโดยใช้ข้อบัญญัติเกณฑ์มาตรฐานอาคารด้านพลังงาน (Building Energy Code: BEC)” มีรายละเอียดได้ ดังนี้

ความคืบหน้าการขับเคลื่อน : ร่างกฎกระทรวงเรื่อง การอนุรักษ์พลังงานโดยใช้ข้อบัญญัติ BEC ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการควบคุมอาคารแล้ว และเตรียมเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการควบคุมอาคารของกระทรวงมหาดไทยต่อไป

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ : เนื่องจากมีการปรับโครงสร้างหน่วยงานภายในของกรมโยธาธิการและผังเมือง ทำให้ตำแหน่งประธานคณะกรรมการควบคุมอาคารเปลี่ยนแปลง และยังไม่สามารถนัดประชุมคณะกรรมการควบคุมอาคารได้ ซึ่งอาจจะส่งผลให้การพิจารณาร่างกฎกระทรวงดังกล่าวล่าช้าออกไป

แนวทาง/แผนการดำเนินงานต่อไป : กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.) เติริมเสนอคณะกรรมการควบคุมอาคารเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างกฎกระทรวงดังกล่าว โดยหากคณะกรรมการควบคุมอาคารให้ความเห็นชอบได้ภายในเดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ พพ. ก็จะสามารถประกาศให้บังคับใช้ภายในปี ๒๕๖๐

อนึ่ง คณะกรรมาธิการฯ ได้รับข้อมูลจากกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.) เพิ่มเติมเกี่ยวกับความคืบหน้าในการดำเนินงานว่า คณะกรรมการควบคุมอาคาร กระทรวงมหาดไทย พิจารณาแล้วไม่เห็นชอบร่างกฎกระทรวงเรื่อง การอนุรักษ์พลังงานโดยใช้ข้อบัญญัติ BEC และให้ไปแก้ไขในพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๐) แทน ดังนั้นอธิบดีกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน และอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง จึงนัดหารือร่วมกันอีกครั้งต่อไป

๒.๕ เรื่อง การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานโดยใช้มาตรการบริษัทจัดการพลังงาน (Energy Service Company : ESCO) สำหรับหน่วยงานภาครัฐ

รายงานเรื่อง การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานโดยใช้มาตรการบริษัทจัดการพลังงาน (Energy Service Company : ESCO) สำหรับหน่วยงานภาครัฐ เป็นประเด็นการศึกษาที่สืบเนื่องจากแผนอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๙ (Energy Efficiency Plan: EEP ๒๐๑๕) ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติแล้ว เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยได้กำหนดไว้ใน ๒๐ ปีข้างหน้า เป้าหมายการประหยัดพลังงานหรือลดการใช้พลังงานไฟฟ้าเมื่อเทียบกับการใช้แบบปกติให้โดยรวมประมาณ ๘๙,๖๗๒ ล้าน หน่วย (GWh) กระทรวงพลังงาน (พ.น.) จึงได้กำหนดแนวทางการอนุรักษ์พลังงานผ่าน ๓ กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ภาคบังคับ (Compulsory Program) กลยุทธ์ภาคความร่วมมือ (Voluntary Program) และกลยุทธ์สนับสนุน (Complementary Program) ประกอบไปด้วย ๑๐ มาตรการ ซึ่งมาตรการบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) เป็นส่วนหนึ่งใน ๑๐ มาตรการ โดยเฉพาะหน่วยงานราชการ คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพข.) มอบหมายให้กระทรวงพลังงานและสำนักงานประมาณรับไปพิจารณาเพื่อให้ได้ข้อสรุปโดยเร็วต่อไป

คณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษาแล้วเห็นว่า ควรจะต้องขับเคลื่อนให้เกิดการปฏิรูปการอนุรักษ์พลังงานให้บังเกิดผลสัมฤทธิ์มากที่สุด เพราะการอนุรักษ์พลังงานนั้น นอกจากจะช่วยลดการลงทุนก่อสร้างโรงไฟฟ้าใหม่ขนาดใหญ่แล้ว ยังช่วยประหยัดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ลดปัญหาสิ่งแวดล้อม และลดเงินค่าเชื้อเพลิงได้อย่างมหาศาลอีกด้วย เป้าหมายการอนุรักษ์การใช้ไฟฟ้าในแผน EEP ๒๐๑๕ ดังกล่าว จะช่วยลดการลงทุนก่อสร้างโรงไฟฟ้าได้มากถึง ๑๐,๐๐๐ เมกะวัตต์ โดยเสนอให้มีการกำหนดแนวทางเพื่อนำระบบบริษัทจัดการพลังงาน (Energy Service Company: ESCO) แบบแบ่งปันผลประโยชน์ (Shared Saving) มาใช้กับหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งเป็นโครงการส่งเสริมการลงทุนด้านอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทน (ESCO Revolving Fund) ที่ริเริ่มโดยกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.) ซึ่งคณะกรรมาธิการพิจารณาแล้วเห็นว่า ระบบบริษัทจัดการพลังงานไม่เข้าข่ายพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖ และไม่ได้มีลักษณะการจ้างเหมาแบบเบ็ดเสร็จ (Turnkey) ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๕๔

ทั้งนี้ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้ดำเนินการจัดส่งรายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน เรื่อง “การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานโดยใช้มาตรการบริษัทจัดการพลังงาน (Energy Service Company : ESCO) สำหรับหน่วยงานภาครัฐ” ไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปแล้ว เมื่อวันที่อังคารที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๙ และคณะกรรมการประสานงาน รวม ๓ ฝ่าย (คณะรัฐมนตรี สภานิติ

บัญญัติแห่งชาติ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) ได้ให้ความเห็นชอบเรื่องดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๙ โดยให้ส่งรายงานของคณะกรรมการฯ พร้อมความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการประสานงานรวม ๓ ฝ่าย นำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรีเพื่อทราบ และเรียนรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ในฐานะรองประธานกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปด้านเศรษฐกิจฯ (คณะที่ ๒) เพื่อพิจารณาอีกครั้ง ก่อนให้ความเห็นชอบนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามขั้นตอนของมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙ รวมทั้งส่งเรื่องดังกล่าวให้กระทรวงพลังงานพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

อนึ่ง ในการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๙ คณะกรรมการฯ ได้เชิญเจ้าหน้าที่ติดตามขับเคลื่อนแผนการปฏิรูป (Mr. Reform) ของกระทรวงพลังงาน เข้าร่วมประชุมหารือ เพื่อรายงานถึงความก้าวหน้าในประเด็นปฏิรูปด้านพลังงาน โดยความคืบหน้าในการขับเคลื่อนเรื่อง “การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานโดยใช้มาตรการบริษัทจัดการพลังงาน (Energy Service Company: ESCO) สำหรับหน่วยงานภาครัฐ” มีรายละเอียดได้ ดังนี้

ความคืบหน้าการขับเคลื่อน : กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.) อยู่ระหว่างจัดทำร่างการปรับปรุงระเบียบเพื่อรองรับการดำเนินการอนุรักษ์พลังงานด้วยกลไกบริษัทจัดการพลังงานในหน่วยงาน ESCO ราชการ และร่างสัญญาจ้างบริษัทจัดการพลังงานเพื่อดำเนินโครงการอนุรักษ์พลังงานกับหน่วยงานราชการ นอกจากนี้ ปัจจุบัน พพ. อยู่ระหว่างที่จะดำเนินโครงการนำร่อง จำนวน ๑๐ แห่ง ซึ่งเบื้องต้นมีหน่วยงาน ๓ แห่งที่ พพ. ได้ดำเนินการประสานกับทางบริษัท ESCO ที่ขึ้นทะเบียนกับ พพ. เรียบร้อยแล้ว ได้แก่ โรงพยาบาลกลาง คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และโรงงานยาสูบ

แนวทาง/แผนการดำเนินงานต่อไป : ทดลองใช้ร่างระเบียบและวิธีปฏิบัติกับโครงการนำร่อง ก่อนนำเสนอเข้ากระบวนการพิจารณาอนุมัติบังคับใช้ รวมทั้งเตรียมหารือกับสำนักงานประมาณ /กรมบัญชีกลางอีกครั้ง

ปัจจุบันกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.) อยู่ระหว่างรอคำตอบจากกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และสำนักงานประมาณว่า แนวทางการปฏิบัติจะให้ดำเนินการอย่างไร ใช้ระเบียบใด หรือร่างระเบียบใหม่

แผนการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงานในระยะเวลาที่เหลืออยู่

ตามที่สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้มอบหมายให้คณะกรรมการทั้ง ๑๒ คณะ ปรับแผนการดำเนินงานของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศในระยะเวลาที่เหลืออยู่ และให้คณะกรรมการแต่ละคณะนำเสนอแผนการดำเนินงานดังกล่าวต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อไป นั้น

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงานได้เสนอแผนการดำเนินงานในระยะเวลาที่เหลืออยู่ ซึ่งเป็นเรื่องที่คณะกรรมการกำลังศึกษาวิเคราะห์และคาดว่าจะดำเนินการให้แล้วเสร็จในวาระของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่ยังเหลืออยู่ได้ ซึ่งเป็นประเด็นตามวาระปฏิรูประบบพลังงานที่สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) เห็นชอบไว้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประเด็นหลัก จำนวน ๔ เรื่อง ได้แก่

- (๑) แนวทางปรับปรุงโครงสร้างราคาเชื้อเพลิงชีวภาพ : เอทานอลและไบโอดีเซล
- (๒) การช่วยแก้ปัญหาภัยแล้งด้วยเครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์
- (๓) การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากขยะมูลฝอยด้วยการแปรรูปขยะเป็นเชื้อเพลิงพลังงาน
- (๔) การปฏิรูปการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาไฟฟ้า

ประเด็นรอง จำนวน ๔ เรื่อง ได้แก่

- (๑) การแก้ไขปัญหาหาราคายางพาราตกต่ำด้วยการเพิ่มพื้นที่ปลูกพืชสำหรับเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าจากชีวมวล
- (๒) การผลิตและซื้อขายไฟฟ้าเสรี (ระดับชุมชนด้วยโครงข่ายไฟฟ้าเสริม)
- (๓) การสร้างความรู้ความเข้าใจและสื่อข่าวสารด้านพลังงาน
- (๔) การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ตอบแทน ในการเลือกรับซื้อกระแสไฟฟ้าแต่ละประเภทเพื่อประโยชน์สูงสุดของชาติ

โดยคณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาและจัดทำรายงานตามแผนการดำเนินงานดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้ว จำนวน ๔ เรื่อง ดังนี้

๑. เรื่อง แนวทางปรับปรุงโครงสร้างราคาเชื้อเพลิงชีวภาพ : เอทานอลและไบโอดีเซล

รายงานเรื่อง “แนวทางปรับปรุงโครงสร้างราคาเชื้อเพลิงชีวภาพ : เอทานอลและไบโอดีเซล” มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อให้ระบบราคาน้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพมีการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม ประชาชนมีน้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพที่มีคุณภาพใช้อย่างเพียงพอในราคาที่เหมาะสมสะท้อนต้นทุนที่มีการแข่งขัน อีกทั้งยังได้รับการบริการที่ดี ทัวถึง และปลอดภัย ประชาชนมีความเข้าใจโครงสร้างราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพในประเทศ ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันในธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่มีการกีดกันทางการค้า ทำให้ต้นทุนพลังงานของประเทศไทยโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ รวมทั้งเพื่อให้การผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพ (ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ) มีการพัฒนาประสิทธิภาพให้ต้นทุนต่ำ มีการขยายกำลังการผลิตได้เต็มศักยภาพ ทำให้ราคาเชื้อเพลิงชีวภาพโดยรวมมีราคาต่ำลง โดยสะท้อนต้นทุนที่แท้จริง ซึ่งจะสนับสนุนให้มีการผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น คณะกรรมการฯ จึงได้เสนอวิธีการปฏิรูป ดังนี้

๑) กำหนดวิธีและแนวทางการติดตามเปรียบเทียบระดับต้นทุน/ค่าใช้จ่าย/กำไรในแต่ละขั้นตอนอย่างละเอียด เพื่อให้สามารถพบความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นในกระบวนการตั้งราคาขายในแต่ละขั้นตอนให้ภาครัฐใช้เป็นเครื่องมือที่สามารถปรับปรุงต่อไปได้

๒) กำหนดแนวทางส่งเสริมให้มีการแข่งขันอย่างโปร่งใสทุกขั้นตอนอย่างเสรี โดยมีกำไร และความคุ้มทุนระดับที่ยอมรับได้ตลอดสายโซ่อุปทานและราคาสุดท้าย

๓) ศึกษาวิเคราะห์เพื่อกำหนดอัตราขาดเซยเงินจากกองทุนที่เหมาะสม

๔) กำหนดมาตรการเพดานราคาการสนับสนุนเชื้อเพลิงชีวภาพ

รายงานของคณะกรรมการฯ ดังกล่าว ได้มีข้อเสนอแนะให้ คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพข.) รับผิดชอบดำเนินการตามแนวทางปรับปรุงโครงสร้างราคาเชื้อเพลิงชีวภาพ : เอทานอลและไบโอดีเซล ไปพลางก่อน และหากร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมพลังงานทดแทน พ.ศ. .... ประกาศใช้เมื่อใด จึงมอบหมายให้คณะกรรมการส่งเสริมพลังงานทดแทนภายใต้พระราชบัญญัติดังกล่าวดำเนินการต่อไป

ทั้งนี้ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้ให้ความเห็นชอบรายงานรายงานของคณะกรรมการเรื่อง “แนวทางปรับปรุงโครงสร้างราคาเชื้อเพลิงชีวภาพ : เอทานอลและไบโอดีเซล” เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้ดำเนินการส่งเรื่องดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปแล้ว เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๙

๒. เรื่อง การปฏิรูปการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาไฟฟ้า

รายงานเรื่อง “การปฏิรูปการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาไฟฟ้า” เป็นรายงานที่ดำเนินการศึกษาโดยคณะอนุกรรมการบูรณาการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากขยะมูลฝอยด้วยการแปรรูปขยะเป็นเชื้อเพลิงพลังงานและขับเคลื่อนการปฏิรูปกองทุนพัฒนาไฟฟ้า ซึ่งเป็นคณะอนุกรรมการร่วมระหว่างคณะกรรมการ

ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน และคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม ทำหน้าที่ในการศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำรายงานข้อเสนอการปฏิรูปดังกล่าว คณะอนุกรรมการฯ ได้เสนอให้มีการปรับปรุงการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาไฟฟ้า เพื่อให้กระทรวงพลังงาน คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) และสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (สกพ.) รับผิดชอบ โดยเฉพาะในประเด็นการดำเนินงานจัดสรรเงินกองทุน เพื่อดำเนินโครงการชุมชน ตามมาตรา ๘๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑) ปรับปรุงระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานว่าด้วยกองทุนพัฒนาไฟฟ้าเพื่อการพัฒนาหรือฟื้นฟูท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของโรงไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๕๓

๑.๑ ปรับปรุงเกณฑ์การจัดสรรเงินกองทุนฯ ให้ครอบคลุม/เป็นธรรม กับประชาชน ผู้ได้รับผลกระทบไม่ให้เกิดการเบียดเบียนการใช้เงินกองทุนฯ โดย

๑.๑.๑ ปรับเกณฑ์การจัดสรรเงินโครงการชุมชนจาก ๑๑ ด้าน เป็น ๔ ด้าน คือ

(ก) การส่งเสริมการศึกษาและสุขภาพ

(ข) การพัฒนาอาชีพ

(ค) การอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม

(ง) การใช้จ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินและช่วยเหลือผู้ทุกข์ยากเดือดร้อน

๑.๑.๒ ให้สิทธิประโยชน์ของบุคคล ประกอบด้วย

(จ) การลดหย่อนค่าไฟฟ้าให้แก่ครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในรัศมี ๑ หรือ ๓ หรือ ๕ กิโลเมตร แล้วแต่กรณี โดยกองทุนฯ จ่ายตรงให้แก่แต่ละครัวเรือนไม่เกิน ๑๐๐ บาท/ครัวเรือน ทั้งนี้ ให้พิจารณาจากกำลังการผลิตติดตั้งของโรงไฟฟ้าแต่ละโรง

(ฉ) การตรวจสุขภาพประจำปีฟรี และมีแพทย์เฉพาะทางให้การรักษา แนะนำ

(ช) การจัดสรรทุนการศึกษาให้เปล่าให้แก่เยาวชนในเขตพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า ระดับมัธยม ปวช. ปวส. และ/หรือปริญญาตรี

๑.๒ พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดสรรเงินให้กับโครงการของชุมชนโดยรอบโรงไฟฟ้าหนึ่งๆ ที่เคยมีเขตพื้นที่อยู่เพียงรอบโรงไฟฟ้าเดียว แต่ต่อมาภายหลังได้มีโรงไฟฟ้าใหม่มาตั้งใกล้เคียง ทำให้มีพื้นที่ทับซ้อนและอาจมีการขยายเขตที่ได้รับผลกระทบและรวมกองทุนฯ ทำให้การจัดสรรงบประมาณสำหรับโครงการของชุมชนในพื้นที่เดิมได้รับผลกระทบไปด้วยเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเป็นที่ยอมรับของชุมชนในพื้นที่เดิม และชุมชนที่เพิ่มเข้ามาใหม่

๑.๓ ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานกองทุนฯ โดย

๑.๓.๑ ปรับปรุง คณะกรรมการพัฒนาชุมชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า (คพรพ.)

(ก) ให้ ผู้แทน สกพ.เขต ร่วมเป็นกรรมการ มีบทบาทในการถ่ายทอดนโยบาย กกพ. ลงสู่พื้นที่ และร่วมพิจารณาโครงการชุมชน

(ข) ให้ ผู้แทนโรงไฟฟ้า จำนวน ๑ คน ร่วมเป็นกรรมการ

(ค) ให้ ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ เป็นที่ยอมรับนับถือที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งให้เป็นประธาน

๑.๓.๒ ปรับปรุงคณะกรรมการพัฒนาชุมชนในพื้นที่โรงไฟฟ้าตำบล (คพรต.) โดยให้ปราชญ์ชาวบ้าน/ผู้ทรงคุณวุฒิ (โรงเรียน) ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ไม่เอนเอียงร่วมเป็นกรรมการ

๑.๔ กระจายอำนาจในการพิจารณาอนุมัติเงินโครงการชุมชน โดยให้ คพรพ. มีอำนาจในการพิจารณาโครงการที่มีงบประมาณไม่เกิน ๑ ล้านบาท

๑.๕ กำหนดบทลงโทษ กรณีใช้เงินกองทุนฯ ผิดวัตถุประสงค์

๑.๖ ปรับปรุงอัตราเงินนำส่งกองทุนฯ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและการสะสมของมลภาวะที่อาจเกิดขึ้นต่อชุมชนโดยรอบโรงไฟฟ้า

๒) เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการจัดทำแผนแม่บทพัฒนาชุมชนเพื่อการพัฒนาและฟื้นฟูท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบ (๓ ปี) ซึ่งจะต้องบูรณาการกับแผนพัฒนาจังหวัดและท้องถิ่น

๓) เผยแพร่ข้อมูลการดำเนินงานโรงไฟฟ้าแก่สาธารณชน โดยเฉพาะประเภทของเชื้อเพลิงที่ใช้ในการผลิตไฟฟ้า ข้อมูลการปล่อยมลภาวะ และข้อมูลคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้ให้ความเห็นชอบรายงานของคณะกรรมการเรื่อง “การปฏิรูปการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาไฟฟ้า” เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้ดำเนินการส่งเรื่องดังกล่าว ไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปแล้ว เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๙

๓. เรื่อง การส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากชีวมวลไม้โตเร็ว เพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้กับเกษตรกร สร้างป่าและ เสริมความมั่นคงด้านพลังงาน

รายงานเรื่อง “การส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากชีวมวลไม้โตเร็ว เพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้กับเกษตรกร สร้างป่าและ เสริมความมั่นคงด้านพลังงาน” เป็นรายงานที่ได้เล็งเห็นความสำคัญว่า ในแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๙ (AEDP 2015) ที่ได้ตั้งเป้าหมายการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงชีวมวลภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๙ ให้มีกำลังการผลิตไฟฟ้าเพิ่มขึ้นเป็น ๕,๕๗๐ เมกะวัตต์ ซึ่งปัจจุบันโรงไฟฟ้าชีวมวลที่เปิดดำเนินการแล้วมีกำลังผลิตไฟฟ้าทั้งประเทศประมาณ ๙๓๕ เมกะวัตต์ เท่านั้น โดยพบว่าการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงชีวมวลยังมีปัญหาอีกหลายด้าน เช่น การขาดแคลนวัตถุดิบที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าอันเนื่องมาจากการใช้เศษวัสดุเหลือใช้หรือเหลือทิ้งจากภาคการเกษตรซึ่งมีอยู่อย่างจำกัด และปริมาณของเศษวัสดุเหลือใช้เหลือทิ้งดังกล่าวขึ้นอยู่กับฤดูผลิตและดินฟ้าอากาศ จึงเกิดการแย่งซื้อเชื้อเพลิงชีวมวลและในหลายกรณี โรงไฟฟ้าชีวมวลจำนวนมากต้องหยุดเดินเครื่องในการผลิตไฟฟ้าในบางช่วงเวลา บางฤดูกาล รวมทั้งอีกปัญหาหนึ่งที่ผ่านมาก็คือ การผลิตไฟฟ้าด้วยชีวมวลดังกล่าวถูกจัดอยู่ในสัญญาการซื้อขายไฟฟ้า (Power Purchasing Agreement: PPA) ประเภท Non-Firm ซึ่งผู้ผลิตไฟฟ้าด้วยชีวมวลอาจจะหยุดการเดินเครื่องหรือเดินเครื่องผลิตไฟฟ้าเมื่อใดก็ได้ จึงทำให้ไม่มีความแน่นอนในการป้อนพลังงานไฟฟ้าให้กับกริดไฟฟ้าด้วย ดังนั้น คณะกรรมการฯ จึงได้มีการพิจารณาศึกษาเพื่อหาแหล่งเชื้อเพลิงชีวมวลที่จะสามารถเป็นเชื้อเพลิงที่สามารถจัดหาได้ในปริมาณที่มากและคงที่ตลอดทั้งปี โดยพบว่าประเทศไทยมีแหล่งพันธุ์ไม้โตเร็วที่สามารถปลูกได้ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ และมีการปลูกไม้โตเร็ว เช่น ต้นกระถิน ต้นยูคาลิปตัส ฯลฯ และป้อนไม้โตเร็วให้กับอุตสาหกรรมต่างๆ อยู่แล้ว ยิ่งไปกว่านั้น คณะกรรมการฯ ยังได้มีการศึกษาทั้งเชิงลึกและเชิงกว้างของการใช้ที่ดิน หรือพื้นที่รกร้างว่างเปล่า หรือที่ดินที่ไม่คุ้มค่าต่อการปลูกพืชอย่างอื่นว่ามีที่ใดบ้าง มีพื้นที่ที่ไร่ ที่จะเปิดโอกาสให้เกษตรกรหันมาหรือเริ่มการปลูกพืชไม้โตเร็วเพื่อใช้ป้อนในอุตสาหกรรมการผลิตไฟฟ้าชีวมวล จากผลการศึกษาและรวบรวมข้อมูลพบว่า พื้นที่ใหม่ที่มีศักยภาพในการปลูกไม้โตเร็วยังมีอีกหลายสิบล้านไร่กระจายอยู่ในทุกภูมิภาคของประเทศไทย หากนำที่ดินศักยภาพใหม่ดังกล่าวมาปลูกไม้โตเร็วป้อนให้กับโรงไฟฟ้าชีวมวลจะทำให้ประเทศไทยมีศักยภาพในการผลิตไฟฟ้าด้วยเชื้อเพลิงชีวมวลไม้โตเร็วที่กล่าวถึงนับหมื่นเมกะวัตต์ ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการฯ โดยคณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการไฟฟ้า พลังงานทดแทน และการอนุรักษ์พลังงาน จึงมีความเห็นว่า ควรส่งเสริมให้มีการผลิตไฟฟ้าจากไม้โตเร็วในท้องถิ่น ในภูมินาณั้นๆ เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าสำหรับใช้ในท้องถิ่นภายในพื้นที่นั้นๆ ซึ่งจะช่วยส่งเสริม

ให้มีการใช้แหล่งเชื้อเพลิงไม้ปลูกของท้องถิ่น นอกจากเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายด้านโลจิสติกส์แล้วยังสามารถลดความสูญเสียกระแสไฟฟ้าในสายส่งหากต้องรับกระแสไฟฟ้าจากที่อื่นซึ่งอยู่ห่างไกลอีกด้วย

ทั้งนี้ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้ให้ความเห็นชอบรายงานของคณะกรรมการธิการ เรื่อง “การส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากชีวมวลไม้โตเร็ว เพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้กับเกษตรกร สร้างป่าและเสริมความมั่นคงด้านพลังงาน” เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๐ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้ดำเนินการส่งเรื่องดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปแล้ว เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๐

ต่อมาคณะกรรมการประสานงาน รวม ๓ ฝ่ายฯ ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๔ (คนป.)/๔๘๓๔ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อแจ้งความคืบหน้าผลการดำเนินการเรื่อง “การส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากชีวมวลไม้โตเร็ว เพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้กับเกษตรกร สร้างป่าและเสริมความมั่นคงด้านพลังงาน” ว่า นายกรัฐมนตรีได้มีบัญชาเห็นชอบให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน คณะที่ ๕ ด้านความมั่นคง ลดความเหลื่อมล้ำ การเกษตร คณะที่ ๒ ด้านเศรษฐกิจ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงดิจิทัลเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงพลังงาน และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อพิจารณาเร่งรัดขับเคลื่อนต่อไปแล้ว

๔. เรื่อง “แนวทางส่งเสริมและจัดอุปสรรคในการนำขยะมูลฝอยไปเป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตไฟฟ้า”

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงานได้พิจารณาศึกษาและจัดทำรายงานเรื่อง “แนวทางส่งเสริมและจัดอุปสรรคในการนำขยะมูลฝอยไปเป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตไฟฟ้า” โดยเล็งเห็นว่า ขยะมูลฝอย เป็นหนึ่งในปัญหาสำคัญของสังคมไทยที่มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและต่อสิ่งแวดล้อม จากสถิติล่าสุดพบว่า คนไทยทิ้งขยะเป็นปริมาณสูงถึงปีละ ๒๖.๘๕ ล้านตัน (หรือเทียบเท่า ๗๓,๕๖๐ ตัน/วัน) แต่ขยะเหล่านั้นมีเพียงร้อยละ ๕๐ เท่านั้นที่มีการนำไปกำจัดโดยถูกวิธี อีกประมาณร้อยละ ๒๗ ถูกนำไปเทกองทิ้งหรือฝังกลบอย่างไม่ถูกวิธี และอีกประมาณร้อยละ ๒๓ เป็นขยะตกค้างที่ไม่ได้รับการกำจัดเลย หน้าที่ในการเก็บและบริหารจัดการกำจัดขยะในปัจจุบันเป็นความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ได้แก่ เทศบาล อบต. และ อบจ. กับกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา จากจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับการขยายตัวของชุมชนเมือง จึงทำให้ขยะมีปริมาณสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ประชาชนและ อปท. โดยทั่วไปยังขาดจิตสำนึกที่จะคัดแยกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการทิ้งขยะ ที่ฝังกลบขยะมีจำกัดและหาได้ยากขึ้น อปท. และเทศบาลหลายๆ แห่ง ขาดองค์ความรู้และกำลังคนที่จะวางแผนบริหารจัดการขยะได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทำให้บ่อยครั้งมีการใช้งบประมาณที่ได้รับความช่วยเหลือมาเพื่อกำจัดขยะอย่างไม่คุ้มค่าหรือสูญเปล่า เตาเผาขยะไม่ทำงาน ขยะก็ยังคงค้างและหมักหมมในแบบเดิมๆ ส่งกลิ่นเหม็นหรือในบางกรณีเกิดน้ำเสียรั่วไหลไปสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ ขยะที่ถูกทิ้งไว้อย่างก่อให้เกิดก๊าซมีเทนปล่อยสู่บรรยากาศ ทำให้เกิดการสะสมตัวของก๊าซเรือนกระจกอันเป็นที่มาของสภาวะโลกร้อนอีกด้วย

รัฐบาลได้กำหนดให้การกำจัดขยะมูลฝอย เป็นภารกิจเร่งด่วนและสำคัญของคนไทยทุกคนที่จัดเป็นวาระแห่งชาติ (National Agenda) โดยมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อนนโยบาย คณะกรรมการฯ ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์แล้ว เห็นควรเสนอให้การนำขยะมูลฝอยไปเป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตไฟฟ้าเป็นทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยกำจัดขยะได้อย่างถูกวิธี เกิดมูลค่าเพิ่ม ช่วยลดปริมาณขยะตกค้างสะสม ลดปัญหาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก อย่างไรก็ตาม การจะนำขยะไปผลิตเป็นพลังงานนั้น ยังมีปัญหาอุปสรรคอยู่หลายประการ โดยเฉพาะในบริบทของประเทศไทย ซึ่งขยะมูลฝอยส่วนใหญ่ยังเป็นขยะที่มีความชื้นสูง และยังมี

กฎระเบียบหรือกฎหมายที่ไม่เอื้อต่อการลงทุนเพื่อผลิตไฟฟ้าจากขยะ รวมถึงชุมชนโดยรอบ ผู้มีส่วนได้เสีย ยังขาดความตระหนักหรือความเข้าใจถึงการบำบัดขยะให้ถูกวิธี จนบางครั้งเกิดการประท้วงต่อต้านโรงไฟฟ้า ขยะ ทั้งๆ ที่โครงการเหล่านั้นเป็นไปเพื่อประโยชน์ของชุมชนเอง

คณะกรรมการฯ จึงมีข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย (๑) ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ต้องร่วมมือกันสร้างจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการทิ้งและจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง เพื่อช่วยลดปริมาณขยะจากแหล่งที่ปล่อย ภายใต้หลัก 3R คือ Reduce, Reuse และ Recycle (๒) อนุญาตให้อปท. ใช้รูปแบบ (Model) ของการเป็นหุ้นส่วนระหว่างรัฐและเอกชน ในการคัดเลือกภาคเอกชนมาลงทุนรับกำจัดขยะด้วยวิธีนำไปเผาเป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตไฟฟ้าในลักษณะที่ท้องถิ่นไม่ต้องลงทุนเอง แต่จ่ายค่าธรรมเนียมกำจัดขยะให้แก่เอกชนในรูปแบบของสัมปทาน BOT หรือ BOO (๓) สำหรับเทคโนโลยีในการนำขยะไปเผาเพื่อผลิตไฟฟ้า ที่เหมาะสมกับลักษณะของขยะในประเทศนั้น ควรเสนอให้ใช้เทคโนโลยีแบบเผาตรงในระบบปิดแบบใช้อากาศชนิดแผงตะกรับเคลื่อนที่ (Stoker Incinerator Closed System) ซึ่งมีผู้ออกแบบและผลิตวางตลาดอยู่หลายยี่ห้อและจากหลายประเทศ ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะมูลฝอย โดยควบคุมมลภาวะทางอากาศและน้ำเสียได้ตามมาตรฐานเป็นอย่างดี อันจะทำให้โครงการที่จะนำไปเป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตไฟฟ้า มีความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ (๔) ทั้งนี้ แม้รัฐบาลปัจจุบันจะได้ตรากฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ออกมาเมื่อต้นปี.ศ. ๒๕๖๐ โดยได้ปลดล็อกโครงการที่ อปท. จะคัดเลือกและมอบหมายให้เอกชนมาร่วมลงทุนกำจัดขยะ มิให้เข้าข่ายโครงการที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐก็ตาม แต่เพื่อให้ อปท. มีแนวทางในการดำเนินงานเรื่องนี้ต่อไปได้ ก็จำเป็นที่จะต้องเสนอให้กระทรวงมหาดไทยออกประกาศหลักเกณฑ์และเพดานราคากลาง ของค่าธรรมเนียมการเก็บขนและค่าธรรมเนียมกำจัดขยะ (Tipping fee) เพื่อให้เป็นพื้นฐานในการที่ อปท. จะคัดเลือกหรือประมูลให้ภาคเอกชนมาเข้าร่วมโครงการได้ (๕) นอกจากนี้ กระทรวงพลังงาน และคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ก็ควรจะออกมาตรการจูงใจและระเบียบ/อัตราที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการรับซื้อไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าขยะทุกขนาด รวมถึงมาตรการส่งเสริมการลงทุนสำหรับกิจการกำจัดขยะอีกด้วย

ทั้งนี้ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้ให้ความเห็นชอบรายงานของคณะกรรมการ เรื่อง “แนวทางส่งเสริมและจัดอุปสรรคในการนำขยะมูลฝอยไปเป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตไฟฟ้า” เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้ดำเนินการส่งเรื่องดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปแล้ว เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐

แผนการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงานที่เป็นเรื่องสานต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.)

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน ได้มีการพิจารณาศึกษาและจัดทำรายงาน ซึ่งเป็นประเด็นตามวาระปฏิรูประบบพลังงานที่สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) เห็นชอบไว้ โดยคณะกรรมการฯ ได้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (วิป สปช.) เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และนำส่งรายงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๓ เรื่อง ดังนี้

๑. เรื่อง “การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการกำหนดนโยบายและการกำกับกิจการพลังงาน”

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงานได้พิจารณาศึกษาและจัดทำรายงานเรื่อง “การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการกำหนดนโยบายและการกำกับกิจการพลังงาน” โดยมีข้อเสนอเชิงนโยบายให้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการที่ปรึกษาด้านการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ติดตามการดำเนินงานตามนโยบายและรับทราบปัญหา และ

เสนอมุมมองในด้านของผู้มีส่วนได้เสียภาคประชาชนและภาคผู้ประกอบการ ในคณะกรรมการชุดต่างๆ ประกอบด้วย คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) คณะกรรมการปิโตรเลียม คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) คณะกรรมการสถาบันบริหารกองทุนพลังงาน และคณะกรรมการกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ทั้งนี้ เพื่อเป็นกลไกให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นในการกำหนดนโยบายพลังงานหรือการกำกับกิจการพลังงาน รวมทั้งทำให้มีการเปิดช่องทางให้ภาคประชาสังคมและองค์กรของรัฐได้มีการสื่อสารกันอย่างเข้าใจและทั่วถึงมากยิ่งขึ้นในเรื่องการบริหารกิจการด้านพลังงานของรัฐ อันจะนำมาซึ่งความไว้วางใจและก่อให้เกิดความมั่นคงด้านพลังงานในระยะยาว โดยคณะกรรมการฯ ได้ส่งหนังสือขอความคิดเห็นในเรื่องข้อเสนอการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมจากกระทรวงพลังงาน ซึ่งกระทรวงพลังงานมีความเห็นพ้องด้วยกับคณะกรรมการฯ ในส่วนของคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน และคณะกรรมการกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน เพื่อเป็นการริเริ่มแนวความคิดการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมให้เห็นเป็นรูปธรรมต่อไป

โดยในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้พิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานของคณะกรรมการเรื่อง “การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการกำหนดนโยบายและการกำกับกิจการพลังงาน” โดยมีมติให้ส่งรายงานเรื่องดังกล่าวไปยังกระทรวงพลังงานเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป และให้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเป็นเรื่องแจ้งเพื่อทราบด้วย ทั้งนี้ ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้ส่งรายงานดังกล่าว ไปยังกระทรวงพลังงานเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปแล้ว เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๙

๒. เรื่อง “ข้อเสนอแนะการปฏิรูปและผลการรับฟังความคิดเห็นเรื่องการผูกขาดธุรกิจด้านพลังงาน”

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงานได้พิจารณาศึกษาและจัดทำรายงานเรื่อง “ข้อเสนอแนะการปฏิรูปและผลการรับฟังความคิดเห็นเรื่องการผูกขาดธุรกิจด้านพลังงาน” โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา วิเคราะห์ ระดมความคิดเห็นเพื่อหาแนวทางและนโยบายที่เหมาะสมในการเปิดเสรีธุรกิจด้านพลังงาน เพื่อลดการผูกขาด โดยดำเนินการศึกษาความคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ถึงข้อดี ข้อเสีย หากมีการปฏิรูปการผูกขาดธุรกิจด้านพลังงานต้องสร้างความเป็นธรรม ลดการกีดกันทางการค้าในการประกอบธุรกิจด้านพลังงาน เพื่อให้ประชาชนผู้ใช้พลังงานได้รับประโยชน์สูงสุด โดยวางกรอบการพิจารณาการศึกษาธุรกิจด้านพลังงานไว้ ๒ ประเภท ดังนี้ ประเภทที่ ๑ ธุรกิจด้านพลังงานด้านไฟฟ้า ซึ่งพิจารณาทั้งในส่วนของระบบผลิตไฟฟ้า และระบบจำหน่ายไฟฟ้า ประเภทที่ ๒ ธุรกิจพลังงานด้านก๊าซธรรมชาติ ซึ่งในการพิจารณาจะให้ความสำคัญในการรับทราบข้อมูล ข้อเท็จจริง ความคิดเห็นทั้งในส่วนข้อดี ข้อเสีย ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอแนะจากหน่วยงานมาประกอบในการพิจารณา เพื่อให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง ดังนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามหลักการและเหตุผลในการปฏิรูปดังกล่าวข้างต้น และตามวิสัยทัศน์ และกรอบหลักการปฏิรูป ทำให้ต้องมีการปฏิรูประบบการผูกขาดธุรกิจด้านพลังงานของไทยให้มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และเชื่อมโยงกับทุกภาคส่วน ภายใต้หลักการ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ด้านการผูกขาดธุรกิจด้านพลังงาน โดยทำการศึกษาวิเคราะห์ข้อบังคับว่าด้วยการจัดทำข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดให้ใช้หรือเชื่อมต่อระบบส่งก๊าซธรรมชาติและสถานีแอลเอ็นจีแก่บุคคลที่สาม (TPA Regime) และการจัดทำข้อกำหนด/ข้อปฏิบัติสำหรับการเปิดให้บุคคลที่สามเข้าถึงระบบส่งและระบบจำหน่ายไฟฟ้า (Third-Party Access Code : TPA Code) พร้อมทั้งกำหนด

มาตรการและแนวทางในการกำกับดูแลการประกอบกิจการไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อทุกภาคส่วน เพื่อมิให้มีการใช้อำนาจเหนือตลาดโดยมิชอบ ทำให้ต้องมีทิศทางและเป้าหมายการปรับ/ปฏิรูปโครงสร้างกิจการไฟฟ้า โดยกำหนดให้มีการจัดทำ Roadmap ในการดำเนินการด้านต่างๆ เพื่อรองรับการปฏิรูปการผูกขาดธุรกิจด้านพลังงาน รวมถึงการพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการป้องกันการผูกขาดโดยธรรมชาติ และควรจัดระเบียบเพื่อให้ผู้ประกอบการทุกรายอยู่ภายใต้การกำกับตามนโยบายของภาครัฐให้เป็นไปตามระเบียบเดียวกัน

จากการศึกษา วิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องการปฏิรูปการผูกขาดธุรกิจด้านพลังงานนั้น ควรมีการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงสร้างกิจการพลังงานในแต่ละรูปแบบโดยละเอียด พร้อมทั้งพิจารณาข้อจำกัดทางกฎหมาย ความเสี่ยงต่อความมั่นคงด้านพลังงาน ผลกระทบต่อผู้ใช้ไฟฟ้าที่เป็นรูปแบบ Uniform Tariff และการสนับสนุนระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Cross Subsidy) รวมทั้งคำนึงถึงแผนแม่บทของประเทศ และการดำเนินการเปิดเสรีกิจการไฟฟ้า ควรต้องศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลว่ามีผลกระทบอย่างไร ในการแยกกิจการผลิตไฟฟ้าและกิจการระบบสายส่งไฟฟ้าออกจากกัน การเปิดเสรีระบบส่งไฟฟ้า รวมทั้งสร้างตลาดซื้อขายไฟฟ้าและเปิดโอกาสให้เอกชนสามารถดำเนินกิจการจำหน่ายไฟฟ้าแข่งขันกับรัฐวิสาหกิจได้อย่างเสรี เป็นนโยบายที่ส่งผลกระทบในหลายด้าน อาทิ อัตราค่าไฟฟ้า การลงทุนในระบบสายส่ง ความมั่นคงในระบบไฟฟ้า รวมทั้งสัญญาและข้อผูกพันด้านกฎหมาย จึงควรศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างกิจการไฟฟ้าของประเทศไทย ให้ครอบคลุมในทุกมิติ โดยดำเนินการเป็นโครงการนำร่อง หรือการกำหนดโซนนิ่ง เพื่อศึกษาถึงข้อดี ข้อเสีย แล้วนำข้อมูลทั้งหมดมาพิจารณาถึงความเหมาะสมในการเปิดเสรีกิจการไฟฟ้า ทั้งนี้ต้องพิจารณาถึงผลกระทบต่อทุกภาคส่วน และกำหนดแผนการดำเนินงานร่วมกับผู้มีส่วนได้เสีย ก่อนการบังคับใช้เต็มรูปแบบ รวมถึง ผลกระทบต่อค่าไฟฟ้าที่จะเกิดขึ้น ในอนาคตหากมีการปฏิรูปการผูกขาดหรือการปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้า พร้อมทั้งดำเนินการมอบหมายให้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) และสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) รับผิดชอบดำเนินการตามแนวทางการปฏิรูปการผูกขาดธุรกิจด้านพลังงาน โดยกำหนดโครงสร้างกิจการพลังงานด้านก๊าซธรรมชาติและกิจการพลังงานด้านไฟฟ้าอย่างเหมาะสม ดังนั้น จากการศึกษาการผูกขาดธุรกิจด้านพลังงาน นับได้ว่ามีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเปิดเสรีธุรกิจด้านพลังงานอย่างเป็นรูปธรรม หากการปฏิรูปโครงสร้างกิจการไฟฟ้า มีความเหมาะสมกับประเทศไทย และมีความพร้อมในการปฏิรูปแล้ว ประชาชนจะได้รับประโยชน์จากราคาพลังงาน (ก๊าซธรรมชาติ, ไฟฟ้า) ที่อยู่ในระดับที่เหมาะสม และสะท้อนต้นทุนที่แท้จริง ทำให้ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการด้านพลังงานทุกภาคส่วนสามารถประกอบธุรกิจที่มีการแข่งขันเสรีอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่มีการกีดกันทางการค้า เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในธุรกิจด้านพลังงานของประเทศต่อไป

ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ จึงได้เสนอรายงานเรื่องดังกล่าวให้กระทรวงพลังงาน เพื่อพิจารณามอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) และสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) รับไปพิจารณาข้อเสนอแนะและข้อสังเกตต่างๆ ในรายงานเพื่อนำเสนอคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) พิจารณาตามที่เห็นสมควรต่อไป

โดยในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เมื่อวันที่ **วันพฤหัสบดีที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๐** ที่ประชุมได้พิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานของคณะกรรมการเรื่อง **“ข้อเสนอแนะการปฏิรูปและผลการรับฟังความคิดเห็นเรื่องการผูกขาดธุรกิจด้านพลังงาน”** โดยมีมติให้ส่งรายงานเรื่องดังกล่าวไปยังกระทรวงพลังงานเพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาดำเนินการนำเสนอคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติต่อไป ทั้งนี้ **ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้ส่งรายงานดังกล่าว ไปยังกระทรวงพลังงานเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปแล้ว เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๐**

๓. เรื่อง “ผลการศึกษาการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงในภาครัฐ”

คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงานได้พิจารณาศึกษาและจัดทำรายงานเรื่อง “ผลการศึกษาการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงในภาครัฐ” โดยเล็งเห็นว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่นำเข้าสฤทธิด้านพลังงาน กล่าวคือ กว่าร้อยละ ๕๕ ของพลังงานที่จัดหาภายในประเทศเป็นการหาซื้อหรือนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศ ทั้งในรูปของน้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ (ทั้งทางท่อและในรูปของเรือขนส่ง LNG) ถ่านหิน และไฟฟ้าจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือเชื้อเพลิงชนิดน้ำมันดิบ ซึ่งประเทศไทยมีความจำเป็นต้องจัดหาเข้าประเทศในปัจจุบัน ประมาณ ๙๐๐,๐๐๐ - ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาร์เรลต่อวันนั้น พบว่ามากกว่าร้อยละ ๘๐ ของน้ำมันดิบที่นำเข้ามากลั่นในโรงกลั่นที่มีอยู่ในประเทศไทย ยังต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ไทยจึงเป็นประเทศที่มีความเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบหากเกิดวิกฤติราคาน้ำมันในตลาดโลกหรือเกิดภาวะสงครามที่กระทบต่อเส้นทางขนส่งลำเลียงน้ำมันในภูมิภาคอื่นๆ ของโลก คณะกรรมการฯ จึงได้ทำการศึกษา เปรียบเทียบ และวิเคราะห์จัดทำรายงานเรื่องการสำรองน้ำมันของภาครัฐในเชิงยุทธศาสตร์สำหรับประเทศไทย และพบว่า ไทยมีกลไกผ่านพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่กำหนดให้ผู้ประกอบการภาคเอกชน ได้แก่ โรงกลั่นน้ำมัน และผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ เป็นผู้สำรองน้ำมันในคลังหรือถังเก็บของเอกชน โดยปริมาณการสำรองจะกำหนดโดยอ้างอิงกับปริมาณการใช้ในประเทศและระยะเวลาในการจัดหาและขนส่งน้ำมันจากแหล่งผลิตที่สำคัญในโลกมายังประเทศไทยเป็นหลัก โดยปัจจุบันผู้ประกอบการภาคเอกชนมีการสำรองน้ำมันสำเร็จรูปในอัตราร้อยละ ๑ และมีการสำรองน้ำมันดิบในอัตราร้อยละ ๖ ของปริมาณความต้องการใช้น้ำมันแต่ละประเภท หรือโดยรวม ภาคเอกชนมีการสำรองปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงเทียบเท่าจำนวน ๒๕ วัน ของปริมาณความต้องการใช้น้ำมันในประเทศ

จากการศึกษาแนวทางปฏิบัติและตัวอย่างของประเทศต่างๆ ที่ต้องนำเข้าน้ำมันสุทธิ เช่นเดียวกับประเทศไทย คณะกรรมการฯ พบและมีความเห็นว่าประเทศเหล่านั้นตระหนักถึงความเสี่ยงจากการขาดแคลนน้ำมันเพื่อบริโภคภายในประเทศ จึงได้กำหนดกฎหมายให้ภาครัฐต้องมีการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงทางยุทธศาสตร์ด้วย เพื่อนำออกมาใช้ในยามฉุกเฉินเพื่อป้องกันภาวะแตกตื่นของผู้บริโภคจากการกักตุนน้ำมันเชื้อเพลิง หรือเพื่อใช้ในด้านความมั่นคงทางการทหารหากเกิดสงคราม ได้แก่ ญี่ปุ่น มีการสำรองโดยภาครัฐจำนวน ๘๔ วัน เกาหลีใต้ มีการสำรองโดยภาครัฐ จำนวน ๑๐๑ วัน ไต้หวัน มีการสำรองโดยภาครัฐ จำนวน ๗๐ วัน และเยอรมนี มีการสำรองโดยภาครัฐตามมาตรฐานของ IEA จำนวน ๙๐ วัน เป็นต้น คณะกรรมการฯ ได้ศึกษาวิเคราะห์ในเชิงภูมิศาสตร์และกระแสความเปลี่ยนแปลงของตลาดน้ำมันของโลกแล้ว มีความเห็นและข้อเสนอแนะสำหรับประเทศไทยว่า รัฐบาลควรพิจารณากำหนดให้มีการสำรองน้ำมันเพิ่มเติมในเชิงยุทธศาสตร์โดยภาครัฐเป็นผู้ดำเนินการเอง และให้เป็นการสำรองในรูปของน้ำมันดิบ (ส่วนเพิ่มจากที่ภาคเอกชนสำรองอยู่ตามกฎหมายว่าด้วยการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง) ในปริมาณที่จะเพียงพอใช้ในประเทศในยามวิกฤติเป็นจำนวนเทียบเท่า อีก ๓๐ วัน โดยแบ่งช่วงขั้นตอนเป็น ๓ ช่วง (Phases) ได้แก่ ระยะเวลาที่ ๑ (๗.๕ วัน) ระยะเวลาที่ ๒ (อีก ๗.๕ วัน) และระยะสุดท้าย (อีก ๑๕ วัน) ซึ่งจำเป็นต้องมีการลงทุนจัดซื้อน้ำมันดิบ และสร้างหรือเช่าถังเก็บโดยมีการออกกฎหมายรองรับการดำเนินงานดังกล่าว สำหรับแหล่งที่มาของเงินทุนเพื่อจัดหาน้ำมันดิบควรพิจารณาจากงบประมาณของรัฐ เงินกู้ หรือพันธบัตร โดยคำนึงถึงภาระทางการเงินในรูปของดอกเบี้ยด้วย ทั้งนี้ ทางรัฐบาล หรือหน่วยงานของรัฐ เป็นผู้วางนโยบาย ส่วนหน่วยงานที่รับผิดชอบการบริหารอาจจะเป็นในรูปขององค์กรร่วมภาครัฐและเอกชน หรือองค์กรของรัฐในรูปแบบพิเศษ หรือรัฐวิสาหกิจ

ในส่วนของสถานที่จัดเก็บและรูปแบบการจัดเก็บ เห็นควรเสนอให้หาสถานที่เก็บน้ำมันบนบกในบริเวณใกล้เคียงโรงกลั่นน้ำมันส่วนใหญ่ โดยในระยะแรกจะดำเนินการเช่าถังเก็บน้ำมันดิบระยะยาวจากผู้ประกอบการ และชำระค่าใช้จ่ายในรูปแบบค่าเช่ารายเดือน ซึ่งผู้ประกอบการจะเป็นผู้ดำเนินการสร้างถังเก็บน้ำมันตามหลักการทางวิศวกรรม ซ่อมบำรุงตามมาตรฐานความปลอดภัย และปฏิบัติตามข้อกำหนด

ในด้านความปลอดภัยต่อประชาชน ชุมชน และสิ่งแวดล้อมภายใต้การกำกับจากภาครัฐ ส่วนระยะต่อไปรัฐอาจพิจารณาลงทุนสร้างสถานที่กักเก็บเองด้วยก็ได้ น้ำมันเชื้อเพลิงนับเป็นแหล่งพลังงานขั้นต้นที่สำคัญของประเทศไทยและมีแนวโน้มความต้องการในการใช้น้ำมันที่เติบโตอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ในขณะที่ประเทศไทยยังต้องพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศทางตะวันออกกลางและภูมิภาคอื่น ๆ เป็นส่วนใหญ่ จึงมีความจำเป็นที่รัฐจะต้องบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณาปัจจัยที่อาจเกิดวิกฤติในภูมิภาคต่าง ๆ อาทิ ข้อพิพาททางภูมิศาสตร์ ภัยธรรมชาติ หรือ การก่อการร้าย ซึ่งจะมีผลต่อภาวะขาดแคลนน้ำมันในตลาดโลก และอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางทหารและเศรษฐกิจของประเทศในวงกว้าง การสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงทางยุทธศาสตร์ของประเทศจึงนับเป็นยุทธศาสตร์ด้านพลังงานอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับประเทศไทย ในการป้องกันและบรรเทาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการขาดแคลนน้ำมันหรือวิกฤติราคาน้ำมันในโลก ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการฯ จึงได้เสนอรายงานเรื่อง “ผลการศึกษาการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงในภาครัฐ” ให้กระทรวงพลังงานไว้เป็นข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาในการดำเนินการต่อไป

โดยในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้พิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานของคณะกรรมการเรื่อง “ผลการศึกษาการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงในภาครัฐ” โดยมีมติให้ส่งรายงานเรื่องดังกล่าวพร้อมความเห็นของกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (วิป สปท.) ไปยังกระทรวงพลังงานเพื่อเป็นข้อมูลต่อไป

---

๘. คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงาน
ของ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๖๐

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด่วนที่สุด

(สำเนา)

ที่ (สพท) ๑๘๑๗/๐๕๖๐

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดังกล่าว จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้มีมติ
ให้คณะกรรมการแต่ละคณะตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗๓ วรรคสอง
รายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติงานต่อประธานสภาทุกเดือน นั้น

ในการนี้ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
ขอรายงานความคืบหน้าผลการปฏิบัติงานประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๖๐ ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อน
การปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗๓ วรรคสี่

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พรพันธ์ บุญยรัตพันธุ์

(นางพรพันธ์ บุญยรัตพันธุ์)

ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

สำนักกรรมการ ๓

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๕๗ - ๘

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๕๘

สำเนาถูกต้อง

(นายสาธิต ประเสริฐศักดิ์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

มลฑา/ร่าง
เพ็ริยว/พิมพ์
บำรุง/ทาน

รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงาน
ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๖๐

๑. รายงานการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ประจำเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐

๑.๑ คณะกรรมการมีการประชุมจำนวน ๓ ครั้ง คือ

๑) วันพฤหัสบดีที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๐ โดยมีเรื่องพิจารณา ดังนี้

- พิจารณาความคืบหน้าการดำเนินงานของแต่ละคณะอนุกรรมการ และสรุปการดำเนินงานของคณะกรรมการ

๒) วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ โดยมีเรื่องพิจารณา ดังนี้

- พิจารณาความคืบหน้าการดำเนินงานของแต่ละคณะอนุกรรมการ และสรุปการดำเนินงานของคณะกรรมการ

- พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ....

๓) วันศุกร์ที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ โดยมีเรื่องพิจารณา ดังนี้

- พิจารณาสรุปผลการดำเนินงานของแต่ละคณะอนุกรรมการ เพื่อเสนอสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

๑.๒ การศึกษาดูงานหรือสัมมนา (ถ้ามี)

-

๑.๓ การรับฟังความคิดเห็น

-

๑.๔ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

-

๑.๕ การศึกษาวิจัย (ถ้ามี)

-

๑.๖ อื่น ๆ

-

๒. รายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิรูป (จำนวนเรื่องตามที่คณะกรรมการ
ได้ดำเนินงาน)

๒.๑ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปทรัพยากรธรรมชาติ มีความคืบหน้าการดำเนินงาน
ในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ ดังนี้

แผนการปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติ

จากแผนการปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติ ในช่วง ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ – ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐
คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปทรัพยากรธรรมชาติ ในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูป
ประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้ดำเนินการปรับปรุง
แผนการปฏิรูปทรัพยากรธรรมชาติให้มีความครอบคลุมในทุกมิติ พร้อมทั้งกำหนดแนวทางในการ

ขับเคลื่อนการปฏิรูปทรัพยากรธรรมชาติให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน โดยวิเคราะห์จากปัญหา และสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา ตลอดจนกำหนดแนวทางการแก้ไขที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติของประเทศอย่างยั่งยืน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. การดำเนินงานในช่วง ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๑.๑ การจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้และการเพิ่มพื้นที่ป่าของประเทศ
ประกอบด้วย

- ๑) เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ....
- ๒) เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. .... และ ร่างพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ....
- ๓) เรื่อง การปฏิรูปกลไกทางเศรษฐศาสตร์และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาและควบคุมทรัพยากรป่าไม้ (ชื่อเดิมตามที่เสนอในแผนการปฏิรูปของคณะกรรมการฯ คือ กองทุนพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อควบคุมทรัพยากรป่าไม้ (RFID)) ซึ่งคณะกรรมการฯ ขอถอนเรื่องดังกล่าวออกจากแผนปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐

๑.๒ การปฏิรูปการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

- การพัฒนากลไกการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ....

๑.๓ การพัฒนากลไกการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง คือ

- ๑) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง : การผลักดันร่างพระราชบัญญัติการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล พ.ศ. ....
- ๒) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเรื่องการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์และกำหนดพื้นที่คุ้มครองทางทะเล

๒. รายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิรูป ช่วงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปทรัพยากรธรรมชาติ ในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำรายละเอียดโครงการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ให้มีความเหมาะสม และเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ที่ผ่านมาคณะอนุกรรมการมีการประชุมทั้งสิ้น ๑๑ ครั้ง ทั้งนี้ ในช่วงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ ได้มีการประชุม จำนวน ๓ ครั้ง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

การจัดประชุม ในช่วงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐

- ๑) การประชุม ครั้งที่ ๑๐๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๐ โดยพิจารณาเตรียมการเกี่ยวกับโครงการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายในการขับเคลื่อนการปฏิรูปทรัพยากรป่าไม้ของชาติ
- ๒) การประชุม ครั้งที่ ๑๑๐ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ พิจารณาเตรียมการเกี่ยวกับโครงการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายในการขับเคลื่อนการปฏิรูปทรัพยากรป่าไม้ของชาติ
- ๓) การประชุม ครั้งที่ ๑๑๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ พิจารณาการจัดทำสรุปผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปทรัพยากรธรรมชาติ ในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

๓. รายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับการเดินทางไปศึกษาดูงาน ช่วงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปทรัพยากรธรรมชาติ ได้เดินทางไปศึกษาดูงานในช่วงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ ดังนี้

- ๑) ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายในการขับเคลื่อนการปฏิรูปทรัพยากรป่าไม้ของชาติ ระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๘ - วันศุกร์ที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ จังหวัดอุบลราชธานี
- ๒) ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายในการขับเคลื่อนการปฏิรูปทรัพยากรป่าไม้ของชาติ ระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๒๒ - วันศุกร์ที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ จังหวัดจันทบุรี

๒.๒ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการสาธารณสุข มีความคืบหน้าการดำเนินงานในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ ดังนี้

คณะอนุกรรมการฯ มีการประชุมพิจารณาเรื่องต่าง ๆ และมีการเดินทางไปศึกษาดูงาน ดังนี้

๑) คณะอนุกรรมการมีการเดินทางไปศึกษาดูงาน เรื่อง “ประเด็นปฏิรูปและการขับเคลื่อนระบบสุขภาพประเทศไทย” ในระหว่างวันพุธที่ ๑๔ ถึงวันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ จังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารจัดการระบบบริการสาธารณสุขในระดับปฐมภูมิ และเพื่อให้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการสุขภาพของสถานพยาบาลในระดับปฐมภูมิ

ทั้งนี้ การศึกษาดูงานในวันและสถานที่ดังกล่าว มีการศึกษาดูงานและประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและรับฟังการบรรยายสรุป เรื่อง “การดำเนินงานเขตสุขภาพที่ ๗” การดำเนินงาน Primary Care Cluster และ District Health System” อำเภอเมืองร้อยเอ็ด และการดำเนินงานคลินิกหมอครอบครัว” ศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง กกต. ณ ห้องประชุมสภาเขต ชั้น ๗ อาคารเฉลิมพระเกียรติจุฬารัตน์ ณ จังหวัดร้อยเอ็ด รวมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและรับฟังการบรรยายสรุป เรื่อง “การดำเนินงาน Primary Care Cluster และ District Health System” และการดำเนินงานคลินิกหมอครอบครัว” ณ ห้องประชุมสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาฬสินธุ์ และศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เยี่ยมชมการดำเนินงานคลินิกหมอครอบครัวโคกสี บ้านโคกสี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

๒) คณะอนุกรรมการมีการประชุมพิจารณาศึกษา เรื่อง “มาตรฐานการจัดทำโครงสร้างแสดงรายละเอียดบัญชีบริการของสถานพยาบาลประกอบพระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙” และ “ข้อคิดเห็นของคณะกรรมการในการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....” โดยได้นำเสนอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมพิจารณา รวมทั้งได้นำเสนอต่อคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณาในคราวประชุมครั้งที่ ๖๖ เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ โดยที่ประชุมได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบกับรายงานทั้ง ๒ เรื่อง โดยให้คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม นำกราบเรียนประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อเสนอต่อนายกรัฐมนตรี ประธานคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการตามความเห็นสมควรต่อไป

๓) คณะอนุกรรมการมีการเดินทางไปศึกษาดูงาน เรื่อง “ประเด็นปฏิรูปและการขับเคลื่อนระบบสุขภาพประเทศไทย” ในระหว่างวันพุธที่ ๒๘ ถึงวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐

ณ จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานระบบบริหารจัดการด้านการแพทย์แผนไทยและระบบยาสมุนไพร รวมทั้งศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการการควบคุมโรคตามแนวชายแดน

ทั้งนี้ การศึกษาดูงานในจังหวัดปราจีนบุรี มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและรับฟังการบรรยายสรุปเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านสาธารณสุข ดังนี้

๑) การดำเนินงานด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ตามทิศทางของการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม : Herbal City และ “Wellness City

๒) การเยี่ยมชมการดำเนินงานของศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองศาลาไทย

๓) การเยี่ยมชมสวนสมุนไพรเกษตรอินทรีย์ บ้านดงบัง รวมทั้งปลูกต้นไม้ สวนสมุนไพรหายาก อภัยภูเบศรเวชนคร เขาใหญ่

ส่วนการศึกษาดูงานในจังหวัดสระแก้ว มีการศึกษาดูงานดังนี้

๑) มีการศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน ณ ด้านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ ศึกษาดูงานระบบการควบคุมโรคตามแนวชายแดน

๒) ศึกษาดูงานและมีการประชุมร่วมกัน รวมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและรับฟังการบรรยายสรุปเกี่ยวกับสภาพปัญหาโรงพยาบาลชายแดน เกี่ยวกับสถานการณ์การเงินการคลัง การดูแลแรงงานต่างด้าว และระบบบริหารจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว ณ โรงพยาบาลรัฐประเทศ

๓) การรับฟังบรรยายสรุป และเยี่ยมชมการดำเนินงานของโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว เกี่ยวกับสถานการณ์ด้านการเงินการคลัง การดูแลแรงงานต่างด้าว และระบบบริหารจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว

๔) คณะอนุกรรมการมีการพิจารณาผลการดำเนินงาน เพื่อจัดทำสรุปผลการดำเนินงานเสนอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณา เพื่อจัดทำเป็นรูปเล่มเสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

๒.๓ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปสิ่งแวดล้อม มีความคืบหน้าการดำเนินงานในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ ดังนี้

สถานะข้อเสนอดำเนินการปฏิรูปของคณะอนุกรรมการ

- การปฏิรูปกฎหมายและระบบการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศ

ปัจจุบัน นายกรัฐมนตรีเห็นชอบ ส่งเรื่องให้คณะกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปด้านความมั่นคง ลดความเหลื่อมล้ำ การเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (คณะ๕) แจ้งต่อกระทรวงมหาดไทย (มท.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) แล้ว

หมายเหตุ รายงานฉบับนี้ได้จัดทำข้อเสนอการปฏิรูปในระดับกฎหมายและนโยบาย โดยเสนอให้มีการบูรณาการกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้เป็นกฎหมายหลักฉบับเดียว เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการบริหารจัดการและบังคับใช้ ทั้งนี้ พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ (เสนอโดยกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศ) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔/ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๐

- การปฏิรูปการดำเนินการด้านการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของไทย และแนวทางการดำเนินงานไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

ที่ประชุมคณะกรรมการประสานงานรวม ๓ ฝ่าย ได้มีมติเห็นชอบ ส่งเรื่องไปยังกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณรองนายกรัฐมนตรี และรองประธานกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปด้านความมั่นคง ลดความเหลื่อมล้ำ การเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (คณะ๕) และนายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรีนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีได้รับทราบต่อไปแล้ว

- การปฏิรูปด้านระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของประเทศ

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (สลง.) ได้รับเรื่องดังกล่าว และส่งเรื่องต่อไปยังกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) และพลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี และรองประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปด้านความมั่นคง ลดความเหลื่อมล้ำ การเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (คณะ๕) กราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไปแล้ว

- การปฏิรูปด้านการผังเมือง ร่างพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

ที่ประชุมคณะกรรมการประสานงานรวม ๓ ฝ่าย ได้มีมติเห็นชอบ ส่งเรื่องพร้อมความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ กราบเรียนนายกรัฐมนตรีได้รับทราบ และพลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณรองนายกรัฐมนตรี และรองประธานกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปด้านความมั่นคง ลดความเหลื่อมล้ำการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (คณะที่ ๕) และนายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี และรองประธานกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปด้านระบบราชการฯ (คณะที่ ๓) เพื่อพิจารณาอีกครั้ง ก่อนให้ความเห็นชอบนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ตามขั้นตอนของมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙ และส่งแผนการปฏิรูปพร้อมข้อสังเกตของที่ประชุมให้กระทรวงมหาดไทย พิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบัน รายงานฉบับนี้ได้รับการอนุมัติหลักการจากคณะรัฐมนตรี และคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการส่งร่างกฎหมายกลับมายังคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอสภานิติแห่งชาติพิจารณาดำเนินการต่อไป

- การปฏิรูปการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาไฟฟ้า

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้เห็นชอบกับรายงานฉบับนี้ เมื่อคราวประชุมครั้งที่ ๖๑/๒๕๕๙ วันอังคารที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ และนำส่งคณะรัฐมนตรีเมื่อวันพุธที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๙

- แนวทางการส่งเสริมและจัดอุปสรรคในการนำขยะมูลฝอยไปเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้เห็นชอบกับรายงานฉบับนี้ เมื่อคราวประชุมครั้งที่ ๖๑/๒๕๕๙ วันอังคารที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ และนำต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๙

๙. คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการสื่อสารมวลชน

รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงาน
ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน
ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๖๐

๑. รายงานการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๖๐

๑.๑ มีการประชุม จำนวน ๓ ครั้ง

(๑) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๗๔ ประชุมวันพุธที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๐

๑.๑ เรื่องพิจารณา เรื่องร้องเรียนของนายชัยชนวัฒน์ เจริญกิจวรวุฒิ กรณีขอให้ตรวจสอบหนังสือคำสั่งแต่งตั้งประธานคณะทำงานภาคสนามเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการแก้ไขกฎหมายและการปฏิรูปการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดแจ้งการพิมพ์ และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องข้อกับสื่อในความรับผิดชอบของกระทรวงวัฒนธรรม

(๒) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๗๕ ประชุมวันพุธที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐

๒.๑ เรื่องพิจารณา รายงานเรื่อง “การปฏิรูปการกำกับดูแลกิจการอวกาศและการให้บริการดาวเทียมสื่อสารของประเทศไทย” ของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ และด้านโทรคมนาคม

๒.๒ เรื่องพิจารณา รายงานความคืบหน้าการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการทั้ง ๓ คณะ

(๓) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๗๖ ประชุมวันอังคารที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๐

๓.๑ เรื่องพิจารณา รายงานเรื่อง “ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะการปฏิรูปการใช้สื่อโซเชียลมีเดีย (Social Media)” ของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสื่อออนไลน์

๓.๒ เรื่องพิจารณา รายงานความคืบหน้าการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการทั้ง ๓ คณะ

๑.๒ การศึกษาดูงานหรือสัมมนา

คณะกรรมการจัดโครงการสัมมนาเรื่อง “การประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อการพัฒนาคู่มือมาตรฐานกลางทางจริยธรรมของสื่อมวลชนภายใต้ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. ....” วันพุธที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมรักตะกนิษฐ ชั้น ๒ อาคารรักตะกนิษฐ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมของสื่อมวลชนจากผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ภาคประชาชน ภาควิชาการ และภาคประชาสังคม เพื่อการจัดทำร่างมาตรฐานวิชาชีพกลางด้านจริยธรรม ภายใต้ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. ....

๑.๓ การรับฟังความคิดเห็น

ไม่มี

๑.๔ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๑.๕ การศึกษาวิจัย

ไม่มี

๑.๖ อื่น ๆ

ไม่มี

๒. รายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิรูป

คณะกรรมการได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนการปฏิรูปประเทศหนึ่งปีครึ่ง เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบระยะเวลาในการปฏิรูปประเทศของรัฐบาลที่มีการเปลี่ยนแปลงตามลำดับ และได้มีการดำเนินการตามแผนการปฏิรูป ดังนี้

๒.๑ เรื่องสืบเนื่องจาก สภาพปฏิรูปแห่งชาติ จำนวน ๒ เรื่อง

๒.๑.๑ แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้นับจากวันประกาศ ๑ วัน

๒.๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. ....

คณะกรรมการเสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเมื่อวันจันทร์ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และมีมติเห็นชอบ เสนอคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๐

๒.๒ เรื่องเสนอใหม่โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อมวลชน จำนวน ๑๑ เรื่อง

๒.๒.๑ ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้นับจากวันประกาศ ๑๒๐ วัน

๒.๒.๒ รายงานผลการศึกษาและข้อเสนอแนะการปฏิรูปหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลสื่อออนไลน์

คณะรัฐมนตรีส่งให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ

๒.๒.๓ ประสานงานกับผู้ประกอบการสื่อออนไลน์ระหว่างประเทศ เพื่อสร้างความเข้าใจในบริบทของสังคมไทย อันจะก่อให้เกิดผลดีต่อความมั่นคงของชาติ

ได้มีการดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้ว

๒.๒.๔ การปกป้องคุ้มครองและรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของโครงสร้างพื้นฐานสำคัญด้านสารสนเทศของประเทศ ชื่อเดิมรายงานเรื่อง “จัดทำร่างนโยบายและแผนรักษาความมั่นคงปลอดภัยของโครงสร้างพื้นฐานด้านสารสนเทศของประเทศ”

คณะกรรมการธิการเสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเมื่อวันอังคารที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และมีมติเห็นชอบ ขณะนี้อยู่ระหว่างการปรับปรุงเนื้อหารายงานตามข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๒.๒.๕ ร่างพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

คณะกรรมการธิการเสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเมื่อวันจันทร์ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และมีมติเห็นชอบ นำเสนอคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๐

๒.๒.๖ ผลการศึกษาและข้อสังเกตร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ....

คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ส่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. .... กลับไปยังกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเพื่อพิจารณาทบทวนหลักการเกี่ยวกับโครงสร้างองค์ประกอบของคณะกรรมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ (กปช.) แล้วนำเสนอมายังคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

๒.๒.๗ การปฏิรูปกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์และร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (ฉบับที่..) พ.ศ. ....

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติได้ดำเนินการเพื่อเสนอสมานิติบัญญัติแห่งชาติ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

๒.๒.๘ การศึกษาแนวทางจัดทำกฎหมายเพื่อใช้บังคับในกิจการดาวเทียมและอวกาศ

คณะกรรมการธิการมีกำหนดเสนอรายงานต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศในวันอังคารที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๒.๒.๙ ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์

คณะกรรมการธิการเสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเมื่อวันอังคารที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และมีมติเห็นชอบ ขณะนี้อยู่ระหว่างนำเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๒.๑๐ การปฏิรูประบบและเครื่องมือด้านการสื่อสารและโทรคมนาคม เพื่อสนับสนุนภารกิจป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และประโยชน์สาธารณะ

คณะกรรมการรวมสามฝ่าย มีมติเห็นชอบวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๙ และส่งให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม รายงานความคืบหน้าต่อคณะกรรมการรวมสามฝ่ายทุกเดือน

๒.๒.๑๑ ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะการปฏิรูปการใช้สื่อโซเชียลมีเดีย (Social Media)

คณะกรรมการธิการมีกำหนดเสนอรายงานต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศในวันจันทร์ที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๒.๒.๑๒ การปฏิรูปสื่อภาครัฐในการสนับสนุนกิจการด้านสื่อเพื่อประโยชน์สาธารณะ

คาดว่าจะแล้วเสร็จและเสนอเป็นรายงานได้ภายในเดือนกรกฎาคม

-----

๑๐. คณะกรรมการข้าราชการชั้นเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านสังคม

รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงาน

ของ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด้านสังคม

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ประจำเดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

**รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงาน
ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม
ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๖๐**

๑. รายงานการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ประจำเดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๑.๑ มีการประชุม จำนวน ๔ ครั้ง ดังนี้

(๑) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๓๓ ประชุมวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๐

๑.๑ เรื่อง พิจารณาแผนการดำเนินงานการเปิดโครงการถนนคนดี ณ จังหวัดอุดรธานีและจังหวัดเชียงราย ร่วมกับคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเชิงประเด็น (Quick Win) โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม

ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาแผนการดำเนินงานการเปิดโครงการถนนคนดี ณ จังหวัดอุดรธานีและจังหวัดเชียงราย ร่วมกับคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเชิงประเด็น (Quick Win) โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

การประชุมในครั้งนี้เป็นการหารือของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน เพื่อเตรียมดำเนินการต่อจากที่ได้เคยจัดกิจกรรมมาแล้วจำนวน ๒ ครั้ง คือ กรุงเทพมหานครและจังหวัดชลบุรี ซึ่งมีเป้าหมายคือต้องการกระจายงานต่อชุมชน และกระตุ้นความคิดในชุมชนต่าง ๆ ที่จัดกิจกรรมว่าจะดำเนินการสิ่งใดต่อไปในเรื่องนี้ร่วมกัน โดยการหารือครั้งนี้จะมีการพิจารณาว่าพื้นที่ที่มีการคัดเลือกแล้วคือ จังหวัดอุดรธานีและจังหวัดเชียงราย จะสามารถดำเนินการสิ่งใดได้บ้าง ซึ่งหนึ่งในนั้นคือการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชการที่ ๙ ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๗๐ ปี ทั้งนี้ รูปแบบกิจกรรมส่วนใหญ่จะเหมือนกับจังหวัดชลบุรี โดยมีศิลปินดารานักร้อง นักแสดงมาร่วมรายการ มีการจัดของขวัญพิเศษ เช่น บัตรบลูการ์ดมอบเป็นของขวัญแด่แขกผู้มีเกียรติที่เชิญมาพิเศษ มีการแจกวางกั้นน็อค จำนวน ๓๐๐ ใบ มีการตัดต่อวิดีโอทัศน์นำเสนอในช่วงเวลาว่างและในโอกาสเหมาะสม มีการจัดทำสื่อข้อมูลแจกต่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมและถ่ายทอดสดผ่านสื่อต่าง ๆ ในจังหวัดด้วย

มติที่ประชุม ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมดังกล่าว ซึ่งได้กำหนดสถานที่และช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม ดังนี้

๑) จังหวัดอุดรธานี ในวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๒) จังหวัดเชียงราย ในวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๑.๒ เรื่อง พิจารณารายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม เรื่องการปฏิรูประบบบริหารจัดการข้อมูลด้านแรงงาน นำเสนอโดยคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบแรงงานและระบบคุ้มครองผู้บริโภค

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบแรงงานและระบบคุ้มครองผู้บริโภค ได้นำเสนอรายงานฯ เพิ่มเติมอีกครั้ง หลังจากที่ประชุมคณะกรรมการได้เคยให้ข้อสังเกตต่อการพิจารณาศึกษาไว้แล้ว ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการได้มีมติว่าเมื่อคณะอนุกรรมการพิจารณาแล้วเสร็จให้นำกลับมาให้ที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาอีกครั้ง โดยเนื้อหาของรายงานฯ หลักการมาจากแผนการปฏิรูปแรงงานในวาระการปฏิรูปที่ ๓๗ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวนโยบายของประเทศและการพิจารณาศึกษาได้มีการพิจารณาถึงสภาพปัญหาและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการรวบรวมสถานการณ์ด้านแรงงานที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การนำเสนอวิธีการปฏิรูปและแนวทางแก้ไข รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการ

มติที่ประชุม ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่ารายงานฉบับนี้คณะกรรมการได้เคยพิจารณา และให้ข้อสังเกตแล้ว และคณะกรรมการได้ดำเนินการปรับปรุงตามที่คณะกรรมการได้เสนอ ที่ประชุม จึงได้มีมติเห็นชอบกับรายงานดังกล่าว และมีมติให้นำเสนอต่อคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศพิจารณา ในวันพฤหัสบดีที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๐ เพื่อบรรจุเข้าสู่การพิจารณาของสภาขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศต่อไป

๑.๓ เรื่อง พิจารณาติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานตามวาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน ๒๗ วาระ ในปี ๒๕๖๐ (วาระปฏิรูปที่ ๑๔ ปฏิรูปแรงงาน : การจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร เพื่อจัดระเบียบแรงงานข้ามชาติเข้าสู่ระบบ วาระปฏิรูปที่ ๑๖ การเตรียมการผู้สูงอายุ และวาระปฏิรูปที่ ๒๑ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ)

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบแรงงานและระบบคุ้มครองผู้บริโภค ได้รายงาน ให้ที่ประชุมทราบว่า จากที่ได้ประสานไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานเพื่อขอเข้าพบและหารือในเรื่อง วาระปฏิรูปที่ ๑๔ ปฏิรูปแรงงาน : การจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร เพื่อจัดระเบียบแรงงาน ข้ามชาติเข้าสู่ระบบ โดยผลจากการประสานงานได้ทราบว่ารัฐมนตรีฯ ดิถฎการกิจที่ต่างประเทศ และจะกลับมา ในวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๐ ซึ่งหลังจากวันดังกล่าวจะได้ประสานช่วงวัน เวลา และสถานที่ในการเข้าพบต่อไป

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบ

๑.๔ เรื่อง พิจารณาความคืบหน้าผลการดำเนินงานของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ในคณะกรรมการ ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม

ที่ประชุมได้พิจารณาและรับทราบผลการดำเนินงานของแต่ละคณะกรรมการตามเอกสาร ที่ได้มีการเสนอต่อที่ประชุม โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑) คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบสร้างเสริมชุมชนเข้มแข็ง

คณะกรรมการได้เสนอปรับกำหนดการและสถานที่ในการเดินทางไปศึกษาดูงาน โดยเปลี่ยนจากการเดินทางไปศึกษาดูงานเรื่องชาวเลราไว๋ จังหวัดภูเก็ต ในระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ เปลี่ยนเป็นการศึกษาดูงานพื้นที่การจัดการชุมชนเข้มแข็ง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ “แม่แจ่มโมเดลพลัส” ในระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ เนื่องจากเป็นชุมชนต้นแบบที่สำคัญ และในช่วงเดียวกันนี้จะมีการจัดเวที รวมพลังพลเมืองเชียงใหม่ : สานพลังคนเมืองแจ่มปลูกไม้ สร้างป่า สร้างรายได้ สู่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” จึงมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงสถานที่ในการเดินทางไปศึกษาดูงานดังกล่าว

มติที่ประชุม ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับการเดินทางไปศึกษาดูงานด้านดังกล่าว

๒) คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบแรงงานและระบบคุ้มครองผู้บริโภค

คณะกรรมการได้นำเสนอกิจกรรมให้คณะกรรมการพิจารณา จำนวน ๒ เรื่อง ดังนี้

(๑) คณะกรรมการจะมีการจัดทำหนังสือ เรื่อง “๑ ปี ๘ เดือน บนเส้นทางปฏิรูปแรงงาน

๑ ก้าวอนาคตข้างหน้าคนทำงานในประเทศไทย

มติที่ประชุม ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องนี้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และคณะกรรมการจะมีการรวบรวมผลงานเพื่อนำเสนอต่อประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อรวบรวม เป็นผลงานและจัดพิมพ์เป็นหนังสือออกเผยแพร่อยู่แล้ว ที่ประชุมจึงได้มีมติให้คณะกรรมการนำเรื่องนี้ไป หารือประธานกรรมการเพื่อพิจารณาว่าจะดำเนินการต่อกรณีนี้อย่างไรต่อไป

(๒) รับรองรายงานสรุปผลการเดินทางไปศึกษาดูงาน เรื่อง “ปัญหาแรงงานข้ามชาติ” ระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ จังหวัดสระแก้วและจังหวัดจันทบุรี

มติที่ประชุม ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบกับรายงานการเดินทางไปศึกษาดูงาน ดังกล่าว

(๒) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๗๔ ประชุมวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๐

๒.๑ เรื่อง พิจารณาสรุปผลการนำเสนอรายงานของคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านสังคม เรื่อง การปฏิรูประบบบริหารจัดการข้อมูลด้านแรงงาน ต่อคณะกรรมการวิชาการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ที่ประชุมได้เลื่อนการพิจารณา เนื่องจากคณะกรรมการวิชาการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยังไม่ได้มีการพิจารณา

๒.๒ เรื่อง พิจารณาเรื่องร้องเรียนกรณีสมาคมการจัดหางานไทยไปต่างประเทศขอให้มีการผลักดันการแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดแรงงานไทยไปต่างประเทศ

ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาเรื่องร้องเรียน กรณีสมาคมการจัดหางานไทยไปต่างประเทศ ขอให้มีการผลักดันการแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดแรงงานไทยไปต่างประเทศ ซึ่งมีรายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุม โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

สืบเนื่องจาก เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ สมาคมการจัดหางานไทยไปต่างประเทศ ได้มายื่นหนังสือต่อประธานกรรมการ โดยขอให้คณะกรรมการผลักดันการแก้ไขกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการส่งแรงงานไทยไปต่างประเทศ เนื่องจากมีเนื้อหาที่ล้ำสมัยไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ก่อให้เกิดปัญหาอุปสรรคต่อการจัดหางานเพื่อไปทำงานต่างประเทศหลายประการ

จากนั้น ที่ประชุมได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยสรุปได้ว่า เรื่องนี้เป็นโอกาสที่ดีในการที่จะนำประเด็นนี้ไปหารือในการเข้าพบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ซึ่งคณะกรรมการอาจมีการหารือและประสานงานถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาในเบื้องต้นกับกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน แต่ในส่วนของ การแก้ไขกฎหมายจะเป็นอำนาจหน้าที่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

มติที่ประชุม ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการประจำคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบแรงงานและระบบคุ้มครองผู้บริโภค หาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนดังกล่าวเพิ่มเติม พร้อมทั้งประสานงานกับอธิบดีกรมการจัดหางาน เพื่อเตรียมการหารือและสรุปประเด็นในการเข้าพบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานต่อไป

๒.๓ เรื่อง พิจารณาติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานตามวาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน ๒๗ วาระ ในปี ๒๕๖๐ (วาระปฏิรูปที่ ๑๔ ปฏิรูปแรงงาน : การจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร เพื่อจัดระเบียบแรงงานข้ามชาติเข้าสู่ระบบ วาระปฏิรูปที่ ๑๖ การเตรียมการผู้สูงอายุ และวาระปฏิรูปที่ ๒๑ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ)

นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์ ประธานกรรมการ ได้กล่าวต่อที่ประชุมว่า ในขณะนี้ การดำเนินงานตามวาระการปฏิรูปต่าง ๆ ยังไม่มีความคืบหน้าเท่าที่ควร ซึ่งมีเพียงเรื่องการเตรียมการผู้สูงอายุ ที่รัฐบาลได้ดำเนินการค่อนข้างเป็นรูปธรรม โดยขอมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการประจำคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบรองรับสังคมสูงวัยและผู้ด้อยโอกาส ขอข้อมูลเกี่ยวกับภาพรวมการดำเนินงานของรัฐบาลในเรื่องการเตรียมการผู้สูงอายุ จากกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และให้มีการเชิญอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการครั้งต่อไป เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว พร้อมทั้งให้เชิญอธิบดีกรมการจัดหางาน เพื่อให้ข้อมูลและหารือเกี่ยวกับประเด็นความคืบหน้าการดำเนินงานด้านแรงงานด้วย

มติที่ประชุม ที่ประชุมมีมติให้เชิญอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุและอธิบดีกรมการจัดหางาน เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาความคืบหน้าผลการดำเนินการของรัฐบาลเกี่ยวกับการเตรียมการผู้สูงอายุและประเด็นด้านแรงงาน ในการประชุมครั้งต่อไป

๒.๔ เรื่อง พิจารณาความคืบหน้าผลการดำเนินงานของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม

ที่ประชุมได้พิจารณาความคืบหน้าผลการดำเนินงานของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ในคณะกรรมการ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบสร้างเสริมชุมชนเข้มแข็ง

คณะกรรมการมีกำหนดการเดินทางไปศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับระบบสร้างเสริมชุมชนเข้มแข็ง จำนวน ๒ ครั้ง ได้แก่ ๑) การเดินทางศึกษาดูงาน “รวมพลังพลเมืองเชียงใหม่ สานพลังคนเมืองแจ่มปลูกไม้ สร้างป่า สร้างรายได้สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ จังหวัดเชียงใหม่ ๒) การเดินทางศึกษาดูงานเรื่องต้นไม้ วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ จังหวัดราชบุรี

๒) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบรองรับสังคมสูงวัยและผู้ด้อยโอกาส

คณะกรรมการจะมีการเดินทางไปศึกษาดูงานด้านผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส ณ จังหวัดสงขลา ระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ มิถุนายน - วันเสาร์ที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๓) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบแรงงานและระบบคุ้มครองผู้บริโภค

คณะกรรมการได้มีการรายงานความคืบหน้าผลการดำเนินงานตามเอกสารที่นำเสนอต่อที่ประชุม

๔) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเชิงประเด็น (Quick Win)

คณะกรรมการจะได้มีการเดินทางไปศึกษาดูงานและจัดสัมมนา เรื่อง “ถนนคนดี ประชาชนร่วมใจ ป้องกันอุบัติเหตุบนท้องถนน” ระหว่างวันที่ ๖ - ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ จังหวัดอุดรธานี

๕) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านการคุ้มครองผู้บริโภค (เพื่อการเฝ้าระวัง

ทางสังคม)

คณะกรรมการจะมีการจัดสัมมนาในวันศุกร์ที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ โดยขอเปลี่ยนแปลงชื่อโครงการ จากเดิม “ระบบดิจิทัลกับการร้องทุกข์ ยุคไทยแลนด์ ๔.๐” แก้ไขเป็น “ดิจิทัลเทคโนโลยีกับการเฝ้าระวังชุมชน” เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้ คณะอนุกรรมการได้มีการประชุมพิจารณาการจัดทำรายงานเรื่อง “ดิจิทัลเพื่อการเฝ้าระวังทางสังคม เสริมสร้างวินัย และความเข้มแข็งของชุมชนสังคม (Digital Community Watch Dog)” ซึ่งมีเนื้อหาที่ค่อนข้างสมบูรณ์แล้ว โดยจะมีการนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการพิจารณาในโอกาสต่อไป

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบรายงานความคืบหน้าผลการดำเนินงานของคณะกรรมการแต่ละชุดตามที่มีการเสนอ และมีมติเห็นชอบให้คณะกรรมการเดินทางไปศึกษาดูงานและจัดสัมมนา ดังนี้

๑) การเดินทางไปศึกษาดูงาน เรื่อง “รวมพลังพลเมืองเชียงใหม่ สานพลังคนเมืองแจ่มปลูกไม้ สร้างป่า สร้างรายได้สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ จังหวัดเชียงใหม่

๒) การเดินทางไปศึกษาดูงานด้านการรองรับสังคมสูงวัยและผู้ด้อยโอกาส ระหว่างวันที่ ๒๙ มิถุนายน - วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ จังหวัดสงขลา

๓) การเดินทางไปศึกษาดูงานและจัดสัมมนา เรื่อง “ถนนคนดี ประชาชนร่วมใจ ป้องกันอุบัติเหตุบนท้องถนน” ระหว่างวันที่ ๖ - ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ จังหวัดอุดรธานี

นอกจากนี้ ที่ประชุมยังมีมติเห็นชอบให้มีการเปลี่ยนแปลงชื่อโครงการสัมมนา ในวันศุกร์ที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ จากเดิม “ระบบดิจิทัลกับการร้องทุกข์ ยุคไทยแลนด์ 4.0” แก้ไขเป็น “ดิจิทัลเทคโนโลยีกับการเฝ้าระวังชุมชน ”

(๓) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๗๕ ประชุมวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐

๓.๑ เรื่อง พิจารณาหารือเพื่อติดตามสถานการณ์ปัจจุบันและความคืบหน้าในการขับเคลื่อนนโยบายเพื่อเตรียมการผู้สูงอายุของภาครัฐ

ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาหารือเพื่อติดตามสถานการณ์ปัจจุบันและความคืบหน้าในการขับเคลื่อนนโยบายเพื่อเตรียมการผู้สูงอายุของภาครัฐ โดยเชิญ นายสมคิด สมศรี อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ เข้าร่วมประชุม ซึ่งนายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์ ประธานกรรมการ ได้มีข้อสอบถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคืบหน้าในการถ่ายโอนภารกิจการดำเนินงานของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงสาเหตุในการกำหนดแผนการกระจายอำนาจดังกล่าวไว้ในปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ แทนการเร่งผลักดันไปพร้อมกับการดำเนินงานในวาระปฏิรูปที่ ๑๖ การเตรียมการผู้สูงอายุ ซึ่งอยู่ในวาระปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน ๒๗ วาระ ในปี ๒๕๖๐

โดยนายสมคิด สมศรี อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ ได้นำเสนอข้อมูลต่อที่ประชุม แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ได้แก่ (๑) การขับเคลื่อนงานผู้สูงอายุตามยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (๒) การขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ของกรมกิจการผู้สูงอายุ และ (๓) (ร่าง) มาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุ นอกจากนี้ ในยุทธศาสตร์เชิงนโยบายนั้น ได้มีมติคณะรัฐมนตรีออกมาให้การสนับสนุนให้ผู้สูงอายุที่ยังมีประสิทธิภาพ ได้แสดงศักยภาพและสามารถทำงานได้ รวมถึงการออกนโยบายทางการคลังเพื่อให้มีการลดหย่อนภาษีเป็น ๒ เท่า ในเบื้องต้นจะเป็นการขับเคลื่อนผ่านชมรมผู้สูงอายุกว่าสองหมื่นชมรมทั่วประเทศในการจ้างงานและมิ้งงานทำ รวมถึงยังมีภาคเอกชนให้การสนับสนุนนโยบายดังกล่าว ได้แก่ ซีเอ็ดบุ๊คเซ็นเตอร์ และบิ๊กซี โดยจะเปิดรับสมัครผู้สูงอายุเข้าทำงาน ฉะนั้นภายในปี ๒๕๖๐ จะมีผู้สูงอายุที่มีงานทำเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑ ของจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด

ทั้งนี้ กรมกิจการจะรับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของที่ประชุมไปพิจารณาเพื่อปรับทิศทางการดำเนินการ

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบผลการดำเนินงานที่กรมกิจการผู้สูงอายุได้นำเสนอ

๓.๒ เรื่อง พิจารณาการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคเกษตรในเขตจังหวัดชายแดนภาคตะวันออก และพิจารณาเรื่องร้องเรียนของสมาคมการจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศ ซึ่งขอให้แก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดส่งแรงงานไปต่างประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาหารือเพื่อการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคเกษตรในเขตจังหวัดชายแดนภาคตะวันออก และเรื่องร้องเรียนของสมาคมการจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศ ซึ่งขอให้แก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดส่งแรงงานไปต่างประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ทั้งนี้ ได้เชิญผู้แทนจากกรมการจัดหางาน คือ นางอิงอร ช่วยจวน ผู้ตรวจราชการกรม และนายภัทรวุธ เกอแผละ ผู้อำนวยการสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

นายภัทรวุธ เกอแผละ ผู้อำนวยการสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว ได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคเกษตรหรือแรงงานตามฤดูกาล ซึ่งเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๔ ที่กำหนดให้คนต่างด้าวซึ่งมีภูมิลำเนาและเป็นคนสัญชาติของประเทศที่มีชายแดนติดกับประเทศไทย หากมีหนังสือเดินทาง หรือ Passport ก็สามารถขออนุญาตทำงานในบางประเภทหรืองานในลักษณะที่เป็นการชั่วคราว ในช่วงระยะเวลาหรือตามฤดูกาลที่กำหนดได้ ซึ่งจะเป็นการทำงานเฉพาะในท้องที่ที่อยู่ติดกับชายแดนหรือท้องที่ต่อเนื่องกับท้องที่ดังกล่าวตามที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้กำหนด ซึ่งในปัจจุบันกรมการจัดหางานได้มีการออกประกาศกำหนดท้องที่ที่อนุญาตให้คนต่างด้าวเข้ามาทำงานตามข้อตกลงว่าด้วยการข้ามแดน และในท้องที่ที่เป็นไปตามเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยมีท้องที่ที่อนุญาตให้คนต่างด้าวเข้ามาทำงานตามข้อตกลงว่าด้วยการข้ามแดน มีด้วยกัน ๗ จังหวัด คือ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ สุรินทร์ สระแก้ว จันทบุรี และตราด ส่วนจังหวัดปราจีนบุรีนั้นไม่ได้อยู่ในข้อตกลง

ดังนั้น เมื่อเกษตรกรของจังหวัดปราจีนบุรีมีข้อร้องเรียนเข้ามา ทางกรมการจัดหางานจึงนำข้อร้องเรียนดังกล่าวหารือร่วมกันในการประชุมคณะกรรมการประสานงานการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว และการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน (อคนร.) ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานเป็นประธานในการประชุม เมื่อวันอังคารที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐ โดยที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบในหลักการในการกำหนดขยายพื้นที่การทำงานไปยังจังหวัดปราจีนบุรี

เป็นห้องที่ทำงานของแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานตามฤดูกาลในภาคเกษตร จากนั้น จะส่งผลการพิจารณาเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน (กนร.) ในวันที่จันทร์ที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาออกเป็นมติคณะรัฐมนตรี และกระทรวงแรงงานจะได้ออกเป็นประกาศเพื่อกำหนดพื้นที่ต่อไป

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบผลการดำเนินงานตามที่กรมการจัดหางานได้นำเสนอ

๓.๓ เรื่อง พิจารณารายงาน เรื่อง “ดิจิทัลเพื่อการเฝ้าระวังทางสังคม เสริมสร้างวินัยและความเข้มแข็งของชุมชนสังคม (Digital Community Watch Dog)

ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณารายงาน เรื่อง “ดิจิทัลเพื่อการเฝ้าระวังทางสังคม เสริมสร้างวินัยและความเข้มแข็งของชุมชนสังคม (Digital Community Watch Dog) นำเสนอโดย คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านการคุ้มครองผู้บริโภค (เพื่อการเฝ้าระวังทางสังคม) ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์ กรรมการและประธานที่ปรึกษา ในฐานะประธานอนุกรรมการ ได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการจัดทำรายงานดังกล่าว โดยมีการประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องเพื่อรับฟังความคิดเห็นและเพื่อจัดทำรายงานให้มีความละเอียดรอบคอบ ซึ่งในส่วนของการนำเสนอได้มีการแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ หลักแนวคิด ความเป็นไปได้ทางด้านเทคโนโลยี และภาคประชาสังคมและภาคประชาชน ซึ่งนายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์ ได้มีข้อเสนอให้นำรายงานดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ในวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ ทั้งนี้ จะได้มีการขอหารือต่อที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ สำหรับแนวทางในการผลักดันเพื่อให้เกิดการดำเนินงานตามข้อเสนอในรายงานเรื่องดังกล่าวต่อไป

มติที่ประชุม ที่ประชุมมีมติเห็นชอบต่อรายงานของคณะกรรมการ และให้ดำเนินการเพื่อนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ในวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ ต่อไป

๓.๔ เรื่อง พิจารณาความคืบหน้าผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการชุดต่าง ๆ ในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม

ที่ประชุมได้พิจารณาความคืบหน้าผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการชุดต่าง ๆ ในคณะกรรมการ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบสร้างเสริมชุมชนเข้มแข็ง

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบสร้างเสริมชุมชนเข้มแข็ง ได้นำเสนอความคืบหน้าผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการเป็นเอกสารประกอบการประชุม

๒) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเชิงประเด็น (Quick Win)

พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล โฆษกกรรมการ ในฐานะอนุกรรมการและที่ปรึกษา ได้นำเสนอความคืบหน้าในการจัดเตรียมการดำเนินกิจกรรมโครงการถนนคนดี ซึ่งภายในงานวันแรกจะมีการจัดให้มีกิจกรรมการอบรมการขับขี่ปลอดภัย โดยบริษัท ไทยยามาฮ่ามอเตอร์ จำกัด และในวันที่สองจะมีการจัดกิจกรรมภายในฮอลล์ของเซ็นทรัลพลาซ่าอุดรธานี

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบและมีมติเห็นชอบตามที่คณะอนุกรรมการเสนอ

(๔) เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๗๖ ประชุมวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๐

๔.๑ เรื่อง พิจารณาหารือ เรื่อง การส่งรายชื่อผู้แทนที่จะเข้าร่วมเป็นกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่สภานิติบัญญัติจะตั้งขึ้น คณะละ ๑ คน ต่อ ๑ ร่างพระราชบัญญัติ ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๖๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐

นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์ ประธานกรรมการ ได้กล่าวต่อที่ประชุมว่า ตามมติที่ประชุม คณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๖๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ ให้คณะกรรมการแต่ละคณะส่งรายชื่อผู้แทนที่จะเข้าร่วมเป็นกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ที่สภานิติบัญญัติจะตั้งขึ้น คณะละ ๑ คน ต่อ ๑ ร่างพระราชบัญญัติ และหากคณะกรรมการใดมีร่างพระราชบัญญัติ ที่จะเสนอเพิ่มเติมนอกเหนือจากร่างพระราชบัญญัติที่เกิดจากวาระการปฏิรูปที่สำคัญเร่งด่วน ปี ๒๕๖๐ สามารถ ส่งชื่อร่างพระราชบัญญัติ พร้อมรายชื่อผู้แทนเพื่อเข้าร่วมเป็นกรรมการวิสามัญฯ ให้แก่ฝ่ายเลขานุการของ คณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญ กิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณาต่อไป

ทั้งนี้ ถึงแม้ว่าคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมจะไม่มี การเสนอร่าง พระราชบัญญัติแต่มีสิทธิในการเสนอรายชื่อผู้แทน จำนวน ๑ คน จึงเห็นควรส่งรายชื่อผู้แทนเพื่อเข้าร่วมเป็น กรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่สภานิติบัญญัติดังกล่าว

มติที่ประชุม ที่ประชุมพิจารณาแล้วได้มีมติมอบหมายให้พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก โฆษกกรรมการ เป็นตัวแทนของคณะกรรมการ

๔.๒ เรื่อง พิจารณาเพิ่มเติมรายงาน เรื่อง “ดิจิทัลเพื่อการเฝ้าระวังทางสังคม เสริมสร้างวินัยและ ความเข้มแข็งของชุมชนสังคม (Digital Community Watch Dog) เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินการขับเคลื่อนต่อไป ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาเพิ่มเติมรายงาน เรื่อง “ดิจิทัลเพื่อการเฝ้าระวังทางสังคม เสริมสร้างวินัยและความเข้มแข็งของชุมชนสังคม (Digital Community Watch Dog) เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินการ ขับเคลื่อน โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ขณะนี้รายงาน เรื่อง “ดิจิทัลเพื่อการเฝ้าระวังทางสังคม เสริมสร้างวินัยและความเข้มแข็ง ของชุมชนสังคม (Digital Community Watch Dog) ได้เสร็จสมบูรณ์เรียบร้อยแล้ว และจะนำเสนอต่อคณะกรรมการ วิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ โดย พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์ กรรมการและประธานที่ปรึกษา ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านการ คุ่มครองผู้บริโภค (เพื่อการเฝ้าระวังทางสังคม) เป็นผู้นำเสนอ ซึ่งได้มีการเตรียมการสำหรับแนวทางการผลักดัน ในการเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารบุคลากรให้มีความพร้อมยิ่งขึ้นในการดำเนินงานรวมถึง ภาคประชาสังคมและภาคประชาชนเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบและมีมติเห็นด้วยกับแนวทางการดำเนินการดังกล่าว

๔.๓ เรื่อง พิจารณาติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานตามวาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน ๒๗ วาระ ในปี ๒๕๖๐ (วาระปฏิรูปที่ ๑๔ ปฏิรูปแรงงาน : การจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร เพื่อจัดระเบียบแรงงานข้ามชาติเข้าสู่ระบบ วาระปฏิรูปที่ ๑๖ การเตรียมการผู้สูงอายุ และวาระปฏิรูปที่ ๒๑ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ)

นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์ ประธานกรรมการ ได้มีข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมว่า ควรมี การเปลี่ยนแปลงวาระการพิจารณาจากเดิม คือ การพิจารณาติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานตามวาระการปฏิรูป ที่สำคัญและเร่งด่วน ๒๗ วาระ ในปี ๒๕๖๐ (วาระปฏิรูปที่ ๑๔ ปฏิรูปแรงงาน : การจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร เพื่อจัดระเบียบแรงงานข้ามชาติเข้าสู่ระบบ วาระปฏิรูปที่ ๑๖ การเตรียมการผู้สูงอายุ และ วาระปฏิรูปที่ ๒๑ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ) และ การพิจารณาความคืบหน้าผลการดำเนินงานของคณะ อนุกรรมการชุดต่าง ๆ ในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม โดยเปลี่ยนเป็นวาระการพิจารณา ผลงานและความคืบหน้าในระยะเวลาที่เหลืออยู่ของงานในภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศด้านสังคม

มติที่ประชุม ที่ประชุมมีมติเปลี่ยนแปลงวาระการพิจารณาจากเดิม คือ การพิจารณา ติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานตามวาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน ๒๗ วาระ ในปี ๒๕๖๐ (วาระปฏิรูปที่ ๑๔ ปฏิรูปแรงงาน : การจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร เพื่อจัดระเบียบแรงงานข้ามชาติเข้าสู่ระบบ

วาระปฏิรูปที่ ๑๖ การเตรียมการผู้สูงอายุ และวาระปฏิรูปที่ ๒๑ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ) และการพิจารณาความคืบหน้าผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการชุดต่าง ๆ ในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม โดยเปลี่ยนเป็นวาระการพิจารณาผลงานและความคืบหน้าในระยะเวลาที่เหลืออยู่ของงานในภารกิจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม

๔.๔ พิจารณาความคืบหน้าผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการชุดต่าง ๆ ในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม

ที่ประชุมได้พิจารณาความคืบหน้าผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการชุดต่าง ๆ ในคณะกรรมการ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบแรงงานและระบบคุ้มครองผู้บริโภค

คณะอนุกรรมการได้มีการรายงานความคืบหน้าผลการดำเนินงานตามเอกสารที่นำเสนอต่อที่ประชุม

๒) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเชิงประเด็น (Quick Win)

คณะกรรมการจะได้มีการเดินทางไปศึกษาดูงานและจัดสัมมนา เรื่อง “ถนนคนดี ประชากรรัฐร่วมใจ ป้องกันอุบัติเหตุบนท้องถนน” ระหว่างวันที่ ๕ - ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ จังหวัดอุดรธานี

๓) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านการคุ้มครองผู้บริโภค (เพื่อการเฝ้าระวังทางสังคม)

นำเสนอรายงาน เรื่อง “ดิจิทัลเพื่อการเฝ้าระวังทางสังคม เสริมสร้างวินัยและความเข้มแข็งของชุมชนสังคม (Digital Community Watch Dog) ต่อคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ โดย พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์ กรรมการและประธานที่ปรึกษา ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านการคุ้มครองผู้บริโภค (เพื่อการเฝ้าระวังทางสังคม) เป็นผู้นำเสนอ

มติที่ประชุม ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามที่คณะอนุกรรมการเสนอและมีมติให้คณะอนุกรรมการแต่ละคณะจัดทำรายงานรายละเอียดผลการดำเนินงานและกิจกรรมทั้งหมดต่อประธานกรรมการภายในวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

๑.๒ การศึกษาดูงานหรือสัมมนา (ถ้ามี)

- เรื่องที่เกี่ยวข้อง/วัตถุประสงค์ของการศึกษาดูงาน/สัมมนา วัน เวลา สถานที่

๑) สัมมนา เรื่อง “ดิจิทัลเทคโนโลยีกับการเฝ้าระวังชุมชน” ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ร่วมกับคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านการคุ้มครองผู้บริโภค เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๑๓ - ๒๑๖ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

ที่มา ศึกษาวิเคราะห์ จัดทำแนวทางและแผนการปฏิบัติ วิธีการปฏิรูปและข้อเสนอเรื่องการใช้ดิจิทัลเพื่อการสื่อสารทางสังคมเป็นไปในเชิงสร้างสรรค์และเฝ้าระวังทางสังคม เพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมเสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการสร้างการรับรู้และทำความเข้าใจนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ กับการเฝ้าระวังทางสังคม เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การดำเนินงานหน่วยงานรับเรื่องร้องเรียนทั้งภาครัฐ เอกชน สร้างการมีส่วนร่วมกับภาคสังคมขับเคลื่อนการดำเนินเฝ้าระวังป้องกันอย่างเป็นรูปธรรม

รูปแบบ จัดรูปแบบการสัมมนา มีการบรรยายพิเศษ มีการอภิปราย เรื่อง “ดิจิทัลเทคโนโลยีกับการเฝ้าระวังทางสังคม” รวมถึงการเสวนาระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบดิจิทัลเพื่อเฝ้าระวังทางสังคมเสริมสร้างวินัยและความเข้มแข็งของชุมชนสังคม (Digital Community Watch Dog) โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๑๒๐ คน

๒) ศึกษาดูงาน เรื่อง “รวมพลังพลเมืองเชียงใหม่ สานพลังคนเมืองแจ่ม ปลุกไม้ สร้างป่า สร้างรายได้สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” ณ จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันศุกร์ที่ ๒๓ – วันอาทิตย์ที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

ที่มา เพื่อติดตามผลการดำเนินงานเรื่องการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ต้นไม้ตามที่คณะกรรมการฯ ได้เคยนำเสนอรายงานผลการพิจารณาศึกษาต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปแห่งชาติ ซึ่งผ่านความเห็นชอบของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปแห่งชาติแล้ว และต่อมาได้นำส่งไปยังรัฐบาลเพื่อนำไปพิจารณาดำเนินการ

วัตถุประสงค์ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานและประสานความร่วมมือเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ต้นไม้เพื่อแผ่นดินในพื้นที่

รูปแบบ เข้าร่วมกิจกรรม“รวมพลังพลเมืองเชียงใหม่ สานพลังคนเมืองแจ่มปลุกไม้ สร้างป่า สร้างรายได้สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” ร่วมกับนายอำเภอแม่แจ่ม มีการชี้แจงวัตถุประสงค์และที่มาของโครงการ “ข้อบัญญัติท้องถิ่นกับการแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรภายใต้แม่แจ่ม โมเดล พลัส” โดย นายเดโช ไชยทัพ มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภาคเหนือ และร่วมปลูกต้นไม้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรม

๓) ศึกษาดูงานด้านการรองรับสังคมสูงวัยและผู้ด้อยโอกาส ณ จังหวัดสงขลา ระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ มิถุนายน – วันเสาร์ที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ที่มา เพื่อติดตามการขับเคลื่อนงานของรัฐบาลเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมสูงวัยตามที่คณะกรรมการฯ ได้เคยนำเสนอรายงานผลการพิจารณาศึกษาต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปแห่งชาติ ซึ่งผ่านความเห็นชอบของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปแห่งชาติแล้ว และต่อมาได้นำส่งไปยังรัฐบาลเพื่อนำไปพิจารณาดำเนินการ

วัตถุประสงค์ เพื่อติดตามแนวทางการทำงานของภาครัฐเกี่ยวกับการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม โดยเฉพาะประเด็นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมสูงวัย

รูปแบบ ลงพื้นที่พบปะพูดคุยกับส่วนราชการ เช่น พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสงขลา ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารของเทศบาลนครหาดใหญ่ และตัวแทนเครือข่ายผู้สูงอายุเพื่อรับฟังปัญหาและแนวทางในการทำงาน

๑.๓ การรับฟังความคิดเห็น (ถ้ามี)

-

๑.๔ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

-

๑.๕ การศึกษาวิจัย (ถ้ามี)

-

๑.๖ อื่น ๆ

-

๒. รายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิรูป (จำนวนเรื่องตามที่คณะกรรมการฯ ได้ดำเนินงาน)

๒.๑ เรื่อง การปฏิรูประบบบริหารจัดการข้อมูลด้านแรงงาน

ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาร่างรายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม เรื่อง การปฏิรูประบบบริหารจัดการข้อมูลด้านแรงงาน นำเสนอโดยคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบแรงงานและระบบคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งมีจุดเริ่มต้นการพิจารณาจากกรณีที่มีคณะรัฐมนตรี (ครม.)

มีมติ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙ ความตอนหนึ่งว่า “การจัดทำฐานข้อมูลแรงงาน” ควรมีการบูรณาการฐานข้อมูลกลางของภาครัฐเชื่อมโยงข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูลประชาชนที่จัดเก็บระหว่างหน่วยงาน สามารถใช้ฐานข้อมูลร่วมกัน และสนับสนุนการให้บริการประชาชนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ เพียงแห่งเดียว และควรตรวจสอบความซับซ้อนกับอำนาจหน้าที่ของศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ กระทรวงแรงงาน เพื่อทำหน้าที่หน่วยงานหลักดูแลฐานข้อมูลของประเทศ

โดยมีแผนการปฏิรูป คือ ๑) เป็นประเด็นสืบเนื่องวาระปฏิรูปที่ ๓๗ : ปฏิรูปการแรงงาน คณะกรรมาธิการปฏิรูปการแรงงาน สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) ๒) เป็นข้อเสนอตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และคณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙ ๓) ให้มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ ของกระทรวงแรงงาน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบความซ้ำซ้อน และเป็นหน่วยงานหลักในการดูแลฐานข้อมูลแรงงานของประเทศ

หลังจากที่ประชุมพิจารณาร่างรายงานแล้ว กรรมการได้มีข้อสังเกตอย่างหลากหลาย ที่ประชุมจึงได้มีมติให้คณะอนุกรรมการนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการไปพิจารณาประกอบการพัฒนาเนื้อหาของร่างรายงานเพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วเสนอให้คณะกรรมาธิการพิจารณาให้ความเห็นชอบอีกครั้ง ก่อนที่จะเสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเพื่อพิจารณาต่อไป ซึ่งรายงานฉบับนี้เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมาธิการครั้งแรกในการประชุมครั้งที่ ๖๗ ประชุมวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๐ และได้มีการนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมาธิการอีกครั้งในวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๐ และเมื่อพิจารณาเสร็จจะได้นำส่งต่อไปยังคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนฯ พิจารณาต่อไป เรื่องนี้ได้ถูกนำเข้าสู่การพิจารณาของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ และผ่านความเห็นชอบของที่ประชุมสภาฯ แล้ว และได้ถูกนำส่งไปยังคณะรัฐมนตรีแล้ว

๒.๒ เรื่อง “ดิจิทัลเพื่อการเฝ้าระวังทางสังคม เสริมสร้างวินัยและความเข้มแข็งของชุมชนสังคม (Digital Community Watch Dog)

เรื่องนี้ถูกนำเสนอโดย คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านการคุ้มครองผู้บริโภค (เพื่อการเฝ้าระวังทางสังคม) โดยพลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์ กรรมการและประธานที่ปรึกษา และในฐานะประธานอนุกรรมการ ได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการจัดทำรายงานดังกล่าว โดยมีการประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องเพื่อรับฟังความคิดเห็นและเพื่อจัดทำรายงานให้มีความละเอียดรอบคอบ ซึ่งในส่วนของกรรมาธิการได้มีการแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ หลักแนวคิด ความเป็นไปได้ทางด้านเทคโนโลยี และภาคประชาสังคมและภาคประชาชน

หลักแนวคิดที่สำคัญมาจากความต้องการนำเทคโนโลยีมาใช้ประกอบการบังคับใช้กฎหมาย เนื่องจากประเทศไทยมีกฎหมายเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาใช้แล้ว แต่ยังไม่มีการเชื่อมต่อเครือข่าย จึงได้มีการพิจารณาศึกษาช่องทางที่จะทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะเป็นการทำงานในเชิงรุก ตามโครงการแผนการปฏิรูป เรื่อง ดิจิทัลเพื่อการเฝ้าระวังทางสังคมเสริมสร้างวินัยและความเข้มแข็งของชุมชน (Digital Community Watch Dog) ที่สามารถนำมาพัฒนาปรับใช้ได้ถึง ๔ เรื่อง ดังนี้ (๑) แก้ไขปัญหาด้านการจราจร (๒) การบริหารจัดการของเทศบาลหรือหน่วยงานท้องถิ่น (๓) ใช้ในเรื่องการคุ้มครองผู้บริโภค และ (๔) แก้ไขปัญหาด้านอบายมุข เช่น บ่อนการพนัน

รายงานฉบับนี้เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมาธิการครั้งแรกเมื่อการประชุมครั้งที่ ๗๕ ประชุมวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐ และมีการทบทวนอีกครั้งในการประชุม ครั้งที่ ๗๖ ประชุมวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๐ และเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภาฯ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ และในขณะจัดทำสรุปนี้ รายงานฉบับนี้ได้ผ่านความเห็นชอบของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศแล้วในวันจันทร์ที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ซึ่งอยู่ระหว่างการรวบรวมข้อสังเกตเพื่อนำส่งต่อรัฐบาลต่อไป

๑๑. คณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา
คุณธรรม และจริยธรรม

รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงาน

ของ

คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม

การศาสนา คุณธรรม และจริยธรรม

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ประจำเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

สำนักกรรมการ ๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

**รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงาน
ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม และจริยธรรม
ประจำเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐**

๑. รายงานการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ประจำเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๑.๑ มีการประชุม จำนวน ๔ ครั้ง ดังนี้

(๑) ครั้งที่ ๗๓ ประชุมวันอังคารที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐

๑) พิจารณาเห็นชอบรายงาน การส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชนที่อยู่ห่างไกล มีสิทธิเข้าถึงการได้อ่านหนังสือที่ดี และมีประโยชน์

๒) พิจารณาเห็นชอบรายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม และจริยธรรม ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗๓ วรรคสี่ เพื่อเสนอต่อประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (ประจำเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐)

(๒) ครั้งที่ ๗๔ ประชุมวันอังคารที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐

๑) พิจารณาเห็นชอบรายงานเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารทรัพย์สินของวัดให้เป็นไปตามมาตรฐาน เสนอโดย คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม

๒) พิจารณาเห็นชอบรายงานเรื่อง การพัฒนาศิลปะด้านนาฏศิลป์ไทย ดุริยางคศิลป์ไทย และช่างศิลป์ไทย เพื่อการปฏิรูปสู่ความเป็นมาตรฐานชาติ เสนอโดย คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม

(๓) ครั้งที่ ๗๕ ประชุมวันพุธที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐

๑) พิจารณาเห็นชอบรายงานเรื่อง การกำหนดมาตรการพัฒนากีฬาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๑ เสนอโดย คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านบริหารจัดการการกีฬา

๒) พิจารณาเห็นชอบรายงานเรื่อง การจัดตั้งสถาบันพัฒนากีฬาคนพิการ เสนอโดย คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านบริหารจัดการการกีฬา

(๔) ครั้งที่ ๗๖ ประชุมวันอังคารที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๐

๑) พิจารณาเห็นชอบรายงานเรื่อง การแยกภารกิจงานด้านการกีฬาออกจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มาจัดตั้งเป็นกระทรวงการกีฬา

๒) พิจารณาเห็นชอบรายงานเรื่อง การพัฒนาพุทธมณฑลให้เป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลก เสนอโดย คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม

๑.๒ การศึกษาดูงานหรือสัมมนา

๒. รายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิรูป (จำนวนเรื่องตามที่คณะกรรมการได้ดำเนินงาน)

คณะกรรมการได้ตั้งคณะอนุกรรมการขึ้น ๕ คณะ เพื่อรับผิดชอบการปฏิรูปด้านต่าง ๆ ตามอำนาจหน้าที่ ปรากฏผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ ดังนี้

๒.๑ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม

๒.๑.๑ มีการประชุม จำนวน ๕ ครั้ง ดังนี้

(๑) ครั้งที่ ๗๗ ประชุมวันพฤหัสบดีที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๐

- พิจารณารายงาน เรื่อง “การพัฒนาพุทธมณฑลให้เป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลก”

(๒) ครั้งที่ ๗๘ ประชุมวันจันทร์ที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

๑) พิจารณารายงาน เรื่อง “การพัฒนาระบบการบริหารทรัพย์สินของวัดให้เป็นไปตามมาตรฐาน”

๒) พิจารณารายงาน เรื่อง “การพัฒนาศิลปะด้านนาฏศิลป์ไทย ดุริยางคศิลป์ไทย และช่างศิลป์ไทย เพื่อการปฏิรูปสู่ความเป็นมาตรฐานชาติ”

(๓) ครั้งที่ ๗๙ ประชุมวันจันทร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐

๑) พิจารณารายงาน เรื่อง “การพัฒนาระบบการบริหารทรัพย์สินของวัดให้เป็นไปตามมาตรฐาน”

๒) พิจารณารายงาน เรื่อง “การพัฒนาพุทธมณฑลให้เป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลก”

(๔) ครั้งที่ ๘๐ ประชุมวันจันทร์ที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๐

- พิจารณารายงาน เรื่อง “การพัฒนาพุทธมณฑลให้เป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลก”

(๕) ครั้งที่ ๘๑ ประชุมวันจันทร์ที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๐

- พิจารณารายงาน เรื่อง “การพัฒนาพุทธมณฑลให้เป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลก”

๒.๑.๒ รายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิรูป การดำเนินงานขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านวัฒนธรรม

(๑) ร่างรายงานเรื่อง “การพัฒนาศิลปะด้านนาฏศิลป์ไทย ดุริยางคศิลป์ไทย และช่างศิลป์ไทย เพื่อการปฏิรูปสู่ความเป็นมาตรฐานชาติ”

คณะกรรมการได้มีมติเห็นชอบรายงานเรื่อง “การพัฒนาพุทธมณฑลให้เป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลก” และได้นำเสนอรายงานต่อประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อจัดส่งรายงานให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว

(๒) รายงานเรื่อง “การพัฒนาศิลปะด้านนาฏศิลป์ไทย ดุริยางคศิลป์ไทย และช่างศิลป์ไทย เพื่อการปฏิรูปสู่ความเป็นมาตรฐานชาติ”

คณะกรรมการได้มีมติเห็นชอบรายงานเรื่อง “การพัฒนาศิลปะด้านนาฏศิลป์ไทย ดุริยางคศิลป์ไทย และช่างศิลป์ไทย เพื่อการปฏิรูปสู่ความเป็นมาตรฐานชาติ” และได้นำเสนอรายงานต่อประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อจัดส่งรายงานให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว

(๓) รายงาน เรื่อง “การพัฒนากระบวนการบริหารทรัพย์สินของวัดให้เป็นไปตามมาตรฐาน”

คณะกรรมการฯ ได้มีมติเห็นชอบรายงานเรื่อง “การพัฒนากระบวนการบริหารทรัพย์สินของวัดให้เป็นไปตามมาตรฐาน” และได้นำเสนอรายงานต่อประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อจัดส่งรายงานให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว

๒.๒ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านโครงสร้างการกีฬา

๒.๒.๑ มีการประชุม จำนวน ๑ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๔๗ ประชุมวันพุธที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๐

- พิจารณาแก้ไขปรับปรุงร่างรายงาน เรื่อง การแยกภารกิจงานด้านการกีฬาออกจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬามาจัดตั้งเป็นกระทรวงการกีฬา

๒.๒.๒ เรื่อง การจัดตั้งกระทรวงการกีฬา

(๑) มีการประชุม จำนวน ๑ ครั้ง

- คณะอนุกรรมการได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุงร่างรายงานเรื่อง การแยกภารกิจงานด้านการกีฬาออกจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬามาจัดตั้งเป็นกระทรวงการกีฬา ในส่วนหลักการและเหตุผลในการจัดตั้งกระทรวงการกีฬา ร่วมกับคณะทำงานจัดตั้งกระทรวงการกีฬา โดยคณะทำงานได้เสนอกรอบโครงสร้างกระทรวงการกีฬา ตามแนวคิดใหม่ ควรมีหน่วยงานดังนี้ ๑) สำนักรัฐมนตรี ๒) สำนักปลัดกระทรวง ๓) สำนักนโยบายและแผนการกีฬาและการพัฒนานักกีฬาแห่งชาติ ๔) กรมพัฒนากีฬาเป็นเลิศและกีฬาอาชีพ ๕) กรมส่งเสริมกีฬาชุมชน สวนสาธารณะ และวัฒนธรรมการออกกำลังกาย ๖) กรมพลศึกษาและกีฬาเยาวชน ๗) กรมการกีฬาทหารผ่านศึก คนพิการ และผู้สูงอายุ ๘) สำนักการกีฬาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและสันติภาพ ๙) มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ๑๐) สถาบันพัฒนามวยไทยนานาชาติ ๑๑) สถาบันวิทยาศาสตร์การกีฬาแห่งประเทศไทย (ในระยะแรก อยู่ในสังกัดการกีฬาแห่งประเทศไทย) ๑๒) สถาบันการดำน้ำ การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล และการช่วยชีวิตทางน้ำ ๑๓) คณะกรรมการกองทุนการกีฬาแห่งชาติ สวัสดิการและสิทธิประโยชน์นักกีฬาและผู้ฝึกสอน ๑๔) คณะกรรมการอาสาสมัครการกีฬาแห่งชาติ ๑๕) คณะกรรมการจริยธรรมและธรรมาภิบาลทางการกีฬาแห่งชาติ ๑๖) การกีฬาแห่งประเทศไทย ๑๗) สำนักการกีฬา ๑๗ กลุ่มจังหวัด ๑๘) สำนักการกีฬา ๗๗ จังหวัด ๑๙) สำนักการกีฬาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (क्रम. ส่วนหน้า) ทั้งนี้ ที่ประชุมได้มอบหมายให้คณะทำงานจัดทำรายงาน เรื่อง การแยกภารกิจงานด้านการกีฬาออกจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬามาจัดตั้งเป็นกระทรวงการกีฬา ตามกรอบโครงสร้างดังกล่าวให้สมบูรณ์เพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการ (คณะใหญ่) ต่อไป

(๒) การดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ

- มีการดำเนินงานร่วมกับผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นอนุกรรมการและคณะทำงาน คือ ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทย อธิบดีกรมพลศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยการประชุมหารือร่วมกันเกี่ยวกับการดำเนินการจัดตั้งกระทรวงการกีฬา

๒.๓ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านบริหารจัดการการศึกษา

๒.๓.๑ มีการประชุม จำนวน ๔ ครั้ง ดังนี้

(๑) ครั้งที่ ๗๓ ประชุมวันอังคารที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐

๑) เห็นชอบรายงานการปฏิรูป เรื่อง การกำหนดมาตรการพัฒนากีฬาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๑

๒) รับทราบความคืบหน้าในการจัดทำรายงานการปฏิรูปเรื่องการจัดตั้งสถาบันพัฒนาการกีฬาคนพิการ

๓) รับทราบความคืบหน้าในการดำเนินการของคณะทำงานทั้ง ๗ คณะ

(๒) ครั้งที่ ๗๔ ประชุมวันอังคารที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐

๑) เห็นชอบรายงานการปฏิรูปเรื่องการจัดตั้งสถาบันพัฒนาการกีฬาคนพิการ

๒) รับทราบแนวทางการนำเสนอรายงานการปฏิรูป เรื่อง การกำหนดมาตรการพัฒนากีฬาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๑ ต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม และจริยธรรม

๓) รับทราบความคืบหน้าในการดำเนินการของคณะทำงานทั้ง ๗ คณะ

(๓) ครั้งที่ ๗๕ ประชุมวันอังคารที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐

๑) รับทราบผลการพิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานการปฏิรูปโดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรมและจริยธรรม ดังนี้

- เรื่องการกำหนดมาตรการพัฒนากีฬาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๑ โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรายงานในรายละเอียดของเนื้อหาเพียงเล็กน้อย

- เรื่องการจัดตั้งสถาบันพัฒนาการกีฬาคนพิการโดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรายงานในรายละเอียดของเนื้อหาและผังการจัดหน่วยงานในหลายประเด็น

๒) รับทราบความคืบหน้าในการดำเนินการของคณะทำงานทั้ง ๗ คณะ

(๔) ครั้งที่ ๗๖ ประชุมวันอังคารที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๐

๑) พิจารณาการปรับปรุงรายงานการปฏิรูปฯ ที่ปรับแก้ไขเพิ่มเติมของคณะทำงาน และให้ความเห็นชอบในการนำเสนอรายงาน รวม ๒ เรื่อง

- เรื่องการกำหนดมาตรการพัฒนากีฬาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๑

- เรื่องการจัดตั้งสถาบันพัฒนาการกีฬาคนพิการ

๒) รับทราบความคืบหน้าในการดำเนินการของคณะทำงานทั้ง ๗ คณะ

๒.๓.๒ รายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิรูป (จำนวนเรื่องตามที่คณะกรรมการธิการได้ดำเนินงาน)

(๑) เรื่องที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ประกอบด้วย เรื่องการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ เรื่องการปฏิรูปโครงสร้างพื้นฐานด้านการกีฬา เรื่องการส่งเสริมอุตสาหกรรมกีฬา และเรื่องการจัดตั้งเมืองกีฬา (Sport City) นั้น ซึ่งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานขึ้น ๒ คณะ คือคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ กับคณะทำงานจัดตั้งเมืองกีฬาและพัฒนาอุตสาหกรรมกีฬา ขณะนี้ทราบว่า กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการไว้คือ จัดทำเอกสารแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ ฉบับสมบูรณ์แจกจ่ายต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน พร้อมกับวางแผนในการดำเนินการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ ที่มียุทธศาสตร์ครอบคลุมถึงเรื่องโครงสร้างพื้นฐานด้านการกีฬา เรื่องการส่งเสริมอุตสาหกรรมกีฬา และเรื่องการจัดตั้งเมืองกีฬา ให้สามารถดำเนินการได้ทันที พร้อมทั้งมีการพิจารณาเรื่องการจัดทำกรอบการพิจารณาคัดเลือกจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดให้เป็นเมืองกีฬา และเรื่องแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism)

(๒) เรื่องที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของกระทรวงศึกษาธิการ คือ เรื่องการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการกีฬา ซึ่งขณะนี้กระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาองค์ความรู้ด้านกีฬา ในสถานศึกษา มีรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานฯ และมีผู้แทนคณะกรรมการร่วมเป็นคณะทำงาน รวม ๔ คน ประกอบด้วย

- ๑) พลเรือเอก อนุทัย รัตตะรังสี
- ๒) พลเอก จิระ โกมุทพงศ์
- ๓) รองศาสตราจารย์ ดร.สุพิตร สมานิติโต
- ๔) พลตรี ชัยวิทย์ ชยาภินันท์

(๓) เรื่องได้รับความเห็นชอบจากพิจารณาของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งมีข้อสังเกตและข้อคิดเห็นในการปรับปรุงรายงานในรายละเอียดของเนื้อหาบางประการ รวม ๒ เรื่อง คือ

- ๑) เรื่องการกำหนดมาตรการพัฒนากีฬาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๑
- ๒) เรื่องการจัดตั้งสถาบันพัฒนาการกีฬาคนพิการ

๒.๓.๓ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วันจันทร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ ประธานอนุกรรมการฯ พร้อมคณะได้เข้าพบและหารือกับปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ในเรื่องแนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

๒.๔ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปฏิรูปเร็ว (Quick Win)

๒.๔.๑ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการฯ ได้ประสานงานการจัดโครงการ การสร้างโอกาสทางการกีฬาให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับบาดเจ็บและพิการ (सानฝันฮีโร่) ไปยังสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชายแดนภาคใต้ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอให้รวบรวมและจัดทำข้อมูลของกำลังพลกลุ่มเป้าหมาย คือ เจ้าหน้าที่ทหาร เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง และอาสาสมัคร ซึ่งได้รับบาดเจ็บและพิการจากการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยในขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลและสอบถามความสมัครใจของกำลังพลกลุ่มเป้าหมาย พร้อมทั้งประสานความร่วมมือไปยังการกีฬาแห่งประเทศไทย คณะกรรมการพาราลิมปิกแห่งประเทศไทย และสมาคมกีฬาคนพิการทั้ง ๕ สมาคม เพื่อให้ดำเนินการจัดเตรียมและฝึกอบรมบุคลากรทางการกีฬาคนพิการอีกส่วนหนึ่งด้วย ซึ่งจากการประสานเบื้องต้นทราบว่าหน่วยงานทั้งหมดได้เตรียมการสำหรับกรณีดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว เนื่องจากเป็นการกำหนดแผนงานสำหรับการจัดการแข่งขันกีฬาคนพิการแห่งชาติ ซึ่งกำหนดจัดขึ้นในช่วงปลายเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐

๒.๔.๒ รายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิรูป (จำนวนเรื่องตามที่คณะกรรมการฯ ได้ดำเนินงาน)

- การสร้างโอกาสทางการกีฬาให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับบาดเจ็บและพิการ (सानฝันฮีโร่)

เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริม และสร้างโอกาสทางการกีฬาให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับบาดเจ็บและพิการจากการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ กล่าวคือ เป็นกิจกรรมการพัฒนาองค์ความรู้ด้านกีฬาคนพิการ และการจัดกิจกรรมการแข่งขันเพื่อคัดเลือกนักกีฬาคนพิการจากกำลังพลที่เคยเป็นเจ้าหน้าที่ทหาร เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง และอาสาสมัคร ซึ่งได้รับบาดเจ็บและพิการจากการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้วยการเปิดอบรมการพัฒนาทักษะการเล่นกีฬาคนพิการ การจัดการแข่งขันกีฬาคนพิการ และการคัดเลือกนักกีฬาคนพิการที่มีทักษะเพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นนักกีฬาคนพิการทีมชาติ สำหรับส่งเข้าร่วมการแข่งขันในมหกรรมกีฬาคนพิการและกีฬาคนพิการระดับนานาชาติในอนาคต ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างหนทางชีวิตใหม่ทางการกีฬาให้แก่กำลังพลเหล่านี้ให้มีคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดี ตลอดจนให้เป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับในสังคม

โครงการดังกล่าวกำหนดจัดขึ้นในช่วงปลายเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นช่วงภายหลังการจัดการแข่งขันกีฬาคนพิการแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๕ “สมิหลาเกมส์” (ซึ่งจัดขึ้นในช่วงระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐) เนื่องจากเห็นว่ากิจกรรมดังกล่าวมีลักษณะเฉพาะทาง และเป็นกีฬาที่ต้องใช้กระบวนการในการดำเนินการค่อนข้างละเอียดอ่อนกว่าการแข่งขันกีฬาของคนปกติ โดยเฉพาะการแข่งขันกีฬาคนพิการนั้น นักกีฬาคนพิการไม่สามารถดำเนินกิจกรรมได้ด้วยตนเอง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรทางการกีฬาเป็นจำนวนมาก เช่น ผู้ฝึกสอน ผู้ช่วยนักกีฬา ผู้ตัดสิน นักกีฬา ผู้ตรวจระดับความพิการ (classifier) ผู้ช่วยนักกรีฑาคนตาบอด (guide runner) นักวิทยาศาสตร์การกีฬาคนพิการ และนักกายภาพบำบัด เป็นต้น ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนของการกีฬาแห่งประเทศไทย คณะกรรมการพาราลิมปิกแห่งประเทศไทย และสมาคมกีฬาคนพิการทั้ง ๕ สมาคม เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมทั้งในด้านของสถานที่ อุปกรณ์ และบุคลากรผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญโดยตรง

๒.๕ คณะอนุกรรมการการสื่อสารสังคม

๒.๕.๑ มีการประชุม จำนวน ๕ ครั้ง ดังนี้

- (๑) ครั้งที่ ๕๙ ประชุมวันพฤหัสบดีที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๐
  - พิจารณาการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ
- (๒) ครั้งที่ ๖๐ ประชุมวันอังคารที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐
  - พิจารณาการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ
- (๓) ครั้งที่ ๖๑ ประชุมวันอังคารที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐
  - ๑) จดหมายเหตุของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา และจริยธรรม
  - ๒) พิจารณาการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ
- (๔) ครั้งที่ ๖๒ ประชุมวันอังคารที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐
  - ๑) จดหมายเหตุของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา และจริยธรรม
  - ๒) พิจารณาผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ
- (๕) ครั้งที่ ๖๓ ประชุมวันอังคารที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๐
  - พิจารณาการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ

๒.๕.๒ รายงานความคืบหน้าการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนการสื่อสารสังคมของคณะกรรมการ

- ความคืบหน้าการดำเนินงานการจัดสัมมนาและผลงานคณะกรรมการ
  - ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตารางสรุปผลการพิจารณารายงานของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

๒.๕.๓ การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการการสื่อสารสังคม

- ๑) การดำเนินงานด้านสื่อสิ่งพิมพ์ (On Print)
  - ที่ประชุมมีมติเห็นชอบรูปแบบในการจัดทำเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม แลกผลงานของคณะกรรมการ เป็นรูปแบบจดหมายข่าวฉบับเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐ จัดพิมพ์ ๔ สี่ มีเนื้อหาทั้งหมด ๑๖ หน้า โดยจะนำข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ และ ภาพอินโฟกราฟิกมาประกอบ ซึ่งจะนำต้นฉบับมาเสนอเพื่อขอความเห็นชอบในการประชุมครั้งต่อไป
- ๒) การดำเนินงานด้านสื่อออนไลน์ (On line)
  - การดำเนินงานสื่อออนไลน์ได้เตรียมสรุปผลงานทั้งหมดเพื่อนำข้อมูลไปประชาสัมพันธ์ ในสื่อต่าง ๆ ที่ได้จัดทำไว้แล้ว และในสัปดาห์หน้าจะมีการบันทึกเทปการสัมภาษณ์ของประธานอนุกรรมการ ทุกคณะในคณะกรรมการ และจะนำเสนอข้อมูลประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับเพลงกราวกีฬาประมาณ ๓ - ๕ นาที เพื่อจะได้นำมาเปิดในงานกิจกรรมแลกเปลี่ยนผลงานและจะได้เผยแพร่ให้สาธารณชนในโอกาสต่อไป
- ๓) การดำเนินงานด้านสื่อวีดิทัศน์ สื่อวิทยุและสื่อโทรทัศน์ (On air)
  - คณะทำงานด้านสื่อวีดิทัศน์ สื่อวิทยุและสื่อโทรทัศน์จะมีการนัดทำการบันทึกข้อมูล ให้เสร็จ เพื่อส่งให้ผู้จัดทำภาพอินโฟกราฟิกดำเนินการเพื่อสนับสนุนงานกิจกรรมแลกเปลี่ยนผลงาน

๔) การดำเนินงานด้านกิจกรรมและเครือข่ายสื่อมวลชน (On ground)

ที่ประชุมได้พิจารณาปรับแก้ไขกำหนดการให้เหมาะสม และให้มีการจัดทำรายละเอียดขั้นตอนการจัดกิจกรรมแถลงข่าวอย่างละเอียด และได้เพิ่มรายละเอียดของงานแถลงข่าว โดยให้มีการเดินประกอบเพลงกราวกีฬาและบันทึกภาพเพื่อจะใช้เป็นผลงานของคณะกรรมการธิการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

**กำหนดการกิจกรรมการแถลงผลงาน
เรื่อง “คนไทยยุคใหม่ก้าวไกลกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม”
ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม และจริยธรรม
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
วันพุธที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐
ณ บริเวณห้องโถง ชั้น ๑ อาคารรัฐสภา ๑**

วันพุธที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เวลา ๐๘.๐๐ – ๐๙.๐๐ นาฬิกา	- ลงทะเบียนผู้เข้าร่วมกิจกรรมการแถลงผลงาน/ รับประทานอาหารว่าง/และมาสคอตช้างไซโย ต้อนรับผู้เข้าร่วมกิจกรรมการแถลงผลงาน
เวลา ๐๙.๐๐ – ๐๙.๓๐ นาฬิกา	- แนะนำมาสคอตช้างไซโย และพิธีส่งมอบมาสคอตช้างไซโยให้แก่ ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
เวลา ๐๙.๓๐ – ๐๙.๔๐ นาฬิกา	- พิธีกรโดย นายบุญเลิศ คชายุทธเดช รองประธานอนุกรรมการ คนที่สอง นำเข้าสู่พิธีเปิดด้วยการร้องเพลงขลุ่ยพร้อมรำบทรกวี “กีฬา วัฒนธรรม” โดยนายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ศิลปินแห่งชาติ/ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
เวลา ๐๙.๔๐ – ๐๙.๕๐ นาฬิกา	- การแสดงรำไทย ๔ ภาค โดยนักเรียนโรงเรียนสตรีวิทยา
เวลา ๐๙.๕๐ – ๑๐.๐๐ นาฬิกา	- การบรรยาย เรื่อง “แรงบันดาลใจก้าวกระโดดกีฬาไทย” โดย นายฤทธิณรงค์ กุลประสูตร อนุกรรมการ
เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๐.๑๐ นาฬิกา	- การแสดงประกอบเพลงกราวกีฬาจังหวะสามช่า โดยชมรมไลน์แดนซ์บางเขน
เวลา ๑๐.๑๐ – ๑๒.๐๐ นาฬิกา	- นำเสนอผลงานของคณะกรรมการ ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม และจริยธรรม ที่ผ่านมา

โดย พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา ประธานกรรมการ
โดยมี นายบุญเลิศ คชายุทธเดช

รองประธานอนุกรรมการ คนที่สอง เป็นพิธีกร
การนำเสนอผลงานมีการฉายภาพด้วยเทคนิคอินโฟกราฟิก
และวีทีอาร์ประกอบ โดย

- นายชาญวิทย์ ผลชีวิน
ประธานอนุกรรมการขับเคลื่อน
การปฏิรูปประเทศด้านโครงสร้างการกีฬา
เรื่อง “การปฏิรูปด้านโครงสร้างการกีฬา”
- พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรณะ
ประธานอนุกรรมการขับเคลื่อน
การปฏิรูปประเทศด้านบริหารจัดการการกีฬา
เรื่อง “การปฏิรูปด้านการบริหารจัดการการกีฬา”
- พลอากาศเอก ทวีเดช อังคฺุสิงห์
ประธานอนุกรรมการขับเคลื่อน
การปฏิรูปประเทศด้านการปฏิรูปเร็ว (Quick win)
เรื่อง “การปฏิรูปประเทศด้านการปฏิรูปเร็ว
(Quick Win)”
- หม่อมราชวงศ์จักรธร จิตรพงศ์ ประธานอนุกรรมการ
ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม/
นายบวรเวท รุ่งรุจี รองประธานอนุกรรมการ
ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม คนที่หนึ่ง
เรื่อง “การปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม”
- พลเอก จิระ โคมทพงศ์
ประธานอนุกรรมการการสื่อสารสังคม
เรื่อง “การสื่อสารสังคมด้วยกีฬาและวัฒนธรรม”

เวลา ๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ นาฬิกา

- รับประทานอาหารกลางวัน

เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๔.๐๐ นาฬิกา

- แลกเปลี่ยนความคิดเห็น
ตอบคำถามผู้เข้าร่วมการแถลงผลงาน
และสรุปผลการแถลงผลงานของคณะกรรมการ

๑๒. คณะกรรมาธิการวิสามัญ
กิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

(อยู่ระหว่างดำเนินการ)

๑๓. คณะกรรมาธิการวิสามัญขับเคลื่อน
การปฏิรูปประเทศด้านการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงาน

ของ

คณะกรรมการการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ประจำเดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด่วนที่สุด

(สำเนา)

ที่(สปท) ๑๘๗๑/พ๕๖๐

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

พ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงานของคณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดังกล่าว จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้มีมติให้
คณะกรรมการแต่ละคณะ ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗๓ วรรคสอง
และข้อ ๗๘ รายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติงานต่อประธานสภาทุกเดือน นั้น

ในการนี้ คณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตและประพฤติมิชอบขอรายงานความคืบหน้าผลการปฏิบัติงานประจำเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐
ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗๘ วรรคสอง

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ปานเทพ กล้าณรงค์ราญ

(นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ)

ประธานกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

สำนักกรรมการ ๓

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๗๐

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๗๑

สำเนาถูกต้อง

(นายสาธิต ประเสริฐศักดิ์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

เกียรติศักดิ์/ร่าง
สุนันทา/พิมพ์
อารยะหญิง/ตรวจ

สารบัญ

	หน้า
รายงานการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน เดือนมิถุนายน ๒๕๖๐	๑
เรื่องที่ ๑ แผนการปลูกฝังจิตสำนึกต่อต้านการทุจริต	๔
เรื่องที่ ๑.๑ แผนการยกระดับการรับรู้และตระหนักในปัญหาคอร์รัปชัน	๔
เรื่องที่ ๑.๒ แผนการส่งเสริมให้ประชาชนมีความกล้าหาญในการตรวจสอบการคอร์รัปชัน อย่างมีพลัง	๔
เรื่องที่ ๑.๓ แผนการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ	๔
เรื่องที่ ๒ แผนการป้องกันการทุจริต	๕
เรื่องที่ ๒.๑ แผนการเสริมสร้างระบบการบริหารงานที่มีธรรมาภิบาลในภาครัฐและ ภาคธุรกิจเอกชน	๕
เรื่องที่ ๒.๒ แผนการบริหารงานภาครัฐที่เปิดเผยข้อมูล (Open Government Data)	๕
เรื่องที่ ๒.๓ แผนการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมายที่ไม่เอื้อต่อการป้องกันการทุจริต	๕
- เรื่องแนวทางและหลักเกณฑ์การบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ (กรณีการพาดสายสื่อสารบนเสาไฟฟ้า)	๕
- พิจารณาเรื่อง กรอบการจัดทำเอกสารแนวความคิดในการขับเคลื่อนการปฏิรูป การป้องกันการทุจริต	๗
เรื่องที่ ๒.๔ แผนการกำหนดความสัมพันธ์ของอำนาจระหว่างฝ่ายบริหารและข้าราชการประจำ ในการบริหารงานบุคคลและการจัดซื้อจัดจ้าง	๙
เรื่องที่ ๒.๕ แผนการยกระดับดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์การคอร์รัปชัน (Corruption Perception Index : CPI)	๙
เรื่องที่ ๒.๖ แผนการปฏิรูปกลไกการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๙
เรื่องที่ ๓ แผนการปฏิรูปกลไกในกระบวนการยุติธรรมเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๙
ทั้งในกระบวนการไต่สวนหรือสอบสวน กระบวนการฟ้องคดี และกระบวนการ ดำเนินคดีในชั้นศาลให้มีความรวดเร็ว คุ่มค่า บังคับใช้ได้จริงจังและ มีประสิทธิภาพ เพื่อจัดการกับปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ	
- พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง โครงสร้างและการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตและการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ เฉพาะกรณีพลังงาน ทางเลือก	๙
- พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง การทุจริตกลไกการคัดเลือกบริษัทที่ปรึกษาของโครงการ ในภาครัฐ	๙
- พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง การสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจและส่งเสริมให้เกิด คลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทร้านค้าปลอดอากรให้แพร่หลายมากขึ้น	๑๐

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
- พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารและคณะกรรมการของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน)	๑๐
- พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง ขอความเป็นธรรมในการออกแบบการก่อสร้างซ่อมแซมพื้นผิวทางอากาศยานสุวรรณภูมิด้วยวัสดุพอร์ตแลนด์ซีเมนต์คอนกรีต	๑๑
- พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง การบริหารจัดการพื้นที่ในบริเวณท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ	๑๑
- พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง การบริหารงานของผู้บริหารงานมหาวิทยาลัยทั้งในระบบและนอกระบบที่ส่อไปในทางทุจริต	๑๑
- พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การบริหารงานภาครัฐกรณีการจ่ายเงินสินบนเฉพาะคดีโรลส์รอยซ์	๑๓
- เรื่อง กรณีศึกษาเรื่องการปรับปรุงระบบภาษีมูลค่าเพิ่มเพื่อใช้ในการตรวจสอบการทุจริต	๑๓
- พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง การสรรหาบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการในองค์กรของรัฐ กรณีการคัดเลือกผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่บริษัท ขนส่ง จำกัด	๑๓

รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงานของคณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๖๐

๑. รายงานการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๐

๑.๑ มีการประชุม จำนวน ๔ ครั้ง ดังนี้

๑.๑.๑ เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๗๓ ประชุมวันพุธที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่องติดตามความคืบหน้าของร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

๑) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับ
ประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ....

๒) ร่างพระราชบัญญัติมาตรการติดตามทรัพย์สินของรัฐคืนจากการเอาไปโดยมิชอบ
พ.ศ. ....

เรื่อง รายงานความก้าวหน้าแนวทางและวิธีการในการขับเคลื่อนวิธีการปฏิรูปประเทศ
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของคณะอนุกรรมการ

๑) กรณีศึกษา เรื่อง ต้นเหตุของกฎหมายและระเบียบที่ทำให้เกิดช่องว่างในสถาบันอุดมศึกษา
ในกำกับของรัฐและในสังกัดของรัฐที่ก่อให้เกิดการทุจริต

๒) กรณีศึกษา เรื่อง โครงการออกแบบบูรณาการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย
เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ (คลองด่าน)

๓) กรณีศึกษา เรื่อง การบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง กรณีการชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นของบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด
(มหาชน)

๔) กรณี เรื่อง ร้องขอความเป็นธรรมจากการถูกดำเนินคดีและการตรวจค้นของเจ้าหน้าที่
ตำรวจของ นายอนุชิต เหมารุ่งโรจน์ (ชาวไทยภูเขา) และคณะ

๑.๑.๒ เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๗๔ ประชุมวันพุธที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานความก้าวหน้าแนวทางและวิธีการในการขับเคลื่อนวิธีการปฏิรูปประเทศ
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของคณะอนุกรรมการ

๑) เรื่องการจัดทำเอกสารแนวความคิดในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการป้องกันการทุจริต

๒) กรณีศึกษา เรื่อง การบริหารงานของผู้บริหารงานมหาวิทยาลัยทั้งในระบบและนอกระบบ
ที่ส่อไปในทางทุจริต (ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับโครงการก่อสร้างอาคารในมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทย จังหวัดตรัง)

๓) กรณีศึกษา เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารและคณะกรรมการของบริษัทการบินไทย
จำกัด (มหาชน) (การทำข้อตกลงเรื่องสิทธิการบินระหว่างประเทศ)

๑.๑.๓ เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๗๕ ประชุมวันพุธที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานความก้าวหน้าแนวทางและวิธีการในการขับเคลื่อนวิธีการปฏิรูปประเทศ
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของคณะอนุกรรมการ

๑) เรื่อง กรอบการจัดทำเอกสารแนวความคิดในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการป้องกันการทุจริต

๒) เรื่อง แนวทางและหลักเกณฑ์การบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ

๓) ทัศนศึกษา เรื่อง การบริหารงานของผู้บริหารงานมหาวิทยาลัยทั้งในระบบและนอกระบบ
ที่สื่อบุไปนทางทุจริต

๔) ทัศนศึกษา เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารและคณะกรรมการของบริษัทการบินไทย
จำกัด (มหาชน) (การทำข้อตกลงเรื่องสิทธิการบินระหว่างประเทศ)

๕) ทัศนศึกษา เรื่อง ทัศนศึกษาเรื่องการปรับปรุงระบบภาษีมูลค่าเพิ่มเพื่อใช้ในการ
ตรวจสอบการทุจริต

๖) ทัศนศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การบริหารงานภาครัฐกรณีการจ่ายเงินสินบนเฉพาะคดี
โรลส์รอยซ์

๗) ทัศนศึกษา เรื่อง ขอความเป็นธรรมในการออกแบบการก่อสร้างซ่อมแซมพื้นผิวทาง
อากาศยานสุวรรณภูมิด้วยวัสดุพอร์ตแลนด์ซีเมนต์คอนกรีต

๘) ทัศนศึกษา เรื่อง การสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจและส่งเสริมให้เกิดคลังสินค้า
ทันสมัยบนประเภทร้านค้าปลอดอากรให้แพร่หลายมากขึ้น

๙) ทัศนศึกษา เรื่อง โครงการออกแบบรวมก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย
เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ (คลองด่าน)

๑.๑.๔ เรื่องที่พิจารณา ครั้งที่ ๗๖ ประชุมวันพุธที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๐

๑) (ร่าง) รายงานความคืบหน้าการปฏิบัติงานของคณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อน
การปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐

๒) สรุปผลงานของคณะกรรมการรอบระยะเวลา ๖ เดือน ที่ ๓ (ระหว่างตุลาคม ๒๕๕๙ -
กรกฎาคม ๒๕๖๐) เพื่อประกอบการจัดทำหนังสือสรุปผลการดำเนินงานของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

๓) รายงานความก้าวหน้าแนวทางและวิธีการในการขับเคลื่อนวิธีการปฏิรูปประเทศ
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของคณะอนุกรรมการ

๑.๒ การศึกษาดูงานหรือสัมมนา (ถ้ามี)

- เรื่องที่เกี่ยวข้อง/วัตถุประสงค์ของการศึกษาดูงาน/สัมมนา วัน เวลา สถานที่
- ไม่มี -

๑.๓ การรับฟังความคิดเห็น (ถ้ามี)

- จากหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง
- ไม่มี -

๑.๔ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

- ไม่มี -

๑.๕ การศึกษาวิจัย (ถ้ามี)

- ไม่มี -

๑.๖ อื่น ๆ

การติดตามการขับเคลื่อนตามแผนการปฏิรูปประเทศ เรื่องที่คณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้นำเสนอและผ่านความเห็นชอบจากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศแล้ว และเรื่องที่คณะกรรมการได้ดำเนินการจัดทำข้อเสนอให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการ

๑. รายงาน เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติมาตรการติดตามทรัพย์สินของรัฐคืนจากการเอาไปโดยมิชอบ พ.ศ. .... ในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ครั้งที่ ๗๓ วันพุธที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๐ คณะกรรมการได้เรียนเชิญ พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์ และผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มาให้ข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ....” และร่างพระราชบัญญัติมาตรการติดตามทรัพย์สินของรัฐคืนจากการเอาไปโดยมิชอบ พ.ศ. ... โดยสรุปสาระสำคัญความคืบหน้าได้ ดังนี้

๑) เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. .... เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๘ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้มีหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. .... ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาดำเนินการ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้วเสร็จ ในครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๙ (เรื่องเสร็จที่ ๑๒๙๐/๒๕๕๙) เสนอสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อแจ้งคำสั่งรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุฯ) ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีการับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปพิจารณาอีกครั้ง โดยให้ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวน ๘๕ หน่วยงาน ไปประกอบการพิจารณาด้วย ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้นำเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อพิจารณาอีกครั้ง พร้อมเชิญหน่วยงานของรัฐ ทั้ง ๘๕ หน่วยงานเข้าชี้แจงประกอบการพิจารณาด้วย และพิจารณาแล้วเสร็จ เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ (เรื่องเสร็จที่ ๘๑/๒๕๖๐)

ต่อมาวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๖๐ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อดำเนินการตามแนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งขณะที่รายงานข้อมูลดังกล่าวต่อคณะกรรมการนั้น ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวอยู่ระหว่างดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่รักษาการตามร่างกฎหมายดังกล่าว (สำนักงาน ป.ป.ช.) เพื่อดำเนินการให้ครบขั้นตอนต่าง ๆ ตามกฎหมายก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

๒) ร่างพระราชบัญญัติมาตรการติดตามทรัพย์สินของรัฐคืนจากการเอาไปโดยมิชอบ พ.ศ. .... อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อดำเนินการจัดทำแผนอนุบัญญัติและเพื่อดำเนินการตามแนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยร่วมกับหน่วยงานที่รักษาการตามร่างกฎหมายดังกล่าว (สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน) เพื่อดำเนินการให้ครบขั้นตอนต่าง ๆ ตามกฎหมายก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

๒. เรื่อง โครงการออกแบบรวมก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษจังหวัดสมุทรปราการ (คลองด่าน)

ขณะนี้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) อยู่ระหว่างการรวบรวมข้อมูลเอกสารเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๓. เรื่อง การบังคับคดีตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรณีการชดใช้ความเสียหายที่เกิดขึ้นของบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)

ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาและดำเนินการตามกฎหมายของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.)

๔. เรื่อง “การบริหารงานภาครัฐที่เปิดเผยข้อมูล และร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ”

ที่ประชุมคณะกรรมการประสานงานระหว่างสภานิติบัญญัติแห่งชาติและสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๖๐ วันพุธที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐ มีมติเห็นชอบรายงานเรื่องการบริหารงานภาครัฐที่เปิดเผยข้อมูลและร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. .... ตามที่คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพิจารณาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานภาครัฐ สภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอ โดยให้ปรับแก้ไขตามความเห็นของกรรมการ และเมื่อได้ปรับแก้ไขแล้วให้ส่งรายงานเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการประสานงานร่วม ๓ ฝ่าย (คณะรัฐมนตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติและการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) นอกจากนี้คณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อกำกับการปฏิรูปกฎหมายยังได้นำเรื่องร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. .... มาพิจารณาด้วย เนื่องจากเห็นว่าเป็นเรื่องที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ โดยเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ คณะกรรมการ ได้เชิญ ผู้แทนของคณะกรรมการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สภาความมั่นคงแห่งชาติ และสำนักข่าวกรองแห่งชาติ เข้าร่วมประชุมเพื่อรับฟังข้อมูลประกอบในการพิจารณาผลักดันและเร่งรัดกฎหมายดังกล่าว เนื่องจากเป็นกฎหมายที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศและเพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๙ และมาตรา ๔๑

เรื่องที่ ๑ แผนการปลูกฝังจิตสำนึกต่อต้านการทุจริต

เรื่องที่ ๑.๑ แผนการยกระดับการรับรู้และตระหนักในปัญหาคอร์รัปชัน

-

เรื่องที่ ๑.๒ แผนการส่งเสริมให้ประชาชนมีความกล้าหาญในการตรวจสอบการคอร์รัปชันอย่างมีพลัง

-

เรื่องที่ ๑.๓ แผนการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ

-

เรื่องที่ ๒ แผนการป้องกันการทุจริต

เรื่องที่ ๒.๑ แผนการเสริมสร้างระบบการบริหารงานที่มีธรรมาภิบาลในภาครัฐและภาคธุรกิจ เอกชน

เรื่องที่ ๒.๒ แผนการบริหารงานภาครัฐที่เปิดเผยมข้อมูล (Open Government Data)

เรื่องที่ ๒.๓ แผนการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมายที่ไม่เอื้อต่อการป้องกันการทุจริต

๑. เรื่องแนวทางและหลักเกณฑ์การบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ (กรณีการพาดสายสื่อสารบนเสาไฟฟ้า)

คณะอนุกรรมการศึกษา เสนอแนะมาตรการและกลไกในการปลูกฝังและป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบได้ร่วมกันพิจารณาเรื่องแนวทางและหลักเกณฑ์การบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ กรณีการนำสายส่งสัญญาณของรัฐวิสาหกิจประเภทประกอบการด้านการสื่อสาร และบริษัทเอกชนต่าง ๆ ที่มาใช้เสาไฟของการไฟฟ้านครหลวง ในคราวประชุม ดังนี้

การประชุมครั้งที่ ๕๗ วันจันทร์ที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการได้ร่วมกันพิจารณาประเด็นการบังคับใช้กฎหมายในภาพรวม (Law Enforcement) ซึ่งเป็นประเด็นที่น่าสนใจอย่างรอบด้านและส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง

จากนั้น ที่ประชุมได้มีมติให้เรียนเชิญ ประธานมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค ผู้ว่าการการไฟฟ้านครหลวง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการพัฒนาเมืองแห่งชาติ เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางและหลักเกณฑ์การบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ กรณีการนำสายส่งสัญญาณของรัฐวิสาหกิจประเภทประกอบการด้านการสื่อสาร และบริษัทเอกชนต่าง ๆ ที่มาใช้เสาไฟของการไฟฟ้านครหลวง

การประชุม ครั้งที่ ๕๘ วันจันทร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการ ได้เรียนเชิญบุคคลดังต่อไปนี้เข้าร่วมประชุม สรุปได้ดังนี้

๑.๑ ผู้แทนผู้ว่าการการไฟฟ้านครหลวง และผู้แทนผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ชี้แจงแนวทางการดำเนินคดีกับผู้ลักลอบพาดสายสื่อสารบนเสาไฟฟ้าและโครงการจัดระเบียบสายสื่อสาร ดังนี้

ผู้แทนผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

๑) แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการพาดสายสื่อสารที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีการตรวจนับประจำปีร่วมกับผู้ประกอบการมาโดยตลอด และใน พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้กำหนดแนวปฏิบัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพาดสายสื่อสารที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ดังนี้

- แจ้งความไว้เป็นหลักฐาน
- แจ้งค่าสินไหมทดแทน
- แจ้งผู้ละเมิดให้รื้อถอนสาย
- ถ้ายังไม่ดำเนินการ การไฟฟ้านครหลวงจะดำเนินการรื้อถอนเอง

๒) กำหนดแนวทางปฏิบัติมีการจำแนกกรณีรู้ตัวผู้ละเมิดและไม่รู้ตัวผู้ละเมิด รวมทั้งการเพิ่มกระบวนการฟ้องร้อง

กรณีรู้ตัวผู้ละเมิด

- ถ้ารื้อถอนไม่ได้ ดำเนินการฟ้องร้อง

กรณีไม่รู้ตัวผู้ละเมิด

- ติดประกาศให้มาชำระค่าสินไหมทดแทนและรื้อถอน
  - ถ้าไม่มีผู้แสดงตัวการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะดำเนินการรื้อถอนเอง
- ๓) ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการพาดสายสื่อสารที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย
- การจำแนกสายผิดกฎหมายที่มีอยู่เดิมทำได้ยาก
  - ไม่สามารถรื้อถอนสายละเมิด เพราะมีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ
  - ผู้ประกอบการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการละเมิดมากขึ้น
  - บุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีจำกัด

ผู้แทนผู้ว่าการการไฟฟ้านครหลวง

๑) การไฟฟ้านครหลวงได้ร่วมมือกับหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาผู้ลักลอบพาดสายสื่อสารบนเสาไฟฟ้าและโครงการจัดระเบียบสายสื่อสารให้เห็นเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง เช่น การปรับปรุงภูมิทัศน์ของสายสื่อสารบนเสาไฟฟ้าบริเวณรอบท้องสนามหลวง เป็นต้น

๒) การไฟฟ้านครหลวงไม่อนุญาตให้ผู้ประกอบการโทรคมนาคมพาดสายสื่อสารและอุปกรณ์บนเส้นทางวิกฤต เพราะส่งผลกระทบต่อทัศนียภาพและก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชนผู้สัญจรไปมา แต่ในสภาพความเป็นจริงปรากฏว่ายังคงมีการลักลอบพาดสายเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการพาดสายดังกล่าวเป็นการทำไปโดยไม่ได้รับอนุญาตและไม่ได้ชำระค่าเช่าพาดสายให้การไฟฟ้านครหลวง

๑.๒ ผู้แทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ชี้แจงแนวทางการดำเนินโครงการนำสายไฟฟ้าและสายสื่อสารลงดิน ซึ่งสรุปได้ว่า ขณะนี้กรุงเทพมหานครกำลังดำเนินการโครงการนำสายไฟฟ้าและสายสื่อสารลงดินอย่างต่อเนื่องในทุกพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร โดยกรุงเทพมหานครได้มีการประสานความร่วมมือกับหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เพื่อให้โครงการฯ ดังกล่าวนั้นเป็นไปตามจุดมุ่งหมายและเกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง และส่งผลให้เกิดทัศนียภาพที่สวยงามของกรุงเทพมหานครต่อไป

การประชุม ครั้งที่ ๕๙ วันจันทร์ที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ โดยคณะอนุกรรมการ ได้เรียนเชิญบุคคลดังต่อไปนี้เข้าร่วมประชุม โดยสรุปได้ดังนี้

๑.๑ ผู้แทนกรรมการผู้จัดการ บริษัท โอทาโร จำกัด ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหากรณีการพาดสายสื่อสารบนเสาไฟฟ้า ดังนี้

๑) บริษัท โอทาโร จำกัด ไม่ค่อยมีปัญหากรณีการพาดสายสื่อสารบนเสาไฟฟ้ามากนัก เนื่องจากมีลูกค้าที่ใช้บริการของบริษัท โอทาโร จำกัด ค่อนข้างน้อย

๒) บริษัท โอทาโร จำกัด เป็นผู้ประกอบการให้บริการอินเทอร์เน็ตที่ไม่อยู่บนเส้นทางวิกฤต (Critical Path) จึงได้รับผลกระทบค่อนข้างน้อยกรณีการพาดสายสื่อสารบนเสาไฟฟ้า

๑.๒ ผู้แทนกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ทู อินเทอร์เน็ต คอร์ปอเรชั่น จำกัด เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการขออนุญาตและข้อพิพาทในการพาดสายสื่อสารบนเสาไฟฟ้า ดังนี้

๑) นโยบายของบริษัท ทู อินเทอร์เน็ต คอร์ปอเรชั่น จำกัด ยึดหลักธรรมาภิบาลและความถูกต้องเป็นหลักในการดำเนินงานเกี่ยวกับการพาดสายสื่อสารบนเสาไฟฟ้า

๒) การพาดสายสื่อสารบนเสาไฟฟ้าได้นำหลักการวิเคราะห์ต้นทุน ผลประโยชน์ (Cost – Benefit Analysis) มาใช้ในการคำนวณถึงความคุ้มค่าของการดำเนินงานพาดสายสื่อสารบนเสาไฟฟ้า

๓) มีการนำระบบร่วมลงทุนระหว่างรัฐกับเอกชน (Public - Private Partnership : PPP) ซึ่งเป็นการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ในการใช้เส้นท่อเพื่อการสื่อสารมาเป็นแนวทางแก้ไขข้อพิพาทในการพาดสายสื่อสารบนเสาไฟฟ้า

๔) ควรสร้างกองทุนของภาครัฐในการบริหารโครงข่าย เพื่อสร้างแกนหลัก (Backbone) ในการแชร์เครือข่าย (Network Sharing) ให้กับผู้ประกอบการรายอื่นที่ประสงค์จะเช่าใช้โครงข่าย

๑.๓ ผู้แทนกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการขออนุญาตและข้อพิพาทในการพาดสายสื่อสารบนเสาไฟฟ้า ดังนี้

๑) บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ได้มีแผนงานที่ดำเนินการร่วมกับการไฟฟ้านครหลวง เช่น โครงการสวนจิตรลดา ปทุมวัน และพญาไท นนทรี พระราม ๓ รัชดาภิเษก - พระราม ๘ ซึ่งการไฟฟ้านครหลวงได้ดำเนินการยกเลิกการพาดสายสื่อสารบนเสาไฟฟ้า และทางทีโอทีได้ดำเนินการทำท่อร้อยสายและร้อยย้ายสายสื่อสารลงใต้ดินควบคู่ไปกับแผนงานของการไฟฟ้านครหลวง

๒) บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ได้ดำเนินธุรกิจเปิดให้ช่างงานท่อร้อยสาย ซึ่งเป็นไปตามระเบียบของทางราชการในการดำเนินการโครงสร้างท่อร้อยสาย

๓) นโยบายของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ยึดหลักของกฎหมายที่ถูกต้องเป็นแนวทางในการดำเนินงานพาดสายสื่อสารบนเสาไฟฟ้าให้เป็นที่มาตามประกาศของการไฟฟ้านครหลวง

๔) กรณีละเมิดลักพาดสายสื่อสารบนเสาไฟฟ้า เจ้าหน้าที่ของทีโอทีได้ดำเนินการตามกฎหมายเรียบร้อยแล้ว

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการได้รายงานความคืบหน้าเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการธิการในคราวประชุมครั้งที่ ๗๕ วันพุธที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐

๒. พิจารณาเรื่อง กรอบการจัดทำเอกสารแนวความคิดในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการป้องกันการทุจริต

คณะอนุกรรมการศึกษา เสนอแนะมาตรการและกลไกในการปลูกฝังและป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้พิจารณาเรื่อง กรอบการจัดทำเอกสารแนวความคิดในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการป้องกันการทุจริต ในคราวประชุม ดังนี้

การประชุมครั้งที่ ๕๗ วันจันทร์ที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการได้ร่วมกันพิจารณารอบการจัดทำเอกสารแนวความคิดในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการป้องกันการทุจริต โดยสรุปได้ดังนี้

๑) ควรมีการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงข้อเสนอนี้ในประเด็นที่ ๑ สิบบนและเงินรางวัลการเสนอแนวทางในการปรับปรุงหลักการและระบบของสิบบนและเงินรางวัลที่ปรากฏอยู่ในกฎหมายหลายฉบับ เพื่อป้องกันมิให้มีการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบจากช่องว่างของกฎหมายโดยเสนอนี้ให้มีการเปิดเผยข้อมูลการให้สิบบนต่อสาธารณะ

๒) ควรค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจ โดยยกตัวอย่างของหน่วยงานที่มีปัญหาเกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจเพิ่มเติม เพื่อให้เห็นภาพรวมของระบบและแนวทางในการดำเนินงานรอบด้าน

๓) ควรอ้างอิงที่มาของข้อมูลให้ครบถ้วน

จากนั้น ในการประชุมของคณะกรรมการ ครั้งที่ ๗๔ วันพุธที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๐ และการประชุม ครั้งที่ ๗๕ วันพุธที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการได้นำเสนอรายงานเรื่อง กรอบการจัดทำเอกสารแนวความคิดในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการป้องกันการทุจริตต่อคณะกรรมการ โดยได้นำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการมาเพิ่มเติม เพื่อให้รายงานมีความสมบูรณ์ครอบคลุมในทุกประเด็นมากยิ่งขึ้น สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ สิ้นบนและเงินรางวัล

การเสนอแนวทางในการปรับปรุงหลักการและระบบสิ้นบนและเงินรางวัลที่ปรากฏอยู่ในกฎหมายหลายฉบับ เพื่อป้องกันมิให้มีการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบจากช่องว่างของกฎหมาย

โดยได้เพิ่มเติมรายละเอียดเกี่ยวกับรายงานวิจัยของสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษา แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เรื่อง วิเคราะห์การจ่ายเงินสิ้นบนและเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในการ ปฏิบัติหน้าที่ (สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕) ได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขโดยเห็นควรแยกพิจารณาการจ่ายเงิน สิ้นบนและเงินรางวัลออกจากกัน โดยเงินสิ้นบนเห็นควรให้มีต่อไปเพื่อสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนมีส่วนร่วม กับ การป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดมากขึ้น สำหรับเงินรางวัลเห็นควรให้มีต่อไปเช่นเดียวกัน แต่ให้มีเฉพาะบางส่วน และสมควรปรับอัตราส่วนเงินรางวัลให้น้อยลงกว่าเดิมตามความเหมาะสม ด้วยเหตุ ที่ไม่ประสงค์ให้เจ้าหน้าที่พยายามทำงานเพื่อหวังเงินรางวัลมากกว่าการปฏิบัติงานตามหน้าที่ด้วยความสุจริต นอกจากนั้น การให้เงินรางวัลยังแสดงให้เห็นว่าเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุของอาชญากรรมและเป็นการ ทำงานในเชิงรับ (Reactive law enforcement) ซึ่งไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักของหลักการบังคับ ใช้กฎหมาย ที่เน้นการป้องกันอาชญากรรมและการไม่เกิดการกระทำความผิด ทั้งนี้ เงินรางวัลในส่วนที่ปรับลด จากเงินที่จ่ายให้กับผู้ปราบปรามจับกุม สมควรนำไปเพิ่มในส่วนของการให้รางวัลแก่ผู้ทำงานหรือปฏิบัติงาน ในเชิงรุกอย่างมีประสิทธิภาพและดีเด่นมากกว่า

ประเด็นที่ ๒ การใช้ดุลพินิจ

การเสนอแนวทางและหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการอนุมัติ อนุญาตหรือการประเมินภาษีประเภทต่าง ๆ ให้การใช้ดุลพินิจในแต่ละกรณีเป็นไปด้วยความถูกต้อง เป็นธรรม และมีมาตรฐานในการใช้ดุลพินิจเป็นไปในทางเดียวกัน (โดยเพิ่มเติมรายละเอียดตัวอย่างการใช้ ดุลพินิจ)

๑) การใช้ดุลพินิจในการกำหนดค่าปรับในความผิดตามกฎหมายจราจรทางบกของ เจ้าพนักงานตำรวจ

๒) การใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับในคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์กรณี ซีพีออล

๓) การใช้ดุลพินิจของเจ้าพนักงานตามกฎหมายที่ดิน กรณีสนามกอล์ฟอัลไพน์

ประเด็นที่ ๓ บริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน

การเสนอแนวทางในการนำหลักเกณฑ์การตรวจสอบภายใน และการควบคุมภายในที่ใช้ ในระดับสากลมาประยุกต์ในหน่วยงานราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ และนำวิธีการ ตรวจสอบบัญชี (Forensic Audit) มาเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบการทุจริตในระบบภาษี (โดยเพิ่มเติม รายละเอียดข้อเสนอแนะ)

๑) ผู้บริหารหน่วยงานของรัฐควรมีนโยบายที่เอาจริงเอาจังในการดำเนินการตรวจสอบ ภายในของหน่วยงานตนเอง ไม่ควรละเลยและปล่อยปละให้ผ่านไป รวมทั้งควรให้ความสำคัญของการ ตรวจสอบภายในโดยจัดให้มีการประชุมผู้บริหารระดับกรม หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและติดตามผล พร้อมทั้งสถานะของการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกเดือน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงาน ที่มีการจัดเก็บรายได้จากการให้บริการประชาชน

๒) ในเบื้องต้นควรมอบหมายให้ กองตรวจสอบระบบการเงินบัญชีท้องถิ่น กรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย เข้าไปกำกับดูแลการตรวจสอบบัญชีของท้องถิ่นในเชิงลึก เพื่อให้ มีผู้ตรวจสอบภายในครบถ้วนและสามารถทำงานอย่างเป็นอิสระ

๓) มีการพิจารณาทบทวนการตรวจสอบภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างจริงจังว่าจะมีการปรับระบบการตรวจสอบภายในเสียใหม่ให้เป็นระบบกึ่งตรวจสอบภายใน โดยการจัดตั้ง “กรมตรวจสอบบัญชีท้องถิ่น” ขึ้นทำหน้าที่ตรวจสอบการเบิกจ่ายเงิน การจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับ

เรื่องที่ ๒.๔ แผนการกำหนดความสัมพันธ์ของอำนาจระหว่างฝ่ายบริหารและข้าราชการประจำในการบริหารงานบุคคลและการจัดซื้อจัดจ้าง

เรื่องที่ ๒.๕ แผนการยกระดับดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์การคอร์รัปชัน (Corruption Perception Index : CPI)

เรื่องที่ ๒.๖ แผนการปฏิรูปกลไกการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เรื่องที่ ๓ แผนการปฏิรูปกลไกในกระบวนการยุติธรรมเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งในกระบวนการไต่สวนหรือสอบสวน กระบวนการฟ้องคดี และกระบวนการดำเนินคดีในชั้นศาล ให้มีความรวดเร็ว คุ่มค่า บังคับใช้ได้จริงและมีประสิทธิภาพ เพื่อจัดการกับปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑. พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง โครงสร้างและการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ เฉพาะกรณีพลังงานทางเลือก

คณะอนุกรรมการศึกษา เสนอแนะมาตรการและกลไกในการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง โครงสร้างและการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ เฉพาะกรณีพลังงานทางเลือก ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑๓๑ วันจันทร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการได้ร่วมกันพิจารณา และมีมติให้เชิญคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหากรณีการดำเนินการประมูลโครงการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตเอกชนรายใหญ่ (Independent Power Producers : IPP) กระทรวงพลังงาน เข้าร่วมประชุม เพื่อมาชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว พร้อมเอกสารร่างขอบเขตงาน (Term of Reference : TOR) โครงการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตเอกชนรายใหญ่ต่อคณะอนุกรรมการต่อไป

๒. พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง การทุจริตกลไกการคัดเลือกบริษัทที่ปรึกษาของโครงการในภาครัฐ

คณะอนุกรรมการศึกษา เสนอแนะมาตรการและกลไกในการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง การทุจริตกลไกการคัดเลือกบริษัทที่ปรึกษาของโครงการในภาครัฐ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑๓๖ วันจันทร์ที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการ ได้เชิญผู้แทนผู้ว่าราชการไทยแห่งประเทศไทย และผู้แทนประธานกรรมการบริษัท ทีม คอนซัลติ้ง เอนจิเนียริง แอนด์ แมเนจเม้นท์ จำกัด เข้าร่วมประชุม เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นความก้าวหน้าโครงการระบบรถไฟฟ้าชานเมือง (สายสีแดง) ทุกสัญญา เป็นอย่างไร ซึ่งได้รับทราบข้อมูลว่า ขณะนี้อยู่ระหว่างการทดสอบผลิตภัณฑ์ในห้องปฏิบัติการเพื่อรับรองความถูกต้อง

๓. พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง การสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจและส่งเสริมให้เกิดคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทร้านค้าปลอดอากรให้แพร่หลายมากขึ้น

คณะอนุกรรมการการศึกษา เสนอแนะมาตรการและกลไกในการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง การสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจและส่งเสริมให้เกิดคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทร้านค้าปลอดอากรให้แพร่หลายมากขึ้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑๓๓ วันศุกร์ที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการ ได้เชิญ กรรมการผู้จัดการบริษัท หลักทรัพย์ฟินันซ่า จำกัด มาให้ข้อมูล และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีการประเมินมูลค่าการลงทุนในโครงการประกอบกิจการจำหน่ายสินค้าปลอดอากร (Duty Free) และโครงการประกอบกิจการเชิงพาณิชย์ (Commercial Retail) ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ซึ่งที่ประชุมรับทราบข้อมูลจากผู้เข้าร่วมประชุมอย่างครบถ้วน และที่ประชุมได้มีมติขอให้กรรมการผู้จัดการบริษัท หลักทรัพย์ฟินันซ่า จำกัด รวบรวมประเด็นต่าง ๆ จากที่ประชุมไปพิจารณาศึกษา หากมีข้อสงสัยใดให้ทำหนังสือมาสอบถามหรือชี้แจงต่อไป

๔. พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารและคณะกรรมการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

คณะอนุกรรมการการศึกษา เสนอแนะมาตรการและกลไกในการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารและคณะกรรมการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ในคราวประชุม ดังนี้

การประชุม ครั้งที่ ๑๓๒ วันพุธที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๐ ได้เชิญ ผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย มาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทำข้อตกลงเรื่องสิทธิการบินระหว่างประเทศ และการจัดสรรสิทธิการบินให้กับสายการบินต่าง ๆ ที่มีสัญชาติไทย รวมทั้ง อธิบายนิยามคำว่า “สัญชาติไทย” ตามกฎหมายของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย และเชิญผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านสิทธิการบินระหว่างประเทศ มาให้ความรู้เกี่ยวกับกรณีการทำข้อตกลงเรื่องสิทธิการบินระหว่างประเทศ และการจัดสรรสิทธิการบินให้กับสายการบินต่าง ๆ ที่มีสัญชาติไทย ซึ่งที่ประชุมได้รับทราบข้อมูล ข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าว และได้มีมติขอให้ผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย รวบรวมข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเพื่อจัดส่งให้คณะอนุกรรมการนำมาประกอบการพิจารณาต่อไป

การประชุม ครั้งที่ ๑๓๓ วันศุกร์ที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ ได้เชิญ ผู้แทนผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน กรรมการผู้อำนวยการใหญ่บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) พร้อมคณะ และบุคคลผู้ถือหุ้นบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ซึ่งที่ประชุมได้รับทราบข้อมูลจากผู้เข้าร่วมประชุมอย่างครบถ้วน และได้มีมติขอให้กรรมการผู้อำนวยการใหญ่บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มอบหมายให้รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่บริษัท การบินไทยฯ จัดทำสรุปแนวทางการเพิ่มทุนของการบินไทยในบริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด(มหาชน) เพื่อส่งให้คณะอนุกรรมการต่อไป

การประชุม ครั้งที่ ๑๓๔ วันจันทร์ที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการ ได้เชิญ ผู้แทนเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้ช่วยเลขานุการศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาการบินพลเรือน และผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย มาให้ข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการบินพลเรือน พ.ศ. .... ซึ่งที่ประชุมได้รับข้อมูลอย่างครบถ้วน และได้มีมติขอให้ผู้เข้าร่วมประชุมรวบรวมข้อเสนอแนะจากที่ประชุมไปพิจารณาศึกษาและดำเนินการต่อไป

คณะอนุกรรมการได้รายงานผลการนำเสนอรายงานของคณะกรรมการ เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารและคณะกรรมการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ต่อคณะกรรมการในการประชุม ครั้งที่ ๗๕ วันพุธที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐

๕. พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง ขอความเป็นธรรมในการออกแบบการก่อสร้างซ่อมแซมพื้นผิวทางอากาศยานสุวรรณภูมิด้วยวัสดุพอร์ตแลนด์ซีเมนต์คอนกรีต

คณะอนุกรรมการศึกษา เสนอแนะมาตรการและกลไกในการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง ขอความเป็นธรรมในการออกแบบการก่อสร้างซ่อมแซมพื้นผิวทางอากาศยานสุวรรณภูมิด้วยวัสดุพอร์ตแลนด์ซีเมนต์คอนกรีต ดังนี้

การประชุม ครั้งที่ ๑๓๑ วันจันทร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ ซึ่งที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณา และมีมติให้เชิญ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) เข้าร่วมประชุม เพื่อมาให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเพิ่มเติมต่อคณะอนุกรรมการ

การประชุม ครั้งที่ ๑๓๕ วันพุธที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการ เรียนเชิญ ผู้แทนบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) และผู้แทนบริษัทผู้ออกแบบโครงการออกแบบการก่อสร้างซ่อมแซมพื้นผิวทางอากาศยานสุวรรณภูมิด้วยวัสดุพอร์ตแลนด์ซีเมนต์คอนกรีต เข้าร่วมประชุม เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับความคืบหน้าในการดำเนินโครงการออกแบบการก่อสร้างซ่อมแซมพื้นผิวทางอากาศยานสุวรรณภูมิด้วยวัสดุพอร์ตแลนด์ซีเมนต์คอนกรีต จากนั้น ที่ประชุมได้มีมติให้นำข้อมูลดังกล่าวไปประกอบการพิจารณาต่อไป

คณะอนุกรรมการได้รายงานผลการนำเสนอรายงานของคณะกรรมการ เรื่อง ขอความเป็นธรรมในการออกแบบการก่อสร้างซ่อมแซมพื้นผิวทางอากาศยานสุวรรณภูมิด้วยวัสดุพอร์ตแลนด์ซีเมนต์คอนกรีต ต่อคณะกรรมการ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๗๕ วันพุธที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐

๖. พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง การบริหารจัดการพื้นที่ในบริเวณท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

คณะอนุกรรมการศึกษา เสนอแนะมาตรการและกลไกในการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง การบริหารจัดการพื้นที่ในบริเวณท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ในการประชุม ครั้งที่ ๑๓๑ วันจันทร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐

๗. พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง การบริหารงานของผู้บริหารงานมหาวิทยาลัยทั้งในระบบและนอกระบบที่ส่อไปในทางทุจริต

คณะอนุกรรมการศึกษา เสนอแนะมาตรการและกลไกในการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง การบริหารงานของผู้บริหารงานมหาวิทยาลัยทั้งในระบบและนอกระบบที่ส่อไปในทางทุจริต ในคราวประชุม ดังนี้

การประชุม ครั้งที่ ๑๒๗ วันศุกร์ที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ โดยได้เชิญ ผู้แทนเลขาธิการ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้แทนเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ผู้แทนผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้แทนเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ผู้แทนเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้แทนเลขาธิการคณะกรรมการ กฤษฎีกา และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ เข้าร่วมประชุม เพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องต้นเหตุของกฎหมายและระเบียบที่ทำให้เกิดช่องว่างในสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐและในสังกัดของรัฐที่ก่อให้เกิดการทุจริตในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑) ควรมีการออกกฎหมายกลางกำหนดกลไกในการกำกับดูแลการแต่งตั้งกรรมการ สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

๒) การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มิได้ให้ประชาคมมีส่วนร่วม

๓) อธิการบดีมหาวิทยาลัยควรมีการกำหนดอายุและคุณสมบัติที่ชัดเจน

๔) ควรมีกระบวนการสร้างความมั่นคงให้กับคณาจารย์และพนักงานมหาวิทยาลัย เช่น กำหนดให้มีกฎหมายกลางเรื่องอายุสัญญาจ้าง โดยแบ่งเป็น ๒ ระยะ คือ ระยะที่หนึ่ง ทดลองปฏิบัติงาน ๑ ปี ระยะที่สอง ภายหลังจากการทดลองปฏิบัติงาน ถึงอายุ ๖๐ ปี เป็นต้น

๕) ควรมีการออกกฎหมายกลางเกี่ยวกับการบริหารจัดการการจัดเก็บรายได้ ซึ่งไม่ต้อง นำส่งคลัง

๖) ควรมีกระบวนการลงโทษ หากการบังคับใช้กฎหมายไม่มีประสิทธิภาพ

๗) การบริหารการศึกษาต้องเป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการศึกษา

๘) ควรมีการควบคุมคุณภาพการศึกษา

๙) กฎ ระเบียบ ของมหาวิทยาลัยต้องมีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๑๐) บริษัทคู่สัญญากับมหาวิทยาลัยเข้ามาแทรกแซงการแต่งตั้งผู้บริหารของมหาวิทยาลัย ซึ่งทำให้เกิดปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน

๑๑) การปฏิบัติงานขององค์กรตรวจสอบภายนอกเกี่ยวกับเรื่องการทุจริตมีความล่าช้า

๑๒) มีการเปิดหลักสูตรโครงการพิเศษเพื่อเป็นผลประโยชน์ตอบแทนบุคคลบางกลุ่ม

๑๓) การให้บริการของมหาวิทยาลัยเกินขอบเขตการให้บริการสังคมและการบริการ ทางวิชาการ เช่น การให้คำปรึกษาด้านการก่อสร้าง เป็นต้น

๑๔) ควรมีการทบทวนเส้นทางอาชีพของบุคลากรทางการศึกษา

๑๕) อัตรากำลังคนที่สำนักงานประมาณกำหนด ก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องการบริหารบุคคล ของมหาวิทยาลัย

๑๖) พนักงานสายสนับสนุนไม่มีสิทธิบางประการ

ทั้งนี้ ที่ประชุมได้มีมติให้นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าวไปประกอบการพิจารณา ของคณะกรรมการต่อไป

การประชุม ครั้งที่ ๑๓๐ วันศุกร์ที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการ ได้เชิญ ผู้แทนอัยการสูงสุด ผู้แทนเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้แทนผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดตรัง ผู้แทนอธิบดีกรมทรัพย์ากรทางทะเลและชายฝั่ง ผู้แทนอธิบดีกรมป่าไม้ และผู้ที่ได้รับผลกระทบจาก โครงการก่อสร้างอาคารในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จังหวัดตรัง เข้าร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมการ เพื่อให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดความเป็นมา และความคืบหน้าในการดำเนินการโครงการ ก่อสร้างอาคารในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จังหวัดตรัง

การประชุม ครั้งที่ ๑๓๕ วันพุธที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการ เรียนเชิญ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้แทน ตำรวจภูธรจังหวัดตรัง ผู้แทนกรมสอบสวนคดีพิเศษ ผู้แทนกรมทรัพย์ากรทางทะเลและชายฝั่ง ผู้แทน กรมป่าไม้ และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการก่อสร้างอาคารปฏิบัติการโรงแรมและการท่องเที่ยว ๑ หลัง เข้าร่วมประชุม เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นมาและความคืบหน้าในการดำเนินการ กรณี “โครงการ ก่อสร้างอาคารปฏิบัติการโรงแรมและการท่องเที่ยว ๑ หลัง” ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง จากนั้น ที่ประชุมได้มีมติให้นำข้อมูลดังกล่าวไปประกอบการพิจารณาต่อไป

คณะอนุกรรมการได้รายงานผลการนำเสนอรายงานของคณะกรรมการ เรื่อง การบริหารงานของผู้บริหารงานมหาวิทยาลัยทั้งในระบบและนอกระบบที่ส่งไปในทางทุจริต ต่อคณะกรรมการ ในการประชุม ครั้งที่ ๗๕ วันพุธที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐

๘. พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การบริหารงานภาครัฐกรณีการจ่ายเงินสินบน เฉพาะคดีโรลส์รอยซ์

คณะอนุกรรมการศึกษา เสนอแนะมาตรการและกลไกในการปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ ได้พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การบริหารงานภาครัฐกรณีการจ่ายเงินสินบน เฉพาะคดีโรลส์รอยซ์ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๒๕ วันจันทร์ที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการ ได้เชิญ ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวมาร่วมประชุม เพื่อให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของ ผู้บริหารและคณะกรรมการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

คณะอนุกรรมการได้รายงานผลการนำเสนอรายงานของคณะกรรมการ เรื่อง หลักเกณฑ์การบริหารงานภาครัฐกรณีการจ่ายเงินสินบนเฉพาะคดีโรลส์รอยซ์ ต่อคณะกรรมการ ในการประชุมครั้งที่ ๗๕ วันพุธที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๐

๙. เรื่อง กรณีศึกษาเรื่องการปรับปรุงระบบภาษีมูลค่าเพิ่มเพื่อใช้ในการตรวจสอบ การทุจริต

คณะอนุกรรมการศึกษา เสนอแนะมาตรการและกลไกในการปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ ได้พิจารณาเรื่อง กรณีศึกษาการปรับปรุงระบบภาษีมูลค่าเพิ่มเพื่อใช้ในการตรวจสอบ การทุจริต ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑๓๔ วันจันทร์ที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการ ได้เชิญ ผู้แทนอธิบดีกรมสรรพากร และผู้อำนวยการกองบริหารภาษีธุรกิจขนาดใหญ่ มาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเพิ่มเติม ซึ่งที่ประชุมได้รับทราบข้อมูลจากผู้เข้าร่วมประชุม อย่างครบถ้วน และได้มีมติขอให้ผู้แทนอธิบดีกรมสรรพากร รวบรวมข้อเสนอแนะจากที่ประชุมไปรายงาน ให้อธิบดีกรมสรรพากรได้รับทราบและดำเนินการตามกรอบอำนาจหน้าที่ต่อไป

คณะอนุกรรมการได้รายงานผลการนำเสนอรายงานของคณะกรรมการ เรื่อง กรณีศึกษาการปรับปรุงระบบภาษีมูลค่าเพิ่มเพื่อใช้ในการตรวจสอบการทุจริต ต่อคณะกรรมการ ในการประชุม ครั้งที่ ๗๕ วันพุธที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๐

๑๐. พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง การสรรหาบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการในองค์กร ของรัฐ กรณีการคัดเลือกผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่บริษัท ขนส่ง จำกัด

คณะอนุกรรมการศึกษา เสนอแนะมาตรการและกลไกในการปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ ได้พิจารณากรณีศึกษา เรื่อง การสรรหาบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการในองค์กร ของรัฐ กรณีการคัดเลือกผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่บริษัท ขนส่ง จำกัด ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑๓๖ วันจันทร์ที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการ ได้เชิญ ผู้แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ผู้แทนคณะกรรมการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่ง กรรมการผู้จัดการใหญ่บริษัท ขนส่ง จำกัด และผู้แทน คณะกรรมการบริษัท ขนส่ง จำกัด เข้าร่วมประชุม เพื่อให้ความรู้ ข้อมูล ข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการสรรหาบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ขนส่ง จำกัด ทำให้ได้รับทราบข้อมูลว่า การคัดเลือกผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ขนส่ง จำกัด ดำเนินการตามพระราชบัญญัติ คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ คุณสมบัติมาตรฐานฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐ (ฉบับที่ ๖) และฉบับที่ ๗ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑๔. คณะกรรมาธิการวิสามัญขับเคลื่อน
การปฏิรูประบบความปลอดภัยทางถนน

(อยู่ระหว่างดำเนินการ)

๑๕. คณะกรรมการปฏิรูป
ด้านการผังเมืองและการใช้พื้นที่

(อยู่ระหว่างดำเนินการ)

๑๖. คณะกรรมการบูรณาการ
เร่งรัดการปฏิรูปทรัพยากรป่าไม้ของชาติ

(อยู่ระหว่างดำเนินการ)

๑๗. คณะกรรมการศึกษา
และจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยแผน
และขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ

(อยู่ระหว่างดำเนินการ)

๑๘. คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูป
การศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส

(อยู่ระหว่างดำเนินการ)

๑๙. คณะกรรมการประสานงานการขับเคลื่อน
การปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

(อยู่ระหว่างดำเนินการ)